

אשרי תמימי דרך החלבים בתורת ה'

תורה

ימי הנזכה

תורה ב'

מהספר הקדוש והנורא
ליקוטי מוהר"ן (תנינא)

וגלויים לה התפילה
וכלל מאמרי ליקוטי החלכות
זיתר הכיאוורים הסוככים עליה

מהדורה מיוחדת ללומדי התורה הזמנית

התודה והברכה
למכון תורת הנצח, בראשות הרה"ח ר' נתן בורשטיין שליט"א,
על אדיבותם בנתינת ה"ליקוטי הלכות" המהודר שבהוצאתם, לזיכוי
הרבים

התורה הזמנית הינה התורה שהולכים עימה אלפי אנשי שלומינו בארץ ובתפוצות כפי
רצון רבינו הקדוש

"דבר עמנו כמה פעמים שרצונו חזק מאד שגלך עם התורות שגלה. דהינו לילך תחלה
איזה זמן עם תורה פלוגית בערך ב' אוג' חדשים, דהינו שיהיו כל עבודתו והלכותו ביד אתה'
על פי הנאמר באותה התורה, וכל תפלתו ושיחתו יהיה לזכות להגיע למה שנאמר באותה
התורה, וכן יתנהג איזה זמן. ואחר כך ילך איזה זמן עם תורה אחרת, וכן אחר כך, עד שיגמר
לילך עם כל התורות. ודבר כמה פעמים מזה. אשרי מי שיאחז בזה" (שיחות הר"ן רצו)

יו"ל ע"י

ארגון "תמימי דרך"

שע"י ע"ר נחלת חן

לע"ג

הרה"ח ר' אלעזר ב"ר שלמה יהודה ז"ל

ומרת איטא בת ר' דוב בעריש ע"ה

ולהצלחת וישועת

הרה"ח ר' בנימין יעקב נתן בן איטא הי"ו וויצהנדל

ובני בית בכל מילי דמיטב

ילנו מחיל אל חיל

בחסדי השם יתברך כי לא תמו וכי לא כלו רחמיו הגדולים, זכינו ובימי החודשים האחרונים הלכו ועסקו המוני תמימי הדרך, די בכל אתר ואתר, עם התורה הקדושה והנוראה "תקעו ממשלה" - כשהם שואבים ממנה, ומקשרי בנין התורה, מעיין בלתי נדלה של דרכים ועצות, חיזוק ושיחות משובבי לב איך להתחבר באמת ובתמים למקור חוצבם, להתאחז שם לבל ימוטו ויסוגו לעולם ממנו יתברך.

ועוד ובעיקר, נחשף לפניהם במלוא זוהרו סוד רוממות מעלת התפילה העומדת ברומו של עולם, אשר היא שורש הכל והיא דבר ה' המחיה את כל הבריא, שעל ידה נתרפאים בכל, ומעוררים את התנוצצות משיח ותיקון כל העולמות.

ואכן, בזמן ועידן שהתגלה כוחה של תפילה ואיך שדבר ה' ניצב לעולם בשמים, חזר רבינו הק' הבעל התפילה מעיר למברג, כאשר חייו ניצלו ממלתעות הרופאים והדוקטורים דשם, ובימי חנוכה הסמוכים גילה את התורה "ימי חנוכה - הם ימי הודאה", כ"שבח והודיה גדולה להשם יתברך על שחזר משם".

ומוהרנ"ת זי"ע מוסיף וכותב על כך בנפלאות הרגשתו והשגתו הק' (חיי מוהר"ן עט):

"וּלְפִי עֲנִיּוֹת דַּעְתִּי הַמְּשִׁיבֶה בְּזֶה בְּחִינַת תְּקוּנוֹ קְרִבְנוֹ תְּוֹדָה, שֶׁהִיא צְרִיךְ לְהֵבִיא עַל שְׁחֵזר מִשָּׁם בְּשִׁלּוֹם לְבֵיתוֹ, כִּי זֶה יְשׁוּעָה גְּדוּלָה וְנִפְלְאוֹת מְאֹד לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל, כִּי אִם הִיא נִשְׁאָר שָׁם בְּלִמְבֶּרֶג, אֶפְשָׁר הָאֹרֶךְ הָיָה מִסְתַּלֵּק לְגַמְרֵי חַס וְשִׁלּוֹם וְלֹא הָיִינוּ שׁוֹמְעִין כָּל הַנּוֹרָאוֹת, שֶׁהִיא מְגַלָּה לָנוּ אַחֲרֵיכֶן בְּתוֹרוֹתֶיהָ וְשִׁחוּתֶיהָ שֶׁאֵמַר אַחֲרֵיכֶן, בְּפֶרֶט הַמַּעֲשִׂיּוֹת, שֶׁעָקַר הַמַּעֲשִׂיּוֹת הַגְּדוּלוֹת גָּלָה לָנוּ אַחֲרֵיכֶן, בְּפֶרֶט הַמַּעֲשִׂיּוֹת שֶׁל הַשְּׂבָעָה בְּעֵטְלִירִס, וּבְנֹדָאֵי רְאוּי לְהֵבִיא קְרִבְנוֹ תְּוֹדָה עַל יְשׁוּעָה כְּזֹאת".

בסייעתא דשמיא, כפי שדובר ונכתב במבוא הקודם, ממשכיכם חבורות "תמימי דרך", יחד על כלל אנשי שלומינו בארץ הקודש ובשאר תפוצות ישראל, לילך ולעסוק ולחזור, לעיין להתבונן ולהעמיק, על סדר התורות שב'ליקוטי תנינא' - אשר אודות עוצם חשיבותם היתירה כבר הובאו דברי מוהרנ"ת זי"ע המפליג בהם בנועם שיחותיו מדברי רבינו הק'.

ובחודשים הקרובים - החל מחודש מרחשון והלאה עד ר"ח שבט - נלך מחיל אל חיל, לעלות ולהתעלות מכוח התפילה לאור ההודאה - נעסוק כולנו יחד, בתורה "ימי החנוכה" - להשתעשע בה ולהאיר באור עליון ונשגב את קדושת ימי החנוכה המאירים הבאים עלינו לטובה.

כמעשהו בראשונה כן בקונטרס הזה, לקטנו וסדרנו את ליקוטי ההלכות הסובבות ומיוסדות על התורה הזאת, וצרפנו גם את שלל הפירושים והביאורים והשיחות והתפילות שעליה, למען יהיו צמודים יחדיו להגות בהם בקביעות עיתים ובכל עת מצוא, להחיות בדברי קודשם נפש כל חי.

עז תקוותינו שריבוי הלימוד בתורה הנפלאה הזאת, יעורר את האהבה ויחיש את העת רצון לקרב את הימים הנכספים, ימים העתידיים בהם יתבטל הכל, כל הצרות והמכאובים, המסכים וההסתרות, ולא ישאר רק בחינת תודה והודאה, להודות ולהלל לדעת אותנו השם יתברך, להיות סמוכים וקרובים אליו יתברך לעד ולנצח נצחים.

אין לנו אלא לחתום בדברי מוהרנ"ת זי"ע ממה שכתב לידידו ורעו רבי נפתלי זי"ע, ונפשו יוצאת בדברו על תורה דידן, "ימי החנוכה" (עלים לתרופה כ):

"..והינה אנחנו מחיבים לילך עם התורה הזאת תמיד להודות ולהלל להשם יתברך תמיד על גדל החסד, אשר עשה עמנו בכלל ובפרט על שזכנו להיות בקלקו של אדוננו מורנו ורבנו, אור החדש, הקדוש והנורא והנשגב וכו' וכו'.

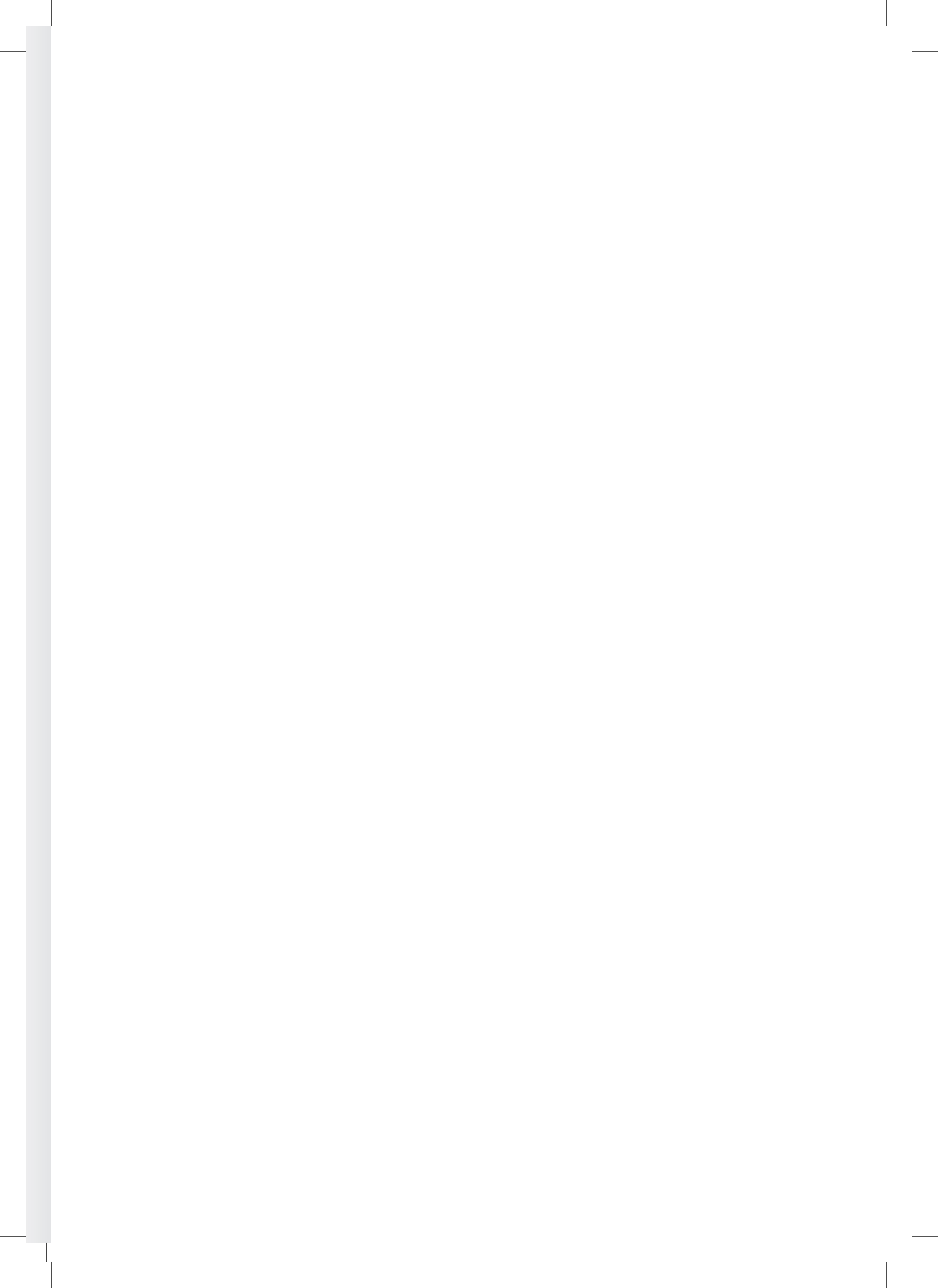
"ואם היינו רוצים להביא תודה על זאת התורה של תודה בעצמה - לא יספיקו כל ימינו להודות ולהלל ולשבח ולפאר ולרומם, להדר ולנצח, לברך לעלה ולקלם למי שעשה לאבותינו ולנו ולכל ישראל את כל הנסים האלו, שזכינו לשמוע התגלות נסתרות כאלה, אשר אין לנו פה וכלים לספר שבח נוראות גדולות כל דבור מהתורה הזאת, מכל שכן וכל שכן קשר בגין הנורא הזה ביחד. אלמלא לא אתינו לעלמא אלא למשמע דא - דינו; מכל שכן וכל שכן שזכינו גם זכינו לשמוע עוד ועוד פמה וכמה תורות שיחות ומעשיות נוראות כהנה וכהנה. פמה מעלות טובות למקום עלינו.."

תוכן העניינים

ז	שיחות וסיפורים על התורה
ט	ליקוטי מוהר"ן
יג	קיצור ליקוטי מוהר"ן המשולש
	ליקוטי הלכות
כא	נשיאת כפים ב'
כד	בציעת הפת ב'
כז	ברכות הודאה א'
ל	פסח ד'
לט	כלאי בהמה ד'
נט	שותפים בקרקע ב'
סד	פריקה וטעינה ד'
צח	פקדונב'
קא	ליקוטים מליקוטי הלכות
קט	עלים לתרופה
קטז	פרפראות לחכמה
קיט	פרפראות לחכמה על הש"ס
קכה	יקרא דשבתא
קל	זמרת הארץ
קלב	באבי הנחל
קלג	מזי הנחל
קלה	העצות המבוארות
קמו	ליקוטי תפילות
קמט	'חלק' מעצות למעשה היוצאים מתוך דברי התורה
קסב	ארבע יסודות בהליכה עם התורה
קסד	הצעת דברים בסדר הלימוד בספר ליקוטי הלכות

שיחות וסיפורים על התורה

בשבת חנכה תקס"ט, שהיה סמוך לביאתו מלמברג, כי בקיץ תקס"ח העבר בא מלמברג לביתו ואז באותו החנכה אמר התורה המתחלת ימי חנכה הם ימי הודאה בלקוטי תנינא סימן ב'. ואז צוה לומר על השלחן (תהלים קכ"ד) "שיר המעלות לדוד לולי ה' שהיה לנו". וזמרו לפניו זה המזמור בליל שבת כמה פעמים אין מספר. וגם פעם אחת בהיותו יושב במעדוועדיווקע היה מזמר גם כן המזמור לולי ה' כמה פעמים, ואחר כך הפך פניו אל העולם ואמר עדן אין אתם נחשבים מאנשים שלי כי יהיה עת שכל העולם כלו יעמדו עלי ויחלקו כלם עלי, ואז מי שיתחזק ויהיה נשאר אצלי זה יהיה נחשב מהאנשים שלי באמת. (אין לנו על מי להשען אלא על אבינו שבשמים כי רבים קמו עלי ועלינו ולולי ה' שהיה לנו וכו').

התורה ימי חנכה הם ימי הודאה בחינת תודה וכו' בלקוטי תנינא בסימן ב. זאת התורה אמר בשבת חנכה ובאותה שנה בא מלמברג, ולפי עניות דעתי המשיך בזה בחינת תקון קרבן תודה שהיה צריך להביא על שחזר משם בשלום לביתו. כי זה ישועה גדולה ונפלאה מאד לנו ולכל ישראל, כי אם היה נשאר שם בלמברג אפשר האור היה מסתלק לגמרי חס ושלוש ולא היינו שומעין כל הנוראות שהיה מגלה לנו אחר כך בתורתיו ושיחותיו שאמר אחר כך. בפרט המעשיות, שעקר המעשיות הגדולות גלה לנו אחר כך, בפרט המעשיות של השבעה בעטלירס. ובדאי ראוי להביא קרבן תודה על ישועה כזאת גם כמה פעמים אחר שפא מלמברג שמענו ממנו זכרוננו לברכה שנתן שבח והודיה גדולה להשם יתברך על שחזר משם. ובעת הטיול בכל עת שפא על איזה מקום שהיה שם מכבר קדם שנסע לשם היה אומר שראוי לשבח להשם יתברך על שחזר והביאני לכאן לחזור ולהיות באלו המקומות, כי הייתי סבור שחס ושלוש לא אשוב לראותם עוד:

מה שנאמר שם בסוף על פסוק ויהי מקץ על-פי מאמר רבותינו זכרונם לברכה על בר בי רב דחד יומא. זה נתגלגל על-ידי איש אחד מבני הנעורים שנסע אליו על שבת חנכה מברסלב ונתעכב בנעמרוז ולא בא על אותו שבת, ואחר

שֶׁבֶת בָּא לְכָאן וְרַבְנֵנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה בְּעֵת שֶׁאָמַר הַתּוֹרָה יָמֵי חֲנֻכָּה הֲנִ"ל לֹא סִיִּים
לְפָרֵשׁ הַמִּקְרָא וַיְהִי מִקֶּץ עַל-פִּי הַתּוֹרָה הֲנִ"ל עַד שֶׁבֵּא הָאִישׁ הֲנִ"ל אַחֵר שֶׁבֶת,
אִז הִתְחִיל לְפָרֵשׁ הַמִּקְרָא הֲנִ"ל עַל-פִּי מֵאָמַר רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה מֵעַנִּין בַּר
בִּי רַב דְּחַד יוֹמָא. וְהָיָה מֵעַנִּינוּ, כִּי זֶה הָאִישׁ הָיָה מִמֶּשׁ בַּר בִּי רַב דְּחַד יוֹמָא, כִּי
בְשֶׁבֶת לֹא הָיָה אֶצְלוּ רַק אַחֵר-כֶּךָ בַּחֹל יוֹם אֶחָד לְבַד. וְרַאִינוּ נִפְלְאוֹת ה' שֶׁעַל
יְדוּ דִיקָא נִאֲמְרוּ דְּבָרִים אֱלוֹ, שְׁיִישׁ לָהֶם שְׂיִכוֹת אֱלִיו. וְהֵם מִרְמְזִים בְּמִקְרָא
הֲנִ"ל וַאֲי אֶפְשָׁר לְבָאָר מַה שְׁיִישׁ בְּלִבִּי עַל-זֶה. כִּי כָּל דְּבָרָיו הָיוּ בְּמִשְׁקַל גְּדוּל
וְנִפְלָא כְּמִבְאָר בְּמָקוֹם אַחֵר.

וְגַם אִז רְאִיתִי זֹאת כִּי מִקְדָּם בְּשֶׁבֶת לֹא גָלָה כָּלֵל עַל הַמִּקְרָא וַיְהִי מִקֶּץ, כִּי
הִתְגַּלְּוֹת הַתּוֹרָה הִיא כְּפִי הַנִּפְשׁוֹת שֶׁנִּמְצָא אִז לְפָנָיו (כְּמִבְאָר בְּהַתּוֹרָה אֲשֶׁרִי
בְּלִקוּטֵי א' בְּסִימָן י"ג. וְכֵן בְּהַתּוֹרָה תְּשַׁעָה תְּקוּנִים סִימָן כ' בְּלִקוּטֵי א). וְאַחֵר
כֶּךָ כְּשֶׁבֵּא הָאִישׁ הֲנִ"ל אִז גָּלָה פְּרוּשׁ הַתְּחִלַּת הַמִּקְרָא עַל-פִּי הַתּוֹרָה הֲנִ"ל, הֵינּוּ
וַיְהִי מִקֶּץ וְכו'. כְּמִבְאָר בְּמָקוֹמוֹ עֵין שָׁם. אֲבָל שְׂאָר הַמִּקְרָא לֹא סִיִּים לְפָרֵשׁ.
וְאֲנִי הַפְּצַרְתִּי מְאֹד אוֹתוֹ שֶׁיִּפְרֹשׁ לָנוּ הַשְּׂאָר וְלֹא רָצָה בְּשׁוּם אִפְּסָן. וְאִז רְאִיתִי
אִידֵךְ כָּל דְּבוּר וְדְבוּר יוֹצֵא בְּמִשְׁקַל כְּפִי הַנִּפְשׁוֹת וְכִסּוּפִין וְכו'.

גַּם מַה שֶׁמִּבְאָר שָׁם עַל הָאֲרַבְעָה דְּבָרִים שֶׁהֲרָאָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר שֶׁהֵם חָרִב
יֹכִיחַ וְכו', גַּם הִתְגַּלְּוֹת אֱלוֹ הַדְּבָרִים לֹא גָלָה בְּשַׁעַת אִמְרֵת הַתּוֹרָה רַק בְּדַרְדָּךְ
כָּלֵל, אֲבָל לֹא בְּאֲרָם בְּפְרוּשׁ כְּמוֹ שֶׁמִּפְרֹשׁ עֲתָה, עַד שֶׁבֵּא אַחֵיו רַבִּי יְחִיאֵל
זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה עִם עוֹד אֲנָשִׁים שֶׁנִּסְעוּ גַם-כֵּן עַל אוֹתוֹ שֶׁבֶת וְנִתְעַכְבוּ גַם-כֵּן,
וְאַחֵר-כֶּךָ כְּשֶׁבֵּאוּ, אִז דִּיקָא גָּלָה עַנְיָן הֲנִ"ל. וּבֵאָר הָאֲרַבְעָה דְּבָרִים הֲנִ"ל עַל-פִּי
הַתּוֹרָה הֲנִ"ל בְּפְרוּשׁ כְּנִ"ל:

רַבְנֵנוּ ז' לְבִאֲמָרוֹ אֵת הַמֵּאָמַר הַמוּבָא בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן תַּנְיִנָא סִימָן ב' פְּתַח
וְאָמַר: "יָמֵי חֲנֻכָּה הֵם יָמֵי הוֹדָאָה" וּמֵאֲשֶׁר שְׁיִישׁ לְדַקְדָּק בְּדְבָרָיו אֲשֶׁר יֵצְאוּ
מִפִּי הַקְּדוֹשׁ כְּמוֹ בְּדְבָרֵי מִקְרָא, דְּקִדְקֵתִי וְחִשְׁבֵתִי גַם אֵת זֹאת, וּמִצָּאָת
וְרִאִיתִי כִּי "יָמֵי חֲנֻכָּה" בְּמִסְפָּר "נְחֻמָּן" עִם הַכּוֹלֵל (941).

(כּוֹכְבֵי אוֹר חֲכָמָה וּבִינָה כו)

לקוטי

ימי הנוכה ב

מוהר"ן תנינא

ב

א ימי הנוכה הם ימי הודאה, כמו שכתוב: וקבעו שמונת ימי הנוכה אלו להודות ולהלל וכו'. וימי הודאה זה בחינת שעשוע עולם הבא, כי זה עקר שעשוע עולם הבא - להודות ולהלל לשמו הגדול ותפארתו ולהפיר אותו ותברך, שעלי-ידו סמוכים וקרובים אליו ותברך, כי כל מה שידעין ומפירין אותו ותברך ביותר, סמוכין אליו ביותר, כי שאר כל הדברים והפולטו לעתיד בלם, בבחינת: כל הקרבנות במלין, חיץ מקרבן תודה (מ"ד ז' פ"ט, אב"ד פ' כו ע"ש), שלא ישאר לעתיד, רק בחינת תודה והודאה, להודות ולהלל ולדעת אותו ותברך, כמו שכתוב (ישעיה ט"ז): כי מלאה הארץ דעה את ה' פנים לים מכפים, שנה כל שעשוע עולם הבא:

ב ובחינת תודה, שהוא שעשוע עולם הבא, זה בחינת הלקוח, כי ההלכות שזוכין ללמד, בפרט מי שזוכה לחדש בהם, זה בחינת שעשוע עולם הבא, בבחינת (נ"ה ע"ג): כל השונה הלקוח בכל יום, מבטח לו שהוא בן העולם הבא. כי בשנתחדש הלקוח, נתחדש שכל יודיעה, והדעת היא עקר שעשוע עולם הבא כנ"ל:

ג וזה בחינת (ברכות נ"ד): ארבעה ציריכו להודות, דהינו תודה, שהם מפרשין במזמור ק"ו, שפים בסופם: מי חכם וישמר אלה ויתבוננו חסדי ה' חסדי ה' זה בחינת הלקוח, כמו שאמרנו רבותינו וזרונים לברכה (כתובות ט"ז): כל המונע תלמידו מלשמשו, כאלו מונע ממונו חסד, שנאמר: למוס מרעו חסד; ושמול חכמים זה בחינת הלקוח, שהם בחינת (ישעיה נ"ח): חסדי דוד - שהלכה כמותו, כמו שאמרנו רבותינו וזרונים לברכה (סנהדרין ע"ג): וחי עמו - שהלכה כמותו. והיו: וחי עמו, הינו שסמוך וקרוב להם ישאר, בחינת שעשוע עולם הבא, שהוא בחינת הלקוח כנ"ל:

ד ובשכיל זה מכנה התורה בשם הלקח, כי תורה מביאין כשיצאין מהצרה, כי כשנולדו לאיזהו צרה, חס ושלום, אזי עקר הצרה בלב, כי הלב יודע ומרגיש הצרה ביותר, כמו שכתוב (משלי י"ג): לב יודע מרת נפשו; כי הלב מבין (ברכות ס"א), ועלין הוא מרגיש הצרה ביותר. ואזי, בשעת הצרה, מתפנסים כל הדמים ועולים אל הלב, כמו כשיש צרה באיזהו מקום, חס ושלום, אזי מתפנסים כלם אל החכם שיש שם, לקבל ממונו עצה. כמוכך נתקבצים כל הדמים ועולים אל הלב, לבקש עצה ותחבולה בנגד הצרה. ואזי הם שוטפים על הלב, ואז הלב בצרה ובדחק גדול, כי לא די שהלב דואג בעצמו, כי הוא מרגיש הצרה יותר מכלם, אף גם הדמים שוטפין עליו ומצריין לו מאד. ועלין חס ושלום, צרה לאדם, הלב דופק בפרקות גדולות, כי הוא מבקש לנגוע מעצמו ולהשליכם מעליו, ועלין הוא דופק בפרקות גדולות בשעת הצרה, חס ושלום; ואחר כך, כשיצאין מהצרה, אזי חוזרין תהלוכות הדמים לילך כסדר בתוך שבילי הגוף. ועלין התורה, שהיא באה כשיצאין מהצרה, היא מכנה בשם הלקח, על-שם תהלוכות הדמים, שהולכין כסדר כשיצאין מהצרה כנ"ל:

למנוח, יגעו רואין נדל רחמנות שלו, עלין הוא לכדו ותברך ראוי לדון את העולם, כי הוא ותברך יודע מקום כל אחד ואחד, כי כל המקומות הם אצלו ותברך, כי הוא מקומו של עולם, ואין העולם מקומו כנ"ל. כי אף-על-פי שאנו מוצאים מקומות שהיה בהם השראת השכינה, כגון בבית-המקדש, אין הפנה, חס ושלום, שנתצמצם שם אלקותו ותברך, חס ושלום, כמו שאמר שלמה (מלכים א' ח'): הנה השמים ושמי השמים לא יכללוך, אף כי הפית הנה וכו'; רק מחמת שהיה שם דברים נאים, כי בבית-המקדש היה ציורא דעבדא דבראשית וציורא דגן עדן (ע' בחינת הדיקום), עלין המשיך לשם קדשתו ותברך, אבל הוא ותברך אין העולם מקומו, רק הוא מקומו של עולם, ועלין הוא ותברך יכול לעשות ראשהשנה, שהוא יום הדין, כי הוא מקום: אל תרין את הברך עד שתיגע למקומו, כי הוא מקומו של עולם כנ"ל. וזה בחינת (תהלים ע"ג): לביתך נאנה קדש, ה' לארץ ומים; הינו שהשם ותברך המשיך רק קדשתו לבית-המקדש, מחמת שהיו שם דברים נאים, אבל הוא ותברך בעצמו אין העולם מקומו, רק הוא מקומו של עולם, ועלין: ה' לארץ ומים, הינו שהוא ותברך יכול לעשות ראשהשנה, שהוא יומא אריכתא (ע' בצה"ד ד' ד' ו' ובש"ע א"ח כ"י ע"ג) כנ"ל. ומי שאוחז בבחינת כפא הכבוד, בבחינת פרשי הנשמות, הוא גם-כן בחינת מקומו של עולם, בבחינת (שמואל א' ט'): וכפא כבוד ונחילם, כי לה' מצוקי ארץ וישת עליהם חבל. דהינו עלי-ידי בחינת כפא הכבוד, פרשי הנשמות, עלי-ידו הוא מקומו של עולם, בחינת: וישת עליהם חבל; ועלין הוא יכול לעשות ראשהשנה כנ"ל:

ה וזה פרוש: הקעו כהדרש שופר. תקעו - זה בחינת המושלה הנ"ל, בחינת: ותקעתי יתר במקום נאמן כנ"ל. בהדרש - זה בחינת התחדשות המחין שבשולש רגלים, בבחינת (תהלים ק"ד): עשה ירח למועדים - שכל המועדים והרגלים הם עלי-ידי הדרש הדרש. שופר זה בחינת הלב, שגזון משופרא דשופרא (וזהו פנים דף רס"ו רב"א: וע' הדיקום תק"ן ס"א, ע"ג). גם שופר הוא בחינת יראה, בבחינת (עמוס ט'): היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו. גם שופר הוא בחינת נבואה, בבחינת (ישעיה נ"ח): הרם כשופר קולך. גם שופר הוא בחינת תפלה, בבחינת (תהלים ק"ח): מן המצר קראתי ה' וכו', וזה בחינת מצר השופר ומרחב השופר. גם הוא בחינת שיה השדרה, שחוזרין בהם לתוך התפלה, בבחינת: ויצא יצחק לשוח בשדה כנ"ל, וזה בחינת שופר, בבחינת (ישעיה ט'): במשך בקרן היוכל - ראשי-תבות: ויצא יצחק לשוח בשדה, כנ"ל. ועלי-ידי כל הבחינות אלו - בכפא ליום הננו, הינו ראשהשנה, כי עלי-ידו יכולין לעשות ראשהשנה, כנ"ל:

בענין הנבואה הנ"ל יש קשיא, כי המלאך המשפיע הנבואה, דהינו בחינת המלאך הגואל וכו', כנ"ל, הוא למטה מנחמת מקום הנבואה, כי המלאך הנ"ל הוא בחינת השכינה, כמובא, והיא בבחינת למטה מנצח הודו, שמשם הנבואה. אך יש בזה דברים בגו, דהינו כשהיא עולה למעלה מהם, אזי היא דוקא משפיע נבואה, ואין לנו עתה עסק בזה:

שיחות וסיפורים על התורה ♦ ימי חנוכה

לקוטי

ימי חנוכה ב

מזרח"ן תניינא

ג ומה באה הולדה בנקל. כי בשעה שאשה בורעת לילד ירכותיה מצטננות (בשחר"ל סוטה יא), ועלידיה נעשה ההולדה, כי הדמים עולין למעלה, ואין נרחק המקום שם, ואין הם דוחים את הולד לחוץ, ואחר כך חוזרים הדמים למקומם, שזה בחינת תודעה הלקה, שהוא בחינת תהלוכות הדמים, שחוזרים לילך כסדר פנ"ל. כי גם ההלקה היא בחינת הולדה, כי יש תמכי אוחתא, שנותנים ממון לזמרי תורה, ובתחלה הם מחסרים ממונם מעצמם, כי כשנותנים הממון להתלמידים, נחסר אצלם, שזה בחינת ירכותיה מצטננות, כי דמים תרתי משמע (ט); אבל אחר כך, עלידי ממונם שמתחזקן התלמידים, וגולד הלכות שהם בחינת חסד, אי עלידי השפעת החסד חוזר ונתמלא החסרון. וזה בחינת שעשוע עולם הבא, בבחינת (ישעיה ט): והיה אור הלכנה כאור החמה, הנאמר לעתיד (ט), כי הלכנה טבעה קר, בחינת חסרון וקריחות, ועתידה להתמלא כאור החמה, בחינת מלוי החסרון, שזה בחינת הולדה, בחינת הלכות, שהם בחינת שעשוע עולם הבא פנ"ל. וזה בחינת (בראשית ט): אלה תולדות השמים והארץ בהבראם - באברהם (בד פ"ב), הינו חסד, כי ההולדה - עלידי בחינת הלכות, שהם בחינת חסד פנ"ל. וזה בחינת (תהלים ט): מזמור לתודה הריעו ליי כל הארץ. לתודה - אותיות תולדה. הריעו ליי כל הארץ - ראשי תיבות הלכה, כפונקא. כי ההלכות, בחינת תורה, הם בחינת הולדה פנ"ל:

וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סוטה י): אפא חלה את רגליו, על שעשה אנגריא בתלמידיהם (סוטה י). כי עלידי שעשה אנגריא בתלמידיהם ובפול אותם מן ההלכות, עלידיה חלה את רגליו, כי ההלכות הם בחינת חסד וקיום הרגליו, כי ההלכות הם בחינת תהלוכות הדמים, שחוזרין והולכין כסדר פנ"ל, ואפא שפגם בזה ובפול את התלמידיהם מן ההלכות, עליפן חלה את רגליו:

ד ובשזובין לבחינת תודעה הלקה, עלידיה נתקלה אור האמת ומאיר בהדבור, כי מתחלה, כשהדמים שומפין על הלכ, הוא בחינת פגם האמת, בבחינת (משלי ט): אנשי דמים ישנאו חם, אבל אחר כך כשיוצאין מהצורה, שזה בחינת תודעה הלקה, אי מאיר האמת, בבחינת (סוטה י): תמן אמת לעקב, חסד לאברהם. חסד לאברהם - הינו הלכות פנ"ל - עלידיה מאיר האמת ומשלים הדבור, כי עקר שלמות הדבור - עלידי אמת, כי קושטא קאי וכו' (שבת קד), ואפלו שקר אין לו קיום רק עלידי אמת (כמו שפרש רש"י (בבבב ט) על פסוק: וגם יבת חלב ודבש וכו') (ט):

נמצא, שעקר קיום ושלמות הדבור הוא עלידי האמת, שהוא מאיר בהדבור עלידי שלשה שמות, בבחינת (תהלים ט): אל אלהים יי דבר. כי אלו שלשה שמות הם מקור האמת, ועלידיהם מאיר האמת בהדבור, הינו ברבוע הדבור, הינו בחינת ארבעה חלקי הדבור. כי יש רבוע הדבור ועליפן כשהיו ישראל בגלות, ויהיה הדבור בגלות (ט), נאמר במשה (שמות ט): לא איש דברים אנכי גם מתמול גם משלשום גם מאז דברך וכו'. זה בחינת רבוע הדבור, ארבעה חלקי הדבור. כי יש דבור של צדקה, בבחינת

והאמת מאיר ברבוע הדבור הנ"ל עלידי שלשה שמות הנ"ל שהם: אל אלקים יי, שהם בחינת: תפלה ותורה ושדוכים ויוגים. אל זה בחינת תפלה, כי "אל" עלים הפה, שהוא תקופ ובעל הכולת, ועלידי התפלה נקראין ישראל בשם אל, בבחינת (עציה ח): מנין שקראו הקדושים ברוך הוא לעקב אל? שנאמר: ויקרא לו אל וכו'. כי עלידי התפלה, כביכול, אנו לוקחין לעצמנו הפח ממנו ויחבר, כי אנו מכמלין גזרותיו, נמצא שיש לנו הפח, ועליפן נקראין ישראל "אל" עלידי התפלה, עלים הפח פנ"ל. וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ירושלמי תענית): לא איש אל ויכב - לא איש הוא, שעשה דברי אל ככב. כי עלידי התפלה מכמלין גזרותיו ויחבר, ואין ישראל נקראין אל. ומשם מאיר הדבור, בבחינת (תהלים ט): וגבורתך ידברו; דהינו עלידי הפח וגבורה, שזה בחינת אל עלים הפה, מאיר הדבור עלידי האמת, כי התפלה היא רק עלידי אמת, כמו שכתוב (עט): קרוב ה' וכו' לכל אשר יקראוהו באמת. אלקים זה בחינת תורה, כמו שכתוב (שמות ט): ואתה תהיה לו לאלקים, ותרגמונו לרב. והיו הוא יהיה קד לפה - שבחינת אלקים, בחינת תורה, הוא מאיר לפה, דהינו להדבור, כי הרב מורה דרך ישר לתלמידיו בתורתו, שזה בחינת (ויסות ט): אם תוציא יקר מזולל כפי תהיה, והוא בחינת אמת, בבחינת (מלאכי ט): תורת אמת היתה כפיהו. ה' זה בחינת שדוכים, בבחינת (בראשית טד): מה' יצא הדבר, בחינת (משלי ט): ומה' אשה משכלת. והוא בחינת אמת, בבחינת (בראשית עט): אשר הנחתי בדרך אמת. ועלידיה נשלם הדבור, כי עשרה קבין שיחה ירדו לעולם, תשעה נמלו נשים, ואחד כל העולם כולו (בשחר"ל קידושין מט); וכל זמן שאין התקשרות, אין להדבור שלמות, אבל כשנתקשרין,

(א) מגילת יד ע"ב. ועין חידושי ארחת שבת קל"ד ד"ה ב' בפסוק (ב) עין פסחים ס"ה ובבבב"ד נא ע"ב. (ג) עין הקדמת הוורד דף ב' ע"ב. (ד) עין וורד וראו בה ע"ב. (ה) פחה אלוהי.

לקוטי

ימי הנוכה ב

מוחרין תנינא

ד

הפשוט, שזה יקר מאד בעיני יתברך, ועלין הלכה כמותם. גם כדי שלא להרבות מחלקת בישראל, כי אם לא כן, כל יחיד ויחיד יאמר בדיעתו, ואין לדבר סוף, ויחרבו מחלקת בישראל (ע"כ"ס ע"ג), שאין זה רצונו יתברך, כי רצונו רק בבחינת אחדות הפשוט, כי כשנתגלה בחינת אחדות הפשוט למטה, גם למעלה נתגלה אחדות הפשוט יתברך, בבחינת: אתה אחד ושםך אחד, וזו כמקדש ישראל גוי אחד בארץ. שעלידי אחדות שנתגלה בישראל למטה, נתגלה אחדותו הפשוט יתברך למעלה:

וזה בחינת מעשה דרבי אליעזר הגדול בתורה של עכנאי (כ"ט ע"ג), כי רבי אליעזר הלכה כמותו בכל מקום (ע"כ), והיה רוצה להראות שובה לשלמות הדבור, דהיינו שלמות רבוע הדבור, שאזכין לזה עלידי הלכות כ"ל, ועלין אמר: חרוב יוכיח, אמת הפנים יוכיח, בתלי בית המדרש יוכיחו, בתיקול יוכיח. כי אלו ארבעה דברים הם בחינת רבוע הדבור, דהיינו ארבעה חלקי הדבור ה"ל. כי הצדיקים הם גבורי כח עושי דברו, כמובא בזה הקדוש (לד"ד דף ע"ז), שהם עושים ומנהיגים עם הדבור פרצונם, ועלין רצה רבי אליעזר להראות שיש לו שלמות רבוע הדבור, ועלין יכול לעשות עם הדבור פרצונו, דהיינו לשנות הטבע פרצונו עלידי שלמות דבורו, והראה זאת בארבעה דברים, שהם בחינת רבוע הדבור:

חרוב יוכיח - זה בחינת הדבור של צדקה, כי חרוב הוא בחינת צדקה, כי חרוב נטעין אותו רק לדורות, כמו שאמרו בגמרא (תענית ע"ג): **אנא עלמא חרובא אשתפת**, כי היכי דשתלי לי אבתרי, אנא נמי שתלי לבנאי. נמצא, שהחרוב הוא רק לדורות, כמו הצדקה שהיא לדורות, כמו שאמר רבי היא (שבת קנ"א): כי אתא עניא אקדם לה רפתא, כי היכי דלקדמו לבניך וכו', גלגל הוא שחוזר בעולם. אמת הפנים - זה בחינת השובה, בבחינת (אבות ג'): **שפכי כמים לבך נכח פני ה'.** בתלי בית המדרש - זה בחינת עשירים, שהם בתל שהכל פוזין בו, כי אוהבי עשירי רבים (משלי י"ד), והכל פוזין אל העשירים. והיו: בתלי בית המדרש, בחינת (תהלים ד'): **דורשי ה' לא יחסרו כל טוב;** דהיינו הצדיקים דורשי ה', שקבל טוב נמשך מהם. אך צדיקים מהני וכוותיהו אעלמא, אדידהו לא (תהלים ע"ג), כי הצדיקים בעצמן אין להם כלום, רק ממשכין כל טוב אל העולם, כמו שאמרו רבותינו וכוונם לבדק על רבי חנינא בן דוסא (ע"כ): **כל העולם נוזן בשביל חנינא בני, וחנינא בני די לו בלב חרובין וכו'.** ועלין העשירים נקראין בתלי בית המדרש, שהם בתל שהכל פוזין אליו עלידי עשירותם, וכל טוב שיש להם נמשך להם מבחינת בית המדרש, הינו בחינת: **דורשי ה' לא יחסרו כל טוב,** שמהם נמשך כל ההשפעות כ"ל. בתיקול - זה בחינת מלכות, כי הקול יוצא משת עוקאין דקנה, בחינת מלכות, בחינת (מלבי"ם א'): **שש מעלות לכסא** (ע"כ וזר נשא קסא: פתח דף ר"ה, ובתקין ע"ב). נמצא, שהראה רבי אליעזר בארבעה דברים אלו, שיש לו שלמות רבוע הדבור, דהיינו בחינת ארבעה חלקי הדבור ה"ל. אבל אף עלידין לא השגיחו על זה, כי יחיד ורבים - הלכה כרבים, כי זה יקר בעיני השם יתברך, שזה בחינת התגלות אחדות הפשוט

נתחברים ונשלמים חלקי הדבור. נמצא, שעלידי שלשה שמות ה"ל שהם: אל אלקים יי, שהם בחינת: תפלה, תורה, שדוכים - נשלם הדבור עלידי האמת, הינו רבוע הדבור, שנשלם עלידי האמת כ"ל:

ה ושלמות הדבור הוא בחינת לשון הקדש, כי כל לשונות העמים הם חסרים, ואין להם שלמות, כי נקראין לשון ענקים (שעה ע"ב), ואין שלמות רק לשון הקדש. ולשון הקדש הוא מקשר לשבת, בבחינת (שם ע"ג): **ודבר דבר - שלא יהא דבורך של שבת כדבורך של חל (שבת ק"ט).** בבחינת (במדבר ו'): **כזה תרכבו - בלשון הקדש (מטה ע"ב),** שבלשון הקדש נכלל ברכה וקדשה, כי ה"ל לשון הקדש מקשר לשבת, שנאמר בו ברכה וקדשה, כמו שכתוב (בראשית ג'): **ובקדך וקדש וכו'.** ועלין, עלידי שלשון הקדש מקשר לשבת, עלידי שלמות הדבור, שהוא בחינת לשון הקדש, עלידייהו ממשכין השמחה של שבת לששת ימי החל:

כי ימי החל הם בחינת עצבות, ואפלו המצוות שעושים בימי החל הם בחינת עצבות, כי מ"ט שלטנותה בימי החל (ת"י ח"י ע"ד דף ע"ב), ומ"ט הוא בחינת עבד, בחינת עצבות, אבל שבת הוא בחינת בן, ואז נהא לעלאין ותתאין, ונתעורר שמחה, ואזי נתרוכזין ונתעלין כל המצוות של ששת ימי החל מן העצבות, ונמשך עליהם מנוחה ושמחה, בבחינת (בראשית ח'): **ויולד בן ויקרא שמו נח לאמר, זה ינחמנו מפעשינו ומעצבון ידנינו; הינו בחינת שבת, שהיא בחינת בן, בחינת נח, נהא דעלאין ותתאין (ע"כ תקון ע"כ בסוף, ובזר בראשית ח"י ע"ב),** שהוא מנחם ומשמח הכל מן העצבות, בחינת: זה ינחמנו וכו'. ובשוכין לבחינת לשון הקדש, שהוא מקשר לשבת, אזי ממשכין עלידי את הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, כי מחמת שהלשון הקדש מקשר לשבת, עלין נמשך עלידי השמחה של שבת לששת ימי החל. והו: **אל אלקים יי דבר (עם התבות) מספר שמחה,** כי עלידי שלמות הדבור, שהוא לשון הקדש, נמשך שמחה כ"ל:

ו ועלידייהו שמשכין קדשה של שבת לששת ימי החל, עלידייהו נתגלה האחדות הפשוט יתברך, כי בששת ימי החל הם פעולות משתנות, שבכל יום נברא פעלה משנה, וה כנגד השכל האנושי, להבין זאת בשכל האנושי, שפעולות משתנות יהיו נמשכין מאחד הפשוט יתברך ויתעלה, כי בשכל האנושי אי אפשר להבין זאת. רק עלידי שבת, שאנו זוכין שנתנו לנו השם יתברך מתנה גדולה, כמו שאמרו רבותינו וכוונם לבדק (שבת ט'): **מתנה טובה יש לי בבית גנני ושבת שמחה,** עלידייהו נתגלה אחדות הפשוט, כי שבת מורה על אמונת היחוד, שאנו מאמינים שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך, שברא כלם בששת ימי החל ושבת בשבת. נמצא, שעלידי שבת נתגלה אחדות הפשוט יתברך, והתגלות אחדות הפשוט זאת הבחינה יקרה מאד אפלו אצלו יתברך, כמו שמצינו: **יחיד ורבים - הלכה כרבים (ברכות ע"ב א'),** כי מומת שהם רבים, שקל אחד יש בו דעה משנה, בחינת פעולות משתנות, וכשהם מסכימים יחד לדעת אחד, נמצא בחינת פעולות משתנות נעשה בחינת אחדות

שיחות וסיפורים על התורה ♦ ימי חנוכה

לקומי

פרדיון נפש ג

מוהר"ן תנינא

ד:

בשזוכה לרפואה, או מתנחמין בלם, ונמשך שמחה לכלם, בבחינת (ישעיה ט): וארפאהו ואשלם נקמים לו ולאבליו; שעלידי רפואתו נמשך נקמה לכל האבלים הנ"ל, הינו שמחה בנ"ל:

ודע, שמומור לתודה הוא מסגל למקשה לילד, דהינו לומר אותו. כי מומור לתודה - ראשית תבות מל, בחינת שבעין קלון של היולדת שצועקת קדם ה'לה, כמובא (ו) ויש במומור זה קס"ח אותיות. קס"ח הוא חסד בא"ת ב"ש, שעלידי החסד, בחינת הלכות, ההולדה בנקל בנ"ל. ויש מ"ג תבות בזה המומור, כי קשוי לילד הוא עלידי שיש קלפה שהיא אומרת: גורו, גם לי גם לך לא וכו' (מלבי"ם א' ט), כי אינו רוצה שיצא לאויר העולם, וינגד זה יש מ"ג תבות בזה המומור, כנגד בחינת גם הנ"ל, כי המומור הזה הוא סגלה למקשה לילד בנ"ל:

ג

בשחלה רבי אליעזר הגדול, אמר לרבי עקיבא: כמה עזה בעולם (מסדרין קא), כי לא היה אז מי שיוכל להמתיק הדיון, כי היה צריך לפרדיון להמתיק הדיון, ולא נמצא. כי באמת אחר ההמתקה והפרדיון, אז דוקא טוב לרפאת החולה עלידי רפואה, כי אזי דוקא, אחר הפרדיון וההמתקה, יש רשות לרופא לרפאת:

כי הנה באמת, איך יכול הרופא להגיד מתניו לרפאת החולה עלידי רפואה וכמים, הלא אינו יודע הסם הצריך לרפואה אותו החולה, כי יש סמים הרבה שהם מסגלים לרפואה החולאה, אך בודאי החולה אינו יכול להתרפאות כי אם עלידי סם פלוני המיוחד לרפואתו, כפי שנגזר למעלה, כמו שאמרו רבותינו וכוונם לברכה (נ"ח טו), שגוזרין למעלה, שיתרפא עלידי סם פלוני, ועלידי איש פלוני, ביום פלוני. ואם כן, איך יכול הרופא להכניס עצמו לרפאת, הלא אינו יודע הסם שנגזר למעלה. אבל אחר ההמתקה והפרדיון, אז יכול לרפאת:

כי מה צריך שיתרפא דוקא עלידי סם פלוני ואיש פלוני, הוא מחמת כבוד הדיון, שכפי כבוד הדיון נגזר שימשך החולאה עד אותו הזמן ויום פלוני, ועל כן נגזר שלא יוכל להתרפאת כי אם עלידי סבות אלו, דהינו סם פלוני ואיש פלוני, כדי שימשך החולאה עד יום פלוני, כי כפי הזמן שצריך שימשך החולאה, כך גוזרין הסבות לרפואתו, כדי שלא יוכל להתרפאת עד שיוצגנו יחד סבות אלו: סם פלוני ואיש פלוני, באופן שלא יהיה לו רפואה כי אם ביום פלוני, אבל כשעושים פרדיון וממתקין הדיון, ואז נתבטל הגזרה, אזי קדם שגוזרין דין אחר, כי כשמתקן דין זה אזי גוזרין דין אחר, ויוצגך ויוצגך, דהינו אחר המתקן הדיון הראשון קדם שגוזרין דין אחר, אזי יכול הרופא לרפאת החולה עלידי סמים, כי אזי אין דין, ואזי יוכל להתרפאת עלידי איזה סם שיהיה, כי אין צריך דוקא סם פלוני וכו' מאחר שאין דין בנ"ל: נמצא, שאי אפשר לרופא לרפאת כי אם עלידי פרדיון, שצריכין לעשות פרדיון תחלה להמתיק הדיון, ואז דוקא יש רשות לרופא לרפאת בנ"ל:

מבחינת פעולות משתנות בנ"ל, שזה בחינת שבת בנ"ל. והיו שאמר הקדוש ברוך הוא: נצחוני בני, הינו שבחינת בן שלקם נצח, כי זה שרבים מסבימים לדעת אחר, זה בחינת שבת, בחינת בן, בנ"ל:

וזה בחינת: עבדו את ה' בשמחה (תהלים ק). הינו להמשיך שמחה לבחינת עבד, בחינת מ"ט, בחינת ששת ימי החל בנ"ל. והיו: דעו כי ה' הוא אלקים, בחינת אהדות הפשוט, שקל השנויים הם אחר, שזה נתגלה עלידי שנמשך השמחה של שבת לששת ימי החל, שהם בחינת עבד בנ"ל:

וזה בחינת חנכה. כי ימי חנכה הם ימי הודאה, שהוא בחינת שעשוע עולם הבא, בחינת הלכות, שעלידיהו זוכין לשלמות הדבור, עלידי התגלות האמת בנ"ל. והיו בחינת השמן של נר חנכה, בבחינת (דברים טו): המיד ואוריד לאיש חסידך; שעלידי החסידים, דהינו בחינת הלכות, נתגלה אור האמת, בחינת: המיד ואוריד. וזה בחינת השמן, שהוא בחינת אור האמת, בחינת (תהלים עב): שלח אורך ואמתך. וצריך לתנו סמוך לפתח (שבת כא), בחינת: פתחי פוך (מטות ט), הינו הדבור, כי האמת מאיר בהדבור בנ"ל, בבחינת (תהלים קט): פתח דברך ואיר; ואזי נמשך השמחה של שבת לששת ימי החל, עלידי לשון הקדש, שהוא שלמות הדבור. וזה בחינת: חנכה - חנו כ"ה, בחינת שבת ניקח, שבו מקשר לשון הקדש, שהוא בחינת: פה הברכו - בלשון הקדש, בנ"ל. והשמחה של שבת מאיר לששת ימי החל, שהם גם כן בחינת חנכה, בחינת חנוה, מ"ט, עבד, ששלמותה בימי החל, בבחינת: זה ונחמנו ממעשנו ומעצבון ידינו; בחינת שמחה של שבת, שנמשך לששת ימי החל בנ"ל:

וזה: והיו מקץ שנתים ימים (ו) מקץ - הינו סוף, בחינת הלכות, שהם שעשוע עולם הבא, שהוא בסוף. והיו: שנתים ימים, כמאמר רבותינו וכוונם לברכה (תענית טז) על האי בר בי רב דחד יומא שהיה מצטער, עד שדרש לו רבי יוחנן: ואותי יום יום ידרשון, שיום אחד בשנה חשוב שנה, והיו: שנתים ימים, בחינת הימים שנהשכין לשנים עלידי למוד הלכות, בחינת יום יום (דרשון בנ"ל: (גמר פירוש הספוק על פי התורה הנ"ל לא זכינו לשמע)

ובשעה שהלב בצרה, גם הראה בצרה. כי הראה היא קיום הגוף, כי הראה מקמת הלחה לבנה וממשכת הלחלוהית להגוף, כי הגוף יש לו תנועות שהם מבישין הגוף, כי התנועות מיבשין, ועל כן עקר הקיום - עלידי הראה, שמשכת לחלוהית. וכשהלב בצרה, שאז הדמים עולין וזומפין על הלב, ואזי הלב דופק בדפיקות גדולות, אזי הראה מנשבת נשיבות גדולות, ואזי נתבשר הראה, ועלידיה נתבשר הגוף, חם ושלום. ושמן הוא רפואה לראה, כמו שאומרין העולם, כי השמן מלחה, הינו בחינת השמן הנ"ל, שהוא בחינת תקון הצרה בנ"ל. ובתחלה, כשהצדיק בצער ובצרה, כמה וכמה נשמות שבעולם הזה ועולם הבא מוקנני ומתאבלין על צערו, וגם השכינה מוקננת, כי אפלו על דמים של רשעים השכינה מוקננת, קל וחומר על דמן של צדיקים, כמו שאמרו רבותינו וכוונם לברכה (מסדרין טו); אבל

(1) ביאור טו. (2) ביהר פיתום רשע ע"ב

קיצור ליקוטי מוהר"ן המשולש ב - ימי חנוכה שפמ

תורה ב ימי חנוכה וכו'

קיצור ליקוטי מוהר"ן

א. ימי חנוכה, הם בחינת שעשוע עולם הבא:

ב. עקר שעשוע עולם הבא, להודות ולהלל לשמו הגדול ותברך, ולדעת ולהכיר אותו ותברך, שעלידיזה סמוכין וקרובים אליו ותברך, כי כל מה שיודעין ומכירין אותו ותברך ביותר סמוכין אליו ביותר, כי שאר כל הדברים כלם יתבטלו לעתיד, ולא ישאר לעתיד רק זאת הבחינה להודות ולהלל ולדעת אותו ותברך, וזה כל שעשוע עולם הבא:

ג. למוד הלכות, בפרט בשזוכין לחדש בהם, זה בחינת שעשוע עולם הבא:

ד. עלידי הודאה להשם ותברך, וכן עלידי למוד הלכות, עלידיזה באה הולדה בנקל:

ה. תמכי אורייתא שנותנים ממון להתלמידי חכמים, אף-על-פי שבתחלה בשנותנים ממונם להתלמידי חכמים נחסר אצלם, אף-על-פי-כן אחר-כך גשפע חסד עלידיזה וחזור ונתמלא החסרון, והם זוכים לשעשוע עולם הבא:

ו. עלידי שמבטלין תלמידי חכמים מלמודם, עלידיזה נעשה חולה על רגליו:

ז. עלידי הודאה להשם ותברך, ועלידי למוד הלכות, עלידיזה זוכין לאמת, וזוכין לשלמות הדבור:

ח. וכן תמכי אורייתא שנותנים ממון להחזיק את התלמידי חכמים זוכין גם-כן לזה:

ט. אין האדם נקרא אדם כי אם עלידי צדקה וגמילות חסדים:

י. עלידי תורה ותפלה ועלידי שדוכים וזווגים של עם קדוש ישראל, עלידיזה מאיר האמת, ונשלם הדבור, הינו שזוכין לדבור דקדשה בשלמות:

יא. עלידי התפלה שישראל מתפללין, הם נקראין בשם א-ל, כי עלידי התפלה אנו לוקחין לעצמנו הכח ממנו ותברך, כי אנו מבטלין גזרותיו, ואזי ישראל נקראין בשם א-ל:

שצ ג. ימי חנוכה קיצור ליקוטי מוהר"ן המשולש

יב. על־ידי למוד הלכות, וכן על־ידי הודאה להשם יתברך, על־ידי־זה זוכין להמשיך השמחה והקדשה של שבת לששת ימי החל: ואזי נתגלה אחדות הפשוט יתברך, וזאת הבחינה יקרה מאד אפלו אצלו יתברך:

יג. על־ידי מצות גר חנוכה, ועל־ידי ההודאה וההלל של חנוכה, נעשין כל הבחינות הנ"ל:

יד. סגולה למקשה לילד לומר "מומור לתורה":

ליקוטי עצות

א. ימי חנוכה הם ימי הודאה והלל, שנה עקר שעשוע עולם הבא. ועל־ידי־זה זוכין שיאיר האמת, דהינו להתפלל באמת, וללמוד תורה באמת מפי רב אמת, ולעשות שדוכים אמתיים, שכל זה הם שלשה קווי האמת. והם מאירין לכל חלקי הדבור ומשלימין הדבור. ועל־ידי־זה זוכין להמשיך הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, שעל־ידי־זה נתגלה אחדות הפשוט יתברך. וכל אלו התקונים נמשכין על־ידי הרלקת גר חנוכה ועל־ידי הלל והודאה של חנוכה. אשרי הוזהר לחנוכה בזה, להמשיך בו כל תקונים הנוראים האלו. (מועדי ה' - חנוכה ג)

ב. עקר שעשוע עולם הבא הוא להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך ולדעת ולהכיר אותו יתברך, שעל־ידי־זה סמוכין וקרובין אליו יתברך. כי כל מה שמכירין וידעין אותו יתברך ביותר, סמוכין אליו ביותר. כי שאר כל הדברים כלם יתבטלו לעתיד, ולא ישאר לעתיד רק זאת הבחינה, להודות ולהלל ולדעת אותו יתברך, וזה כל שעשוע עולם הבא. (דעת מו)

ג. למוד הלכות, בפרט פשוטין לחדש בהם, זה בחינת שעשוע עולם הבא, ועל־ידי־זה באה הולדה בנקל, ונצולין מכל הצרות. (תלמוד תורה סה)

ד. על־ידי הלל והודאה להשם יתברך, וכן על־ידי למוד הלכות, מכל־שכן פשוטין לחדש בהם, על־ידי־זה באה הולדה בנקל. וכן על־ידי תומכי אורתא, שמחזיקין בממונם את התלמידים חכמים, על־ידי־זה גם־כן ההולדה בנקל. (בנים י)

ה. תמכי אורתא, שנותנין ממונן לתלמידי חכמים, זכותם גדול מאד, כי על־ידי ממונם שמחזיקין התלמידי חכמים, על־ידי־זה יכולין התלמידי חכמים לעסק בתורה ולהוליד הלכות וחדושי תורה, נמצא שיש להם חלק בהתורה שגולה ונתגלה על ידם. וכל הממונן שהם נותנין לתלמידי חכמים ונחסר לפי שעה אצלם, נתמלא

קיצור ליקוטי מוהר"ן המשולש ב. ימי חנוכה _____ שציא

להם אחר־כך על־ידי ההלכות שנתחדשין על ידם כנ"ל, שעל־ידיה נשפע חסד וחוזר ונתמלא החסרון. והם זוכין לשעשוע עולם הבא, ולהארת שלשה קני האמת, לארבעה חלקי הדבור וכו', [כמו שנתבאר להלן אות ח.]. (צדקה לב)

ו. כשאדם באיזה צרה חס ושלום, או האמת הוא פגום. על־כן צריך לשמור מאד או את עצמו ביותר שלא יהיה נלכד באיזה טעות ושקר על־ידי הצרה [הזאת] חס ושלום. (אמת ואמונה ט)

ז. על־ידי שמבטלין תלמידי חכמים מלמודם, על־ידיה נעשה חולה על רגליו. (תלמוד תורה טו)

ח. על־ידי הודאה להשם יתברך בכל עת על כל מה שעובר עליו, ובפרט כשיוצא מאיזה צרה חס ושלום, ועל־ידי למוד הלכות, על־ידיה מאיר האמת בהדבור ומשלים כל חלקי הדבור, כי עקר קיום ושלמות הדבור הוא רק על־ידי אמת, וזוכה להתפלל באמת שזה עקר שלמות התפלה. וזוכה לקבל תורת אמת מרבי אמת, שיושרה אותו בדרך האמת בתורתו האמתית. וזוכה לעשות שדוכים אמתיים, שזמין השם יתברך לו ולבניו זוגים האמתית. וכל זה זוכה על־ידי הלל והודאה להשם יתברך ועל־ידי למוד הלכות כנ"ל.

ועל־ידיה זוכה להמשיך הברכה והקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, ועל־ידיה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, לידע ולהאמין באמת שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך, שזאת הבחינה יקרה מאד למעלה בכל העולמות ואפלו אצלו יתברך היא דבר נפלא ויקר וחשוב מאד. (אמת ואמונה ט)

ט. עקר קיום ושלמות הדבור הוא על־ידי אמת. ולזה זוכין על־ידי הלל והודאה להשם יתברך ועל־ידי למוד הלכות, שעל־ידיה מאירין כל קני האמת בכל חלקי הדבור ומשלימין הדבור. ואז זוכין לשלמות הדבור שהיא בחינת לשון הקדש שמקשר לשבת וכו'. [ענין לעיל אות ח.]. (דבור כב)

י. עקר שלמות התפלה היא על־ידי אמת. וזה זוכין על־ידי הלל והודאה להשם יתברך ועל־ידי למוד הלכות שהם עקר שעשוע עולם הבא [וענין לעיל אות ח.]. (תפלה פא)

יא. על־ידי התפלה שישאל מתפלליו, הם לוקחין לעצמן הבח והיכלת, כי על־ידי התפלה מבטלין גזרותיו יתברך, ואזי ישראל נקראים בשם אל. (תפלה פב)

שצב ב. ימי חנוכה קיצור ליקוטי מוהר"ן המשולש

יב. יש דבור של תשובה בחינת (הושע יד ג) "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'", הינו שצריכין להרבות בדבורים מאד, עד שישפך שיחו כמים לפני השם יתברך, שזכה לתשובה באמת. וזה זוכין על-ידי שלשת קני האמת שהם: תפלה - להתפלל באמת, ותורת אמת, ושדוכים וזווגים אמתיים. ולכל זה זוכין על-ידי הלל והודאה להשם יתברך, ועל-ידי למוד הלכות, שהם עקר שעשוע עולם הבא. (תשובה כח)

יג. גדר האדם הוא הדבור, וזה הדבור נמשך מצדקה, כי צדקה וחסד הוא עקר גדר האדם, כי גדר האדם מדבר, הוא לגמל חסד עם הבריות. ומי שאינו עושה צדקה וחסד, פוגם בהדבור מאד, ואינו בכלל אדם כלל (חלק מתורה ודעה). (צדקה לד)

יד. על-ידי הלל והודאה להשם יתברך, ועל-ידי למוד הלכות, זוכין למצא וזווגים האמתים של כל הצרכים למצא וזווגים. (חתון ד)

טו. שבת היא בחינת בן, בחינת נח, נוחא דעלאין ותתאין, שהוא מנחם ומשמח הכל מן העצבות, ואז נתרוממין ונתעלין כל המצוות של ששת ימי החול מן העצבות ונמשך עליהם שמחה. ועל-ידי הלל והודאה להשם יתברך ועל-ידי למוד הלכות, זוכין להמשיך הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החול, שזכה גם בימי החול לשמחה של שבת, לשמח בו יתברך ולעשות כל המצוות בשמחה גם בימי החול. ועל-ידי זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שיודעין שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך שמו, שזאת הבחינה יקרה מאד למעלה בכל העולמות אפלו אצלו יתברך. (מועדי ה' - שבת ז)

טז. סגלה למקשה לילד, לומר "מזמור לתורה". (בנים יא)

יז. גם סגלה גדולה למקשה לילד, לעשות חסד הרבה, דהינו להרבות בצדקה ונמילות חסד. (בנים יב)

ליקוטי עצות מהדורא בתרא

א. הצדיקים הם "גברי כח עשי דברו" (תהלים קי, ט), שהם עושים ומנהיגים עם הדבור כרצונם, ויכולין לשנות הטבע על-ידי שלמות דבורם. (צדיק גב)

ב. שלום ואחדות שבין ישראל יקר מאד בעיניו יתברך, כי על-ידי זה נתגלה אחדותו הפשוט יתברך גם למעלה בבחינת "אתה אחד ושמו אחד ומי בעמך ישראל גוי אחד בארץ", וכל מה שרבים בותר שהם בחינת פעולות משתנות, כי הם דעות משנות זה מזה, ואף-על-פי-כן נכללין יחד באהבה ואחדות ומסכימין לדעה אחת

קיצור ליקוטי מוהר"ן המשולש ג. פדיון נפש _____ שצג

אמתית דקדושה, הדבר יקר ביותר אצלו ותברך, כי על ידי זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, לידע שכל הפעולות משתנות שבעולם נמשכין מאחד הפשוט ותברך שברא כלם, וזה יקר מאד בעיניו ותברך. (שלוס ה)

ג. זה שרבים מסכימים לדעה אחת, זה בחינת שבת, בחינת בן, עין פנים. ואז הם בבחינת בנים למקום, והשם ותברך גם כן מסכים לדעתם, ובשביל זה יחיד ורבים הלכה ברבים. (שלוס ו)

ד. שמן הוא רפואה להראה כמו שאומרין העולם. (רפואה ה)

ה. כשהצדיק בצער ובצרה רחמנא לצלן, כמה וכמה נשמות שבעולם הזה ובעולם הבא מקוננין ומתאבלין על צערו, וגם השכינה מקוננת. וכשזוכה לרפואה והרחבה, אזי מתנחמין כלם ונמשך שמחה לכלם. (צדיק ג)

תורה ג פדיון נפש

קיצור ליקוטי מוהר"ן וליקוטי עצות

עקר רפואת החולה, הוא רק על ידי פדיון, ולא נתנה התורה רשות לרופא לרפואת כי אם אחר הפדיון, דהינו אחר שעושיין פדיון להחולה וממתקין הדינים מעליו, אז יוכל הרופא לרפואת על ידי רפואת אכל לא קדם, כי עקר הרפואה הוא הפדיון: (רפואה ח; פדיון א)

ספר

לְקוּמֵי הַלְכוּת

עַל שְׁלַחַן עֲרוּךְ

מוסד מוסד על התגלות נפלאות חדושי תורתו של

אדמו"ר רבנו נחמן אור האורות

זכר צדיק וקדוש לברכה

<p>עליהם יסדתי אמרותי, על פי פקדתי ז"ל, לבאר ולחדש בכל הלכה והלכה מכל ארבעה חלקי השלחן ערוך, למצוא סמך וענין ושעם בכל הלכה והלכה בדרך חכמת האמת, בדרך חכמה ומוסר השכל ועצות נפלאות ונראות והתחזקות עצום ונשגב עד אין סוף ואין תכלית, שיתחזק כל אדם להתקרב להשם יתברך בכל</p>	<p>דרגא ודרגא מכל מקום שחוא, יהיה מי שיהיה, וכלם מיסודים על אדני פז, על-פי ההקדמות שקבלתי ממנו ז"ל, מפיו ומפי כתביו הקדושים, הלא המה כתובים בספריו הקדושים, אשר כבר נתפשטו בישראל. אשרי שיאחז בהם לעולם לא ימוט עדי יבנה חרבות אריאל כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל</p>
--	---

(נוסח שער דפוס ראשון)

מאת הגלמידו הרב הנאמן הצדיק

בוצינא קדישא איש רוי רב פעלים

מורנו ורבנו רבי נתן זצוק"ל

מה גדלו מעשי
ה' מאוד עמוק
מחשבותיו. כי על
פי דברים האלה
המבוארים
בספרים האלה
יוכל כל אדם
להביץ ולהשכיל
מרחוק גדולות
נוראות ונפלאות
כל מצוה ומצוה
ובל דין ודין
מפרטי המצוה.
ואפילו הדינים
שבין אדם לחבירו
המבוארים בח"מ
אשר אין איש
שם על לב להביץ
מהם רמזים ודרכים
לעבודת השם
יתברך. ובחסדי
ה' באלו הספרים
ירווה את נפשו
הצמא לשמוע
דברי ה'

בן יוסף

לקוטי הלכות הלכות נשיאת כפים הלכה ב ארץ חיים קפג

ועל-כן נמסר לכהנים הברכה בלשון הקדש, דהיגו ברפת כהנים, בחינת (במדבר ו, כג): "כה תברכו" - בלשון הקדש, כי הם זוכים לשלמות הדבור שהוא לשון הקדש, בחינת: "כה תברכו" וכו' פנ"ל, על-ידי ההלכות פנ"ל, כי על-ידי הלכות זוכים לזה פנ"ל, וכמבאר שם עין שם. ועל-כן קבעו ברפת כהנים אחר הודאה, כי על-ידי ההודאה, בחינת הלכות, זוכים לברכת כהנים, בחינת לשון הקדש פנ"ל.

ועל-כן צריך לברוך בשמחה, כמו שכתוב בשלחן ערוך (ארח-חיים סימן קכח סעיף מה), כי ברפת כהנים שהוא בחינת לשון הקדש - הוא מקשר לשבת, שעל-ידי-זה משיכין השמחה של שבת לששת ימי החל פנ"ל. ועל-כן תכף אחר ברפת כהנים אומרים 'שים שלום', בחינת שלום ואהדות שזוכין על-ידי ברפת כהנים, היגו בחינת התגלות אהדות הפשוט שנתגלה על-ידי בחינת שבת פנ"ל.

ועל-כן הכהן עוקר רגליו בעבודה (ארח-חיים סימן קכח סעיף ח), כי עקר ברפת כהנים הוא בשביל העבודה, דהיגו לתקן בחינת עבודה, דהיגו בחינת עבד מט"ט, כי על-ידי ברפת כהנים שהוא בחינת לשון הקדש, נמשך השמחה של שבת לששת ימי החל שהם בחינת עבד מט"ט. וזה שקבעו ברפת כהנים בתפלה, כי התפלה נקראת עבודה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות לד.): 'שלש ראשונות כעבד המסדר שבחו של רבו, אמצעיות כעבד השואל פרס מרבו וכו'. נמצא, שבתפלה האדם כעבד בחינת מט"ט דכלול ח"י ברכאין דצלותא. וצריך להמשיך מהשמחה של שבת לבחינת עבד מט"ט, בחינת (תהלים ק. ב): "עבדו את ה' בשמחה" כמו שכתוב שם, וזה נעשה על-ידי ברפת כהנים פנ"ל. ועל-כן בעבודה עוקר רגליו, לרמוז, שעוקר רגליו לברפת כהנים שעל-ידי-זה יתפתח העבודה בשמחה של שבת פנ"ל, כי גם עקירת רגליו להליכה לברפת כהנים - הוא מעין הברכה, כי ההליכה הוא בחינת הלכות, כי על שם זה נקראין 'הלכות' על שם ההליכה, כמו שכתוב שם (באות ב).

ועל-כן הפהנים מבקשין בשעת הליכה על הברכה, ואומרים: 'יהי רצון שתהא הברכה' וכו', כי ההליכה שהוא מרמוז על בחינת הלכות הוא סגלת

"הנה הוא יצא לקראתך וראך" וכו', כי זה שיך לזה, כלומר לא די שלא יתקנא בגדלתך, שנה בחינת רע עין, כי אם אפלו מנח המדמה יהיה נשמר אהרן, אדרבא, "וירא ושמו בלביו", שנה הפך פח המדמה פנ"ל, עין שם כל זה היטב במאמר המתחיל "ויהי מקץ" (סימן נו). ועל-כן על-ידי ברפת כהנים שמכניעין המדמה שבלב שהוא בחינת עצבות רוח, על-ידי-זה נחללין האברים ונעשה בחינת (איכה ג, מא): "נשא לבבנו אל כפים אל אל בשמים", בחינת (דברים לב, ט): "כי אשא אל שמים ודי", וזה בחינת נשיאת כפים (עין במאמר המתחיל "יביום הבכורים" בסימן נו).

הלכה ב

על-פי המאמר ש' חנה בלקוטי תנינא (סימן ב), עין שם ג' המאמר היטב.

שעל-ידי ההלכות שהם בחינת תודה והודאה, בחינת שעשועי עולם הכא, על-ידי-זה נתגלה אור האמת, שהוא מאיר על-ידי שלשה שמות הדיבור ונשלם הדיבור. ושלמות הדיבור הוא לשון הקדש, שהוא מקשר לשבת, בבחינת (במדבר ו): "כה תברכו" - בלשון הקדש וכו' (סוטה לח), עין שם. ועל-ידי-זה נמשך השמחה של שבת לששת ימי החל, ואזי נתגלה בחינת אהדות הפשוט, וידועין שכל הפעולות משתנות שהם בחינת ששת ימי החול, כלם נמשכין מאחד הפשוט יתברך וכו'; עין שם היטב.

א. וזה בחינת ברפת כהנים בלשון הקדש שקבעו בין הודאה לשלום (ארח חיים סימן קכח סעיף טו). כי הכהן הוא איש חסד, בחינת חסדים, ועל-כן זוכה להלכות, כמו שכתוב (דברים לג, ט): "יורו משפטך ליעקב", וכמו שכתוב (שם יז, ט): "ובא אל הכהן או אל השפט", לשאל מהם ההלכה, כי לכהנים נמסרו ההלכות, כי הם בחינת חסדים, כי ההלכות הם בחינת חסדים, כמבאר שם. ועל-ידי-זה זוכים לאמת, כמו שכתוב (שם לג, ח): "תקף ואורף לאיש חסידך", דהיגו הכהן שזוכה לאמת על-ידי ההלכות שהם בחינת חסדים. ועל-כן הכהן זוכה לשלמות הדיבור, בבחינת (שמות ד, טו): "והוא יהיה לך לפה הנאמר באהרן הכהן."

על-ידי ברפת כהנים שפניעו עצבות רוח נחליו האברים

על-ידי ההלכות, תודה והודאה, שעשועי עולם הכא נתגלה אור האמת, המאיר על-ידי שלשה שמות ונשלם

הכחו זוכה לאמת על-ידי ההלכות שחם בחינת חסדים

עקירת רגליו להליכה לברפת כהנים מבינה, הוא רצו על תסו העבודה

366 לקוטי הלכות הלכות נשיאת כפים הלכה ב ארץ חיים

הברכה, כי עקר הברכה על-ידי הלכות כנ"ל. נמצא, שצקירת רגליו להליכה לברכת כהנים בעבודה, הוא רמז על תקון העבודה, דהינו בחינת עבד מט"ט, על-ידי שמחה של שבת שנמשך על-ידי ברכת כהנים, שהוא בחינת כהן תברכו - בלשון הקדש כנ"ל, וכמבאר שם, עין שם במאמר הנ"ל.

ברכת כהנים הוא שלום ואחדות הפשוט על ידי השלשה שמות שבהם

זוה בחינת שלש ברכות של ברכת כהנים, שיש בהם שלשה שמות, שהם מרמזים על שלשה שמות של אמת, כי גם אלו השלשה שמות הם בחינת שלשה קוין של אמת, פמוכא. ועקר ברכת כהנים הוא שלום, דהינו בחינת שלום ואחדות הפשוט שנתגלה על-ידי ברכת כהנים בלשון הקדש שהוא מקשר לשבת כנ"ל, וכמבאר שם, עין שם.

ב. זוה בחינת נפילת אפים אחר התפלה, שאז הוא תכלית היחוד, בחינת אחדות הפשוט שנתגלה כנ"ל. וענין הנפילה - שצריכין לפל על פניהם, ואיתא בכתבים, שהוא נפילה ממש, שמפליין עצמן או למדרגות התתונות פמוכא (פרי"ע חיים נפילת אפים פרק ט, עין שם, הוא, כי בחל שהוא בחינת עולם הזה, אי אפשר לנו להכלל בקדשת היחוד בבחינת אחדות הפשוט כי אם על-ידי נפילה וירידה שהוא תכלית העליה, וכמבאר בדברי רבנו, גרו יאיר (בלקוטי תנא סימן יב) ענין תכלית העליה באר היטב, עין שם היטב. והכלל, שכשנפליין, חס ושלום, למקומות הנמוכים מאד, ואז מכפשיין ומחפשיין איה מקום כבודו, וזהו בחינת תכלית העליה, כי איה הוא קדשה העליונה, עין שם היטב.

נפילת אפים אחרי התפלה - הוא תכלית היחוד

זוה בחינת נפילת אפים, שבשעת הנפילה והירידה אזי היקא הוא תכלית היחוד, בחינת תכלית העליה, כי בחינת איה' שהיא הקדשה העליונה, הוא בחינת אחדות הפשוט דלית מחשבה תפיסא ביה כלל, שזה בחינת איה' וכו', ולבחינת קדשה עליונה זו צריך להיות בחינת ירידה שהיא תכלית העליה.

בשעת הנפילה והירידה אזי היקא הוא תכלית היחוד

זוה שאומרים ודוי קדם נפילת אפים - כי נפילה וירידה זו שהוא תכלית העליה הוא בחינת תשובה, כמבאר שם, כי זה עקר התשובה כשמבקשיין ומחפשיין איה מקום כבודו, כמו שכתוב שם. וזהו

נפילה וירידה שהוא תכלית היחוד העליה הוא בחינת תשובה

בחינת שלש עשרה מדות שאומרים אז - שהם שלש עשרה תקוני דיקנא הנמשכין מ'אריך אנפיו', שהוא בחינת כתר', בחינת איה', כדודע (פרי"ע חיים שבת פרק ט).

ועל-כן אין נפילת אפים כי אם בחל, אבל בשבת ויום-טוב אין נופליין על פניהם. כי בשבת ויום-טוב אזי הוא עצם ההתגלות אחדות הפשוט, ועל-כן אין צריכין אז ירידה בשביל העליה. רק בימי החל שהם בחינת עולם הזה, בחינת פעולות משתנות, ואפלו התפלה של חל היא גם כן בבחינת פעולות משתנות, כי מתפללין שלש עשרה ברכות אמצעיות שהם משנים זה מזה, ועל-כן לפשוטים להכלל בבחינת אחדות הפשוט, אי אפשר לבוא לעליה זו כי אם על-ידי בחינת ירידה שהיא תכלית העליה כנ"ל, ואז נכללין כל הפעולות משתנות בבחינת אחדות הפשוט, שזה בחינת נפילת אפים כנ"ל. אבל בשבת ויום-טוב שהם בחינת עולם הבא, שבהם עצם ההתגלות אחדות הפשוט, בחינת (זכרתי די. ט): "ביום ההוא יהיה ה' אחד" וכו', ועל-כן אז נכללין כל ברכות האמצעיות בברכה אחת, שאין מתפללין רק ברכה אחת באמצע, ועל-כן אז אין צריכין לנפילה וירידה, דהינו נפילת אפים, כי הנפילה והירידה הוא רק כדי לעלות לעליה, דהינו לבחינת קדשת שבת שהוא בחינת אחדות הפשוט, ועל-כן בשבת ויום-טוב בעצמו אין צריכין לזה כנ"ל.

בשבת ויום טוב עצם ההתגלות אחדות הפשוט, ואין צריכין ירידה בשביל העליה

ובן בכל יום שיש בו איזה תוספת קדשה, וכל תוספת קדשה נמשך משבת שהיא תכלית הקדשה ומאחר שיש בו בחינת התגלות קדשת שבת, על-כן אין צריכין לנפילה וירידה, ועל-כן אין בו נפילת אפים. וזהו בחינת הימים שאין נופליין בהם על פניהם, כמבאר בשלחן ערוך (ארח חיים סימן קלא, סעיפים ו-ז):

כל תוספת קדשה נמשך משבת שהיא תכלית הקדשה

ג. זוה בחינת קדשה דסדרא שנתקנה בלשון תרגום (ארח חיים סימן קלב, סעיף א), הינו שהתרגום נכלל בקדשה. כי פעולות משתנות שנכללין באחדות הפשוט על-ידי תקוני התפלה כנ"ל, זה בחינת לשון תרגום שעולה ונכלל בלשון הקדש, כי תרגום הוא בחינת 'עין הדעת טוב ורע', כמו שכתב רבנו, גרו יאיר (בסימן יט, אות ד),

קדשה דסדרא שנתקנה בלשון תרגום - שנתרגום נכלל בקדשה

לקוטי הלכות הלכות נשיאת כפים הלכה ג ארץ חיים קפר

בחינת עולם הבא, שאז יתער השיר של לעתיד, וכל השירות של ששת ימי החל, בחינת עולם הזה, הם רק מה שנמשך משבת לששת ימי החל שיר ושמחה כנ"ל. ועל-כן אומרים מתחלה: 'היום יום ראשון בשבת' וכו', ואחר-כך אומרים השיר, כי השיר נמשך משמחת שבת שנמשך לימי החל, כנ"ל.

קטרת של אחר התפלה כי עכשו וכו' לשמחה

וזהו גם כן בחינת קטרת של אחר התפלה, בחינת שמחה, כמו שכתוב (משלי כו, ט): "קטרת ישמח לב", כי עכשו זוכין לשמחה על-ידי שנמשך השמחה של שבת לימי החל כנ"ל. וחוזרין ומסימין בהלכות ושלום, דהינו (נה עג): 'כל השונה הלכות בכל יום' וכו', כי זה כלל כל הבחינות הנ"ל, כי כל זה נעשה על-ידי הלכות, שעל-ידם זוכים לשלום, בחינת אהדות הפשוט שנתגלה כנ"ל;

ברוך ה' לעולם, אמן ואמן.

קדשת דסדרא שאומרים במצאתי שבת

ה. וזהו בחינת קדשה דסדרא שאומרים במוצאי שבת (שלחן ערוך ארץ חיים סימן רצה) - הינו כנ"ל, שמתקן אחר יציאת השבת ומתחילין ששת ימי החל, על-כן אומרים אז קדשה דסדרא שנתקנה בלשון הקדש ובלשון תרגום, כדי להמשיך קדשה של שבת לששת ימי החל, על-ידי שמקשרין וכוללין לשון תרגום בלשון הקדש שהוא מקשר לשבת, ואומרים סדר הקדשה בהם כנ"ל.

בשבת ויום טוב אין אומרים קדשה דסדרא בשחרית

ועל-כן נוהגין בשבת ויום-טוב שאין אומרים בהם קדשה דסדרא בשחרית, כי אם במנחה - כי אז אין צריכין להמשיך עליהם הקדשה כנ"ל כי הם עצמם קדש, וגם יום-טוב מתגלה בו קדשת שבת, כמוכא (פרי-עץ חיים מקרא קדש פרק א), רק במנחה אומרים הקדשה דסדרא, כי מנחה הוא סמוך לימי החל, כי תפלת המנחה כרוף ליום שלאחריו לענין תחנון (שלחן ערוך ארץ חיים סימן קלא סעיף ו), על-כן אומרים אז קדשה דסדרא, כנ"ל.

הלכה ג

א. על-פי המאמר המתחיל 'אית לן בירא בדברא' וכו' (סימן לא), עין שם היטב כל המאמר בלשון.

וזה בחינת מט"ט כמוכא (תקוני זהר תקון נג, פז-), שהוא בחינת ששת ימי החל כנ"ל. וזה בחינת פעולות משתנות, כי כל הפעולות משתנות הם בחינת 'עץ הדעת טוב ורע', כי הקדשה בעצמה היא בחינת בלו טוב בלו אחר, ואין שם פעלה משנה, חס ושלום, רק בלו אחר בלו טוב, ותקף שנמצא פעלה משנה יש שם אהיות הרע, שנה בחינת 'עץ הדעת טוב ורע'. וכמוכן זאת במאמר 'אמר רבי עקיבא, קשתגיעו לאבני שיש טהור' וכו' (סימן נא), עין שם. נמצא, שתרגום שהוא בחינת עץ הדעת הוא בחינת מט"ט, בחינת פעולות משתנות, בחינת ששת ימי החל, ועתה הוא נכלל בקדשה בתוך לשון הקדש שהוא מקשר לשבת, דהינו שאומרים הקדשה בלשון הקדש ובלשון תרגום ונכלל התרגום בקדשה, וזה בחינת פעולות משתנות שנקללין באחרות הפשוט שהוא עצם הקדשה.

פעולות משתנות שנקללין באחרות הפשוט שהוא עצם הקדשה

וזה שאמרו רבותינו ז"ל (סוטה מט): 'עלמא אמאי קאי? אקדשה דסדרא' (על מה העולם עומד? על הקדשה שאומרים בתפלת ובא לציון גואל), כי עקר קיום העולם הוא בשביל התכלית שיחזור ויכלל בשרשו, כי בשביל זה נברא העולם ועל זה קים העולם, וזהו שאמרו שהעולם קים אקדשה דסדרא שנתקנה בלשון תרגום, שהוא בחינת פעולות משתנות שנקללין באחרות הפשוט, שזהו קיום העולם כנ"ל, כי קיום העולם הוא דבר נפלא, שפעולות משתנות, דהינו העולם ומלואו, יקבלו חיות ויהיו נמשכין מאחד הפשוט, ועל-כן אין קיום להעולם כי אם על-ידי קדשה דסדרא, שעל-ידי-זה נכללין כל הפעולות משתנות באחרות הפשוט כנ"ל, וזהו קיום העולם כנ"ל.

עקר קיום העולם הוא בשביל התכלית שיחזור ויכלל בשרשו

ד. וזהו בחינת שיר של יום שאומרים אחר קדשה דסדרא (שלחן ערוך ארץ חיים סימן קלב סעיף ב' בהגה) - שאנו מזכירין בכל יום שבת, כמו שאמרינן: 'היום יום ראשון בשבת' וכו', וכמוכא בספרים (פרי-עץ חיים שבת פרק כד) שנה בשביל לזכר בכל יום את השבת. הינו כנ"ל, כדי להמשיך השמחה של שבת לששת ימי החל כנ"ל, שנהו בעצמו בחינת השיר של יום שאומרים. כי עקר כל השירות הם רק בשבת, שהוא

מזכירים בשיר של יום כל יום את השבת

לקוטי הלכות הלקות בציעת הפת הלכה ב ארץ חיים

שצריכין לברך עליו אפלו בתוך הסעודה ואין הפת פוטר (ארח חיים סימן קעד, סעיף א). כי גם חשיבות הפת הוא גם כן מחמת בחינת הדעת המלכש שם כנ"ל. ועל-כן הוא פוטר כל הסעודה, כי הכל טפל אל הדעת, כי הדעת הוא העקר כנ"ל. אבל היין שהוא בחינת דעת גדול מאד - אין הפת פוטר.

כל הטוב ימי החודש

ועל-כן מקריבין על שני יין 'הטוב והמיטיב' כי כל הטוב תלוי בהדעת, בבחינת (משלי יט): 'גם בלא דעת נפש לא טוב', כמו שמוכר שם. ועל-כן היין שהוא בחינת הדעת מקריבין עליו 'הטוב והמיטיב', כי במקום הדעת שם הטוב כנ"ל:

הלקות בציעת הפת

הלכה ב

הפת קובע ברכה לעצמו מחמת חשיבותו, והם חמשה מיני דגן כמבאר בש"ת ערוך (ארח חיים, סימן רח) ע"ן שם.

על-פי מה שכתב רבנו, נרו יאיר, במאמר 'חנכה והודאה' בליקוטי תנינא סימן ב', ע"ן שם היטב כל המאמר.

והכפ"ל, שהודאה הוא בחינת עולם הבא, כי זה עקר העולם הבא - להודות ולהלל אותו יתברך ולדעת אותו יתברך. ועל-ידי-זה זוכין לבחינת שלמות הדבור שהוא לשון הקדש. ועל-ידי-זה ממשיכין קדשת שמחת שבת לששת ימי החול וכו', ע"ן שם. ועל-ידי-זה נתגלה אחרות הפשוט שקל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך. וזה קר מאוד אפלו אצלו יתברך, ועל-כן הלכה פרטים וכו', ע"ן שם היטב.

ברכת הנהיג מחולקת הנה שכלל שכלל הנה

וזה בחינת ברכת הנהיגין שצריך לברך על כל דבר של העולם הזה. כי 'אסור להנות מן העולם הזה בלא ברכה' (פרכות לה). והענין, כי האדם צריך לדבק מחשבתו בעלמא דאתי ולפרש עצמו מן העולם הזה מכל וכל, כי 'זכאה מאן דלא איתנהגה מדיליה כלום' (אשרי מי שלא נהנה משלו כלום), כמו שאיתא בזהר הקדוש (תרומה כמ"א). ועל-כן בכל ההכרחיות שאנו מקרחין לקח מן העולם הזה, כגון אכילה ושתיה וכי"צא, שמתכחין לקיים האדם - צריכין לברך על ההנאה שנהניגין מן העולם הזה, ועל-ידי-זה אנו כוללין ומעלין הדברים האלו של העולם הזה בתוך בחינת עולם הבא, כי הברכה וההודאה הוא בחינת עולם הבא, כי זה עקר העולם הבא כנ"ל. נמצא, כשאנו מקריבין על איזה דבר ומחליטין אותו יתברך על

שקלקל כל כך במחלקתו - שם נזכר דיקא שם ישראל, כי זה עקר התקון. וזה פעל יעקב בתפלתו וכנ"ל. ודבר אלהינו יקום לעולם, כי אתה מרום לעלם ה' (תהלים עב, ט):

הלקות סעודה

הלכה א

יין פוטר כל מיני משקין (ארח חיים, סימן קעד, סעיף ב)

ע"ז במאמר המתחיל 'האי מאן דאול למינסב' וכו' סימן כט. שתקון כלל הדמים הוא על-ידי שפרוימוז את המטה, ומשם נמשך לבנויות ל"ד הדמים, ע"ן שם.

הכונה של כל הדברים הוא כדי לזכות ולתקן נפשו

והנהגה הברכה של כל הדברים הוא כדי לתקן ולתקן נפשו, ועל-ידי-זה יכול לתקן הנפש המלכש בתוך הדבר שאוכל. וזה שאסרו חכמינו ז"ל לאכל קדם התפלה (פרכות י"א), ולמרו מפסוק (ויקרא י"ט, כ): "לא תאכלו על הדם" - לא תאכלו קדם שתתפללו על דמכם. כי "הדם הוא הנפש" (דברים י"ב, כג). וצריך להתפלל תחלה - לתקן דמו ונפשו ואז יוכל לאכל ולהעלות ולתקן הנפשות המלכשין שם, כי התפלה הוא שירות ותשבחות וברכות והודאות להשם יתברך, ועל-ידי-זה יתקנו הנפשות. כי הנפש הוא בחינת דבור, (כמו שמבאר שם במאמר ה"ל), וכן כל הנפשות המלכשין בכל הדברים הם בחינת אותיות ודבורים המלכשין בכל מקום. ותקון הדבור הוא על-ידי שבת הצדיקים, ועל-ידי ברכות להשם יתברך שהוא צדיקו של עולם, כמו שמבאר שם.

במקום חדשת - שם הטוב

וזה גם כן בחינת הברכה שמקריבין על כל דבר - כדי לברך ולהודות את צדיקו של עולם, כדי שיעל-ידי-זה יתקנו הנפשות, שהם בחינת דבור. וזה שאיתא בתקונים (תקון י"ב דף כ"א): שברכה היא מסטרא דאמא עלאה, בחינת (יחזקאל מד, ל): "להניח ברכה אל ביתך", ע"ן שם. כי שם בחינת (בכורות א'): 'נעקר הדם ונעשה חלב', שהוא בחינת תקון הנפשות. ועל-כן כשמקריבין על היין שאו נתעלה הדעת מאד בבחינת (ויקרא ע"א): 'זכה - נעשה ראש', כמו שמבאר שם, כי על-ידי הברכה הוא בחינת 'זכה' כי מוצק את דמיו כנ"ל. ועל-כן אין צריך לברך עוד על שאר המשקין, כי מאחר שנתקנו ונתעלה הדעת על-ידי היין וברכתו, ממילא נתקנו הנפשות שהם בחינת דמים, כי עקר תקון הדמים שהם הנפשות תלוי בהדעת כמו שמבאר שם. ועל-כן היין חשוב

לקוטי הלכות הלכות בציעת הפת הלכה ב ארץ חיים מו

אותו הדבר. נמצא, שנעשה מדברי עולם הזה שבח והודאה אליו יתברך, כי על-ידי הדבר הזה אנו מודים ומברכים אותו. על-כן על-ידי-זה נכלל הדבר הזה של העולם הזה שאנו מברכים עליו בתוך בחינת העולם הבא, כי הברכה והודאה הוא בחינת עולם הבא כנ"ל. וזהו בחינת הברכה שמברכים על כל דבר שנהנינו מן העולם הזה, כדי שיהיה נכלל בתוך העולם הבא על-ידי הברכה כנ"ל.

ברכה שלם הדבור והמשיכה קדשת שבת לימי החול

ועל-כן נהגנו כל הברכות בלשון הקדש, כי הברכה וההודאה היא בעצמה בחינת לשון הקדש, כי על-ידי ההודאה והברכה נשלם הדבור שהוא בחינת לשון הקדש כנ"ל. וזהו בעצמו בחינת המשיכה קדשת שבת לששת ימי החול שנמשך על-ידי-זה כנ"ל, כי ששת ימי החול הם בחינת עולם הזה שהוא חל בחינת עולם הפרוד שמערב טוב ורע, שזה בחינת ששת ימי החול שהם מערבים טוב ורע, פירוש, ושבת הוא בחינת עולם הבא, כמובא (והר הקדמה א). ועל-כן על-ידי הברכה שמברכים אותו יתברך על דברי עולם הזה, שעל-ידי-זה נכלל העולם הזה בעולם הבא, על-ידי-זה נמשך קדשת שבת שהוא בחינת עולם הבא, לששת ימי החול שהם בחינת עולם הזה כנ"ל.

נהגה שלם נמשכים מאחד הפשוט יתברך שבראם

וזהו בעצמו בחינת התגלות אחדות הפשוט יתברך, שעקר התגלות על-ידי פעולות משתנות דיקא, דהינו כשכל הפעולות משתנות נכללין באחדות הפשוט יתברך, שנתגלה שכלם נמשכין מאחד הפשוט יתברך כנ"ל, וכמבאר היטב במאמר הנ"ל, עין שם היטב. וזה נעשה על-ידי הברכה שאנו מברכים על דברי העולם הזה, שהם כלם בחינת פעולות משתנות, כי כל הדברים של העולם הזה משנים זה מזה במראה טעם וריח, וכשאנו מברכים עליהם ומהללים ומודים אותו יתברך שבראם, נמצא שנתגלה שכלם נמשכים מאחד הפשוט יתברך שבראם. נמצא, שעל-ידי הברכה נעשה התגלות אחדות הפשוט יתברך מפעולות משתנות שזה יקר מאד אצלו יתברך כנ"ל.

ברכות דבר פרי - נהגה ביותר אחדות הפשוט יתברך

ועתה נכון מאד, מה שמצינו כמה ברכות פרוטיות ומברורות והם חשובות יותר מברכות כלליות, כמבאר בשלחן ערוך (ארח חיים סימן ריא סעיף א), ולכאורה הדבר תמוה, מה חלוק יש אם אנו מברכים אותו בכלל או בפרט, אף על-פי הנ"ל הדבר מבאר היטב, כי כל מה שמברכים אותו יתברך על דבר פרוטי יותר - נתגלה יותר אחדות הפשוט מפעולות משתנות ביותר, וכל מה

שהפעולות משתנות ופרטיות ביותר - יקר וחשוב יותר כשנתגלה גם מהם אחדות הפשוט יתברך. נמצא, שכל מה שמברכים על כל דבר פרוטי ומיוחד יותר - נתגלה ביותר אחדות הפשוט יתברך, כי נתגלה אחדותו יתברך מפעולות משתנות בפרטיות, כי עקר חשיבות התגלות אחדות הפשוט יתברך, הוא דיקא כשנתגלה מפעולות משתנות כנ"ל. ועל-כן כל מה שהפעולות משתנות ופרטיות ביותר - יקר וחשוב יותר כשנתגלה גם מהם אחדותו יתברך, ונמצא, כשמברכים בכלל 'שהכל נהנינו בדברו', אין הברכה חשובה כל כך כמו הברכה שמברכים על דבר פרוטי כגון 'בורא פרי הגפן', כי על-ידי ברכת 'שהכל' אין נתגלה כל כך בפרוש בחינת אחדות הפשוט יתברך מפעולות משתנות, מאחר שמברכים על כל הבריאה בכלל. אבל כשמברכים על דבר פרוטי - נתגלה מפעולות משתנות ופרטיות - אחדותו יתברך, ועל-כן ברכת 'שהכל' היא קטנה במעלה מברכות פרוטיות, כמו שכתוב בשלחן ערוך (שם), וכן כיוצא בזה.

עשר החשיבות של כל הדברים הוא על-ידי הדעת

ועקר החשיבות של כל הדברים הוא על-ידי הדעת, כי החכמה מתיה הכל, ויכלל מקום שמלבש הדעת ביותר, הוא חשוב יותר ומברכים עליו ברכה חשובה ביותר, דהינו ברכה פרוטית. כי מחמת חשיבותו קובע ברכה לעצמו - כמו שאמר רבותינו ז"ל על כמה דברים (ברכות מב). הינו מחמת שמלבש בו דעת ביותר, והדעת הוא העולם הבא, כי זה עקר העולם הבא, דהינו לדעת אותו יתברך, להודות ולברך אותו יתברך כנ"ל, ועל-כן בכל מה שיש בו בחינת דעת יותר, הוא נכלל ביותר בהעולם הבא, ויכולין לברך עליו ברכה חשובה ביותר, דהינו ברכה פרוטית, דהינו לכלל אותו הפעולה בפרט, בתוך העולם הבא, שיהיה נכלל באחדותו יתברך, וכנ"ל. כי הכל תלוי בדעת, שכל מה שהדעת יותר גדול, משיגין ביותר אחדות הפשוט יתברך, ונכללין ביותר פעולות משתנות ופרטיות, באחדות הפשוט יתברך.

חשיבות פת וזו שהם חשובים מן הכל

וזהו בחינת חשיבות פת וזו שהם חשובים מן הכל (ארח חיים סימן ריד, סעיף ה), כי הלחם הוא בחינת דעת, כמובא (והר ויצא קנז), כמו שכתוב (משלי ט, ה): "לכו לחמו בלחמי" וכו', ועל-כן חשוב. וחשיבותו - שקובע ברכה לעצמו, שמברכים עליו ברכה פרוטית, דהינו שנתגלה אחדות הפשוט יתברך מפעולות משתנות בפרט, כנ"ל. ועל-כן לא נקרא 'לחם' כי אם חמשת מיני דגן בחינת ה"א הדעת, כמו שכתב רבנו במקום אחר (סימן ג) וכנ"ל. ומחמת חשיבות הלחם הוא בא עם קרבן תודה, דהינו לחמי תודה. ותודה הוא בחינת עולם הבא,

לבקוטי הלכות הלכות בציעת הפת הלכה ג ארח חיים

גדולים בענין בציעת הפת, וכמוכא בדברי רבותינו ו"ל (פנהרוי קב) ששאל לו: 'מהיכן קא שרית המוציא' וכי:

אכילת ישראל צריך להיות בקדושה בבחינת אכילת טעם

ב. כי ישראל-עם קדוש, כל אכילתם צריף להיות בקדושה בבחינת אכילת מצה, כי בחינת חמץ הוא סטרא דמותא ואסור לאכילת ישראל, הינו שפיל אכילתם צריף להיות מאכל שנתברר ונודף מחטא אדם הראשון ומזהמת הנפש, שאזי על-ידי זה המאכל נשלם הדעת ביותר. וזה בחינת מצה, בחינת לחין (פריעין-חיים, חג המצות, פרק ג), דהינו מחשבות קדושות ונפות כנ"ל.

על ידי חטא אדם הראשון כל הפאכלים צריכים ברור

כי חטא אדם הראשון הנה באכילה שאכל מעץ הדעת טוב ורע שזה בחינת חמץ סטרא דמותא, בחינת (בראשית ב, יז): "כי ביום אכלך ממנו" וכי, דהינו בחינת מאכל, שעל ידו נתערבב החמץ ומתחמץ במחשבות ורות, שזה בחינת "עץ הדעת טוב ורע" (עש), דהינו שעל-ידי אכילה זו נפגם הדעת ונתערבב טוב ורע, דהינו שנגנסינ מחשבות רעות בהמת שזהו בחינת חמץ כנ"ל, הפך עץ החיים שהוא בחינת חיים כנ"ל במאמר הנ"ל. ועל-ידי חטא אדם הראשון נתקללה האדמה, בחינת (שם ג, יז): "בעצבון תאכלנה" וכן "בזעת אפך תאכל לחם" (שם טו). ועל-ידי זה נפגמו ונתערבו כל הפאכלים, עד שפילם צריכין ברור, ובפרט הלחם שהוא עקר חיות האדם - שם צריכין ברורים הרבה.

ענין הפלאות והפניות התלויות בפת

וזה בחינת פמה וכמה מלאכות ויגיעות שצריכין לטרח בלחם קדם שנגמר ונתברר לאכילת אדם, דהינו חרישה וזריעה וכי. ויש פמה וכמה מצוות בפת, כי על-ידי המצוות התלויות בפת, דהינו מצוות התלויות בחרישה כגון "לא תחרש בשור ובחמור" (דברים כב, יז), וכי וצוא, וכן בזריעה וכי וצוא, כי עשר מצוות בפת (ארה חיים, סימן קסו, סעיף ד). ועל-ידי מצוות אלו התלויות בפת - על-ידי זה נתברר הלחם מזהמת הנפש מחטא אדם הראשון מבחינת "בעצבון תאכלנה", ואז ראוה הפת לאכילת אדם. ועקר גמר הברור הוא בשעת הכרחה, שעל-ידי הכרחה מוציאין אותו מקללה לכרחה, דהינו ממה שנתקללה האדמה על-ידי חטא אדם הראשון, מכריזין אותו ומעלין אותו מקללה לכרחה, על-ידי הכרחה שמכריזין עליו. ואז כשהלחם נתברר לאכילת ישראל אזי הוא בבחינת מצה שהוא בחינת עץ החיים, בחינת קדשת הדעת, הפך בחינת חמץ שהוא פגם הדעת, בחינת "עץ הדעת טוב ורע".

כי כל הקרבנות בטליון חוץ מן התודה (ויקרא וכה ט, ז), דהינו שלא שאר רק להודות ולהלל אותו ותברך בבחינת תודה, כמוכא בתחלת המאמר הנ"ל. ועל-כן ברכת הלחם חשוב מן הכל ונקבע לו ברכה פרטית, כי ברכת הלחם הוא בבחינת לחמי תודה שהוא קרנן חשוב שהוא לבד ישאר לעתיד כנ"ל. והיין גם כן חשוב וקובע ברכה לעצמו, כי היין גם כן בחינת דעת, כמו שכתוב (פנהרוי עו): "חמרא וריחני פקחין". וכמו שאמרו (יומא עו): "זכה - נעשה ראש", הינו לחין, וכמוכא במקום אחר (סימן טז):

הלכות דברים הנהנים בפעולה הלכה ב, ענין בסוף הלכות פסח הלכה ב:

הלכה ג ענין בציעת הפת

כי איתא במאמר 'בחצרות' (סימן ה): בענין הרעמים שצריכין לפנות את המח ממחשבות ורות ומהרהורים ותאוות שלא יחמין את מהו בתאוות וכי, וצריף לגער באלו המחשבות. וזה בחינת מצה לשון מריבה, בחינת (תהלים סח, לא): "גער חית קנה". ואיתא בזהר (פנחס רבב): 'קנה חית תשבר ותעשה ממנה ה"א, ותעשה מאותיות 'חמץ' 'מצה', הינו שלא תחמין חמץ. הינו כשתשמר את חמץך שלא יכנס בו חממות חיצונית - שלא תהרהר בהרהורים רעים וכי, על-ידי זה תנצל מבחינת חמץ שהוא סטרא דמותא, כדאיתא 'מחמץ' וכי ותאמין וכי כדי שתשוב ממות לחיים, מחמץ למצה, מחית להא וכי, גם ענין שם כל זה היטב:

לפנות את המח ממחשבות ורות ומהרהורים ותאוות

ענין שריא רבותינו את המכור על הפת - בוצע

א. וזה בחינת בציעת הפת שקראו רבותינו ו"ל את המכור ברכת 'המוציא' בשם 'בוצע'. וכנו את עקר הכרחה על שם הבצוע, כמו שאמרו (ברכות מו): 'בעל-הבית בוצע ואורח מכור'. ולמה לא קראו את המכור ברכת 'המוציא' גם כן בשם 'מכור' המוציא? וכן בכל מקום נקרא ברכת 'המוציא', וכן עקר אכילת לחם בשם 'בוצע' ו'פורס', כמו שכתוב (איכה ד, ה): "עוללים שאלו לחם פורס אין להם". וכמו שכתוב (ישעיה נח, ז): "הלא פרס לרעב לחמך". וכן בכמה מקומות שמכנה אכילת לחם בשם 'פורס' ו'בוצע'. וכן בעל השלחן ערוך - כל הלכות ודינים של ברכת 'המוציא' קרא בשם 'הלכות בציעת הפת', שגראה ששקראו הוא הבצוע. וכן מוכן בזהר הקדוש (פלק קפז): שיש סודות

לקוטי הלכות ברכת הודאה הלכה א ארץ חיים קלג

א, טו): "וְנִדְרֵי נְדָרִים". כי צדקה הוא בחינת ים, בחינת מים, כמו שכתוב (עמוס ה, כד): "וְצִדְקָה כְּנַחַל אֵיתָן", בחינת (קהלת יא, א): "שֶׁלַח לַחֲמֶךָ עַל פְּנֵי הַמַּיִם". חבוש בבית האסורים שיוצא מן האסורים - זה בחינת דבור של עשירים קרובים למלכות, שעל ידם הדרך שיוצא החבוש מתוך המאסר, בחינת: "שְׁלֹשֶׁת הַשָּׂרִיגִים" - 'שְׁלֹשָׁה שָׂרֵי גָאִים' (חלון צב), שעל ידם יוסף מביא האסורים כמפרש בתורה (בפרשת מקץ). מדבר - זה בחינת עקר הדבור, בחינת מלכות פה, כי 'מדבר' מרמז על הדבור בעצמו, כמבאר בזהר הקדוש (בהקדמה דף י:): שמדבר בחינת דבור, הינו בחינת מלכות פה (תקוני זהר יז): שהוא עקר הדבור:

כידוע בזהר (תרו שם. נשא קטו. האוינו רפח:). ועל-כן נקראת זאת התפלה דיקא בשם 'מנחה', כי אז צריכין ביותר להתגבר להמשיך על עצמו רצונות חזקים להשם יתברך, שזהו בחינת מנחה כנ"ל. ועל-כן נסמכה פרשת מנחות לפרשת מרגלים, כי בחינת מנחות הם תקון המרגלים שפגמו ברצון כנ"ל. כי על-ידי קרבן מנחה ממשיכין הארת הרצון כנ"ל, שעל-ידי זה סוף כל סוף יתמקן הכל ונשוב לארצנו בקרוב, אמן כן יהי רצון:

הלכות ברכת הודאה

הלכה א

ארבעה צריכים להודות וכו', וסימנם וכו'
החיים יודוך פלה - ח'ז'ה ים וסורים לנינו
חבוש בבית האסורים] מ'ד'ר. ומאי מקריכין?
'ברוך אתה ה' הגומל' ח'ת'בים טובות' וכו'
(ארץ חיים סימן רט):

על-פי המאמר של חנכה בלקוטי תנינא סימן ב, שם מבאר, שעל-ידי תורה הודאה, בחינת ארבעה צריכין להודות, שזה בחינת שעשוע עולם הפא, שאז יהיו ימי הודאה לשמו יתברך, בחינת הלכות, כמבאר שם, על-ידי זה מאיר האמת על-ידי שלשה שמות שהם בחינת תורה ותפלה ושדוכים וזווגים לתוך הדבור, דהינו לשלמות רבוע הדבור, ארבעה חלקי הדבור, שהם: דבור של תשובה, ודבור של צדקה, ודבור של עשירים קרובים למלכות בחינת (בראשית מ, יב): "שְׁלֹשֶׁת הַשָּׂרִיגִים" וכו', ודבור של מלכות פה וכו' עין שם. ועל-ידי זה נמשך הקדשה של שבת לששת ימי החל. ועל-ידי זה נכללין כל הפעולות משתנות בתוך אהדות הפשוט וכו' עין שם. שזה בחינת הלכה כרבים; א"ע עין שם כל זה היטב.

מאיר האמת על-ידי שלשה שמות תורה ותפלה ושדוכים וזווגים לתוך הדבור

ב. **ועל-כן המנהג שתהיה ההודאה בשעת התפלה בשעת קריאת התורה (ארץ חיים, סימן רט, סעיף א), כדי שיהיה נשלם הדבור על-ידי תורה ותפלה, שהם קני האמת שמאירים על-ידי ההודאה ומשלימים רבוע הדבור כנ"ל. כי על-ידי תורה הודאה, על-ידי זה מאיר האמת ברבוע הדבור על-ידי שלשה שמות, שהם בחינת תורה ותפלה ושדוכים כנ"ל, ועל-כן ההודאה של ארבעה הצריכין להודות הוא בשעת תורה ותפלה, דהינו בשעת קריאת התורה שהוא בשעת התפלה, שעל-ידי זה מאיר בחינת תורה ותפלה, שהם בחינת שני שמות של האמת כנ"ל. וגם בחינת שדוכים וזווגים נעשה גם כן על-ידי מגין עשרה, כי צריך לאדווי באפי עשרה (שם), וכל מקום שיש עשרה - יש קדשה, כי אין קדשה פחות מעשרה' (מגלה כג). וכשיש קדשה על-ידי עשרה - זה בחינת שדוכים וזווגים, בחינת קדושין ממש, כי כל הזווגים וקדושין הוא בחינת שפמשיכין קדשה, בחינת יו"ד, לבחינת מלכות, כידוע (תקוני זהר תקון יב, כז).**

מנהג ההודאה בשעת קריאת התורה

על-ידי עשרה עשרה בחינת זווגים

נמצא, שעל-ידי עשרה נעשה בחינת זווגים, בחינת קדושין, שהוא בחינת שם השלישי של אמת המאיר ברבוע הדבור כנ"ל. גם איתא שם במאמר הנ"ל (אות ד): שהדבור נשלם על-ידי שדוכים, כי עשרה קבין שיחה יררו לעולם, תשעה נטלו נשים, ואחד כל העולם' (קדושין מט), וכשיש זווג ושדוך - נשלמין חלקי הדבור, עין שם. ועל-כן צריכין עשרה לאדווי בפניהם - כנגד עשרה בחינות הדבור שנושלמין על-ידי התורה על-ידי בחינת שדוכים. כי אלו עשרה קבין שיחה הם כנגד עשרה בחינות שיש בהדבור, כי הדבור הוא בחינת מלכות, שכולה מעשר, כנודע (תקוני זהר, תקון יח, לה:), וכנגד זה יש בחינת עשרה קבין שיחה וכו'. ועל-כן על-ידי עשרה הנ"ל מאיר בחינת שדוכים, בחינת עשרה חלקי הדבור ונשלם רבוע הדבור, כנ"ל:

ארבעה צריכין להודות כנגד ארבעת חלקי הדבור

א. **ועתה נוכל לומר שזה בעצמו בחינת ארבעה צריכין להודות, שכנגד בחינת ארבעה חלקי הדבור שנשלם על ידם, כי על-ידי תורה, דהינו על-ידי הארבעה צריכין להודות, על ידם נשלם רבוע הדבור כנ"ל, ועל-כן הם ארבעה שצריכין להודות כנגד ארבעה חלקי הדבור שנשלם על ידם. כי חולה שנתרפא ומודה לשמו יתברך - זה בחינת דבור של תשובה, כי אין אדם עומד מחליו אלא אם כן מוחלין לו כל עוונותיו' (נדרים מא), והינו על-ידי תשובה כמו שכתוב (ישעיה ו, c): "ושב ורפא לו". יודי תים - זה בחינת דבור של צדקה, כמו שכתוב ביונה על האנשים שהיו עמו בפסניה יונה**

לקוטי הלכות ברבנות הוראה הלכה א ארץ חיים

משפט, וזהו קשה בעיניו יתברך בעצמו להעביר המשפט, שמתחייב, חס ושלום, מה שמתחייב, חס ושלום, וזה תקף גדלת הנס שהשם יתברך מתגבר ברחמי העצומים על המשפט והדין, ועושה נס וחסד גדול לפניו משורת הדין.

גם ברחמינות יש ענין זה שהקדוש ברוך הוא מצדו משפט

ונזכר לומר שזהו בעצמו בחינת שני הטבע, שזהו מעלת הנס בגשמיות - כמו כן ברוחניות יש שני הטבע גם כן על-פי הנ"ל. כי זהו בחינת חיוב הטבע מה שהכל מחייבים אותו לענש, חס ושלום, כי זהו טבע כל הנבראים - שכלם נבראו לשליחותו יתברך לשלם לעושה הרעה כרצתו. וכשאדם חוטא, חס ושלום - כלם מוכנים מיד לשלם לו גמולו, כי זה טבעם. כי כלם נבראו לכבודו יתברך, והם מתקנאים תוך כשאחד פוגע, חס ושלום, בכבודו יתברך. ועל-כן כשאדם בא באיזה צרה, חס ושלום, ואז יש עליו שונאים וקטרוגים, וזה בחינת חיוב הטבע כנ"ל, שטבע הנבראים כלם מחייבים עליו דין ומשפט על-פי טבעם כנ"ל, והשם יתברך חפץ חסד, ורוצה בקיום העולם - הוא משרד המערכות ומשנה הטבע, הינו שמשנה מה שטבעם מחייב לעשות בו דין, חס ושלום. וזהו תקף הנס, כי זהו באמת חדוש גדול ונפלא מאד, כי זה קשה גם בעיניו יתברך, כמו שמצינו בקריעת ים-סוף שהיה קשה לפניו, כי 'הללו עובדי עבודה-זרה' וכו' (שם).

ה' ממשדד חפנות עולם הבא לעולם הזה, ונעשה חסד והישועה

נמצא, שעקר תקף הנס - מה שהשם יתברך משרד חיוב המשפט והדין, שזהו בעצמו בחינת שני הטבע, כנ"ל. וזה ממשדד השם יתברך מבחינת עולם הבא, שאז יהיה פלו טוב, וכל הודנותו יתפכו לזכיות, ולא יהיה אז שום קטרוג ודין כי יהיה פלו טוב. ועל-כן כשהשם יתברך רוצה עכשו בעולם הזה לעשות נס וחסד עם האדם, אף-על-פי שהוא חייב ואינו כדאי, הוא ממשיך עליו השגחה וטובה מעולם הבא שכלו טוב, שאז לא יהיה שום דין וקטרוג, כי ודנותו יתפכו לזכיות, כנ"ל. והוא יתברך ממשיך זאת הטובה וההשגחה של עולם הבא לתוך עולם הזה, ועל-ידי-זה נעשה לו הנס והישועה. והוא ממש בחינת המשכת ההשגחה מהעולם הבא לעולם הזה לשנות הטבע כנ"ל, כי זהו בעצמו בחינת שני הטבע, כנ"ל.

עקר החודא שחיה יתברך גומל לחיבים טובות

ונדו הגומל לחיבים טובות - הינו כי זהו עקר ההודאה שהוא יתברך גומל לחיבים טובות, שזהו באמת חדוש נפלא ודבר נס - לשדד המשפט והדין כנ"ל. וזהו שגמלנו כל טוב - כי הגמולה נמשך מעולם הבא, שהוא

ג. וכשנשאלם הדבור, אזי נמשך הקדשה של שבת לששת ימי החל, כמבאר שם. ובשביל זה נוהגין לומר מזמור 'הודו' בערב שבת קדם קבלת שבת, כי על-ידי זה המזמור של ארבעה צריכין להודות, על-ידי-זה נשלם הדבור ונמשך קדשה של שבת לששת ימי החל, וזה אנו צריכין עתה בערב שבת, בסוף הששית ימי החל, לכללם בקדשת שבת - שיהיה נמשך עליהם הקדשה של שבת, וזה נעשה על-ידי ארבעה צריכין להודות שהם מפרשין במזמור 'הודו' הנ"ל. כי הנס של אלו הצריכין להודות - זהו בעצמו בחינת המשכת הקדשה של שבת לששת ימי החל.

המשכת הקדשה של שבת לששת ימי החל

כי איתא בדברי רבנו, גרו יאיר, בסימן ר"ג, על מאמר רבותינו ז"ל (ברכות טז): 'ומוריד שתי דמעות לים הגדול', עין שם היטב. והקלל, שכל הנסים והישועות הוא, על-ידי שהשם יתברך ממשיך בחינת השגחה מעלמא דאתי לתוף העולם הזה. כי בעולם הבא יהיה פלו טוב ויתנהג רק על-ידי השגחתו יתברך. אבל עכשו, לפעמים על-ידי העוונות, חס ושלום, נופלים תחת חיוב הטבע, ועקר הנס והישועה שנמשך השגחה מבחינת עולם הבא לתוף העולם הזה, ועל-ידי-זה בא הישועה, **א** עין שם היטב.

על-ידי העוונות נופלים תחת חיוב הטבע

נמצא, שאלו הארבעה צריכין להודות על הנסים והישועות שעשה השם יתברך עמהם על-ידי השגחתו יתברך עליהם - זהו בעצמו בחינת המשכת הקדשה של שבת, דהינו עולם הבא שכלו שבת, לששת ימי החל, דהינו העולם הזה. כי עקר הישועה רק על-ידי-זה, על-ידי שנמשך ההשגחה מעולם הבא לעולם הזה כנ"ל, בשביל זה אנו מברכין: 'הגומל לחיבים טובות שגמלנו כל טוב', 'כל טוב' דיקא, בחינת עולם הבא, שהוא פלו טוב, שמשם נמשך הגמול, כי עקר הישועה על-ידי העולם הבא שהוא פלו טוב, שמשם נמשך ההשגחה, שעל-ידי-זה נעשה הישועה כנ"ל.

עקר הישועה על-ידי העולם הבא

ונדו בחינת: 'הגומל לחיבים טובות' וכו', כי זהו עקר ההודאה, שהוא יתברך גומל לחיבים טובות. כי באמת מעלת חדוש הנס שעושה השם יתברך הוא לכאורה תמוה: מה חדוש הוא לפני השם יתברך שיכול לעשות נסים ונפלאות לקרע הים וכיוצא, כי מאחר שהוא יתברך ברא הכל ומחיה ומקים הכל ברצונו, בידו לעשות עם כל העולם פלו כרצונו, להרס ולבנות וכו', ומהו הרבנותא וחדוש של הנס? אף איתא (והר מירמיה דף קט): ש'עקר החדוש של הנסים הוא, כי כשאדם בצרה יש עליו קטרוגים גדולים, והשם יתברך הוא אוהב

עקר החדוש של הנסים - שהקדוש ברוך הוא מצדו משפט

לקוטי הלכות הלכות ברפת הודאה הלכה ב ארץ חיים קלד

כלו טוב כנ"ל. וזהו בעצמו בחינת פעולת משתנות שנקללין באהר הפשוט, כי כל החיובים וההטאים נמשכין מבחינת פעולת משתנות שמשם אחיזתם, כידוע כמבאר במקום אחר (סימן נא), כי בבחינת אחדות הפשוט - שם פלו טוב, פלו קדש, רק אחיזתם בבחינת פעולת משתנות. ועל-כן קשה להם בתוך בחינת עולם הבא שפלו טוב, שמשם נמשך להם הגמולה, בבחינת שגמולנו כל טוב כנ"ל, אזי נקללין פעולת משתנות שמשם אחיזת החיובים כנ"ל, בתוך אחדות הפשוט, שהוא פלו טוב פלו אהר, כנ"ל:

כנ"ל. וזה בחינת: 'ארבעה צריכין להודות', כי כשנעשה נס ומדין להשם יתברך על זה, ועל-ידיה נתגלה אמונה, בחינת תפלה כנ"ל, על-ידיה תבוא הגאולה, וזוכין לצאת מן הגלות של הארבע מלכויות, כי עקר הגלות בשביל חסרון אמונה כנ"ל. ועל-כן הם ארבעה שצריכין להודות כנגד ארבע גליות, כי על-ידי ארבעה צריכין להודות, על-ידיה נתגלה חסרון אמונה כנ"ל, גליות. כי עקר הגלות על-ידי חסרון אמונה כנ"ל, ועל-ידי ארבעה צריכין להודות, הינו על-ידי הודאות הנסים, על-ידיה נתגלה אמונה כנ"ל, שעל-ידיה תבוא הגאולה כנ"ל, כי אמונה הוא בחינת ד' דאחד.

ועל-כן עקר האמונה, הוא על-ידי הצדיק שהוא בחינת אמת כנ"ל, כי הצדיק הוא קוצא דאות ד', כמו שאיתא בתקונים (תקון כא דף נה:). הינו כי עקר קיום האמונה שהוא ד' דאחד, הוא על-ידי הצדיק שהוא בחינת 'פלה ורע אמת', כנ"ל, ועל-כן הצדיק הוא קוצא דאות ד', כנ"ל.

עקר האמונה הוא על-ידי הצדיק

הלכה ב

ארבעה חובות הודות. הוצה שנתרפא, ויורדי הים וכו', והוצה מדבריות, ופי שהיה הבוש בבית האסורים. וסימנך: 'נכף החיובים יודוך' וכו' (שלמן עיר, ארץ חיים, סימן רט):

על-פי המאמר 'ואלה המשפטים' המדבר מאמונה (בסימן ד לקוטי חלק א) עין שם. כי אמונה בחינת תפלה, בחינת נסים, שמאמין שיש מחדש ובידו לשנות הטבע. ועקר התפלה, בחינת אמונה, בחינת נסים, הוא רק בארץ-ישראל וכו'. ובשביל זה כשפגם אברהם בארץ-ישראל על-ידי שאמר: 'במה אדע' (בראשית טו, ח), על-ידיה ירדו יעקב ונבניו לגלות מצרים, כי עקר הגלות בשביל חסרון אמונה וכו'. ועקר הגאולה הוא על-ידי אמונה, בחינת (שיר השירים ד, ח): 'תבואי תשורי מראש אמונה' וכו'.

עקר חובות בשביל חסרון אמונה ופיר הפאקע על די אמונה

אבל לזכות לאמונה הוא על-ידי אמת, כי 'צדק בד אתחברת באמת אתעבידת אמונה' (והר פלק קצח:). ועקר האמת זוכין רק על-ידי התקרבות לצדיקים אמתים, על-ידי שמקבל עצתם, שהם בחינת (דמיה ב, כא): 'פלה ורע אמת', בחינת 'תרי"ג עטין דאורייתא' וכו'. ועל-ידי מצות יציאת זוכין להנצל מעצת רשעים, שהם בחינת נאוף וכו', כי יציאת שמירה מנאוף. ועל-כן זוכין על-ידי יציאת לקבל העצות מצדיקים שהם בחינת שמירת הברית, בחינת 'פלה ורע אמת', ועל-ידיה זוכה לאמונה כנ"ל, ועל-ידיה תבוא הגאולה וכו' כנ"ל: וכן עין שם:

ונה בחינת ד' יציאות, שעל ידם זוכין להתקרבות לצדיק לזכות לאמונה כנ"ל, כי על-ידי ד' יציאות זוכין להתקרבות הצדיק, שהוא קוצא דאות ד', בחינת 'פלה ורע אמת', שעקר קיום האמונה על ידו כנ"ל. ועל-ידי האמונה זוכין לגאולה ויציאתן מן הארבע גליות כנ"ל, ונה בחינת ארבעה צריכין להודות - 'ארבעה דיקא וכנ"ל. כי כל הארבעה צריכין להודות, הם בבחינת יציאת מצרים. כי גלות מצרים היתה על פנים אמונה כנ"ל במאמר הנ"ל. וכן כל הארבע גליות מכנים בשם מצרים (בראשית רבה טו, ד) וכלם באים על פנים אמונה כנ"ל. ויציאת מצרים, הינו בחינת נסים, בחינת תפלה, אמונה, זה בחינת ארבעה צריכין להודות, כי על-ידי ההודאה בחינת תפלה מפרסמין ומגלין הנס בחינת אמונה, כנ"ל.

עקר חובות בשביל חסרון אמונה ופיר הפאקע על די אמונה

ונה בחינת יציאת מצרים, כי עקר הגאולה על-ידי אמונה, בחינת (שמות יד, לא): 'ויאמינו בה' ובמשה עבדו', וכנ"ל. כי בשעת יציאת מצרים היה לישראל כל הארבע בחינות הנ"ל של ארבעה צריכין להודות. כי יצאו מן הגלות ושבי מצרים - זה בחינת מי שהיה הבוש בבית האסורים וקצא. וכן נצלו ממחלות מצרים, כמו שכתוב (שם טו, טז): 'כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך', זה בחינת הנס וההודאה של חולה ונתרפא. וכן היו יורדי הים ועשה השם יתברך עמם הנס הגדול של קריעת ים-סוף. וכן היו הולכי מדבריות. נמצא, שבשעת יציאת מצרים היה לישראל כל הארבעה נסים של הארבעה צריכין להודות.

עקר חובות בשביל חסרון אמונה ופיר הפאקע על די אמונה

עקר חובות בשביל חסרון אמונה ופיר הפאקע על די אמונה

לקוטי הלכות

הלכות פסח הלכה ד

ארח חיים

קלו

המגן, שהוא החסרון, לבחינת שלמות ונמשך רוח החיים בתוך המגן והחסרון. ואז דיקא מתר למנות.

וזהו (שמות ל, יב): כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם - דהינו כשתרצה לשאת ולהגביה בחינת המגן, שישלם החסרון הבא מבחינת מגן. וזהו לפקדיהם - לשון חסרון, הינו כשתרצה לשאת המגן ולהשלים החסרון, אזי ונתנו איש כפר נפשו לה' וכו' ולא יהיה בהם גגף - כי על-ידי הצדקה של הקרבנות ממשיכין הרוח חיים ונצולים מהגגף, שהוא הסתלקות הרוח חיים הבא על-ידי המגן, כנ"ל.

על-ידי כשפמתיקין הפרנות משיכין הרוח חיים

וזה בחינת צדקה, וזה בחינת פדיון - שמוגין המעות כפי המספרים שצרכין על-פי פגנות, ועל-ידי-זה עושין פדיון וממשיכין רוח חיים להחולה. כי עקר החולאת הוא בחינת הסתלקות הרוח חיים, בחינת חסרון ששרשו מבחינת מגן וכו' כנ"ל, ועל-כן על-ידי המגן דקדשה שמוגין המעות על-פי פגנות, על-ידי-זה - מגביהין המגן והמספר אל הקדשה, כי זה כלל, שאין הדין נמתק אלא בשרשו (עץ חיים, שער יג, פרק א), ואזי כשפמתיקין בחינת המגן והמספר בשרשו - על-ידי-זה זוכין להמשיך הרוח חיים, שהוא בחינת שלמות החסרון והמגן. ועל-ידי-זה ממשיכין רוח חיים להחולה. והעקר - על-ידי שנותנין המעות לצדקה, כי צדקה הוא בחינת רוח חיים, כמו שכתוב (משלי יב, כח): "בארח צדקה חיים", כי העני בבחינת חסרון שחסר מכל טוב, ועקר העניות נמשך מחסרון ופגימת הלבנה, כפדוע. ועל-ידי שמרחם עליו ונותן לו צדקה ומשלים חסרונו, בבחינת (דברים טו, ח): "פתח תפתח את ירך לו וכו', די מחסרו אשר יחסר לו", על-ידי-זה - מרחמין עליו מן השמים, ונמשך עליו גם כן בחינת שלמות החסרון, שהוא הרוח חיים דקדשה. ועל-כן (משלי י, ה): "צדקה תציל ממוות", שהוא הסתלקות הרוח חיים, כי על-ידי הצדקה שממלא חסרונו של העני - נמשך הרוח חיים שהיא שלמות החסרון, בחינת (משלי יב, כח): "בארח צדקה חיים" כנ"ל. ועל-כן נאמר בצדקה (מלאכי ג, ה): "ובחנוני נא בזאת... אם לא אפתח לכם את ארבות השמים והריקתי לכם ברכה עד בלי די", דהינו שלמות כל החסרונות, שנמשך הברכה עד בלי די, כי עקר שלמות החסרונות הוא על-ידי צדקה, כנ"ל.

עניו פדיון כשפמתיקין המגן בשרשו - זוכין להמשיך הרוח חיים

יה. ועל-כן מתחילין לומר טל ביום ראשון של פסח (ארח חיים, סימן קיד, סעיף א), כי טל הוא בחינת ט"ל אורות (ישעיה כו, יט), שהם כלולים בהוא"ו של השם (סימן יא), שמשם עקר המשכת הרוח חיים דקדשה, שהוא בחינת וא"ו כנ"ל. וזה בחינת שכללו רבותינו ו"ל ט"ל ורוחות יחד, כמו שאמרנו רבותינו ו"ל (תענית ג): ט' ורוחות אינן נעצין, וכמו שאומרים, "משיב הרוח ומוריד הטל". כי הטל הוא בבחינת הרוח חיים דקדשה, ועל-כן כללו טל ורוחות בברכת 'מחיה המתים', כי עקר תחית המתים הוא על-ידי הרוח חיים דקדשה, בחינת (תקאל לו, ט): "מארבע רוחות באי הרוח", הנאמר בתחית המתים של יחזקאל. ועל-כן מתחילין טל ביום ראשון דפסח, כי זה עקר יציאת מצרים שיצאו מבחינת "מקצר רוח", וזכו לרוח חיים דקדשה, כנ"ל.

מתחילין לומר טל ביום ראשון של פסח

יט. ועל-כן מפטירין בפרשת תחית המתים של יחזקאל בשבת חל המועד פסח (רמב"ם, הלכות תפלה, תחית המועד של יחזקאל בשבת חל המועד פסח) פרק יג, הלכה טו. וזה בחינת 'שבת הגדול' קדם פסח, כי עקר המשכת הרוח חיים דקדשה הוא משבת, כנ"ל (אות יא). ועל-כן נקרא 'שבת הגדול', כי על-ידי שבת יוצאין מגלות מצרים, שהוא בחינת (שמות ה, ט): "מקצר רוח", וזוכין לבחינת אריכת הרוח חיים דקדשה, בחינת (שמות לוה, ה): "ארח אפיס ורב חסד" ועל-כן נקרא 'גדול', כי זוכין שיהיה הרוח חיים דקדשה גדול, הפך מקצר רוח כנ"ל. וזה נמשך משבת דיקא, שמשם עקר הרוח חיים דקדשה כנ"ל. ועל-כן לקחו אז את הקרבן פסח (ארח חיים, סימן תל, סעיף א), שהוא הנכנעת הרוח סערה, רוח הבהמה הרב דסטרא אחרא, ולקבר מתוכו הרוח דקדשה וכו', כנ"ל.

מפטירין בפרשת תחית המועד של יחזקאל בשבת חל המועד פסח

הלכה ד

ענין יציאת מצרים, ואכילת מצה ואסור חמין ומצות ארבעה כוסות ושאר ענינים
על-פי המאמר בליקוטי תנינא סימן ב' המתחיל: 'ימי חנוכה הם ימי הודאה, בחינת שעשוע עולות-הבא, בבחינת (ויקרא רבה ט, ז): 'כל הקרבנות בטלין חוץ מקרבן תודה' וכו', עין שם היטב כל המאמר בלוי מראשו לסופו.

ועל-ידי חטא אדם-הראשון נתערב טוב ורע ונתערבו הדמים. ומפגם הדמים היו יונקים פרעה ומצרים, וזה היה עקר הגלות, [כמובן בכתבים (עין פרי עץ חיים, חג המצות, פרק א)]. ועקר הגאולה היה על-ידי בחינת שעשוע עולם-הבא, כי משם כל הגאולות, ובפרט גאולת מצרים, כמבאר בזהר (בשלה מו) ובכתבים, שמוסטרא דעלמא דאתי נפקי (שמעוד העולם-הבא נצא).

הגאולה בשעשוע עולם-הבא בברור הדמים שילכו בסדר על-ידי פסקי דינים

ועקר הגאולה היה על-ידי בחינת הלכות, שהם הם שעשוע עולם-הבא, כי עקר תקון חטא אדם-הראשון לברר הטוב מהרע, שבזה תלוי גאולת מצרים - הוא על-ידי ההלכות, כי על-ידי שמכרין הפסק הלכה, על-ידי-זה נתברר הטוב מהרע, [כמבאר בדרב"י רבנו ז"ל (סימן מ)]. ובזה היה תלוי עקר גאולתם, וזה הוא בעצמו תקון וברור הדמים הנ"ל, כי ההלכות מכרין בין דם לדם, בין דם טמא לדם טהור. ועל-כן נקרא הפסק דין - 'הלכה', שהוא בחינת תהלוכות הדמים שהולכין בסדר הנ"ל, כי עקר תקון וברור הדמים שילכו בסדר הוא על-ידי פסקי דינים שהם נקראים הלכות הנ"ל. ועל-כן עקר גאולת מצרים היה תלוי בבחינת ההלכות, שהם שעשוע עולם-הבא, כנ"ל.

כיון שלא זכו לתורה לכו הנה קשה וכבר מאד יתברר ואז לפות לנאלק

וזה תקף הנס של יציאת מצרים, כי מאחר שעקר גאולתם היה תלוי בבחינת הלכות, ומאחר שאז לא זכו עדין לקבלת התורה, על-כן בודאי לא היו כללים לברר הפסק הלכה, ועל-כן היה נס גדול ונפלא מאד, כי היה הדבר קשה וכבר מאד מאד, מחמת שעדין לא זכו לתורה בחינת הלכות, שבזה היה תלוי עקר גאולתם. אף השם-יתברך הפליא חסדו עמנו מאד ונתגלה לישראל במצרים, דהינו שהאיר עליהם הארה גדולה ונפלאה, דהינו ההארה של בחינת עלמא דאתי, שמשם היתה גאולתם, כנ"ל.

בשעת מצרים חשינו אלקותו יתברר ואז שרר חלל

כי אז בשעת גאולת מצרים נתגלה עליהם השגת אלקותו יתברך, שהיא בחינת שעשוע עולם-הבא ואז זכו לדעת אותו יתברך ולהודות ולהלל לשמו הגדול יתברך, שזהו עקר שעשוע עולם-הבא, כי עקר ההלל נתקם בשעת יציאת מצרים, כמו שכתוב (ישעיה ל, כט): "השיר יהיה לכם כליל התקדש חג", ואמרו רבותינו ז"ל, שבאותו הלילה אמרו שירך והלל ואז זכו להתגלות אלקותו יתברך. שזהו בחינת שעשוע עולם-הבא, נמצא,

וקצור הדברים העולים מן המאמר הקדוש הנ"ל, שבחינת תורה, דהינו להודות ולהלל להשם-יתברך ולדעת אותו יתברך - זה בחינת שעשועי עולם-הבא. וזה בחינת הלכות, בחינת (נדה עג): 'כל השונה הלכות בכל יום' וכו', כי ההלכות הם שעשוע עולם-הבא, בחינת תורה הנ"ל. ועל שם זה נקראת התורה בשם הלכה, על-שם תהלוכות הדמים שהולכין בסדר כשיוצאין מהצרה שאז מביאין תורה, כי בתחלה בעת הצרה אזי הדמים שוטפין על הלב וכו'. ואחר כך הדמים הולכין בסדר וזה בחינת הלכה וכו'. וזה בחינת הולדה, וזה בחינת מלוי הירח, בחינת (ישעיה ל, כט): "ויהי אור הלכנה כאור החמה" וכו', עין שם. ועל-ידי ההלכות, בחינת תורה, שהם בחינת חסדי דוד, על-ידי-זה נתגלה אור האמת ומאיר בהדבור, הינו בארבעה חלקי הדבור על-ידי שלשה שמות, שהם בחינת שלשה קני האמת (זח"ט סה), שהם: אל אלקים ה', והם בחינת תפלה ותורה ושדוכים; עין שם היטב ענין זה.

להודות ולהלל להשם יתברך ולדעת אותו יתברך

והם מאירין בארבעה חלקי הדבור, כי יש דבור של צדקה ודבור של תשובה ודבור של עשירים קרובים למלכות, בחינת שלשת השריגים (בראשית מ, יב) ודבור של מלכות (עין שם כל זה היטב). ועל-ידי שלמות הדבור, שהוא בחינת לשון הקדש שמקשר לשבת - על-ידי-זה ממשכינן הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, כי ימי החל הם בחינת עבודות, בבחינת עצבות (תקוני זהר פו). ועל-ידי בחינת הנ"ל נמשך הקדשה והשמחה של שבת, שהוא בחינת בן - לששת ימי החל, ועל-ידי-זה נתגלה אהדות הפשוט מפעלות משתנות ויודעין שכל הפעלות משתנות נמשכינן מאחד הפשוט יתברך, וזאת הבחינה יקרה מאד אפלו יתברך. וזה בחינת (תהלים ק, א): "דעו כי ה' - הוא האלקים", בחינת פעלות משתנות שנכללין באחד הפשוט וכו', עין שם כל זה היטב היטב.

ד' חלקי הדבור שכלשו הקדש המקשר לשבת ואז נתגלה אחי הפשוט

א. וזה בחינת פסח. כי זה רוע, שעקר גלות מצרים היה לתקן חטא אדם-הראשון שפגם בעין הדעת טוב ורע, שבשבייל זה היה עקר הגלות, ועקר הגלות היה מחמת פגם הדמים שנפגמו על-ידי חטאו ונתערבו הדמים, שהם בחינת חמשה מיני דמים טהורים וכו',

לקוטי הלכות

הלכות פסח הלכה ד

ארת חיים

קלה

שזכו לבחינת שעשוע עולם-הבא אז, ועל-ידי-זה היתה עקר גאלתם.

וזה היה עצם הנס, כי באמת לא היו עדין כדאי לגאול - כי עקר הגאלה שהיא על-ידי בחינת עלמא דאמי פנ"ל, היה תלוי רק על-ידי בחינת הלכות פנ"ל, כי ההלכות הם עקר התקון של חטא אדם-הראשון פנ"ל, גם ההלכות הם ששעשוע עולם-הבא שממש היתה הגאלה, והם לא זכו אז לבחינת הלכות - כי עדין לא זכו לתורה, פנ"ל. וזה שכתוב (יחזקאל טז, ח): 'ואעבר עליך ואראך והנה עתף עת דדים וכו', ואת ערם ועריה'. 'ערם ועריה' זה בחינת ערם בלי לבוש, שהיא בחינת הלכות, שהם בחינת לבושין, בחינת חלוקא דרבנן, פמובא (עין ותר נח טו). והם היו אז ערמים מבחינת חלוקא דרבנן, דהינו הלכות.

עשר הנפלא מבחינת עלמא דאמי

ב. ועקר מרירת הגלות היה שלא היה אפשר להם לברר הפסקי הלכות בבחינת (שמות א, יד): 'וימררו את חייהם בעבדה קשה' - 'בקשיא', 'בחמר ובלבנים' - 'בלבון הלכתא' [כמו שאיתא בתקונים (תקון כא, מד)], דהינו שלא היה אפשר להם ללבן ההלכות מחמת הקשיות שהיו ממררים את חייהם ומחמת זה היה קשה מאד לצאת משם, כי פרעה היה אוהו בהם בתקף גדול, כי פרעה הוא אחורי הדעת והיה יונק מהמחין, ולא הניח את המחין לצאת ולהתגלות, פמובא בפתכים (פרי"ץ חיים, חג המצות, פרק א) הינו שהיה תופס את המחין והדעת ולא הניח את הדעת להתפשט שיוכל לברר וללבן ההלכה כי היה מבלבל את הדעת בקשיות בבחינת 'וימררו את חייהם' - בקשיא פנ"ל, עד שלא היה אפשר ללבן ולברר ההלכה. ומעצם הקרירות הנ"ל, דהינו הקשיות הנ"ל שהכביד עליהם מאד, לא היה באפשר להם בשום אפן לברר ההלכות, ובפרט שעדין לא זכו לקבלת התורה, פנ"ל. ועל-כן הפליא השם-יתברך חסדו עמנו והאיר על ישראל בחינת ההארה של פסקי ההלכות, דהינו שעשוע עולם-הבא פנ"ל, אף-על-פי שהם בעצמם לא ברוו ההלכה פנ"ל, ועל-ידי-זה הוציאם ממצרים. וזהו בחינת החפזון של יציאת מצרים.

פרעה אחורי הדעת ונזק מהמחין, ולא הניח לצאת ולהתגלות

ג. וזהו בחינת אכילת מצה ואסור חמץ והכל מחמת החפזון, כמו שכתוב (דברים טז, א): 'כי בחפזון יצאת'. וכמו שאומרים (הגדה של פסח): מצה זו שאנו

פסקי הלכות הם תקון חטא אדם- הראשון - ככל של התקונים של כל החטאים

אוכלים - על שום שלא הספיקו בעצמם של אבותינו להחמיץ עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא וגאלם, שנאמר (שמות יב, טז): 'ויאפו את הבצק וכו', כי גרשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה" וכו'. כי באמת אי אפשר לזכות לפסקי הלכות, - שהם עקר תקון חטא אדם-הראשון והם כלל כל התקונים של כל החטאים, כמו ששמעתי מרבנו, זכר צדיק לברכה, וכמבאר במאמריו הקדושים כמה פעמים. והם בחינת שעשוע עולם-הבא פנ"ל, אבל בודאי אי אפשר לזכות להלכות, כי אם על-ידי יגיעה גדולה, כי צריכים לטרח הרבה לברר וללבן כל הקשיות לאסוקי שמענתא אליבא דהלכתא (סוטה כא.).

וזה בחינת 'מי שטרח בערב שבת - יאכל בשבת' (עבודה זרה ג.). כי הטרח והעבודה של ששת ימי החל הם בחינת ברויים, כפדוע (פרי עץ חיים, שער התפלה, פרק ז). ועקר הברור על-ידי ההלכות וצריכים לטרח כל ששת ימי החל לברר וללבן ההלכה, שהם בחינת ששה סדרי משנה, שהם כנגד ששת ימי החל (והר צו כט), שהם בחינת אסור והתר, טמא וטהור, כשר ופסול, וצריכים כל ששת ימי המעשה לטרח בהלכה לברר ההתר מהאסור וכו', ואז זוכין להלכה ברורה, שהיא בחינת שבת. כי שבת היא בחינת שלום והכרעה, בחינת הלכה ברורה, שהיא שביחה מן הברור. ואי אפשר לזכות לבחינת שבת, שהיא בחינת הלכה פסוקה כי אם מי שטרח בערב שבת, דהינו שטרח בששת ימי החל, בששה סדרי משנה, באסור והתר וכו', וברר ולבן ההתר מהאסור וכו' ואז דיקא זוכין לבחינת שבת, שהוא בחינת שעשוע עולם-הבא, בחינת הלכות, אבל בלא טרחא אי אפשר לזכות להלכות, כי 'מי שלא טרח בערב שבת מה יאכל בשבת' (עבודה זרה פס.).

בלא טרחא אי אפשר לזכות להלכות, כי מי שלא טרח בערב שבת מה יאכל בשבת

נמצא, שלא היה אפשר לישראל לזכות להלכות, שבוה היה תלוי גאלתם, כי אם על-ידי טרחות ויגיעות לברר וללבן ההלכה. ואם היה, חס ושלום, השם-יתברך ממתין עד שיבררו בעצמם ההלכה - לא היו יכלים להגאל משם כלל, חס ושלום. כי אז התגבר עליהם הסטרא-אחרא, דהינו פרעה ומצרים כל כך, עד שלא היה אפשר להם בשום אפן לזכות על-ידי יגיעות לבחינת הלכות. כי הם כבר סבלו שם מרירות גדול בשביל ההלכות, כמו שכתוב (שמות א, יד): 'וימררו את

לא יכלו לזכות להלכות בעצמם לברר המלכה וחי האיר להם לגאלם

לקוטי הלכות

הלכות פסח הלכה ד

ארת חיים

הלכה. וזה בחינת חמץ פנ"ל, כי צריכים להחמין המח הרבה במרירות הקשיות קדם שמבררין ההלכה, פנ"ל.

אין זכיון
למצוה והלכה
פסוקה לא
טורח לחפץ
הפח בכרוי
הקשיות

ומצוה - זה בחינת הלכה פסוקה, בחינת ענג שבת, שהיא הלכה פסוקה - שעשוע עולם הבא פנ"ל, בבחינת (ושעיה סו, יא): "למען תמצו והתענגתם" וכו', בחינת ענג שבת, בחינת שלום [וכמוכן בדברי רבנו ז"ל במקום אחר במאמר 'שאלו את רבי יוסי בן קיסמא' (סימן נו, אות ח)]. כי מצוה, הינו שממירין בחפזון ואין מניחין להחמין, הינו שאין מניחין את המה להחמין כלל בקשיות וספקות, כי אם זוכין להלכה פסוקה מיד, שזה בחינת מצוה פנ"ל. וזאת הבחינה אי אפשר לזכות בשום פעם, דהינו לזכות להלכה פסוקה - קדם חמוץ המוח בספקות וקשיות פנ"ל, רק אז בשעת יציאת מצרים זכו לזה, פנ"ל.

חיים", בקשוא פנ"ל, אבל אף-על-פי-כן לא היה אפשר להם לצאת מן המרירות והקשיות ולברר ההלכות מגדל תקף הסטרא-אתרא שהתגבר עליהם אז מאד, שעל-ידי-זה בבלו דעתם מאד, ולא היו יכולים לצאת מן המרירות והקשיות לברר ההלכה. ועקר מחמת שהיה עדין - קדם קבלת התורה ולא נתגלה התורה עדין. אבל השם-יתברך הפליא חסדו והאיר עליהם ההארה זו של שעשוע עולם-הבא, בחינת הלכות, אף-על-פי שלא היה כדאי לזה אז, כי לא יכלו לצאת בעצמם מן מרירות הקשיות לברר ההלכה, אף-על-פי-כן האיר להם השם-יתברך בחסדו מאליה הארה זו ודעת זה של בחינת הלכה ברורה, שהיא בחינת שעשוע עולם-הבא ועל-ידי-זה נגאלו ויצאו ממצרים, כי על-ידי-זה היתה גאלתם, פנ"ל.

ד. וזהו בחינת המצות שנתן להם השם-יתברך מיד שיתעסקו בהם, דהינו פסח ומילה, זהו בחינת תורה והלכות שהאיר עליהם השם-יתברך בחסדו, כי כזה תלוי עקר גאלתם, פנ"ל (באות א). ועל-כן היו המצות של מיני דם, שהם דם פסח ודם מילה, כי העקר היה לברר בין דם לדם וכו' [פנ"ל וכמוכא (פרי"ץ חיים, שער חג הפסח פרק א)].

המצות שנתן
להם השם
פסח ומילה -
בחינת תורה
והלכות

לא היה להם
פח לסבל
מרירות
מגדל עצם
הסטרא
אתרא
שהתגבר
עליהם מאד

כי השם-יתברך דלג עליהם ומהר קדם הקץ, הינו אף-על-פי שעדין לא סבלו המרירות של הקשיות והספקות כל כך שיהיו ראויים לגאלה, דהינו להלכה פסוקה, אף-על-פי-כן דלג ומהר קדם הקץ, כי נגלה לפניו יתברך, שאם היו מתעכבים עוד במצרים והיו סובלים עוד מרירות הגלות הנ"ל - היו נשארים שם, חס ושלום, כי לא היה להם פח לסבל המרירות מגדל עצם הסטרא-אתרא שהתגברה עליהם מאד. הינו כי אם היה השם-יתברך, כככול, ממתין עד שיבררו הפסק הלכה על-ידי מרירות הקשיות - היו נשארים משקעים שם, כי לא היה להם פח לצאת ממרירות הקשיות והספקות מעצם הסטרא-אתרא שהתגברה עליהם ובלבלה דעתם, בפרט פרעה ומצרים שיניקתם מהדעת, ותופסין את המחין ואינם מניחים אותם לצאת ולברר ההלכה, כי תופסים אותם על-ידי הספקות והקשיות שמבלבלים דעתם בזה, שזהו מרירות העבודה של פרעה ומצרים שהכביר עליהם מאד, פנ"ל.

ה. וזה בחינת החפזון ואכילת מצוה ואסור חמץ. וזה בחינת מה שמוכא (שם פרק ב): שמחין דגדלות נכנסו קדם מחין דקטנות בליל פסח, כי האכילה היא בחינת ברויים, כפדוע (ספר הלקוטים, בראשית א). וברור הנעשה על-ידי האכילה - זהו בעצמו בחינת הברור של ההלכות, כמוכא בתקונים (דף יא, ע), שברור ההלכה מן הקשיות היא בחינת ברור החטה מן מץ ותבן. אבל יש בחינת אכילת חמץ ויש בחינת אכילת מצוה, הינו כי חמץ ושזור - הוא בחינת מחין דקטנות, דינים, הינו בחינת חמוץ המוח, מה שצריכים להחמין המוח הרבה בכמה יגיעות ומרירות קדם שמבררין הפסק הלכה, כי חמץ הוא בחינת מחלוקת, כי חמץ לשון כעס ושנאה, כמו שכתוב (תהלים עא, ד): "מפף מעול וחומץ", הינו בחינת כעס ומחלוקת, זה בחינת המחלוקת שיש בההלכה מחמת הקשיות שיש בהם, אשר בשביל זה צריכים לסבל מרירות ויגיעות קדם שמבררין הפסק

ענין שחיון
דגדלות
נכנסו קדם
מחין
דקטנות בליל
פסח - ברור
האכילה
וההלכה

חמל הי'
עליהם ודלג
קדם הפח
והאינם
הארת
ההלכות

ועל-ידי-כן חמל השם-יתברך עליהם ודלג קדם הקץ והאיר עליהם הארה זו של בחינת הלכות שעשוע עולם-הבא קדם הקץ, דהינו שזכו להלכה פסוקה מיד - קדם שזכו לברר וללבן ההלכה בעצמו על-ידי קשיות וספקות, וזהו נס גדול מאד, פנ"ל.

לקוטי הלכות

הלכות פסח הלכה ד

ארת חיים

קלט

ו. וזהו בחינת החפזון ואסור חמץ. כי מאחר שהם בעצמם לא היה אפשר להם לברר ההלכה על-ידי ברור הקשיות והספקות, על-כן אסור להם לאכל חמץ, וחמץ אסור במשהו, כי אסור לנו בעת ההוא לכנס כלל וכלל בבחינת ספקות ובלבולים וקשיות שיש בהלכה, שזהו בחינת חמץ כי אין לנו עתה כח לברר ההלכה על-ידי קשיות וספקות, ואם ינסו בזה, חס ושלום, יכולים לשאר שקוע שם, כי אי אפשר אז לצאת משם כנ"ל. ועל-כן אסור חמץ במשהו, כי אנו צריכים עתה רק לאכל מצה שהיא בחינת שלום, בחינת הלכה פסוקה, אבל חמץ אסור במשהו, כי אנו זוכים להלכה פסוקה בלי שום ברור הספקות והקשיות והמחלוקת, ואסור לנו לכנס כלל בבחינת ספקות וקשיות שהוא בחינת חמץ. כי עכשיו קדם מתן תורה, בפרט בגלות מצרים אי אפשר לנו לברר ההלכה על-ידי קשיות וספקות, ואסור לכנס לשם כלל כי ישמקע שם, חס ושלום, כנ"ל.

אסור לנו לכנס כלל בבחינת ספקות וקשיות שהוא בחינת חמץ

ז. ויעל-בן אסור חמץ במשהו ב"בל יראה ובל ימצא" (שמות יג, יב), כי אין בין חמץ למצה אלא משהו (טעמי המצוות לר"מ הפבלי), כי חמוץ המח תלוי במשהו, כי כשורצים לברר מן הספקות והקשיות צריכים לזהר ממשוה בעלמא, כי תכף כשמתחילין להחמיץ המח באיזה ספק פל שהוא, תכף נתבלבל המח מספק לספק עד שנתבלבל דעתו בספקות וקשיות גדולות, כמו שמצינו שבתחלה לא היה אלא מחלוקת אחת בישראל - לסמך ושללא לסמך, ואחר כך נתרבה המחלוקת בישראל [כמובא בגמרא (סנהדרין פח)]. ומאחר שעכשיו אין לנו כח לברר הספקות והקשיות, על-כן חמץ אסור במשהו, כי אסור לכנס עכשיו בבחינת חמוץ המח כלל, כי מחמת תקף הסתרא-אחרא של פרעה ומצרים, תכף כשמתחילין להחמיץ את המח באיזה ספק פל שהוא - הם יכולים להתגבר, חס ושלום, לבלבל את המח מספק לספק עד שישאר שקוע שם, חס ושלום, כנ"ל.

כשורצים לברר מן הספקות והקשיות צריכים לזהר ממשוה בעלמא

ויעל-בן יצאנו בחפזון ממצרים, כי לא יכלו להתמהמה (שמות יב, ט), כי תכף כשהאיר עליהם השם יתברך הארת הגאולה שהיא בחינת ששוע עולם הבא,

צריכים בחפזון לברר מחספנות וקשיות - גלות מצרים

בחינת פסקי הלכות - הצרכו לצאת מיד בחפזון בלי שום עכוב במצרים, כי צריכים לברר מן הספקות והקשיות שהיא בחינת גלות מצרים, מאחר שאין להם כח לבררם, ואם יתעכבו שם יכולים לשאר שם שקוע, חס ושלום, כנ"ל. על-כן צריכים לצאת משם מיד, לברר מן הספקות והקשיות, לזכות תכף לבחינת הלכות ברורות ששוע עולם הבא שנתגלה עליהם ברחמי הגדולים יתברך, שזהו בחינת מצה, כנ"ל.

ח. וזהו בחינת מחין דגדלות שקודמין למחין דקטנות - כי מחין דגדלות - זה בחינת שהמח גדול, שמחמת גדלותו אין לו שום ספק וקשיא בחינת הלכה פסוקה. ומחין דקטנות - הינו מח קטן, שהוא בחינת ספקות וקשיות, כמו הקטן שקשה לו כמה ספקות, ואינו מבין ההלכה על בריה, אבל תמיד צריכין מקדם לבחינת מחין דקטנות ואחר כך למחין דגדלות, כי צריכין מקדם להסתפק הרבה בהלכה ולהתקשות בה - שזהו בחינת מחין דקטנות, ואחר כך מבררין הפסק-הלכה על בריה, שזהו בחינת מחין דגדלות. אבל עכשו זוכין מיד לבחינת הלכה פסוקה, שזהו בחינת מחין דגדלות קדם מחין דקטנות, הינו קדם הספקות והקשיות שיש בהלכה קדם שמבררין אותה, כי עכשו זוכים להלכה פסוקה קדם שסובלין מרירות הספקות, שהם מחין דקטנות, כנ"ל.

מחין דגדלות שקודמין למחין דקטנות, שהוא בחינת הלכה פסוקה בלי קשיות

ואחר כך כשזוכין לבחינת הלכה פסוקה - ששוע עולם הבא, שהוא בחינת מחין דגדלות, אזי יכולין אחר כך לקבל גם מחין דקטנות. כי כבר נתברר ההלכה על בריה, ועכשו אפלו כשמתחילין המחין דקטנות - שוב אין שום ספק וקשיא כלל מאחר שכבר זכו להלכה פסוקה. ועל-כן החמץ אסור פל זמי הפסח, כי בעת הזאת של הגאולה - אין לנו שום ספק וקשיא כלל, כנ"ל. ואפלו כשמתחילין אחר כך המחין דקטנות, גם כן אין לנו שום ספק וקשיא כלל בהלכה, מאחר שכבר יודעין ההלכה על בריה על-ידי חסדו יתברך, על-ידי בחינת מחין דגדלות שהאיר עליהם השם יתברך בחסדו, כנ"ל.

אפלו כשמתחילין המחין דקטנות - שוב אין שום ספק שכבר התבררה ההלכה

לקוטי הלכות

הלכות פסח הלכה ד

ארת חיים

ט. וְזוהוּ בחינת המרור שאוכלין אחר כך (פסחים קטו), שהוא זכר ל'ומררו את חייכם' (שמות א, יד), כמבאר בהגדה, כי עכשיו יש לנו כח להמתיק ולבטל מרירות השעבוד של פרעה ומצרים, שהוא מרירות הקשיות פנ"ל, כי עכשיו כבר נתבטלו כל הקשיות, כי אנו זוכים עכשיו למצה, שהיא בחינת הלכה ברוחה פנ"ל. ועל-כך מוכיז המצה ומרור ביחד (פסחים קטו), כי על-ידי המצה, שהיא בחינת הלכה פסוקה - נמתק ונתבטל המרור, שהיא מרירות הקשיות, שהיה בהלכה קדם שנתבררה, פנ"ל.

כורכין המצה והמרור כי יש לנו כח להמתיק מרירות שעבוד פרעה ומצרים

דיקא, כי למעלה אצל המוחין ששם יניקת פרעה בחינת חמץ, בחינת בלבול הדעת בספקות, שם אין לנו כח עכשיו לברר וללבן הספקות פנ"ל, וזהו אסור חמץ ואפלו במשהו פנ"ל. אכל פשנתבטל החמץ והבלבול הדעת וזוכין למצה, בחינת הלכה פסוקה, אזי תכף המרירות הבא מבלבול הדעת, נתבטל ונמתק ויש לנו כח לשברו ולבטלו, כי אנו יודעים שהקשיות בטלה ומבטלת מאחר שזכו להלכה פסוקה פנ"ל, ושוב אין לנו שום ספק ובלבול הדעת, שהיא בחינת חמץ וממילא נתבטל מרירות הקשיות פנ"ל.

נמצא, שעקר גאלת מצרים היה על-ידי בחינת הלכות פסוקות וברורות שזכו מן השמים בחסדו ותברך, שהם בחינת ששוע עולם-הבא שמשם נגאלו ועל-ידי ההלכות, שהם בחינת חסדי דוד, על-ידי זה - מאיר האמת על-ידי שלשה קוין, שהם בחינת אל אלקים ה', בחינת תורה ותפלה ושדוכים. כי מתחלה בעת שהיו הדמים שוטפין על הלב הוא פגם האמת, בחינת (משלי כט, ט): "אנשי דמים ישנאו תם" וכו', ועכשיו על-ידי תקון הדמים, בחינת הלכות, מאיר האמת על-ידי שלשה קוין פנ"ל ברובע הדבור בארבעה חלקי הדבור, שהם וכו' (עין שם כל זה היטב היטב במאמר הנ"ל). וזה בחינת (שמות ד, ט): "לא איש דברים אנכי גם מתמול גם" וכו', כי במצרים היה הדבור בגלות וכו', (עין כל זה שם במאמר הנ"ל).

עקר גאלת מצרים היה על-ידי בחינת הלכות פסוקות וברורות

מבטליו מרירות ערפה - פרעה כח החרסת-חס רות, וההלכה פסוקה חסיד דוד שיוצא מפנה ושהלכה כמותו

גם יש בזה עוד דברים בגו, על-פי מה שמבאר בפנינו (פרי"ע חיים, חג המצות פרק ו), שהשליף פ'ר'ע'ה למטה ונצעה ע'ר'פ'ה ואז יש כח לבטלו, עין שם. גם איתא (שם): 'ש'חרסת' הוא בחינת 'חס רות', עין שם. ואפשר, ש'המרור' שהוא בגימטריא 'מות', כמבאר שם, הוא מרמו על "אשת כסילות" (משלי ט, א), שהיא מרמזת (קהלת ז, כ), שהיא בחינת ערפה, שמשם עקר התגברות הסטרא-אחרא שמבלבלת הדעת בקשיות וספקות ומחלקת. וההמתקה על-ידי 'חרסת' - 'חס רות', בחינת (משלי לא, ל): "אשה יראת ה'", בחינת (קהלת ט, ט): "יראה חיים עם האשה" וכו', כי מרות יצא דוד שזכה להלכה פסוקה, כמו שכתוב (שמאל"א טו, יח): "וה' עמו" - שהלכה כמותו (סנהדרין צג, א), שהם בחינת (ישעיה נה, א): "חסדי דוד". ועכשיו משנפל פרעה למטה ונעשה בחינת ערפה, עכשיו דיקא יש לנו כח להמתיקו ולבטלו למטה, הינו על-פי הנ"ל, כי פרעה מבלבל הדעת בספקות וקשיות ואינו מניח לברר ההלכה, פנ"ל. ועל-ידי זה נפס את ישראל בגלות מצרים, "ומררו את חייכם" - 'בקשוא' וכו', פנ"ל, אבל עכשיו בשהאיר עליהם השם-ותברך בחסדו וזכו להלכה פסוקה בחינת מצה, ונתבטל חמוץ המח לגמרי, דהינו שנתבטלו כל הספקות שבהלכה מאחר שיודעים ההלכה ברוחה, ועל-כך מאחר שנתבטלו הספקות - עכשיו יש לנו כח לבטל ולשבר מרירות הקשיות, כי עכשיו אנו יודעים בברור שהקשיות בטלה ואין כאן ספק כלל, מאחר שיודעים ההלכה על ברירה. וזהו בחינת אכילת מרור, כי מרירות הקשיות שבא על-ידי בלבול המח בחינת חמץ, שהיא יניקת פרעה - זאת המרירות הקשה יש לנו כח לבטלו למטה

י. וְזוהוּ בחינת שלש מצות וארבעה כוסות - זה בחינת שלשה קוין האמת, בחינת שלש מצות, כהן, לוי, ישראל (והר פנחס יגו, א), בחינת אל אלקים ה', שהם מאירים - בארבעה חלקי הדבור, שהם בחינת ארבעה כוסות, שהם מרמזים על עקר הגאולה, כי הם כנגד ארבעה לשונות של גאולה (ירושלמי פסחים, פרק י הלכה א), כי עקר הגאולה הוא שיצא הדבור מהגלות, הינו ארבעה חלקי הדבור הנ"ל, שהם בחינת ארבעה כוסות של יין, כמו שכתוב (שיר השירים ז, ט): "וחכף כנין הטוב... דובב שפתי ישנים". כי המצות הם בחינת הלכות פנ"ל, בחינת "חסדי דוד" פנ"ל. ועל-כך על ידם מאיר האמת בשלשה קוין, שהם בחינת שלש מצות כנגד שלשה קוין האמת שמאיר על-ידי המצות, שהם בחינת הלכות חסדי דוד, פנ"ל.

הגאולה היא שיצא ארבעת חלקי הדבור מתגלות

לקוטי הלכות

הלכות פסח הלכה ד

ארח חיים

קמ

שפירא
המוציא
למצה
ראשונה,
כמו בחינת
אל מברכים
האמת
והחכמת

יא. **בי מצה הראשונה** היא הפנה (והר פנחס רנו), שהיא בחינת אל פידוע, שהוא בחינת תפלה, [כמבאר היטב בדברי רבנו ה"ל]. כי אל, על-שם הכח (טור סימן ה), ועל-ידי התפלה אנו לוקחין לעצמנו הכח וכו', [עין שם היטב], וזהו בחינת מצה הראשונה שהיא הפנה - שעליו מברכין המוציא [ועקר הוא ברפת המוציא לחם מן הארץ], שהיא ראשונה וקודמת לכל הברכות (ברכות מא.), כי הברכה היא בחינת תפלה, כי עקר התפלה היא ברכות והודאות, כי על-ידי הברכה אנו לוקחין לעצמנו הכח ממנו יתברך, כבכולל, כמו שדרשו רבותינו ז"ל (ברכות לה.) על פסוק (תהלים כד, א): "לה' הארץ ומלוואה". וכתב (שם קטו, טו): "והארץ נתן לבני אדם" - פאן קדם ברכה, פאן לאחר ברכה. נמצא, שעל-ידי הברכה כל העולם ומלאו שלנו, נמצא שאנו לוקחין כח מעשיו מהשם יתברך אלינו על-ידי הברכה, ועקר וראש לכל הברכות היא ברפת המוציא שיש לה קדימה לכל הברכות. נמצא, שמצה ראשונה שמברכין עליה המוציא מרמזת על בחינת אל, בחינת תפלה פנ"ל. גם ברפת המוציא מרמזת על בחינת הלכות הנ"ל, שעל דם מאיר האמת, פנ"ל, שעל-ידי זה נגאלו ממצרים, כי עקר ברפת המוציא לחם מן הארץ זה בחינת שנתברך ונזדבק הלחם, שזהו בחינת ההלכות, כי ברור ההלכות הוא ברור הלחם מן הפסלת מבחינת מץ ותבן, שהם בחינה אחת, פנ"ל.

מוציאם ממצרים". כי המוציא לחם וכו', דהינו ברור האכילה - זהו בעצמו בחינת יציאת מצרים, שעקר הגאולה היה על-ידי ברור ותקון חטא אדם-הראשון, על-ידי בחינת הלכות, שהם בחינת אכילת מצה, בחינת מאכל מברך, כי ברור האכילה וברור ההלכות הם בחינה אחת, פנ"ל.

יב. **ומצה שניה** שהיא הלוי, היא בחינת אלקים סטרא דלוי (תקוני זתר קד.), פידוע, בחינת תורה שנתנה על-ידי משה שהוא משבט לוי, כמו שכתוב (דברי הימים א כג, יד): "ומשה איש האלקים בניו יקראו על שבט הלוי". ומצה זו היא עקר המצה, כי עליה מברכין על אכילת מצה, כי עקר המצה היא בחינת הלכות, שהיא בחינת תורה, ועל-פן שוברין אותה והיא נקראת "לחם עני" (דברים טו, א), שמזכיר את העני שנתענו במצרים, כי מצה זו שהיא בחינת תורה והלכות מזכיר את העני שהיה להם במצרים, שהיו ממררין את חייהם בקשיות ולא היו יכלים לברר ההלכות, פנ"ל.

עניו המצה
השניה שהיא
העקר -
בחינת תורת
משה שהיה
לוי

בחינת מה
ששוברין
אותה המצה
- הפירו על
הקשיות

וזהו בחינת מה ששוברין אותה המצה - זהו בחינת התרוץ על הקשיות, כי תרוץ לשון שבידה, כי צריכים לשבר ולפרק ההלכה כדי לבררה, ותמיד אנו צריכים יגיעה גדולה ומרירות גדול לזה קדם שמשברין ומתריצין ומבררין ההלכה. ועל שם זה נקרא "לחם עני" - שמזכיר את העני וכו' פנ"ל. ועכשיו אנו משברין אותה בקל, כי עכשיו זוכין לשבר ולתרוץ כל הקשיות שבהלכה בלי שום יגיעה, בלי שום ספקות ובלבולים, כי עכשיו זוכים להלכה פסוקה, בחינת מצה פנ"ל.

עקר יציאת
מצרים היא
שיצא הדבור
מתולדות,
וזהו לחם
עני

וזהו שאמר רבותינו ז"ל (פסחים קטו): "לחם עני" - שעונין עליו דברים הרבה, כי עקר יציאת מצרים הוא - שיצא הדבור מהגלות, פנ"ל, ועל-פן מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים (תהי' של פסח), ועקר הארת הדבור שנתגלה ויצא מגלות מצרים הוא על-ידי ההלכות וכו' פנ"ל. ועל-פן נקראת המצה "פרוסה" (ברכות לוט), שהיא עקר המצה בחינת הלכות פנ"ל, שעליו מברכין על אכילת מצה, ונקראת "לחם עני" - שעונין עליו דברים הרבה, כי על ידה דיקא נתגלה הדבור פנ"ל, כי ההלכות הם בחינת מצה פרוסה, לחם עני, חסדי דוד, פידוע (תקוני זתר יט.).

ועל-פן יש עשרה מצוות בתבואה, ועשרה תבות בהברכה, ועשר מיני עבודות קדם שנתברך הלחם, חרישה וזריעה ושאר דברים של עשר עשר שיש בלחם נפמובא בטור ארח חיים בהלכות בציעת הפת (סימן קסו), כי הלחם צריך להתברך בעשרה בחינות ברורים, כנגד עשרה מיני דמים הנ"ל שנתערבו על-ידי חטא אדם-הראשון, שעקר התקון על-ידי ברור ההלכות, שזהו בעצמו בחינת ברור הלחם והחטה ממץ ותבן, פנ"ל. כי מחמת שעקר החטא היה על-ידי האכילה, על-ידי אכילת עץ הדעת, על-פן עקר הברור על-ידי אכילה וכו' פנ"ל. ועקר גמר הברור הוא על-ידי הברכה, דהינו ברפת המוציא שקודמת לכל הברכות, כי הלחם היא עקר האכילה. ועל-פן סמכו רבותינו ז"ל ברפת המוציא על פסוק (ויקרא כב, ל): "המוציא אתכם מארץ מצרים". ומר מפיק לה מפסוק (במדבר כג, כב): "אל

הלחם
מתברר בו
ברורים, כנגד
י' מיני דמים
וגמר תקונו
במוציא
שלמיה
מיציאת
מצרים

יג. **ומצא** שלישית הוא הישראל, הוא בחינת שם הנהיג ברוך-הוא, פידוע (והר ח"א קצד), בחינת שדוכים, כי עמה עושיין כרף, שכורכין מצה ומרור - חסדים וגבורות, שנה בחינת שדוכים וזווגים, פידוע (ספר הלקוטים תהלים לו), והם מאירים ברבוע הדבור בארבעה חלקי הדבור, שהם בחינת ארבע כוסות פנ"ל. כי יש דבור של צדקה - זה בחינת כוס ראשון שאומרים עליו הקדוש (פסחים קיד), כי צדקה - רחמי (והר נשא קמח), בחינת אב הרחמן, שהוא בחינת קדש, פידוע. [וכן מרמו בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (סימן כט, וסימן ד' תגנא)] שצדקה מרמזת במקום גבה מאד, בבחינת זקן וקדושה, שנה בחינת אב הרחמן, סבא קדישא, שניקתו מבחינת זקן וקדושה, פידוע (והר האזינו רצ).

וכו', ענן שם. וזהו בחינת חרות של גאלת מצרים, כי יצאנו מעבדות לחרות, מיגון לשמחה, כי השמחה היא חרות [כמבאר במקום אחר (סימן י' תגנא)], כי עבדות הוא בחינת עצבות הנ"ל, ושמחה היא בחינת חרות, ועל-כן על-ידי בחינה הנ"ל, שעל-ידי-זה זוכין להמשיך השמחה של שבת לבחינת עבדות, על-ידי-זה יוצאים מעבדות לחרות.

בסי מציירי
תגלה שכל
הפעולות
משפנות
נמשכין
מאחד
הפשוט
יתברר

יז. **ועל-ידי** שפמשיכין השמחה של שבת לששת ימי החל, שנה בחינת שיוצאין מעבדות לחרות פנ"ל - על-ידי-זה נתגלה אחדות הפשוט יתברר, שכל הפעולות משפנות נמשכין מאחד הפשוט יתברר וזה יקר מאד וכו', [ענן שם היטב בפאמר הנ"ל (באות 1)]. זה בחינת (תהלים ק, א): "דעו כי ה' הוא האלקים" וכו', ענן שם. וזה עקר גאלת מצרים, שאז היה שדוד המערכות ונתגלה אחדותו יתברר, שהוא יתברר מושל בכל, וכל הנהגות המערכות והטבע - שהם פעולות משפנות, כי זה הדבר מחיב קרירות וזה הפך, וכיוצא, ואז נתגלה בשעת יציאת מצרים - שהכל נמשך ממנו יתברר על-ידי הנסים והמופתים שעשה השם-יתברר אז, וישרד טבע המערכות, שעל-ידי-זה נתגלה שכל הפעולות משפנות הבאים על-ידי טבעי המערכות - כלם נמשכים מאחד הפשוט יתברר ויבדו לשנותם כרצונו, ואז נתגלה 'כי ה' הוא האלקים', שזהו בחינה הנ"ל, בחינת פעולות משפנות שנמשכין מאחד הפשוט יתברר (כמבאר שם בפאמר הנ"ל, באות 1).

עקר גאלת
מצרים
לילות שח
הוא
האלקים

כי עקר הגאלה היתה בבחינה זו, שיתגלה כי ה' הוא האלקים. כי פרעה אמר (שמות ה, ב): "מי ה'" כו', כי כפר בשם ה', כי אחיזתו היה בשם אלקים, כמובא (פריעין חיים, חגי-הפסח, פרק ה). 'אלקים' בגימטריא 'הטבע' שהוא פעולות משפנות. ופרעה כפר בעקר, ורצה להפריד, חס ושלום, בין ה' לאלקים, כי לא היה מאמין שפעולות משפנות נמשכין מאחד הפשוט יתברר. אבל על-ידי גאלת מצרים על-ידי המופתים הנוראים שעשה השם-יתברר וישרד המערכות, על-ידי-זה נתגלה שכל הפעולות משפנות הבאים על-ידי המערכות - כלם נמשכים מאחד הפשוט יתברר, ועל-ידי-זה נתגלה כי ה' הוא האלקים, כמו שאמר יתרו (שמות יח, יא): "שתה ידעתי כי גדול ה' מכל (ה' הוא) האלקים". וכמו שכתוב במתן תורה (שם כ, ב): "אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך

יח. **ויש** דבור של 'תשובה' - זהו בחינת הכוס השני שאומרים עליו ההגדה (פסחים קטו), דהינו ספור הנס של גלות מצרים, ועקר הגאלה היתה על-ידי בחינת עולם-הבא, פנ"ל, שהיא בחינת תשובה, פידוע (והר נשא קכב).

כוס ב' -
שהגאלה
היתה על-ידי
בחינת עולם-
הבא

טו. **ויש** דבור של 'עשירים קרובים למלכות' - בחינת "שלשת השרגים" וכו' (בראשית מ, יב), זה בחינת כוס שלישי שאומרים עליו ברפת המזון (פסחים קיז), שהוא שלשה ברכות, בחינת 'שלשת השרגים' הנ"ל, כי ברפת המזון היא בחינת דבור של עשירות, כי היא ברכה הנאמרת על השבע, בחינת עשירות, כמובא בזהר הקדוש, כי שכור אסור להתפלל (ערוכין סד), אבל מתר בברכת המזון (ארח-חיים, סימן קפה, סעיף ד), כי זאת הברכה נאמרת על השבע, ענן שם, הינו בחינת שבע ועשירות, בחינת דבור של עשירות ושבע, בחינת שלשת השרגים, שזהו בחינת שלשה ברכות של ברפת המזון, פנ"ל.

כוס ג' -
ברכת הפזון
היא בחינת
דבור של
עשירות

טז. **ויש** דבור של 'מלכות פה' (תקוני-והר יז), זה בחינת כוס רביעי שאומרים עליו ההלל (פסחים קיז), שהוא בחינת מלכות, [כמבאר בפתבים (פריעין חיים, חגי הפסח, פרק ז)], שבחינת הלל הוא במלכות. על-ידי שלמות הדבור, שהיא בחינת לשון הקדש - על-ידי-זה ממשכין הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל. ששת ימי החל הם בחינת עבד (תקוני והר פו), ושבת היא בחינת בן - נייחא וכו', [ענן שם בפאמר הנ"ל, באותיות דה]. וזה בחינת (תהלים ק, ב): "עבדו את ה' בשמחה"

כוס ד' -
לחמשיך
שמות שבת
בחינת
עבדות, על-
ידי-זה
יוצאים
מעבדות
לחרות

לקוטי הלכות

הלכות פסח הלכה ה

ארת חיים

קמא

מארן מצרים" וכו'. כי זה עקר יציאת מצרים שנתגלה פי ה' הוא האלקים, שזה בחינת התגלות אחרות הפשוט מפעלות משתנות, שכל הפעלות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך, כי ה' הוא האלקים, ה' אחד ושמו אחד (וכו' י"ט), ברוך ה' לעולם, אמן ואמן.

אבל מי שהוא רגיל בהרהור של התאנה הכלליות - הוא צריך גם להוריד דמעות בשעת קבלת על מלכות שמים, כי הדמעות הם ממותרי המרה שהרהר וכשמוריד דמעות נדחין המותרות וכו', הינו התאנות נאוף הבאים מעכירת דמים של טחול, שהיא מרה שהרהר וכו' וכולל נשמתו במלכות שמים וכו', עין שם.

הלכה ה

ענין יציאת מצרים בכל דור ודור ובכל אדם וענין אכילת מצה - על פי הפאמר "בקרוב עלי מרעים לאכל את בשרי" (בסימן לו), עין שם פ"ה הפאמר.

וזהו כלל גדול, כי מפי עליון לא תצא פי אם אור פשוט, אף לפי בחינת הפלי המקבל את האור - כך נצטיר האור בתוכו, אם הפלי הוא בשלמות אנו נצטיר בבחינת ברכה וכן להפוך וכו', כי אור הפשוט הוא מלעיל הוא בבחינת קמין וחסים, אף לפי בחינת הפלי המקבלים הוא בבחינת צירי, שנצטיר האור לפי בחינת הפלי. ועל-כן פתיב בכלעם (בפסוק כג. ט): "הנה ברך לקחת" - בקמין, וברך וכו' - בצירי. כי אפלו הלקיחה, שהיא אז בבחינת קמין סתים, היא בבחינת ברך, ראיה לזה, כי היא היה רוצה להצטיר לפי בחינת הפלי שלו, שהיא בחינת קללה ולא היה יכול להשיב וכו'. וזהו בחינת "ברך ולא אשיבנה", ומפני שהיה בשעת לקיחה בבחינת ברך, ומפני מה, לפי שהעיד הפתוח עליהם שישאל נקראו שבטי י"ה וכו', ועקר שלמות הפלי, שהוא בחינת תפיסת המחין שלו, הוא כפי תקון הברית, ואז יכול לקבל ולתפס התורה של הצדיק, כי נצטיר אצלו האור לטובה ולברכה על-ידי שלמות הפלי שלו, והינו תפיסת המחין שלו כפי תקון הברית וכו', עין שם כל זה באר היטב.

כי יש שבעים נפש בית יעקב, בחינת שבעים פנים לתורה, וכל נפש מישאל יש לו שרש בשבעים נפש הנ"ל, כנגד זה יש שבעים אמות. וכל אמה יש לה מדה ותאנה רצה שהיא משרשת בהן, ויש תאנה הכללית שכוללת כל השבעים אמות, והוא תאנת נאוף - שכלם משרשים ומשקעים בזאת התאנה. וכל נפש מישאל קדם שיש לה איזה התגלות בתורה - מנסין ומצופין את הנפש בגליות של שבעים אמות, הינו בתאומיהן הרעות, ועקר הנסיון הוא בתאנה הכלליות הנ"ל, ששקשהנפש של ישראל נתנסה בזאת התאנה, זהו בחינת גלות של שבעים אמות פנ"ל ואז צועקת שבעים קלין כמו היולדת וכו' (והר פנחס רמ"ט), ואז כשמשרב זאת התאנה ועומד בנסיון - זוכה אחר כך להוליד התגלות התורה. ובשכיל זה משה רבנו, עליו השלום, שהוא כלל התורה היה פרוש מכל וכל וכו', ובלעם כנגדו בקלפה היה משקע וכו' (סנטרין קה). גם יוסף הצרף לעמד בנסיון וכו' כדי לזכות להתגלות התורה בבחינת חקמה ובינה (והר יתרו פה).

כל נפש מישאל קדם התגלות בתורה - מנסין הנפש בגליות של שבעים אמות

א. וזה בחינת גלות מצרים, כי ידוע ומפרסם, שעקר גלות מצרים היה על פגם הברית (פריעין חיים, חגי-הפסח, פרק א) - שהצרכו שבעים נפש של בית יעקב להתנסות ולהצטרף בגלות מצרים, שהיא בחינת גלות של שבעים אמות, כי גלות מצרים כולל כל הגליות של כל השבעים אמות (כמובא במדרש (פראשית-רבה טו, ד): שכל הגליות מכנים בשם מצרים וכו') (כמובא בדברי רבנו ז"ל, סימן ד' ועוד), כי מצרים הם 'ערות הארץ' (בראשית כב. ט), שטופי זמה, הינו כי הם בחינת הגלות הכולל כל שבעים אמות, הינו בחינת התאנה הכלליות הנ"ל, שהיא תאנת נאוף, שהמצרים היו משקעים בה ביותר.

גלות מצרים כולל גלות חיי אמות ששטופים בתאנת נאוף

והתקון של הרהורי זנות שבאים לאדם שיאמר "שמע" וברוך שם - כדי לכלל נפשו בשנים-עשר שבטיה על-ידי קריאת שמע, שהיא בחינת מלכותא דשמא, שהיא בחינת ים של שלמה שעומדת על שנים-עשר בקר כו'. ומפריש את נפשו מנשמת ערב רב הבאים מאשה זונה, שהיא שפחה בישא, טחול, אמא דערב רב וכו', עין שם.

המקור של הרהורי זנות שבאים לאדם שיאמר "שמע" וברוך שם

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה הלכה ד

יורה דעה

הדין של המבול - הכרחו כל הבהמות והחיות לכנס לתוך תבת נח, שהיא בחינת קדש קדשים, כדי שיהיה נמתיק כל צמצום וצמצום על ידי השכל כנ"ל. ועל-כן נכנסו למיניהם דיקא, אותן שדבקו במינם ולא עברו על אסור פלאי בהמה, כי אי אפשר לכנס לתבת נח לתוך בחינת קדש קדשים, בחינת אבן שתיה, כי אם בשוהריו מפלאים שיהיה כל מין ומין לבדו, שאז נמתיק כל אחד ואחד על ידי השכל השניף לו, שמקבל מאבן שתיה כנ"ל, כי אפילו כשזוכין להמתיק הצמצומים על ידי השכל הפולל בעצמו, כמו שמבאר שם במאמר הנ"ל - אי אפשר להכליל שם כי אם למינו, כי צריכין לכלל שם דרך הצמצום והצנור שנמשך דרך שם מהאבן שתיה. ועל-כן אסור לערב המינים, כי אז אי אפשר להכליל שם ולקבל המתקה משם, לא בכלל ולא בפרט, וכנ"ל.

ח. ועל-כן אותיות התורה צריכין להיות כל אחד בפני עצמו, ואם נדבק אות לאות פסול, כי כל אות ואות הוא בחינת שכל שמקבל משכל הפולל דרך הצנור השניף לו, שעל-ידי-זה יש לו כח להמתיק הצמצום השניף לו. ועל-כן צריך כל אות שיהיה בפני עצמו, ואסור שידבקו אותיות התורה זה בזה, כדי שלא לערב הצמצומים והשכליים, שאז אי אפשר להמתיקם וכנ"ל.

ועל-כן אדם מתר עם כלן לחרש ולמשך וכו' ויורה דעה, סימן רחצ, סיף טו, כי האדם הוא השכל הפולל הכולל שהוא ממתיק כל הצמצומים והדינים שהם בחינת בהמה כנ"ל. ועל-כן אין לו שום התחברות ותערובת עם הבהמות, אדרבא, האדם הוא השכל שהוא ההמתקה שלהם. ועל-כן אין בהאדם דין פלאים עם הבהמות, ומתר עם כלן לעשות מלאכה לחרש ולמשך, כי האדם אינו מתערב ומתחבר עם הבהמה כלל, כי הוא השכל וההמתקה שלהם, כנ"ל:

האדם הוא השכל הפולל שהוא ממתיק כל הצמצומים והדינים

זכות תבת נח נמתיק הדינים

ועל-כן נכנסו כל הבהמות והחיות וכו' לתבת נח, אותן שדבקו במינם דיקא, ועל-ידי-זה נמתיקו שם כל הצמצומים וכל הדינים הקשים שהיה בעולם אז, ועל-ידי-זה זכו לצאת משם למשפחותיהם, כמו שכתוב (בראשית ח, ט): "למשפחותיהם יצאו מן התבה". כי חזר ויצא כל מין ומין מן התבה שהיא בחינת אבן שתיה, שמשם נמשכין כל הצמצומים וכנ"ל. ועל-כן הקריב נח מהם קרבנות, כי הקרבנות הוא בבחינת המתקה הצמצומים על ידי השכליים השזכים להם כנ"ל, כי נח מברך ומתקן וממתיק כל הל"ט מלאכות מזהמת הנחש, כמו שכתוב (בראשית ח, כט): "זה ינחמנו ממצעשנו ומעצבון דינו מן האדמה" וכו'. כי נח הוא בחינת קדשת שבת, כמובא (ליקוטי תנינא ב), בחינת נחא לעלאין ונחא לתתאין וכו'. ועל-כן על ידו נמתיקו כל הצמצומים שהם בחינת ל"ט מלאכות, בחינת כל מיני בהמות למיניהם, כי בלם נמתיקו ונתבררו על ידי תבת נח שהיא בחינת יום הכפורים, בחינת אבן שתיה, ששם נמתיקין כל הדינים וכל הצמצומים שבעולם, על ידי השכל הפולל, שהוא בחינת קדשי קדשים שמשם כל ההמתקות, וכנ"ל:

הלכה ד

לא תחרש בשור ובחמור וחדו (דברים כב, ט):

על-פי התורה "ימי חנוכה הם ימי הוראה" וכו' (בלקוטי תנינא בסימן ב), ענין שם כל התורה, ומה שכתוב שם בפסוק, שעל-ידי-זה זוכין להמשיך השמחה של שבת לששת ימי החל, כי ימי החל הם בחינת עצבות וכו', אבל שבת הוא בחינת בן, בחינת נחא לעלאין ותתאין, בחינת שמחה וכו', בחינת (בראשית ה, ט): "זה ינחמנו ממצעשנו ומעצבון דינו", כי שבת מנחם ומשמח הכל מן העצבות וכו', ועל-ידי-זה שממשיכין הקדשה של שבת לששת ימי החל, על-ידי-זה נתגלה אחרות הפשוט יתברך, כי בששת ימי החל הם פעולות משתנות, שבכל יום נברא פעלה משנה, וזה פנגד שכל האנושי, שפעולות משתנות יקה נמשכין מאחד הפשוט יתברך, כי בשכל האנושי אי אפשר להבין זאת, רק על ידי שבת שאנו זוכין, על-ידי-זה נתגלה האחדות הפשוט יתברך, כי שבת מורה על אמונת היחוד,

להמשיך השמחה של שבת לששת ימי החל

לקוטי הלכות

הלכות בלאי בהמה הלכה ד

יורה דעה

קצא

שאנו מאמינים שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך שבא כלם בששת ימי החל ושבבת בשבת, וזאת הבחינה לגלות אחרות הפשוט, לידע ולהאמין שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך, זאת הבחינה יקרה מאד אפלו אצלו יתברך וכו', כי בשנתגלה בחינת אחרות הפשוט למטה - נתגלה גם למעלה אחרות הפשוט יתברך, בבחינת 'אתה אחד ושמוך אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ' וכו'. ע"פ שם:

ועקר קדשת הל"ט מלאכות בחל הוא על-ידי שממשיכין עליהם הקדשה והשמחה של שבת, שעל-ידי-זה נתגלה, שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך, שזאת הבחינה יקרה מאד, כי אי אפשר להבין זאת בשכל אנושי, רק על-ידי אמונה שזוכין על-ידי שממשיכין הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, כנ"ל.

אסור לערב שני מינים שלא לחביר פעולות משתנות ביניהם

וזה בחינת אסור בלאים, שאסור לערב שני מינים יחד כדי שלא להגביר בחינת פעולות משתנות ביותר, עד שלא יהיה באפשרי לגלות שהם נמשכין מאחד הפשוט, כי גם עתה בחינה זאת יקרה מאד, כי הוא כנגד שכל האנושי, שפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט כנ"ל, אבל השם יתברך ברא כל מין ומין בחכמה נפלאה, שדייקא על ידו יוכל להתגלות אחרותו הפשוט. אף-על-פי שכל מין ומין משנה מחברו, אף-על-פי-כן - דייקא על-ידי-זה רואין גבורותיו ונפלאותיו עד אין חקר, שבא בריית משנות פאלה, שכל אחד ואחד משנה מאד מחברו. וכלם נמשכין מאחדותו הפשוט יתברך ויתעלה. כי כל הברואים לא נבראו אלא כדי לידע ולהפיר אותו יתברך על-ידי-זה, כמו שאיתא בזהר הקדוש (בא מב): 'בגין דישתמודעין ליה, כי השם יתברך המשיך כל מין ומין שבא מאחדותו הפשוט, ונתן בכל אחד ואחד כח כזה, שדייקא על-ידי המינים האלו המשיגים זה מזה שהם פעולות משתנות, דייקא על ידם יפירו וידעו אחרותו הפשוט יתברך וידעו כח גבורותיו ונפלאותיו, כמו שכתוב (תהלים קד, כד): "מה רבו מעשיך ה'" וכו'.

על ידי בלאים משנים סדרי בראשית וכו'

אבל אי אפשר לידע ולהאמין, שהפעולות משתנות נמשכין ממנו יתברך, כי אם פשוטמרין סדר הבריאה שיהיה כל מין ומין לבדו. אבל כשמערבין בלאים חס ושלום - משנין סדרי בראשית ומגבירין בחינת הפעולות משתנות יותר מדאי, על-ידי שמערבין שני מינים משנים יחד עד שגאחו בהם הסטרא אחרא והקלפות שאחיתן מתעורבות וכלאים, שהוא בחינת "עץ הדעת טוב ורע", עד שאי

צריכים להאמין שכל פעולות משתנות מאחד הפשוט יתברך

א. וזה בחינת אסור בלאי בהמה, שאסור לעשות מלאכה בשני מיני בהמה וחייה. כי כל מין ומין הוא בחינת פעולה משנה, ואנו צריכים להאמין שכל המינים המשיגים זה מזה שהם בחינת פעולות משתנות, כלם נמשכין מאחד הפשוט יתברך, ואף-על-פי שבודעת אי אפשר להבין זאת פמבאר לעיל, שזה כנגד שכל האנושי, אף-על-פי-כן אנו צריכים להשליך שכלנו ודעתנו, ולידע האמת שאין בכח שכלנו להבין פלא ברייתו, רק לסמוך על אמונה, ולהאמין בהאמת באמונה שלמה, שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך. ולאמונה זאת זוכין על-ידי שבת, הינו על-ידי שממשיכין השמחה של שבת לששת ימי החל וכו', כנ"ל בהתורה הנ"ל.

לקדש הל"ט מלאכות ימי החל על ידי קדשת שבת

ועל-כן אסור לעשות מלאכה בשני מינים ביחד, כי כל הל"ט מלאכות הם עובדין דחל, בחינת ששת ימי המעשה, אבל בשבת בטלין כל המלאכות, ועקר אחיות העצבות שבששת ימי החל בהל"ט מלאכות שהם בחינת "בועת אפיך תאכל לחם", בחינת "בעצבון תאכלנה" (בראשית ג, יז). וצריכין לקדש הל"ט מלאכות בחינת ששת ימי החל על-ידי קדשת שבת, להמשיך הקדשה והשמחה של שבת על כל ששת ימי החל, הינו על כל הל"ט מלאכות, לבררם מזהמת הנחש מעצבות מבחינת 'בעצבון תאכלנה', כי מי שזוכה לקדש את עצמו בראוי, אזי אפלו כשעושה איוה מלאכה מהל"ט מלאכות בחל הוא גם כן בקדשה ובטהרה בבחינת קדשת שבת, כמבאר בהתורה "מרקבת פרעה וחילו" (סימן לח).

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה הלכה ד

יורה דעה

אפשר לגלות אחרותו הפשוט מתוך אלו הפעולות משתנות שנתערבו ביחד, שלא כסדר מעשה בראשית, כי אי אפשר לשום פעלה משנה שיחזור ויכלל באחדות הפשוט, כי אם דרך השביל והצנור שנמשך דרך שם משרשו מאחד הפשוט, ואז נתגלה על ידו דיקא בחינת אחדות הפשוט. אבל כשמשיג סדרי בראשית חס ושלוש על-ידי פלאים ותערובות - נתערבב הדרך והסדר עד שאי אפשר שיעלה לשרשו לכלל באחד הפשוט, ואז חיותו רק דרך הקלפות והסטרא אחרא שהם בחינת כפירות. ואז מתגברים השנויים ביותר, עד שאי אפשר לגלות אחדות הפשוט מתוך הפעולות משתנות, שזה עקר תקון כל העולמות וכנ"ל.

ויעליון עקר אסור פלאים הוא בשעת מלאכה, כי אז בשעת מלאכה צריכין לזהר ביותר להמשיך קדשת שבת לששת ימי החל, כדי לברר הל"ט מלאכות מזהמת הנחש, מעץ הדעת טוב ורע, מעצבות, מבחינת 'בעצבון תאכלנה' כנ"ל. וקדשת שבת הוא בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות כנ"ל. וכשמערב פלאים בשעת מלאכה הוא פוגם בבחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שזהו בחינת קדשת שבת. ועל-כן אסור בשעת מלאכה דיקא, כי אז צריכין להמשיך קדשת שבת כנ"ל:

ב וזה שהזכירה תורה שור וחמור דיקא, אף-על-פי שבאמת כל שני מינים אסורים. כי שור וחמור הם בחינת קלפת עשו וישמעאל, כמובא. ועשו וישמעאל הם זהמת הנחש שהם ההפך מלשון הקדש שמקשר לשבת, שעל ידו ממשיכין קדשת שבת וכו', שעל-ידי-זה נתגלה אחדות הפשוט וכו', כמבאר בהתורה הנ"ל, עיין שם. כי עשו וישמעאל הם בחינת השבועים אמות, שהם שבועים לשונות הפך לשון הקדש, כי כל השבועים אמות כלולין בעשו וישמעאל, כמו שמבאר בתורה "רבי יוחנן משתעי" (בסיון טו) שכל העפויים נכללים בשתי אמות שהן עשו וישמעאל. ושבועים אמות הם השבועים לשונות שהם ההפך מלשון הקדש, שהוא שיף רק לישראל, אשר על-ידי-זה בחר בנו מכל העמים ורוממנו מכל הלשונות (כמובא במקום אחר (בסיון יט)).

קדשת שבת - התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות

שור וחמור הם בחינת קלפת עשו וישמעאל

נמצא, שעשו וישמעאל שהם כלליות השבועים לשונות, הם ההפך מלשון הקדש שמקשר לשבת, כי הם בחינת זהמת הנחש וזהמת הל"ט מלאכות השולטין בימי החל כשאין מקדשין אותם על-ידי המשכת קדשת שבת לתוך ימי החל כנ"ל, כי אי אפשר להמשיך קדשת שבת לימי החל, כי אם על-ידי לשון הקדש שמקשר לשבת, שזוכין אליו על-ידי האמת שמאיר בהדבור וכו'.

ויעשו וישמעאל הם הפך האמת ליעקב (מכאן ז, ט), כי הם בחינת "אנשי דמים ישנאו חם" (משלי כט, ט) המזכיר שם בהתורה הנ"ל, כי הם "אנשי דמים" בודאי, כי עשו הוא אדמוני מלא דם, ונאמר בו "והוא עיף" - 'מן הרציחה' (בראשית רבה טג, יב). וכן וישמעאל נאמר בו (בראשית כא, ט): "ותרא שרה את בן הגר מצחק", ופרש רש"י על שפיתך דמים גם כן. ועל-כן הם הפך האמת, כי עליהם נאמר (תהלים קמד, ח): "אשר פיהם דבר שוא וימינם מין שקר", כי הם ההפך מבחינת תודה הלכה, בחינת שעשוע עולם הבא, שהוא בחינת חסד לאברהם, כי הם בחינת הסיגים והפסלת, בחינת תקפא דדינא קשיא, בחינת מין והבן, שמשם הקשיות החופין על ההלכה שאינם מניחין לברר ההלכה, כמובן בתקונים (דף יא, א). כי הם אינם בוחרים בעולם הבא שהוא בחינת תודה הלכה, כי בחרו לחלקם העולם הזה שמלא עצבות ויגונות, כמו שכתוב (תהלים קט, יז): "ולא חפץ בכרחה ותרחק ממנו".

נמצא שעשו וישמעאל הם בהפך מכל הבחינות הנאמרים בהתורה הזאת, שעל ידם זוכין להמשיך קדשת שבת לתוך ששת ימי החל, לגלות אחדות הפשוט יתברך וכו'. ועל-כן הזכירה התורה אסור פלאי בהמה על שם תערובת שור וחמור, שהם בחינת התחברות תרי זינא בישא שהם עשו וישמעאל, כמובא בזהר (תקוני זהר קמו): ובכתבים (פרי עץ חיים עולם העשיה פרק א), להורות, שעל-ידי פלאי בהמה שמחברין שני מיני בעלי חיים בשעת עשית איזה מלאכה מל"ט מלאכות, על-ידי-זה פוגמין בבחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות כנ"ל, כי גורמין שמתחברין חס ושלוש תרי זינא בישא,

עשו וישמעאל שהם כלליות השבועים לשונות

עשו וישמעאל הם הפך האמת ליעקב

ככלא בחנות פומיו בהתגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות

לקוטי הלכות

הלכות בלא בהמה הלכה ד

יורה דעה

קצב

שהם שור וחמור דקלפה, שהם בחינת עשו וישמעאל, שהם ההפך מכל הבחינות הנ"ל, שעל ידם נתגלה אחדות הפשוט, כי עשו וישמעאל הם ההפך מכל זה כנ"ל, שזהו בעצמו בחינת הפגם שגורמין על ידי התחברות שני מינים בשעת מלאכה, כנ"ל:

בשעת הסתלקות יעקב: "שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד" (דברים ו, ד), שזה עקר שלמות התגלות אחדות הפשוט - כשרבים מספיקים לדעה אחת, כמבאר בהתורה הזאת, שזהו בחינת הלכה כרבים, עין שם.

שלוטת התגלות אחדות הפשוט - כשרבים מספיקים לדעה אחת

כי אברהם ויצחק שבימיהם לא נתברר בשלמות עדין קדשת ישראל, על-כן לא זכה כל אחד להעמיד כי אם בן אחד בקדשת ישראל, דהינו אברהם העמיד יצחק לבדו, ויצחק את יעקב לבדו. וכן השני שהיה לאברהם שהיה לו דעה משנה בודאי, כי אין דומה דעת אדם אחד לחברו. ותקף שהגיע האמונה לשני דעות - נאחו זהמת הנחש בישמעאל שהיה בחינת פעלה משנה, דעה משנה, מיצחק, עד שלא זכה להפך דעתו המשנה להכלל באחדות הפשוט. וכן עשו שהיה משנה מעקב לא זכה להכלל עם יעקב בדעה אחת לענין עקר יסוד האמונה הקדושה, פי אז לא נתבררה הזהמת בשלמות עד שיתגלה בשלמות בחינת אחדות הפשוט מתוך פעולות משנות, דהינו שכל השנוי דעות יספיקו על עקר יסוד האמת והאמונה - להאמין שכל הפעולות משתנות וכל השנוי דעות שבעולם כלם נמשכין מאחד הפשוט. אבל יעקב זכה לזה בשלמות, כי זכה להעמיד בנים הרבה שנים עשר שבטים שכל אחד היה לו דעה משנה, כי היה בחינת גון מיוחד בחינת פעלה משנה. ואף-על-פי-כן לענין יסוד האמונה כלם הספיקו לדעה אחת ואמרו בפה אחד שמע ישראל וכו' ה' אחד. שזהו עקר שלמות התגלות אחדות הפשוט - כשרבים שמשנים בדעותיהם מספיקים לדעה אחת, כנ"ל.

יעקב נשמר מכלאים - שלא לחבר שני מינים ביחד

ועל-כן זכה יעקב להכניע קלפת עשו וישמעאל לגמרי. ועל-כן נאמר בו (בראשית לב, ו): "ויהי לי שור וחמור". פי זכה להכניע הקלפות הנאחזים בשור וחמור, ולהכניס גם בחינת השור והחמור תחת יד הקדשה, כי יעקב נשמר מכלאים - שלא לחבר שני מינים ביחד, כמו שכתוב שם בפרשה בהדיוון ששלח לעשו (בראשית לב, ו): "ויתן ביד עבדך עדר עדר לבדו" וכו', להורות שזוהר מכלאים, כמובא, הינו כנ"ל:

עקר המצוה כדי להמשיך שבייתה על בחינת שור וחסור

ג. ועל-כן נאמר בשבת (שמות כג, יב): "למען ינוח שורך וחמורך" וכו'. שור וחמור דיקא. אף-על-פי שלענין דין שבייתת בהמה מצוים על שבייתת כל הבהמות והחיות, רק עקר המצוה כדי להמשיך שבייתה וניחא על בחינת שור וחמור, להכניע מהם אחיות שור וחמור דקלפה, שהם בחינת עשו וישמעאל, שהם עקר זהמת הנחש הנאחו בימי החל בהל"ט מלאכות כנ"ל.

יעקב זכה להכניע קלפת עשו וישמעאל ולמטות כלמה

ועל-כן יעקב שזכה להכניע קלפת עשו וישמעאל, כי היה מטתו שלמה, על-כן נאמר בו (בראשית לב, ו): "ויהי לי שור וחמור", כמובא (תקוני זהר קמ"ו). פי יעקב הוא עקר האמת המבאר בהתורה הזאת, בחינת "תתן אמת ליעקב", כי יעקב זכה לכל שלשת קווי האמת שהם - תפלה ותורה ושדווכים, כי נאמר בו (בראשית כח, יא): "ויפגע במקום" וכו', והוא העלה את התפלה בשלמות לבחינת בית, כי יעקב קראו בית' (כמבאר בהתורה "משפטים" בסיומן ו, וזכה לתורה, כמו שכתוב (דברים לג, ה): "תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב". וכמו שכתוב (בראשית לב, ה): "עם לבן גרתי" - ותרני"ג מצות שמרתי. וזכה לשדווכים אמתיים דקדושה, כי זכה להשתדף עם זויגיו האמתיים שהם רחל ולאח וכו', שעל ידם העמיד מטת שלמה בלי פסלת שמהם יצאו כל בית ישראל.

התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות על ידי יעקב

ועל-כן שמר יעקב את השבת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבא עט, ו), הינו כנ"ל בהתורה הנ"ל. ועל-כן עקר התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות היה על-ידי יעקב, שזכה להעמיד שנים עשר שבטים, שכל אחד ואחד היה לו דעה מיוחדת, כי כל אחד מהשבטים היה גון מיוחד כפי גון אבנו שבהשן, הינו בחינת פעלה משנה מחברו, וכלם כאחד נכללו בדעה אחד ואמרו בפה אחד

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה הלכה ד

יורה דעה

דימי חנוכה
אנו ממשיכין
של הדרה של
תורה הודאה
עולם

ד. וְזוהי בחינת חנוכה, כי ימי חנוכה הם ימי הודאה, בחינת שעשוע עולם וכו', כמבאר בהתורה הזאת. הינו שבימי חנוכה הקדושים על-ידי תקף הנסים והנפלאות והנוראות שעשה השם-יתברך עמנו בימים ההם בזמן הזה, על-ידי-זה אנו ממשיכין הדרה הנה של תורה הודאה בעולם, דהיינו לעסק תמיד להודות ולהלל להשם-יתברך על כל הנסים והנפלאות שעשה עם אבותינו ועמנו מימות עולם עד הנה, בכלליות ובפרטיות, ולזכר היטב ולכלי לשבח כל הטובות הנוצרות שגומל עמנו בכל עת ועת, כמו שכתוב (תהלים קג, ב): "ואל תשכחי כל גמוליו".

נסיד שבעל יום עמנו ועל נפלאותיה וטובותיה שבכל עת ערב ובהר וצהררים וכו'. וכמו שאומרים בנשמת: אלו פיננו מלא שירה פים וכו' - אין אנו מספיקין להודות לה ה' וכו' על אחת מאלה, אלה אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים הטובות נסים ונפלאות שעשית עם אבותינו ועמנו.

הכ"ל, שכשהאדם רואה גדל צרותיו בגוף ונפש וממון, שהוא רחוק מהשם-יתברך מאד, כמו שהוא יודע בעצמו, וגם בפרנסה ובגוף יש לו גם כן יסורין כמו ששכיח ברוב העולם, ואפלו כשכא עליו איזה צרה ממש חס ושלום, הוא צריך לכל יחבלכל לגמרי מחמת הצרות והיסורין חס ושלום, רק בכל עת ועת בפרט בעת צרה חס ושלום - יתן עיניו לבו ודעתו להסתכל ולהתבונן היטב על חסדי ה' וטובותיו שעשה עמו עד הנה. כי כל אדם כמו שהוא, מאחר שהוא בכלל ישראל, ומניח טלית ותפלין בכל יום, ומיחד שמו יתברך פעמים בכל יום ויום, ראוי לו לתן הודאה ותודה להשם-יתברך בכל יום על עצם חסדו וטובו יתברך עליו, שזכה להיות בכלל ישראל מקבלי התורה, מפל שכן שכל אחד יודע בנפשו כמה טובות נפלאות בפרטיות שגמל השם-יתברך עמו מעודו עד אותו היום, וצריך להרגיל את עצמו להודות ולהלל להשם-יתברך על כל הטובות שעשה עמו, ועל-ידי-זה יהיה לבו נכון בטוח שגם עתה השם-יתברך לא יסיר חסדו וטובו מאתו, ויחזק את לבו לצעק ולהתחנן להשם-יתברך שיצילהו גם עתה מכל הצרות והיסורין, כמו שאמר דוד (תהלים קח, יא): "מי יכלני עיר מבצר מי נחני עד אדום", הינו שמי שעזר לי עד הנה ונחני עד אדום - הוא יוכלני עיר מבצר גם כן.

כי באמת זה הדרה של הודאה ותודה הוא הדרה נפלא מאד להתקרב על ידו להשם-יתברך מכל מקום שהוא, כי העולם הזה מלא צרות ויסורים ויגונות, כמו שכתוב (קהלת ב, א): "כל ימיו כעס ומכאובות", וכתוב (איוב ה, ז; שם יד, א): "אדם לעמל יולד, קצר ימים ושבע רגז". ואין טוב בעולם כי אם התורה, כי 'אין טוב אלא תורה' (עבודה זרה יט). ומעצם הצרות והמניעות שבה העולם - קשה וכבד על האדם להתקרב לעבודתו יתברך, ואפלו להתפלל ולהתחנן ולפרש צערו לפני השם-יתברך גם כן קשה מאד, מחמת רבוי המניעות והיסורים שאוטמין את לבו, עד שאינו יכול לפתח את פיו ולא להתקרב לשום עבודה תמה, כאשר יודע כל אחד ואחד הקבדות שיש עליו בכל פעם ופעם בכל יום ויום וכו'.

השם וכו'
על האדם
להתקרב
לעבודתו
יתברך

ועל-כן עצה גדולה לזה - שבכל פעם וזכיר את עצמו את כל הטובות האמתיות והנצחיות שעשה השם-יתברך עם אבותינו ועמנו, עם כל אחד ואחד בפרטיות, והעקר מה שזכה להיות מורע ישראל בכלל מקבלי התורה, והבדילו מן התועים בדרך המחקרים והפילוסופים וכו' הנהיגים עכשו בעונותינו הרבים, כי כל אחד ואחד מישראל, אם יסתכל היטב על כל מה שעבר עליו מעודו - יראה ויבין חסדי ה' וטובו ונפלאותיו עליו בלי שעור, כמו שאנו אומרים שלש פעמים בכל יום בהשמונה עשרה: נודה לה ונספר תהלתך על חיינו וכו' ועל

עצה גדולה -
שיזכיר
לעצמו את
טובות ה'

שלא
להתבלבל
מפה שעובר
רק לעסוק
בתורה
הודאה

לפי
שוראים
אליו יתברך
- להודות על
טובות

נדה: "מהלל אקרא ה'" (תהלים יח, ד) - שטרם שאני קורא אליו יתברך על צרותי, אני מהללו ומשבחו על הטובות והחסדים שעשה עמי עד הנה, כי דיקא על-ידי-זה אני יכול לקרותו כנ"ל. וזה (שם ג, יט): "זבח לאלהים תודה וכו', וקראני ביום צרה", הינו שגם קדם שיוצאין מהצרה של עכשו וצריכין לקרותו יתברך, צריכין מקדם להביא תודה על העבר

לקוטי הלכות

הלכות בלאי בהמה הלכה ד

יורה דעה

קצנ

כנ"ל. ואז דיקא וקראני ביום צרה כנ"ל. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות נד.), שצריכין להיות מודה על העבר ומבקש על להבא, כי כשאין מודים על העבר - קשה מאד לקרותו יתברך מגדל אטם הלב שנתאטם מרובי הצרות כנ"ל, בפרט עתה בארץ הגלות, שקמעט אין יום שאין צרתו מרבה מחברו חס ושלום, והפרנסה דחוקה מאד, והבעל-דבר מתפשט על כל אחד ואחד לארץ ולרחב, והמחלקת והקטגוריה והקנאה והשנאה מתרבה בכל פעם, וכל מה שרוצים להתחיל לצאת ממה שצריכין לצאת ולהתקרב לאיזה עבודת ה' - אין מניחין אותו ומתגורר בו יותר חס ושלום, ומעצם רבוי המניעות אין יכולין לפתח פה לפרש שיתחו לפניו יתברך. על-כן צריכין לילך בדרך זה מאד, שפכל פעם בבואו לפרש שיתחו לפני השם-יתברך או להתקרב לאיזה דבר שבקדשה - יזכיר את עצמו רבוי הטובות והחסדים שעשה השם-יתברך עמו מעודו עד היום הזה, ועל-ידי-זה יתחזק לבבו לבטח בה' שישמע תפלתו גם עתה, ועל-ידי-זה יוכל להתקרב אליו יתברך ולפרש לפניו שיתחוי כראוי, כנ"ל:

יולד", וכתוב (שם ב. כז.): 'גם כל ימיו פעם ומכאובות'. אבל השם-יתברך חפץ בקיום העולם, וממתיק ומבטל בכל פעם יסורי וצרות העולם הזה בחסדו וטובו וישועתו שמתנהג עמנו בכל יום ויום, וצריכין להסתפל על זה היטב על כל הטובות שגמל עמנו, ולהביא תודה והודאה על זה כנ"ל.

אפילו בעת צרה יתקבל על הטובות

וזה בחינת שממשיכין הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, הינו הקדשה והשמחה של עולם הבא שהוא פלו שבת, שאז עקר התודה וההודאה, ומשיכו גם בעולם הזה גם בעת צרה, שאפלו בעת צרה חס ושלום יסתכלו על הטובות שעשה השם-יתברך עמנו עד הנה, וגם בהצרה בעצמה בודאי יש איזהו הרחבה כשסתכלין היטב, כמו שמבאר אדמו"ר ז"ל על פסוק "בצור הרחבת לי" (בסיקון קשה), עין שם היטב. ועל-ידי-זה צריכין להביא תודה להודות ולהלל לשמו יתברך על העבר, ועל-ידי-זה יכולין לקרותו ולצעק אליו על להבא כנ"ל. וזה בחינת "לך אצבח וזבח תודה ויבשם ה' אקרא" (תהלים קטז), הינו כנ"ל:

טוב הצרות התבטלה זעתי הקדושה מאד

ו. וזה (שם ג. א): מזמור לדוד בכרחו מפני אבשלום בנו, ה' מה רבו צרי וכי'. ואמרו רבותינו ז"ל (ברכות ז): "מזמור לדוד, קינה לדוד מבעי ליה. אלא כיון שראה שבנו הוא, שמח. דבר אחר, שראה תקסיסו קמת" וכי'. ואפתי קשה על דוד בעצמו, מה ראה על ככה בעת צרה גדולה כזאת, בעת שברח מאבשלום - לבקש למצא בהצרה איזה הרוחה ולזמר על זה להשם-יתברך. וגם לכאורה התחלת המזמור אינו מדבר מלשון זמר, רק מלשון צעקה גדולה, כמו שכתוב שם: ה' מה רבו צרי רבים וכי'. אף כל זה הוא ענין כנ"ל, שדוד המלך עליו השלום, ראה את עצמו אז בצרה גדולה ומרה מאד מאד, שהכרח לברח מפני אבשלום בנו על-ידי מעשה רעה כזאת שנעשה מאמנו ותמר ואבשלום בניו, ומעצם מרירות צרתו שגדלה מאד, בפרט שהבעל דבר רצה להפילו בעיני דעתו מאד מאד, כי אמר לו בלבבו: הנך רואה שכל זה בא עליך על מעשה דבת שבע,

להמשיך השמחה והקדשה של שבת לששת ימי החל

ה. וזה בחינת מה שצריכין להמשיך השמחה והקדשה של שבת לששת ימי החל, החל, המבאר שם בסוף התורה הנ"ל, כי מבאר שם, שעל-ידי תודה-הלכה זוכין שיאירו שלשת קני האמת ברבוע הדבור וכי', שעל-ידי-זה זוכין להמשיך הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל וכי', עין שם. הינו כי תודה מביאין כשיוצאין מהצרה, כמו שמבאר שם, והתודה היא בחינת שעשוע עולם הבא כמו שמבאר שם. כי לעתיד יהיה פלו תודה והודאה לשמו יתברך, כי אז תבטלו כל צרות העולם הזה, ויהיה פלו טוב, ויעסקו רק בבחינת תודה - להודות ולהלל לשמו יתברך, אבל צריכין להמשיך קדשת העולם הבא גם בהעולם הזה, שזהו בחינת להמשיך קדשת שבת לימי החל.

צריכין להסתכל היטב על כל הטובות שגמל עמנו

כי שבת בחינת עולם הבא שכלו טוב, וימי החל הוא בחינת העולם הזה שמלא יסורים וצרות רחמנא לצלן, כמו שכתוב (איוב ה, ז): "אדם לעמל

לקוטי הלכות

הלכות כלאי בהמה הלכה ד

יורה דעה

ושוב אין לה תקנה חס ושלום, וכמבאר בזה המזמור בעצמו, כמו שכתוב שם: רבים אמרים לנפשי אין ישועתה לו באלהים סלה, ופרש רש"י: 'בשביל אותה העון'. ומעצם צרתו עד הנפש, נתבלבל דעתו הקדושה, עד שלא היה יכול אפילו לפרש שיחתו ולצעק להשם יתברך ברכו.

"בה' אהלל דבר באלהים אהלל דבר", כמו שפרש רש"י שם: 'בין שבא עמי במדת הרחמים בין במדת הדין וכו', אבל על כל פנים האדם יש לו בחירה תמיד וכנ"ל. ובכל דבר ובכל ענין והנהגה שהשם יתברך מתנהג עמו ומסבב עמו בכל עת - יש בו בחינת (הושע יד, ט): "צדיקים ילכו בם ופושעים יקשלו בם" חס ושלום.

כי הצרות רחמנא לצלן, יכולין חס ושלום לעקם הלב מאד מהשם יתברך, רחמנא לצלן, עד שאמרו רבותינו ז"ל (סנהדרין קז): על דוד, שאז בכרחו מאבשלום בקש לעבד עבודה זרה, כמו שדרשו על פסוק (שמואל ב טו, לב): "ויהי דוד בא עד הראש אשר ישתחוה שם" וכו'. כי כשאדם בצרה חס ושלום הוא בסכנה גדולה גם בענין פשרותו ויהדותו, כי לפעמים נתעקם הלב מאד על ידי הצרות והיסורין עד שמהרה אחר השם יתברך, בבחינת (משלי יט, א): "אולת אדם תסלף דרכו ועל ה' יזעף לבו".

ועל כן דוד כשהיה בעת צרה גדולה פזאת שנתגרש מירושלים וכו', עד שנפל למחין דקטגותו כאלו, עד שיש סכרא בדברי רבותינו ז"ל (סנהדרין קז): שפעלה על דעתו לעבד עבודה זרה, מכל שכן שלא היה יכול לפתח פיו לסדר תפלתו כראוי. אבל בעצם צדקתו האירי ה' עיניו ושלח בלבו עצה הזאת הנ"ל, שהתחיל להסתפל על הטובות שהשם יתברך גמל עמו מעודו, עד שחפש ומצא שגם בעצם הצרה הגדולה הזאת נמצא בה גם כן מפה הרחבות, כי הפך הדבר בדעתו לטובה מה שבנו רודף אחריו, מה שלכאורה היא צרה כפולה ומכפלת מה שהורדף הוא בנו, רחמנא לצלן, אף הוא הפך הדבר לטובה ואמר: 'סתם ברא מרחם על אבא' (ברכות ז, ט), וגם מצא הרחבה בתוך צרתו, מה שראה תכסו קמת שהסנהדרין וכו', אוזנים עמו וכו'.

ועל כן כל אלו הטובות שחפש ומצא מה שהשם יתברך גומל עמו אפילו בתוך הצרה, כמו שמבאר רבנו ז"ל על פסוק (תהלים ד, ט): "בצר הרחבת לי" וכו', מלבד מה שהשם יתברך גמל עמו טובות מעודו על כל אלה, התחיל לומר מזמור לדוד - ורצה לומר ולהודות להשם יתברך על כל הטובות האלה, ותקף שהתחיל לומר ולהודות להשם יתברך על הטובות, תקף נרחב לבו ודעתו, ואז דיקא נפתח פיו והתחיל להתפלל ולצעק כראוי: ה' מה רבו צרי רבים קמים עלי וכו'. וגם כל המזמור הולך בדרך זה, שאף על פי שרבו צרי ורבים קמים עלי עד שרבים אמרים וכו', שאין לו תקנה חס ושלום מחמת עון דבת שבע, אבל אף על פי כן: ואתה ה' מגן בעדי וכו'. וכן בדרך זה הולכים רב המזמורים שבתהלים, שמודה להשם יתברך על העבר וצועק על להבא, ובתוף דברי צעקתו ותחנתו חוזר ומודה וצועק, פוק עין ותשפח בכמה מזמורים שהולכים על

הצרות יכולות לעקם הלב מאד מהשם יתברך

לאדם יש בחירה בין טובה וכו' לתפ

כי בזה העולם יש להאדם בחירה תמיד, וכל מה ששולח השם יתברך בין טוב ובין להפך - הוא במשקל. וכמו שכשהשם יתברך שולח לאדם טובות - בניים ועשירות וכל טוב, יש שמפיר חסדי ה' וטובו עליו ומתעורר על ידי זה להתקרב אליו בצדקה ומעשים טובים וכו', ויש חס ושלום להפך, בבחינת (דברים לב, טו): "וישמן ישרון ויבעט" וכו'. כמו כן להפך, כשהשם יתברך מנסה ומנסר את האדם בייסורין וצרות חס ושלום בעניות ודחקות ורדיפות וכו' רחמנא לצלן, הוא גם כן בנסיון גדול, כי השם יתברך שלח עליו הכל לטובה כדי שיזכר על ידי זה לשוב אליו, כמו שכתוב (איוב לו, ט): "ויאמר כי שובון מאוין" וכו'. אבל מחמת גדל פח הבחירה יש לפעמים, שאדרבא, על ידי הצרות חס ושלום נתעקם לבו ביותר מהשם יתברך, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (עירובין מא): לענין העניינות שמעביר על דעת קונו, וכן מבאר בדברי אדמו"ר ז"ל, שבעת צרה חס ושלום צריכין להתחזק מאד מאד כנגד היצר הרע, מחמת ששרשו נמשך מדינים, עין שם במאמר 'להתחזק בכל פעם כנגד היצר הרע' (בסימן עב).

ועל כן נאמר בישעיהו (משלי כט, ט): "ורגז ושחק ואין נחת". אבל בצדיקים נאמר (תהלים נז, יא):

האדם יש לו בחירה תמיד

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה הלכה ר

יורה דעה

קצר

דרך זה. ועל-כן נקרא ספרו בשם 'תהלים' - שהוא לשון תהלה והודאה, אף-על-פי שרב דבריו הם צעקות גדולות ותחנונות ובקשות, ואף כל צעקותיו תחנוניות היו דיקא בדרך מזמור והודאה ותהלה ושר ונגון וכו' בכל העשר לשונות של זמרה, הינו כנ"ל, שבכל הצרות נתן לבו להודות על העבר, ואז היה כל לצעק להבא, בבחינת מודה על העבר וצועק לעתיד לבא, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות נד):

שהוא עולם הבא, שאז בטול הצרות, לתוף ימי החל, שהוא העולם הזה שהוא ימי צרה כנ"ל. כי העולם הזה מצד עצמו מלא צרות ויגונות ורממנא לצלן, כנ"ל, אבל השם-יתברך מרחיב עמנו גם בעת צרה, וגומל עמנו טובות נפלאות ונצחיות גם בזה העולם, ואנו מחייבים להודות לו גם בעת צרה כנ"ל, שזהו בחינת המשכת קדשת שבת לימי החל כנ"ל. ועל-ידי-זה דיקא זוכין לצעק להשם-יתברך לצאת מהצרה לגמרי, ואז נזכה לבחינת תודה והודאה בשלמות, שזהו בחינת עולם הבא כנ"ל.

ז. וזה בחינת מזמור 'הודו' (תהלים פרק קו) שאומרים בבניסת שבת, שמדבר מארבעה צריכין להודות, שכולל כל הצרות שעוברין על האדם, שכלם כולוין באלו הארבעה, כמבאר במקום אחר. ועקר הוא צרות הנפש, דהינו כל העליות וירידות שעוברין על כל אדם מקטן ועד גדול לפי דעת ערכו ומדרגתו, שהכל כולו במזמור הזה, כמוכן בספרים (סימן קס). ועל כל אלו הצרות בגשמיות ורוחניות בגוף ונפש, צריכין לצעק מאד מאד בכל פעם להשם-יתברך קול גדול ולא יסף, וכמבאר במזמור זה 'ויצעקו' וכו'. אף קדם כל הצעקות מקדים ומתחיל תחלה תקף בהתחלת המזמור: הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו, לידע ולהודיע ולהורות, שךך הוא דרך הצעקה על כל הצרות ורממנא לצלן, שבתחלה תקף צריכין להודות לה' על העבר, ולהיות בטוח שהוא יתברך שומע תפלת כל פה ויושיע אותו תמיד על-ידי צעקתו, ואז דיקא 'ויצעקו', 'ויצעקו' וכו', כי אז דיקא על-ידי בחינת הודו לה' וכו', בחינת תודה שמביאין גם בעת הצרה על הטובות שלעבר ועל הטובות וההרחבות שבתוף הצרה עצמה, על-ידי-זה דיקא כולוין לצעק לה', ואז ממצקותיהם יושיעם, ואז יודו לה' חסדו ונפלאותיו, כי אחר-כך יזכו לצאת מהצרה לגמרי, ואז בודאי יביאו תודה בשלמות כראוי.

שם שאומרים מזמור קו בבניסת שבת, וזוהי חנוכה

ועל-כן אומרים זה המזמור 'הודו' בבניסת שבת, כי אז אנו צריכין להמשיך קדשת שבת לימי החל, כדי שיכללו כל ששת ימי החל בקדשת שבת. על-כן אומרים זה המזמור 'הודו', שהוא ארבעה צריכין להודות, שהוא בחינה זאת - בחינת המשכת קדשת שבת לימי החל לבטל העצבות והצער של ימי החל, בחינת 'בעצבון תאכלנה', להמשיך עליהם קדשת ושמחת שבת שהוא בחינת עולם הבא, שהוא בחינת תודה והודאה וכו"ל. וכל זה אנו זוכין על-ידי ימי חנוכה הקדושים שהם ימי הודאה, שאז ממשיכין הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, כמבאר בהתורה הנ"ל, עין שם, הינו כנ"ל:

לא לערב את תורות יחידיו כאילו אי אפשר לשכלו

ח. וזה גם כן בחינת (דברים כב, ט): לא תחשב בשור ובחמור יחדו. כי שור וחמור הם תרי יונא בישא, בחינת עשו וישמעאל, שהם כלל כל העכו"ם, שהם כלל כל הגליות, כלל כל הצרות, כי עקר כל הצרות הם על-ידי הגליות - שאנו בגולה בין העכו"ם, שכלם כלולים בעשו וישמעאל שהם בחינת שור וחמור, והזהיר הכתוב שלא לערבם יחד על-ידי אסור תערובת פלאים, שלא לגרם חס ושלום לערב ולחבר הצרות יחד, שאז אי אפשר לסבלם חס ושלום, הינו שלא יגרם לבלבל דעתו חס ושלום, שידמה לו באלו כל העולם נפל עליו וכמו שרגילין העולם לומר בעת צרה, חס ושלום, באלו חס ושלום כל הצרות באו עליו חס ושלום בלי הרחקה כלל.

מזמור של ד' צריכין להודות, קדם הודאה ואחר כך צעקה

התודה בעת הצרה - המשכת שמחת שבת לימי החול

לקוטי הלכות

הלכות בלאי בהמה הלכה ד

יורה דעה

והא ביהא תליא, שמי שאומר כף חס ושלום ועל-ידי זה נתעקם לבו מהשם-יתברך ואינו יכול לצעק אליו, אזי חס ושלום באמת נתרבין עליו הצרות רחמנא לצלן, כי פל הנמשך אחר צערו - הצער נמשך אחריו חס ושלום, רק צריכין לתן רוח בדתו למצא הרחבות גם בתוך הצרות בעצמן ולהביא תודה והודאה בכל עת.

כי באמת בכל צרה שבעולם - יש בתוכה הרחבה, בחינת 'בצר הרחבת לי' פנ"ל, וכמו שאמר רבותינו ז"ל (עבודה זרה ד.) על פסוק (איוב ל, כד): "אף לא בעי שלח יד", וכתוב (תהלים עח, לח): "ולא יעיר כל חמתו", שזה בחינת (בראשית לב, יז): "ורוח תשימו בין עדר ובין עדר" הנאמר בעקב אבינו, שדרשו רבותינו ז"ל (בראשית רבה עה, יא) על הצרות והגליות שפון יעקב, במה שלא ערב פלאים לתן רוח בין הצרות, שזהו בחינת "ורוח תשימו בין עדר ובין עדר" - בין צרה וצרה, בין גלות לגלות, כמו שדרשו רבותינו ז"ל, הינו פנ"ל. כי יעקב הכניע קלפת עשו וישמעאל שהם בחינת שור וחמור, בחינת "ויהי לי שור וחמור", הינו שהכניע הקלפות היונקין מהדינים והצרות - שהם רוצים לעקם את הלב בעת צרה, כאלו אפס תקנה חס ושלום, שזה עקר הצרה הגדולה ביותר מהצרות בעצמן, שזה עקר צער הגלות, מה שזעקוהם המצרין מבזין ומחרפין אותנו ואומרים אין תקנה חס ושלום, כמו שכתוב (תהלים מב, יא): "ברצח בעצמותי חרפוני צוררי באמרם אלי כל היום איה אלהיך", וכתוב (שם מד, טז): "כל היום פלמתי נגדי" וכו', וכן הרבה.

בכל צרה שבעולם - יש בתוכה הרחבה

וכף זה בבחינת התחברות קלפת עשו וישמעאל ביחד, שהם כלל כל הצרות והגליות פנ"ל. אבל יעקב אבינו הכניע אותם מישראל, וצוה לשמר שיהיה כל עדר ועדר לבדו - שלא לערב פלאים, שהם בחינת תעורבות שור וחמור פנ"ל, רק לתת רוח בין עדר ובין עדר, לתן רוח בין הצרות, שאפלו בעת הצרה חס ושלום יסתפלו על הרוח וההרחבה שהשם-יתברך הרחיב עמו וגמל לו טובות מעודו, וגם בהצרה בעצמה מרחיב לו פנ"ל. ועל-ידי-זה יוכל לצעק להשם-יתברך, ויהי נצל לגמרי מכל הצרות בחסדו הגדול ונפלאותיו, פנ"ל:

לית רוח בין הצרות ולקראת את חסדו ה'

ט. וכף זה הוא בחינת חנכה פנ"ל. כי הגס של חנכה היה בימי בית שני - כשעמדה מלכות יון הרשעה להשפיעם תורתך וכו', ורצו לבטל עבודת הבית-המקדש, והשם-יתברך ברחמיו המרבים עמד לנו בעת צרותינו ועשה עמנו נסים נוראים ונפלאים על-ידי מתתיהו ובניו הכהנים, עד שנצחו היונים והחזירו עבודת בית-המקדש למקומו בנס נפלא ונורא שהיה בנרות המנורה, שדלק השמן המעט שמונה ימים, כמו שאמר רבותינו ז"ל (שבת כא, ג). הינו כי כל ימי הבית שני לא הייתה גאלה שלמה, כמו שאמר רבותינו ז"ל (והר שמות ט, ט), הינו כי עקר ימי הבית שני לא היה רק בבחינת "ורוח תשימו בין עדר ובין עדר", שפעל יעקב אבינו שיהיה תמיד רוח והרחבה בין צרה לצרה, בין גלות לגלות, כדי שיהיה כח להתחזק ולקבל מרירות הגלות פנ"ל. והקלפה של מלכות יון הרשעה ראתה והבינה זאת, שהבית הזה לא יתקם ויחרב בודאי, רק שהוא הרחבה ורוח בין גלות לגלות כדי שיוכלו ישראל להתקם פנ"ל, על-כן רצתה להתגבר על ישראל ולהחריב תכף עבודת בית-המקדש ולכבש ישראל תחת ידם חס ושלום, כדי שיהיה הגלות והצרות תכופות ומחברות יחד חס ושלום, כדי שלא יוכלו ישראל להתקם חס ושלום.

קלפת יון רצתה שתהייה הצרות תכופות בלי רוח

ועל-כן נקראת 'מלכות יון', לשון טיט הינו, בחינת (תהלים טז, א): "ביון מצולה ואין מעמד", שהוא בחינת צרה ארפה ותכופה, כמו הגלות הזה הארץ והמר מאד, שעל זה צעק דוד המלך עליו השלום: "טבעתי ביון מצולה ואין מעמד", לגדל אריכת מרירת הגלות. ומלכות יון הרשעה רצו להתגבר על ישראל לכבשם תכף חס ושלום, שיתחיל הגלות אז חס ושלום, כדי שלא יוכלו ישראל להתקם.

ובאמת בודאי אם היה נחרב עבודת בית-המקדש אז, והיה מתחיל הגלות, אז בודאי היה קשה להתקם, כי עכשו עקר קיום שלנו באריכות הגלות הזה הוא רק על-ידי ההרחבות שעשה השם-יתברך עמנו עד הנה פנ"ל, על-כן חמל השם-יתברך על עמו והפר מחשבות שונאינו והפך הדבר מהפך אל הפך, כי לא די שנפלו היונים מפלה

ה' הפך מהפך לקפו, שעוד זכינו ליום טוב חדש

לקוטי הלכות

הלכות בלאי בהמה הלכה ד

יורה דעה

קצה

גדולה ובית חשמונאי כבשו המלוכה, ונתקיימו ישראל בגדלתם ובעבודת בית המקדש כמה שנים, אף גם עשה לנו נס גדול ונורא כזה בגרות המנוחה, שעל-ידי זה קבעו שמונת ימי חנכה אלו, ועשו לנו יום טוב חדש, והמשיכו אור ותקון נורא כזה בעולם, שעל-ידי ימי חנכה הקדושים יהיה לנו כח תמיד להמשיך עלינו הדרך הקדוש הזה של תורה והודאה. שבכל הצרות שאנו סובלים בגלות הארץ הזה בכלל ובפרט - נוכל להחיות את עצמנו על-ידי שנוזכר נפלאותיו עד הנה, ונודה ונשבח אותו תמיד, בבחינת 'מודה על העבר' וכו', שזהו בחינת חנכה כנ"ל, שזאת הבחינה אנו זוכים על-ידי ימי חנכה שנקבעו אז, על-ידי גדל הגס של גרות המנוחה, כנ"ל.

על-ידי שזכינו לבחינת תורה והודאה גם עתה בתקף הגלות, שזהו בחינת חנכה, כנ"ל.

עקר החינוך לעבודת ה' על-ידי בחינת תורה והודאה

ויכמו כן הוא בכל אדם ובכל זמן, שעקר החינוך לעבודת הבורא יתברך הוא על-ידי בחינה

זאת - בחינת תורה והודאה שהיא בחינת חנכה, כי לפי מה שעובר על כל אחד ואחד, כפי מה שיודע בנפשו רבוי היסורים והצרות מתאות היצר הרע ומהפרנסה וכו', וכו', רחמנא לצלן, מעתה בודאי היה קשה להתקיים עד שיזכה לגאולה שלמה, דהינו שיהיה איש כשר פראוי שזהו בחינת גאולה שלמה. ועל-כן באמת כמה וכמה התחילו ונפלו, ויש שהאריכו בעבודתם ימים ושנים אבל אחר-כך לא יכלו לסבל מרירות הכבודות של הבעל דבר, ונפלו כל אחד כמו שנפלו רחמנא לצלן. אבל מי שחפץ באמת לאמתו לחוס על חיו, עקר קיומו על-ידי בחינה הנ"ל, שבכל מה שעובר עליו, יהיה איך שיהיה, אפלו אם רואה שהוא בעצמו החיב מאד במעשיו שאינם טובים וכו', אף-על-פי-כן אין אדם, אפלו הגרוע שבגרויעים, שאין הקדוש-ברוך הוא גומל עמו חסדים נפלאים בכל יום, כמו שתקנו לנו לומר בכל יום: נודה לך וכו' על נסיה שבכל יום וכו' ועל נפלאותיה וטובותיה שבכל עת וכו', ובודאי דברי רבותינו ז"ל כנים ואמתיים, וצריכין אנתנו פלגו להאמין בזה מאד, שבודאי השם יתברך עושה עם כל אחד ואחד נסים ונפלאות וטובות בכל יום ובכל עת ושעה, ואם ירצה להסתפל - יראה הרבה בעיניו ויזכר את עצמו היטב כמה מעלות טובות למקום עליו.

שום דבר טוב אינו נאבד לעולם

ויכבר אמרנו כמה פעמים, שכל מה שזכה האדם לאיזה מצוה ולאיזה נקדה טובה - בודאי

אינו נאבד לעולם. ועל זה תקנו לנו לומר בנשמת: אלו פיננו מלא שירה וכו', כי אין כל העולם פלו עם כל תאוותיו ויסוריו והכליו, כדאי כנגד נקדה אחת של מצוה אחת שכל אחד מישאל זוכה בכל יום. וצריך להרגיל את עצמו, שבכל מה שיעבר עליו,

ועל-ידי נקרא 'חנכה', לשון 'חנוך', בחינת חנכת הבית-המקדש, כי לא די שלא תחריבו עבודת בית-המקדש, אף גם זכינו על-ידי תקף הנסים להמשיך תקון כזה - לעשות חנכה בכל שנה ושנה, דהינו שאנו זוכין בתוך תקף הגלות הזה להתחיל גם עתה לחנך הבית-המקדש, כי כזה שאנו עושין בימי הגלות חנכה שהם ימי הודאה, דהינו שאנו מודים ומשבחים אותו יתברך על גדל הנסים שעשה עמנו עד הנה, שיהיה לנו כח להתקיים עד הנה, ואנו בטוחים על-ידי זה, פאשר עד הנה עזרנו רחמיו - כן ישמע תפלותינו וצעקתנו תמיד עד אשר יגאלנו גאולה שלמה ויבנה בית מקדשנו, על-ידי זה בעצמו אנו ממשיכין בחינת בנין בית-המקדש. כי עקר הגאולה ובנין בית-המקדש יהיה על-ידי זה, על-ידי תפלותינו וצעקתנו פידוע [ויכמו שכתב רבנו ז"ל (בסיון ה) על מאמר רבה בר בר חנה "כד חס גבה אתהפיק" וכו']. וכל צעקותינו ותפלותנו שאנו מתחזקים עדין לצעק ולהתפלל להשם יתברך הוא רק על-ידי בחינת חנכה, על-ידי בחינת תורה כנ"ל, על-ידי שאנו מודים על העבר וכו' כנ"ל. נמצא, שגם עכשו אנו מחנכים את הבית-המקדש בחנכה, כי עקר בנין בית-המקדש במהרה בימינו, יהיה על-ידי זה.

יתברך, לשון 'חנוך', בחינת חנכת הבית-המקדש

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה הלכה ד

יורה דעה

יהיה איך שיהיה, יזכיר את עצמו בכל עת הטובות והנפלאות שעשה השם יתברך עמו עד הנה. ועל-ידי זה יתחזק לצעק ולהתפלל להשם יתברך תמיד, בבחינת 'מודה על העבר וצועק לעתיד לבא', ועל-ידי זה יזכה סוף כל סוף לגאולה שלמה - לשוב להשם יתברך באמת, שזהו בחינת חנכה, כנ"ל.

ויצא בן נקרא חנכה, כי על-ידי בחינה זאת דיקא מתחנכין בעבודת ה' כנ"ל, כי כל הטוב שהאדם עושה בימי קטנותו, דהינו כל זמן שאינו זוכה לדעת שלם לעבודת השם יתברך כראוי, שאז אפלו אם הוא גדול בשנים נקרא קטן מחמת קטנות הדעת. וכל העבודה שבמינים אלו, אף-על-פי שאין לה שלמות גמורה, אף-על-פי-כן היא טובה ויקרה מאד אצל השם יתברך, כי כל העבודה הזאת היא בחינת חנוף ממש, כמו שמחנכין את הקטן שיאמר איזה ברכה ויהיה לבוש בציצית וכו', וכל שאר עניני חנוף הקטנים שהוא מצוה גדולה מאד. אף-על-פי שהקטן עושה אחר-כך מעשה נצרות וקטנות, אף-על-פי-כן כל תנועה ותנועה שהוא ציית את אביו - יקר מאד בעיני אביו ובעיני השם יתברך, מחמת שעל-ידי זה הוא מתחנך בעבודת השם יתברך. כמו כן הוא ממש אפלו באדם גדול, כל זמן שאינו זוכה לשלמות הראוי, אפלו אם הוא רחוק כמו שהוא רחוק, אף-על-פי-כן כל נקדה ותנועה של הקדושה יקרה מאד, כי הוא בחינת חנוף. ועקר חנוף על-ידי ההודאה על העבר שעל-ידי זה מתחזק לצעק להכא כנ"ל. ועל-בן נקרא 'חנכה', וכנ"ל:

כל יצאה ותנועה של הקדושה יקרה מאד

יורה בחינת שמונת ימי חנכה, כי שבועה ימים הם כנגד שלשה קווי האמת שמאירין בארבעה חלקי הדבור. ואז זוכין להמשיך השמחה של שבת לימי החל, שזה עקר בחינת חנכה, כמבאר שם בהתורה הנ"ל. וזה בחינת יום השמיני שנקרא 'זאת חנכה', כי אז דיקא ביום השמיני נשלם התקון של חנכה על-ידי שהמשיכו הארת שלשה קווי האמת בארבעה חלקי הדבור בשבועה ימים הראשונים, שעל-ידי זה זכינו להמשיך השמחה של שבת לימי החל, שזהו בחינת יום השמיני, בחינת 'זאת חנכה'.

בחינת יום השמיני שנקרא זאת חנכה

כי שלשת קווי האמת שמאירין בארבעה חלקי הדבור, שזהו בחינת (תהלים נ. א): "אל אלהים ה' דבר" - זה בחינת שלשה אבות אברהם יצחק יעקב, שהם בחינת שלשה קווי האמת, בחינת אל אלהים ה', כידוע, שכלם כלולים ביצקב. כי יעקב כלול מכל השלשה אבות, כידוע (והר חלק א' וסד.), כי ביצקב נשלם האמת בשלמות, בבחינת (מיקה ז. ט): "תתן אמת ליעקב". כי אברהם - איש חסד, זה בחינת תפלה שהיא בחינת חסד, כי עקר התפלה רחמים ותחנונים (אבות ב. יג), שיתן לנו השם יתברך נדבת חסד, כי אברהם הוא הראשון שהתחיל להאיר דרך התפלה בעולם, כי כל התחלת עבודתו היה על-ידי תפלה, כמו כן בדברי רבנו ז"ל (סימן טו ועוד). יצחק - הוא בחינת תורה, בחינת (ספכות כד.): 'תורה מפי הגבורה נתנה', בחינת גבורת יצחק, בחינת קול השופר של מתן תורה, שהוא שופר של אילו של יצחק, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ראש השנה טו). יעקב - הוא בחינת תקון האמת של שדוכים, כי עקר תקון השדוף והזיוג שהוא תקון הברית, שבו תלוי הכל זכה יעקב בשלמות. כי אברהם ויצחק אף-על-פי שזכו לזיוגם האמתי להתחבר עם האמהות הקדושות, אף-על-פי-כן עדין לא נשלם ונמשך תקון האמת של השדוכים, מחמת שאברהם הכרח לשא הגר ויצא ממנו ישמעאל. ויצחק, אף-על-פי שלא נשא שפחה, אף-על-פי-כן יצא ממנו עשו, על-כן עדין לא נשלם תקון השדוף והזיוג בשלמות. אבל יעקב היתה מטתו שלמה בלי פסול, על-כן הוא זכה להמשיך תקון האמת של השדוכים בשלמות.

יעקב כלול מכל בני אבות ובו נשלם האמת בשלמות

י. יורה בחינת שמונת ימי חנכה, כי מבאר שם בהתורה הנ"ל, שגור חנכה הוא בחינת אור האמת שמאיר ברבוע הדבור, הינו שעל-ידי תורה והודאה בחינת הלכות זוכין שיאירו שלשת קווי האמת בארבעה חלקי הדבור, שזהו בחינת לשון הקדש שמקשר לשבת, שעל-ידי זה ממשיכין הקדושה והשמחה של שבת לששת ימי החל וכו', שעל-ידי זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכו', ע"ז שם היטב.

גור חנכה הוא בחינת אור האמת שמאיר ברבוע הדבור

ליקוטי הלכות ♦ ימי חנוכה

לקוטי הלכות

הלכות בלאי בהמה הלכה ד

יורה דעה

קצו

שלישה אבות
הם בחינת
שלישת קני
האמת

נמצא, ששלישה אבות הם בחינת שלשת קני האמת, והם מאירים בארבעה חלקי הדבור, שהם בחינת ארבע אמהות: שרה, רבקה, רחל, לאה, שהם בחינת שלמות הדבור, כי "אשה יראת ה'" היא בחינת הדבור של לשון הקדש בחינת תורה-אשה, כמו שמבאר בהתורה 'תפלה לחבוקוק' (בסיקו ט), עין שם. כי זה ידוע, שכל האמהות היו התקון של תורה, הינו תקון הדבור של לשון הקדש שפגמה תורה. והשלישה אבות וארבע אמהות תקנו זאת, כי זכו להאיר שלישה קני האמת בארבעה חלקי הדבור, שעל-ידיה נחתקן הדבור של לשון הקדש בשלמות, כנ"ל:

שהיה צריך לברא בשבת - כפל ועשאה בששי, כמו שדרשו רבותינו ז"ל (בראשית רבה יא, ט) על פסוק זה: 'אשר ברא אלהים לעשות, כמובא בפרוש רש"י. הינו שפיום הששי המשיך שני תקונים של הדבור, התקון של שלשת השריגים, והתקון של מלכות פה.

ביום הששי
משלם הדבור,
יבו נברא
אדם שהוא
שלמות
הדבור

ועל-כן או ביום הששי נשלם הדבור, ועל-כן בו נברא אדם שהוא עקר שלמות הדבור, כי גדר האדם הוא קדבר, ואז נשלם לשון הקדש שמקשר לשבת. ועל-כן נברא האדם בששי - כדי שיכנס לשבת מיד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (פנהרין לח), הינו שהאדם שהוא הדבור בשלמות - נברא בששי שסמוך לשבת כדי שיכנס לשבת מיד, כי שלמות הדבור שהוא לשון הקדש מקשר לשבת כנ"ל. ועל-ידי האדם שהוא שלמות הדבור שנברא בששי סמוך לשבת, על-ידיה נחתקן הקדש והשקמה של שבת לששת ימי החל, כדי לגלות אחדות הפשוט מתוך הפעולות משתנות, שבשכיל זה היתה עקר כל הבריאה, שהכל נברא בשכיל האדם, כדי שיגלה על-ידי הדבור הקדוש, שכל הפעולות משתנות שנבראו בכל ששת ימי המעשה, כלם נמשכין מאחד הפשוט: תכרף ויתעלה, שזה זוכין על-ידי קדשת שבת היקא שממשיכין לימי החל על-ידי שלמות הדבור, שהוא לשון הקדש שמקשר לשבת כנ"ל.

יא. **וכך** זה הוא בחינת שבועה קני המנורה. וזה בחינת שבועת ימי השבת, שבהם נבראו כל הברואים בששת ימי המעשה ושבת בשבת, כי עקר הבריאה היתה על-ידי הדבור של לשון הקדש, כמו שכתוב (תהלים לג, ו): "בדבר ה' שמים נעשו" וכי. וכמו שפרש רש"י על פסוק (בראשית ב, כג): "לזאת יקרא אשה כי מאיש וכו'" - 'מכאן שנברא העולם בלשון הקדש'. אבל עקר קיום ושרש הבריאה היה על-ידי אמת שבו נחתמו שמים וארץ, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה א, ז) על פסוק (בראשית א, א): "בראשית ברא אלהים את, שהוא סופי תבות אמת. ותכף שהשם יתברך רצה לברא את הבריאה, התחיל תכף ביום ראשון להמשיך הארת קו אחד של אמת. וכפי קו האמת שנמשך באותו היום - כמו כן נשלם והאיר הדבור, וכמו כן היתה הבריאה של אותו היום, וכן ביום שני ושלישי וכו'.

עקר קיום
ושרש
הבריאה היה
על-ידי אמת

ואם היה זוכה אדם הראשון לבלי לאכל מ"עץ הדעת טוב ורע", שהוא בחינת החקירות של הפעולות משתנות שמערכין טוב ורע, היה זוכה לנה מיד בשבת הראשון בתקלית השלמות, והיה כל העולם מתקן תכף, כי היו הכל יודעין האמת כמו שהיא, כמו שיתגלה לעתיד שכלם ידעו את ה'. אבל על-ידי פגם "עץ הדעת טוב ורע", שגרים שנפגם אמונתו, ורצה לכנס בחקירות, להבין בדעתו איך הטוב והרע שהוא עקר השנוניים, עקר בחינת פעולות משתנות, איך נמשך כל זה מאחד הפשוט, על-ידי זה נפגם כל העולם, כי באמת אי אפשר להבין זאת בשכיל, כי אם באמונה שזוכין על-ידי קדשת שבת, כנ"ל.

בשלישה ימים
הראשונים
נשלמו שלשת
קני האמת

נמצא שבשלישה ימים הראשונים נשלמו שלשת קני האמת, שהם בחינת שלשה אבות. וכן מוכן בתקוני זהר (תקון מא, פא). ובשלישה ימים השניים שהם ד' ה' ו' - נמשכו שלשת חלקי הדבור. ושבת היא בחינת תקלית שלמות הדבור, בחינת מלכות פה (תקוני זהר יז, י), בחינת שבת מלכתא. והיה ראוי שיהיה נשלם כל הבריאה ביום השביעי, שאז נשלם הדבור שעל ידו עקר הבריאה, אך השם יתברך ברך וקדש את יום השביעי שיהיה יום שבתא וניחא, "כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות" (בראשית ב, א). הינו בשבת לא ברא שום בריאה, רק כל מה

על ידי שבת
זכה אדם
למשוכה

אך אף-על-פי-כן השם יתברך מלא רחמים, וחמל עליו ועל כל העולם התלויים בו, והאיר עליו

לקוטי הלכות

הלכות בלאי בהמה הלכה ד

יורה דעה

קדשת שבת, עד שזכה לתשובה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (והר תרומה קלח): ש'שבת אגין עלוהי' (שבת הגנה עליו). רק עתה צריכין פמה וכמה תקונים בכל דור ודור בכל שנה ושנה, כדי שזוכה להמשיך קדשת שבת לימי החל לתקן העולם מקללתו, מבחינת "בעצבון תאכלנה", מבחינת עצבות, על-ידי שמחת שבת שממשיכין הצדיקים לימי החל. וצריכין לתקן בכל פעם מעט מעט, כמובא בכתבים, עד שיגמר התקון בימי משיח צדקנו, שיבא במהרה בימינו.

ועל-יבין תקף פשוקה אדם הראשון להתעורר לתשובה על-ידי קדשת שבת, פתח ואמר (תהלים צב, א): מןמור שיר ליום השבת טוב להדות לה', כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ויקרא רבה י, ה), שנה המזמור אמר אדם הראשון אז, הינו שהשיג והבין תקף, שאפלו בעצם קלקולו ופגמיו הגדולים שקלקל כל-יך לדורות, אף-על-פי-כן כבר גמל השם-יתברך עמו חסדים נפלאים ונוראים גם באותו היום בעצמו, כמובן בפרשה. וצריכין להודות לה' על זה תקף, ועל-ידי-זה יתחזק לצעק על להבא. ועל-כן אמר מיד: טוב להדות לה' וכי, להודיע לדורות, שנה עקר הדרך להתקרב להשם-יתברך על-ידי תודה והודאה כנ"ל. וזהו: טוב להדות לה', טוב ודאי, כי אפלו להפחות שבפחותים הוא דרך טוב ונפלא מאד כנ"ל; אשרי הזוכה לזה!

עשר הדרד להתקרב אל השם יתברך הוא על ידי תודה והודאה.

יב. וזהו (קהלת יא, ב): תן חלק לשבעה וגם לשמונה כי לא תדע מה יהיה רעה על הארץ. הינו שצריכין להמשיך שבעה תקונים הנ"ל, שהם שלשה קני האמת שמאירין בארבעת חלקי הדבור, שהם בחינת שבעה קני המנוחה - שבעת ימי השבת, שכל אלו השבעה בחינות מאירין בחנכה, הינו כי על-ידי אלו שבע בחינות, ממשיכין קדשת שבת לימי החל שנה עקר בחינת חנכה. וזהו וגם לשמונה - בחינת שמונת ימי חנכה וכנ"ל.

על-ידי בחינות, ממשך קדשת שבת לימי החל שנה חנכה.

וזהו כי לא תדע מה יהיה רעה על הארץ - הינו שהגלות מתארך מאד, ומי יודע מה ילך יום, על-כן אנו צריכין להמשיך על עצמנו בכל פעם בחינת הארת ימי חנכה שהוא בחינת תודה והודאה

מודה על העבר גם בעת הצרה

כנ"ל. להיות מודה על העבר גם בעת הצרה חס ושלום, גם בעת שאין זוכין לעבודת ה' כראוי, אפלו אם הוא כמו שהוא וכנ"ל, כי דיקא על-ידי-זה עקר קיום ישראל בגלות בכלל, ובפרטיות כל אחד ואחד.

ועתה מקשר הפסוק מאד: תן חלק לשבעה וגם לשמונה - שנהו בחינת חנכה, בחינת תודה והודאה, שעל-ידי-זה עקר הקיום בכל הרעות והצרות חס ושלום כנ"ל. וזהו כי לא תדע מה יהיה רעה על הארץ - אולי יעבר עליך מה שיעבר, חס ושלום, שידמה לך שאי אפשר להתקיים בזה כלל, אבל על-ידי בחינת חנכה, בחינת תודה והודאה, שתזכר בכל פעם חסדי ה' ונפלאותיו עליך כנ"ל, על-ידי-זה תתחזק בכל פעם, בבחינת מודה על העבר וצועק לעתיד לבא. ועל-ידי-זה תזכה לישועות נפלאות בכל פעם, עד שתזכה לגאולה שלמה מהרה, אמן ואמן:

על-ידי בחינת חנכה תתחזק בכל פעם

יג. וזה בחינת מה שאיתא בפגנות (פרי-עץ-חיים, חנכה, ענין חנכה לחפז ולצפז לח' תמיד) **שעקר המשכת האור של גר חנכה** נמשך מבחינת השם הקדוש נחלי שנמשך מבינה, שהוא ראשי תבות ל'ההליך גר ח'נכה, ענין שם. הינו כי איתא בכונות התפלה (שם. שער המירות פרק ב), שנה השם נחלי הוא ראשי תבות: נ'פשונו ח'פחה ל'ה' (תהלים לג, ב). וזה עקר קדשת חנכה שממשיכין בחינת תודה הודאה בעולם, שהוא שעשוע עולם הבא, שהוא בחינת בינה, שהיא בחינת עולם הבא, כידוע (והר משפטים קטו). ומשם ממשיכין בחינת הארת השם הקדוש נחלי שהוא ראשי תבות: נ'פשונו ח'פחה ל'ה', הינו שזוכה תמיד לחפז ולצפז לישועת ה'. על-ידי שאנו רואין רבוי הישועות והנפלאות שעשה עמנו עד הנה, שנהו בחינת תודה הודאה הנ"ל, שמשם נמשך הארת שלשה קני האמת ברבוע הדבור, שנהו בחינת הדלקת גר חנכה, כמבאר בדברי אדמו"ר בהתורה הנ"ל. נמצא, שהדלקת גר חנכה הוא מבחינת תודה הודאה, שהוא שעשוע עולם, הבא בחינת בינה, שמשם השם נחלי הנ"ל שהוא בחינת נ'פשונו ח'פחה ל'ה', דהינו לחפז ולצפז לה' תמיד, שנהו בחינת תודה הנ"ל - להיות מודה על העבר ומבקש להבא, שנהו עקר בחינת חנכה,

לקוטי הלכות

הלכות בלאי בהמה הלכה ד

יורה דעה

קצו

כנ"ל. עין בהתורה הנ"ל ובפגנות ותבין היטב. ובחסדי ה' וישועתו אקנה לבאר כל פגנות חנכה על-פי התורה הנ"ל, כאשר רחש לבי ומתנוצץ בדעתי, ולה' הישועה:

וזה הענין של שמונה פעמים 'אמת', שמענו מפי הקדוש בעצמו, אחר שאמר התורה הנ"ל, שדבר מזה לענין התורה הנ"ל.

שמונה מלואים של אהיה

ואילו השמונה פעמים 'אמת' המאירים בשמונת ימי חנכה שהם שמונה מלואים של 'אהיה', כמבאר שם בפגנות, השמונה מלואים בבאור אלו השמונה מלואים - עקרב ושרשם הם שלשה מלואי 'אהיה' פידוע, שהם קס"א, קנ"א, קמ"ג, שהם 'אהיה' בידוין, בההין, באלפין, פידוע, שעקר מלואי 'אהיה' הם שלשה הנ"ל, ושארי המלואים הם מצרפים מהם, כמבאר למעין שם.

הרשו לתורה ותפלה בשדוכים בשלשה צרופי אהיה

ואילו השלשה מלואי 'אהיה', שהם שרש הכל - הם בחינת שלשת קוי האמת הנ"ל, כי 'אמת' הוא 'אהיה' פעמים 'אהיה' כנ"ל, הינו כי השלשה מלואים הם: מלוי א' בידוין שהוא בבחינת חסד - זה בחינת תפלה שהיא בבחינת חסד כנ"ל, כי תפלה בחינת יוד, כי עקר שלמות התפלה הוא במנין עשרה. מלוי ב' בההין שהוא בחינת גבורה - זה בחינת תורה שנתנה מפי הגבורה כנ"ל, כי התורה בחינת ה', בחינת חמשה חמשי תורה. מלוי ג' באלפין, זה בחינת רחמים, בחינת יעקב, בחינת שדוכים וזווגים, כי אלף הוא בחינת אדם, כי 'לית אדם בלא אלף' [כמו שאמא בתקוני דהר (בהקדמה דף ט)]. שזהו בחינת שם 'מה', שהוא הריה במלוי אלפין בגימטריה 'אדם'], שזהו בחינת תקון השדוכים והזווגים דקדשה. כי עקר החבור דקדשה כדי להשלים צלם אלהים שהוא בחינת אדם, שאינו נשלם כי אם על-ידי חבור איש ואשה בקדשה ובטהרה כראוי, כמו שכתוב (בראשית ה, ב): "זכר ונקבה בראם ויקרא שם אדם", וכתוב (שם א, כו): "ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם".

כל זמן שאין חבור - אין נשלם קומת האדם שהוא צלם אלהים. ועל-כן יעקב שזכה למטה שלמה, לתכלית קדשת תקון השדוכים כנ"ל, על-כן הוא עקר בחינת אדם שבמרכבה שהוא צורתו של יעקב, פידוע.

עשר פגנות החולקה של נר חנכה להאיר האמת

יד. **והנה** מבאר שם בפגנות, שהשם 'נחל' הנ"ל עם הכולל גימטריה דם אדם, עין שם. והוא גם כן גימטריה 'חנוכה', הינו מה שכתוב בהתורה הנ"ל, שעקר בחינת חנכה נמשך מבחינת תורה והודאה שהוא שעשוע עולם הבא, ומבאר שם שהתורה נקראת 'הלכה' על שם תהלוכת הדמים שהולכין פסדר כשיוצאין מהצרה, כי בעת הצרה חס ושלום הדמים שוטפין על הלב וכו', ואחר-כך כשיוצאין מהצרה הולכין הדמים פסדר וכו', וזהו בחינת הלכות, בחינת חסד וכו', ועל-ידי זה מאיר האמת ברבוע הדבור וכו', כי בתחלה היה בבחינת (משלי כט, ט): "אנשי דמים ישנאו תם" וכו', עין שם, הינו בחינת פגנות הנ"ל, שצריכין לכוון בחנכה להכליע הדם והחיות באיברים שילכו הדמים פסדר, שזהו עקר תקון הצרה, שהוא בחינת תורה הלכה, שעל-ידי זה מאיר האמת וכו' כנ"ל. והארת האמת ברבוע הדבור - זה בחינת הדלקת נר חנכה אצל פתח הבית, כמו שמבאר שם, שזהו נמשך מבחינת תורה הלכה מבחינת תהלוכות הדמים פסדר שנמשך משם 'נחל' הנ"ל, שזכינו על-ידי בחינת נפשנו חפזתה ליה' - מה שקווינו תמיד לה' וצדקנו והתפללנו אליו, שעל-ידי זה נצלנו מכל הצרות כנ"ל. והארת האמת הוא בשלשה קוין, שהם בחינת (תהלים נ, א): "אל אלהים ה'", שהם בחינת תורה ותפלה ושדוכים. וזה עקר פגנת ההדלקה של נר חנכה להאיר האמת וכו', כנ"ל.

האור הפאיר פודליק נר חנכה הוא אור האמת

וזה בחינת מה שמבאר בפגנות - שצריכין לכוון בכל יום למלוי אחד של 'אהיה' ולכוון 'אהיה' פעמים 'אהיה' בגימטריה 'אמת', ובכל יום ממשיכין מלוי אחד של 'אהיה' פעמים 'אהיה' שהוא בגימטריה 'אמת'. עין שם. והם שמונה תקונים הראשונים של תליסר מביילן דרחמי, עין שם. הינו כנ"ל, שעקר האור המאיר ומדליק נר חנכה הוא אור האמת, בחינת 'אהיה' פעמים 'אהיה' בגימטריה 'אמת', שצריכין לכוון בכל יום משמונת ימי חנכה.

לקוטי הלכות

הלכות בלאי בהמה הלכה ד

יורה דעה

ועל-כן המלוי באלפין שהוא בחינות אדם, הוא בחינת תקון השדוכים והזיווגים דקדשה כנ"ל.

בעליות גדולות למעלה למעלה, ואז מקבלת אורות אלו למעלה.

ובל התקונים נמשכין מתליסר מכילין דרחמי, כמו שמבאר שם. הינו כי עקר בחינת חנכה על-ידי בחינת תודה הודאה, על-ידי שנוצלו מן הצרות כנ"ל, שזה נמשך מתליסר מכילין דרחמי, שממש עקר הישועה מכל הצרות, על-ידי שהוא יתברך מעורר רחמי המרבים, שהם בחינת תליסר מכילין דרחמי, שעל-ידי-זה מושיע לנו בכל צרותינו, שאז מביאין תודה שזהו בחינת חנכה כנ"ל. ושלש עשרה מכילין דרחמי, הם בחינת שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן, שממש כל ההלכות מתבררין. הינו כנ"ל, שתודה היא בחינת הלכה, בחינת חסד, הינו שעל-ידי למוד הלכות שנמשכין משלש עשרה מדות וכו', מעוררין שלש עשרה מדות של רחמים, שעל-ידי-זה השם יתברך מרחם עלינו ומושיע לנו מכל צרותינו, שעל-ידי-זה מביאין תודה. ועל-כן תודה היא בחינת הלכה, שזהו בחינת חנכה כנ"ל.

כל התקונים נמשכין מתליסר מכילין דרחמי

ומחמת זה בעצמו נקראין ההלכות חסד, מחמת שעל ידם מעוררין שלש עשרה מכילין דרחמי, שממש עקר החסד והרחמים, וממש כל הישועות והנסים והנפלאות שעשה עמנו בימים ההם בזמן הזה, ואשר הוא עושה גם עתה עמנו בכל שנה ושנה בכל דור ודור ובכל יום ובכל עת ובכל שעה, שכל זה הוא בחינת תודה והודאה, בחינת חנכה, כנ"ל.

קראות החלכות יחסי, שמעוררים י"ג מכילין דרחמי

ועקר כלל פנוות הדלקת נר חנכה הוא להמשיך האור הגדול והנורא מכל השלשה יחודים שהם: יחוד 'הויה אהיה', 'הויה אלהים', 'הויה אדני', שהם בגימטריה 'נר', ששמש ועקרב נמשך מהיחוד העליון שהוא 'הויה אהיה', שהוא בבחינת בינה, עלמא דאתי, להמשיך כל האורות האלו גם למטה, לבחינת מלכות, כשהיא למטה במקומה, שאפלו כשיוֹרֵד בעולמות התחתונים בבריאה-יצירה-עשייה לתת טרף לביתה - יהיה נמשך עליה גם כן הארה מאורות הגדולים האלו. כי בשבת קדש שמדליקין נר שבת בכניסת שבת, אז המלכות עולה

כלל פנוות הדלקת נר חנכה להמשיך האור מכל יחודים

העשר כדי לגלות אחרות הפשוט

אבל זהו החדוש של הנס של חנכה, שאנו זוכין בחנכה להמשיך אורות הנוראים האלו למלכות למטה במקומה בבחינת נצח-הוד-יסוד, בחינת רגלין, עין שם בפנוות היטב היטב, ותבין שזהו קטב כלל הפנוות, הינו שכל פנוות של חנכה הוא - להדליק ולהאיר האור על-ידי כל בחינות התקונים המבארין בהתורה הנ"ל, שהם בחינת כל הפנוות האר"י ז"ל, והכל כפי לזכות להמשיך הקדשה והאור והשמחה של שבת גם בימי החל, שזהו בחינת שהמלכות גם למטה במקומה, דהינו בימי החל שאינו עולה כמו בשבת יום טוב, גם אז תקבל כל ההארות הגדולות הנ"ל, שהם בחינת השלשה יחודים הנ"ל שהם בגימטריה 'נר' - שהם בחינת קדשת ואור של שבת וכו"ל. והעקר כפי לגלות אחרות הפשוט, לידע ולהודיע ולהודיע שהוא היוצר, הוא הבורא יתברך שמו, שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך שמו, שזהו בחינת 'ה' הוא האלהים", כמו שמבאר בהתורה הנ"ל, עין שם.

בחינת יחוד העליון 'הויה אהיה'

זהו בחינת שלשה היחודים הנ"ל שהם בגימטריה 'נר' שהם יחוד 'הויה אהיה' ו'הויה אלהים' ו'הויה אדני', שאלו השלשה יחודים הם על-ידי ע"ב, ס"ג, מ"ה שהוא גימטריה 'להדליק' עם הכולל, כמבאר בפנוות, עין שם. והעקר נמשך מיחוד העליון שהוא הויה דע"ב ואהיה דקס"א שהם גימטריה רג"ל, וכו', עין שם בפנוות. הינו כי על-ידי תודה והודאה שזוכין בחנכה, על-ידי גדל הנס שעשה השם יתברך עמנו אז, שהוא בחינת שעשוע עולם הבא, בחינת הלכות, בחינת חסד, על-ידי-זה מאיר האמת וכו'. וזה בחינת יחוד העליון 'הויה אהיה'. כי 'אהיה' בחינת אמת שהוא גימטריה 'אהיה' פעמים 'אהיה' כנ"ל. וזה האמת מאיר משם הויה שהוא שם העצם, שכל המשכת של כל התקונים נמשכין מזה השם, שכולל הכל מראש ועד סוף פדויע. וזה בחינת הויה דע"ב שהוא גבה מהכל, שהוא בבחינת כתר (עץ חיים, שער ה, פרק א), שממש כל החסד והרחמים להנצל מכל הצרות.

ליקוטי הלכות ♦ ימי חנוכה

לקוטי הלכות

הלכות בלאי בהמה הלכה ד

יורה דעה

קצח

ועל-כן ע"ב בגימטריה 'חסד', כי שם כל השלש עשרה מכילין דרומי (שם שער לט, דרוש ח), ועל-כן שם עקר התורה וההודאה, כי משם כל הישועות. נמצא, ששם ע"ב שהוא גימטריה 'חסד' הוא בבחינת תורה והודאה שמשם מאיר האמת שהוא בחינת 'אהיה' כנ"ל. וזהו בחינת יחוד 'הויה אהיה' שהוא יחוד הראשון הנ"ל, והאמת מאיר ברבוע הדבור. וזה בחינת יחוד 'הויה אדני', כי 'אדני' הוא בחינת הדבור, כמו שכתוב (תהלים נא, יז): "אדני שפתי תפתח". וארבע אותיות ששם 'אדני', הם בחינת רבוע הדבור, שהם בחינת ארבע מחנות שכינה, בחינת ארבעה דגלים, שהם שנים עשר שבטים בני יעקב, שהוא בחינת אמת שנחלקו לארבעה דגלים, וכל אחד משלשה שבטים, שזהו בחינת שם אדני הנ"ל, שהוא ארבע אותיות, וכל אות נאות במלואו שלש אותיות כזה: אלק דלת וכו', כדודע. ושם 'הויה' במלוי 'מה' זה בחינת 'אמת', כי שם 'מה' ו'אהיה' הם בבחינה אחת, כי מהאלף שבשם 'מה' יוצא שם 'אהיה' כמובא בפגנות, ו'אהיה' בחינת 'אמת' כנ"ל. גם 'מה' גימטריה 'אדם' שהוא בחינת 'יעקב', שהוא אדם שבמרכבה כנ"ל. ויעקב בחינת אמת כנ"ל.

מאחד הפשוט יתברך, שזהו בחינת יחוד 'ה' אלהים', כנ"ל:

כל רשתי
תפני להפלי
ביחודו
ואחדותו
יתברר

טו. ועל-כן קורין בחנכה פרשת הנשיאים שהיו שנים עשר, שהם כלליות השנים עשר שבטים שהיו ארבעה דגלים, וכל אחד משלשה שבטים, שזהו בחינת ארבע מחנות השכינה, בחינת רבוע הדבור שמאיר משלשת קני האמת, ועל-כן כל דגל כלול משלשה, כי שלשת קני האמת מאירין בכל חלק וחלק מארבעת חלקי הדבור שהם בחינת ארבעה דגלים כנ"ל. ולא הארבעה דגלים היו הולכים סביב המשכן והארון ששם הלווחות שהם מגליו יחודו ואחדותו יתברך, כמו שכתוב שם (שמות כ. א): "אנכי ה' אלהיך" וכו', הינו להורות שכל השנים עשר שבטים שכלולים מארבעה דגלים שנחלקים לשנוי דעות הרבה, כי הם ששים רבוא נפשות שכל אחד יש לו דעה משנה מחברו, ואף-על-פי-כן כל אלו השנוי דעות שהם בחינת פעולות משתנות - כלם כלולים בדעה אחת כאלו היו נפש אחת ממש, כי כלם מאמינים בלב אחד בה' אחד, שכל הפעולות משתנות נמשכין ממנו יתברך כנ"ל, וכלם הולכים סביב הארון והלווחות וכל מחשבתם קשורה ותקועה שם, דכל רעותין תמן להפיל ביחודו ואחדותו יתברך, שכל זה הוא בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות על-ידי שרבים מספיקים לדעה אחת כנ"ל, שזה יקר מאד בעיני השם יתברך כנ"ל.

יתחזק
אמונתו על
די ארבע
מחנות
הדגלים

וזוהו בחינת יחוד 'הויה אלהים' הנ"ל, כמבאר בהתורה הנ"ל, שזהו בחינת (תהלים ק, א): "דעו כי ה' הוא האלהים" כנ"ל. ועל-כן זה היחוד בבחינת חסד-גבורה-תפארת שהוא בחינת ידים, שהוא כלי המעשה של כל הפעולות שברא השם יתברך בששת ימי בראשית, כמו שכתוב (שעריה מח, יא): "אף ידי יסדה ארץ וימיניו וכו'". ועל-כן שם צריכין לגלות כי 'ה' הוא האלהים", שכל הפעולות משתנות נמשכין

ועל-כן האמת שמאיר ברבוע הדבור - זה בחינת יחוד 'הויה' דמ"ה ו'אדני' כנ"ל. וזה היחוד הוא למטה בבחינת נצח-הוד-יסוד, בחינת רגליו, כמו שמבאר שם, והוא נמשך מיחוד העליון 'הויה אהיה' שהוא גימטריה רגל', שהוא בחינת תורה והודאה, שמשם מאיר האמת כנ"ל, ועל-ידי הארת האמת ברבוע הדבור, על-ידי זה נמשך קדשת שבת לימי החל, ונתגלה שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך כנ"ל.

על-ידי הארת
האמת ברבוע
הדבור נמשך
קדשת שבת
לימי החל

כל הפעולות
משתנות
נמשכין
מאחד
הפשוט
יתברך

לקוטי הלכות

הלכות בלאי בהמה הלכה ד

יורה דעה

של הדגלים, שכל דגל היה משנה מחברו, כי על כל דגל היה מציר השלשה גונין שבשלושה אבני החשן של שלשת שבטיו, שכל זה הוא בחינת שנוי הגונין, שנוי דעות, שנוי פעולות, ואף-על-פי-כן לענין אמונתנו הקדושה כלם הסכימו לדעת אחת כנ"ל, שעל-ידי-זה נתגלה אחדותו הפשוט יתברך כנ"ל, ובודאי שוב אין בכם כח לפתות אותי חלילה, כי כבר נתחזקה אמונתי על-ידי ארבע מנהגות הדגלים, שנכללו הרבה דעות בדעה אחת האמתית, כנ"ל.

ועל-בין קורין פרשת הנשיאים בהנכה, כי כל זה הוא בחינת חנכה כנ"ל. וזה בחינת (תהלים קכב, ד): **שבטי יה עדות לישראל להדות וכו'**, כי שנים עשר שבטי יה שנכללו בדעה אחת בשעת הסתלקות יצקב, ואמרו כלם פה אחד: **"שמע ישראל וכו' - כשם שאין בלבך אלא אחד קך אין בלבנו אלא אחד"** (פסחים נג), זהו עדות לישראל שהם חזקים באמונתם לנצח. וזהו: **להדות לשם ה'**, כי כל זה היא בחינת תורה והודאה שהיא בחינת חנכה, שעל-ידי זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שזהו בחינת שבטי יה עדות לישראל, כנ"ל.

עדות לישראל ששם חזקים באמונתם לנצח

טז. כי הא בהא תליא, וזהו בחינת נר חנכה מוסיף והולך (שבת כא), הינו כי התורה נעוצה בתחלה בסופה וסופה בתחלתה (ספר יצירה א), כי על-ידי הגם הגדול שעשה השם יתברך עמנו בימים ההם בזמן הזה, על זה קבעו שמונת ימי חנכה אלו להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך, ועל-ידי התורה והודאה שמשבחין על הגם, על-ידי-זה מאיר אור האמת וכו', שזהו בחינת אור נר חנכה כנ"ל. ותכף כשמדליקין נר הראשון של חנכה, וממשיכין אור האמת ברבוע הדבור ונשלם הדבור שהוא לשון הקדש שמקשר לשבת, על-ידי-זה ממשיכין הקדושה והשמחה של שבת לימי החל, ואז נתגלה כי 'ה' הוא האלהים', דהינו שכל הפעולות משתנות שהם בבחינת שם 'אלהים' נמשכין מאחד הפשוט, כי הכל אחד, כי 'ה' הוא האלהים'.

על-ידי התורה והודאה ששם מאיר אור האמת

וזהו תכלית התקון הנאמר בהתורה הזאת, שזוכין על-ידי מצות חנכה, ותכף כשזוכין לזה להמשיך

תכף כשמשכיכים שמחת שבת לימי החול מתחזקת התורה והודאה

השמחה של שבת לימי החל, לגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, תכף חוזר ונתחזק ביותר בחינת התורה וההודאה, כי זוכין שגם עכשו בימי הגלות והצרות שעוברין על ישראל בכלל, ובפרטיות מה שעובר על כל אחד ואחד בגוף ונפש, שגם בעת הצרה והבלבול והמניעות והדחקות העצום כנ"ל, יתנו תמיד שבח והודיה לשמו יתברך על גדל הטובות שעשה עמנו עד הנה, ולהסתכל על ההרחבות שמרחיב לנו גם בעת הצרה כנ"ל. שזהו בחינת המשכת קדושת שבת לימי החל, כמבאר לעיל היטב (באת ד), שזהו גם כן בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, כי כשזוכין לזה, אזי בודאי אינו מתבלבל משום צרה חס ושלום, מאחר שיודע שהכל מאתו יתברך, וכמבאר במקום אחר כמה פעמים (שיחות הר"ן סימנים נג, קב).

כי עקר כל הצרות והיסורין חס ושלום הם מבחינת פעולות משתנות שנמשכין מבחינת שם 'אלהים', מבחינת דינים, כי הצרות והיסורים והדינים חס ושלום הם עקר בחינת הפעולות משתנות, כי הם משנים מדעת האדם שזהו עקר הצרה והרעה חס ושלום מה שאינו מתנהג לו כדעתו ורצונו, כי מה שהוא נגד רצון האדם - הוא רע בעיניו וצר לו לקבלו, אבל כשיודע ומאמין שהכל נמשך ממנו יתברך, שהוא אחד הפשוט בתכלית הפשיטות, שכל כוונתו יתברך לטובה תמיד, בודאי ימצא בתוך כל הצרות הרחבות גדולות - לנחם ולשמח את עצמו להיות מודה על העבר וצועק להבא, ועל-ידי-זה יתבטלו כל הצרות לגמרי, כנ"ל.

נמצא, שעל-ידי נר חנכה שהדלקנו בלילה הראשונה, על-ידי בחינת תורה והודאה שהמשיכו מתתיהו ובניו בעולם, שעל-ידי-זה תקנו מדת ההוד, כמובא (פרי-עץ-חיים, חנכה, פרק ד), שזהו בחינת 'על הנסים' שמוסיפין בברכת 'מודים', הינו שהמשיכו תקון זה בעולם - להודות ולהלל אותו יתברך תמיד, שעל-ידי-זה מאירין ודולקין הנר חנכה, שהוא אור האמת וכו' כנ"ל, על-ידי-זה נמשך

בודאי ימצא מתוך כל הצרות הרחבות וזכות

על-ידי נר ראשון נדלקת החודאה יותר

לקוטי הלכות

הלכות בלאי בהמה הלכה ד

יורה דעה

קצט

קדשת שבת לימי החל וכו', שעל-ידי-זה נגדלת ונתחזקת ונתוספת ההודאה יותר ויותר כנ"ל, ואז גם אור האמת שבא על-ידי ההודאה נגדל גם כן יותר, שזהו בחינת נר חנוכה כנ"ל. ועל-כן בליל שני מוסיף והולך, כי נגדל אור הנר חנוכה על-ידי תוספת ההודאה שזכינו על-ידי המשכת קדשת שבת וכו' שהמשכנו על-ידי הדלקת הנר בליל הראשון וכנ"ל, וכן על-ידי תוספת אור האמת וכו' בליל ב', שהוא בחינת תוספת המשכת קדשת שבת וכו', על-ידי-זה נתוספת ונגדלת ההודאה עוד יותר ויותר, ועל-ידי-זה נתוסף להאיר אור האמת עוד יותר ויותר. ועל-כן בליל ג' מוסיף עוד, ואז נגדל ההודאה עוד יותר ויותר וכו', וכן חוזר חלילה.

שעקר מצות מעשה המנוחה הוא כדי להאיר אור האמת וכו', כדי לגלות שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך. ועל זה מרמז מה שצוה לעשותה מקשה מחתיכה אחת דיקא, להורות שכל הגביעים והכפתורים והפרחים והצפורים שהיו בשבעה קני המנוחה, שהם בחינת שבעת ימי בראשית, שהם שרש כל הפעולות משנות שנבראו בהם על-ידי שלמות הדבור שנשלם על-ידי האמת וכנ"ל, כל זה נמשך מאחד הפשוט יתברך, בבחינת עד ירכה עד פרוחה מקשה היא, כי הכל נעשה מעשת אחד, כי כל השנויים נמשכין מאחד הפשוט יתברך שמו ויתעלה לנצח כנ"ל:

ועל-כן בכל פעם מוסיף והולך, עד שזוכין לשמונת ימי חנוכה, שאז נתתקן ההוד בשלמות, שהיא מדה שמינית, שזהו עקר התקון שהמשיכו מתתייהו ובניו שתקנו מדת ההוד כמובא, הינו שתקנו מדה זאת בעולם שנוקה תמיד להודות ולהלל לשמו יתברך, יהיה איך שיהיה, אפלו בתקף הגלות הארץ המר הזה בכלל ובפרט, כי נזכה תמיד להפיר חסדיו ונפלאותיו בלי שעור עלינו בכל עת ובכל יום ובכל שעה, ועל-ידי-זה נודה לשמו יתברך תמיד, בבחינת: ה' אלהי לעולם אודך (תהלים ל, יא), 'לעולם דיקא, יהיה איך שיהיה.

יח. וזה בחינת מה שאיתא בכונות, שבחנוכה שמתקנים ההוד, ואז מתקנים בחינת (בראשית לב, כו): "ותקע כף ירך יעקב בהאבקו עמו" שר של עשו. כי ותקע כף ירך יעקב הוא בחינת פגם תמכי אוריתא, כמובא בזהר (וישילח קמא). שנגע בתמכי אוריתא, שהם בחינת רגלין, שזהו בחינת פגם ההלכות, שהם בחינת תודה, כמובן בהתורה הנ"ל, ובחנוכה ממשכין בחינת תודה-הלכה שהם בחינת תקון הרגלין, בחינת תקון תמכי אוריתא, שעל ידם נולדין ההלכות, כמו שמבאר שם. וזה שכתוב שם בפרשה (בראשית לב): "ויזרח לו השמש" – לרפאות את צלעותו כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה עח, ה). כי תקון הרגלין שהוא בחינת רפואות צלעותו, בחינת תקון התורה, כי אוריתא זה בחינת תקון פגימת הלבנה, בחינת "והיה אור הלבנה כאור החמה" (ישעיה ל, כו), כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל, ועל-כן זרחה לו השמש אפלו בעת שהיה זמן הלילה שאז מאירה הלבנה, כי אז נתארף היום, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה כח, ט), כי זכה להמשיך אור שלעתיד שיתקנים: והיה אור הלבנה כאור החמה וכו':

מתתייהו ובניו תקנו מדה זאת בעולם שנוקה תמיד להודות

כחנכה ממשכין בחינת תודה הלכה, פחינת תקונו הרגלין

ועל-כן מסמיין מזמור שיר חנכת הבית בפסוק זה: ה' אלהי לעולם אודך, כי זהו עקר התקון - שממשיכין בכל שמונת ימי חנוכה, שהם בחינת חנכת הבית, שבכל פעם מוסיפין אור הנרות בכל לילה יותר ויותר, שעל-ידי-זה נגדלת ההודאה בכל יום יותר, עד שזוכין ביום השמיני לתקן ההודאה בכל בשלמות, עד שנוקה להודות לו יתברך תמיד בכל עת וזמן, כל אדם ואדם בכל מה שעובר עליו, בבחינת ה' אלהי לעולם אודך, 'לעולם דיקא כנ"ל:

ה' אלמי לשלם אודך - להיות מוסיף והולך בזה

יט. **ועל-כן** מסמינת התורה פרושת הנשיאים שהיא פרושת חנכת המזבח בפסוק (במדבר ז, האסד הפשוט האמתי): ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע את

יז. וזה בחינת (במדבר ח, ד): וזה מעשה המנוחה מקשה זהב עד ירכה עד פרוחה מקשה היא, ופרש רש"י, שצריכה להיות נעשית מעשת אחד. הינו

מצות מעשה המנוחה - כדי להאיר אור האמת

כל הפחיתות שיש בקדושה כדי לגלות האסד הפשוט האמתי

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה הלכה ד

יורה דעה

הקול מדבר אליו וכו'. כי זה הפסוק הוא - כתוב השלישי המכריע בין שני כתובים המכחישין זה את זה, כמו שפירש רש"י שם. והיא מדה האחרונה משלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן. כי שלש עשרה מדות הם בחינת שלש עשרה מדות של רחמים (והר אהרי סב.), שמשם עקר הישועה מפל הצרות, ושם עקר התורה והודאה כנ"ל. ועל-כן מסיימין השלש עשרה מדות במדה זאת של שני כתובין המכחישין זה את זה וכו', כי זה עקר התקון של שלש עשרה מדות התורה, שהם בחינת הלכות, שהם בחינת שלש עשרה מדות של רחמים, שהם בחינת תורה, להמשיך כל התקונים הנצמרים בתורה הנ"ל, עד שנוכח לגלות אהדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שזהו בחינת שני כתובים המכחישין זה את זה עד שיבא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם, כי כל הקשיות והשנויים שיש בתורה, וכל המחלוקת דקדושה שיש בין תנאים ואמוראים ובין צדיקים וכשרים אמתיים, הכל כדי לגלות שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך.

(דברים טו, ח), וכן הרבה. וכל זה מחמת מעוט שכלנו, שאין אנו מבינים דרכי התורה על ברין. על-כן חמל עלינו השם יתברך ומסר לנו דרכי התורה על-ידי החכמים לדרשה בשלש עשרה מדות, שעל-ידיהם הם מושבין כל השנויים ומכריעין בין הכתובים המכחישין זה את זה, ועל-ידיהם נמשך עלינו דעת לידע ולהאמין, כמו שהתורה פלא אחד אף-על-פי שלפי קטנות שכלנו היה לנו כמה קשיות ושנויים בתורה, כמו כן כל השנויים שבעולם שהם כל הפעולות משתנות כלם אחד בשרשן, כי כלם נמשכין מאחד הפשוט יתברך, רק שאי אפשר להבין זאת בשכלנו.

וזהו בחינת המחלוקת דקדושה, כי הכל בשביל להמתיק הדין בשרשו, פמובא בהתורה "בקמים עלי מרעים" (בספרי רעז). כי על-ידי שיש מחלוקת בקדושה בין צדיקים, נמצא שדעתם משנה מאד זה מזה, ואף-על-פי-כן בענין יסוד האמונה כלם נכללין בדעה אחת, כי כלם מתכוננים לשמו ואחדותו יתברך, כדי לקרר כל ההלכה על בריה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (רש"י שיר השירים ו, ט): 'הרבה מחלוקת בבית המדרש וכו'. ועל-כן על-ידיהם המחלוקת דקדושה, על-ידיהם דיקא נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות על-ידיהם, שדעות חלקות ומשנות פאלה - כלם נכללים בדעה אחת בענין יסוד האמונה. כי כלם מאמינים בדעה אחת בה' ובמשה עבדו, וכל פונתם במחלוקתם הכל כדי לגלות אחדותו הפשוט בעולם, כי דעה של זה נוטה שההלכה כף והדרך הישר הוא כף, אשר על ידו יתגלה אחדותו יתברך, ודעה של זה נוטה לדרך והלכה אחרת. ובאמת אלו ואלו דברי אלהים חיים, כי כלם נתנו מרעה אחד (קהלת יב, יא), כי על ידיהם דיקא יתגלה אחדותו הפשוט מתוך פעולות משתנות, על-ידי שדעות חלקות פאלו נכללין בתכלית פונתם בדעה אחת להפיל באחדותו יתברך כנ"ל.

וזה שמבאר שם בהתורה הנ"ל, שעל-ידי הלכות שהם בחינת תורה, על-ידיהם נמשך כל הבחינות המבארים שם, עד שזוכין לגלות אחדות

כי כל הפעולות משנות שבכל הבריאה - כלם נמשכין מאותיות התורה פידוע, וכמו שכל אות יש לו תמונה משנה מחברו, וכן צרופי התבות משנין כל אחד מחברו, כמו כן נמשכין כל הברואים משנין כל אחד ואחד מחברו, אבל באמת כל אותיות ותבות ופירשיות וכו' שבתורה שמשנים כל אחד מחברו, דיקא על ידם מפירין ויודעין אותו יתברך, כי בשביל זה נתנה התורה כדי להפיר את מי שאמר והיה העולם, כי אורייתא שמא דקדושא בריך הוא' (תקוני זהר תקוני י, כו), ואי אפשר לדעת מאחדותו הפשוט יתברך, כי אם על-ידי התורה הזאת דיקא שנתלבשה באותיות ודבורים אלו.

ומחמת שבה העולם אי אפשר להבין בשלמות דרכי התורה, על-כן נדמה כל פעם שיש איזה שנויים וקשיות בתורה, כגון שני כתובים המכחישין זה את זה - שקדם שבא הכתוב השלישי המכריע נדמה לנו כאלו היה חס ושלום איזה שנוי בתורה. וכן כתוב אחד אומר "שבעת ימים תאכל מצת" (שמות יג, ו), וכתוב אחד אומר "ששת ימים וכו'

כלם נכללים בדעה אחת בענין יסוד האמונה

כל הפעולות משנות שבכל הבריאה - נמשכות מאותיות התורה

פסוק ההלכה שמתבררת משנוי דעות

כזה העולם אי אפשר להבין בשלמות דרכי התורה

לקוטי הלכות

הלכות בלאי בגדים הלכה א

יורה דעה

ר

הפשוט מתוך פעולות משתנות. הינו כנ"ל, כי ההלכות היא פסק ההלכה שמתבררת משנוי דעות שזה אוסר וזה מתיר וכו', עד שמבקרין ההלכה על-פי דרכי התורה, ואז דיקא נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, כנ"ל:

כ. וזה בחינת (משלי יד, כח): "ברב עם הדרת מלך". שכל מה שמתברין ומתבררין ביותר הרבה ישראל יחד, נתרבה קדושתו וכבודו יתברך ביותר, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (תורת כהנים כו, ח): "אינו דומה מעטין העושים את המצוה למרבין וכו', הינו כנ"ל, שכל מה שהרבה מישראל ביותר מתבררין ביחד לדבר שבקדושה לעשות רצונו יתברך, נתגלה אחדותו הפשוט ביותר על-ידי שרבים ביותר, שהם דעות משנות ביותר - מתבררין לדעה אחת לעשות רצונו יתברך.

כל מה שמתבררין ישראל יתרבה קדושתו יתברך ביותר

וזה בחינת (במדבר י, לו): "ובגחזה יאמר שוכה ה' רבבות אלפי ישראל", ודרשו רבותינו ז"ל (בבבא סו, ד): 'מלמד שאין השכינה שונה בפחות משתי רבבות וכו', הרי שהיו ישראל וכו', נמצא זה גורם וכו'. כי כל מה שישאל רבים ביותר - נמשכת ונתגלה הקדושה ביותר, על-ידי שרבו דעות כאלו שהם משנים כל-כף, כי כל מה שהם רבים ביותר - יש בהם שנוי דעות ביותר, וכל מה שנתבררין השנויים ביותר ומתבררין ביחד לעבד אותו יתברך - נתגלה אחדותו הפשוט ביותר, על-ידי שרבו דעות כאלו, שהם פעולות משתנות כל-כף מתבררין יחד בדעה אחת להתקרב אליו יתברך, וכו"ל:

קשודעות הרבות מתאחדות לאמונה - וזהו כבודו

הלכות בלאי בגדים הלכה ה בהלכות ערלה הלכה ה (אות ח):

הלכות בלאי בגדים

הלכה א

על-פי מה שכתוב במאמר "האי מאו" וכו' (בסימן כט) שצריך לשמור הבגדים מאד, כי הם בחינת מלכות, עין שם:

ועקר תקון הבגדים הוא על-ידי תקון כלליות הגידין, שהוא תקון הברית, שעל ידו נתרום הדעת, ומשם נמשך לבנונית לתקן הבגדים, עין שם:

ישעמנו הוא פגם הדעת, כי הוא בחינת דעת דסטרא אחרא, כי צמר ופשתים הם שני הפכים, בחינת קין וקבל, כי קבל הביא מכוונות צאנו שהוא בחינת צמר, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (רש"י שיר השירים ו, ח): 'האיל הזה כלו קדוש, צמרה לתכלת וכו'. וקין הביא פשתים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (תנחומא בראשית ט). כי צמר הוא בחינת 'חסדים', בחינת לשון של זהרית המלבין עונות, כמו שמבאר שם, כמו שכתוב (ישעיה א, יח): 'אם יהיו חסאיכם וכו' כצמר יהיו', ופשתים הוא בחינת 'גבורות', כמו שכתוב (תזקאל ט, ב): 'וגבראיל לבש בדים'. ועל-כן אי אפשר לצמר ופשתים להתחבר יחדו כי אם על-ידי האדם, אבל בלא זה אין להם שום חבור, כי האדם הוא בחינת דעת שהוא מחבר שני הפכים יחד, כמבאר בדברי רבנו גרו' יאיר כפה פעמים (סימנים טו, פט תנא). ועל-כן אין אסור של בלאים כי אם בלישה, אבל מטר לעשותן ולקיים, כי אף שתופרם ביחד ומחברן, אין להם שום חבור עדין ואין להם כח לינק מהקדושה, כי אם לשלובשן האדם, שאזי הם יונקים מהקדושה ונתחברים על-ידי האדם, שהוא בחינת דעת, שהוא מחבר שני הפכים יחד כנ"ל.

וכף הדברים שבעולם הם מערכים טוב ורע, ויש בהם אחיות הסטרא אחרא, ובפרט בהבגדים, ששם הם נאחזין ביותר, כידוע. ועל-כן כשמתבררין כלאי בגדים, דהינו צמר ופשתים שלא במקום מצוה, אזי אדרבא, נעשה מזה דעת דסטרא אחרא, כי הסטרא אחרא נאחזת שם כנ"ל. וזה עקר פגם הבגדים מהפך אל הפך, כי תקון הבגדים על-ידי הדעת דקדושה, וכלאי בגדים הם ההפך ממש, דהינו בחינת דעת דסטרא אחרא כנ"ל.

ועל-כן במקום מצוה, דהינו בלאים בציצית מטר, ואדרבא, עקר מצות ציצית היה על-פי הרב על-ידי בלאים, בזמן שהיה תכלת כדמשמע בפוסקים (בית יוסף סימן ט). כי כשנתבררין שני הפכים דהינו צמר ופשתים במקום מצוה, אזי נעשה מזה דעת דקדושה, שהוא תקון הבגדים כנ"ל. ועקר על-ידי התכלת כמבאר היטב לעיל בהלכות ציצית הלכה א, עין שם.

במקום מצוה מטר בלאים בציצית

לקוטי הלכות ש"תפ"ם בקרקע הלכה ב ח'שן משפט ק"ם

ועל-כן נתהפך לברכה ואמר: מה טבו אהליך ועקב משפנתיך ישראל, ופרש רש"י שם, על שראה שאין פתחיהן מכוננים, וכנ"ל.

וזהו שפרש רש"י שם: 'דבר אחר, מה טבו אהליך - אהל שילה וכו' ובית עולמים', שהם בחינת בית התפלה, כמו שכתוב (שעיה טו. ז): "כי ביתי בית תפלה יקרא" וכו'. כי הכל אחד, כי על-ידי שאין פתחיהן מכוננים ואין פוגמים באמת, על-ידיהם יכולים להתפלל כנ"ל, שזהו קדושת אהלים ומשפנות של ישראל כנ"ל. ועקר הוא קדושת הבית-המקדש ששם מתקבצים כל השנים-עשר שבטים, כל השתים-עשרה נסחאות התפלה, כי דרך שם מעלה הצדיק שהוא בחינת אבן טוב' את כל התפלות של ישראל שהם בבחינת חלון, על-ידי נקדת האמת שמוצא בהתפלה של כל אחד, שכל זה הפך הקלקול הבא על-ידי שמסתכל אחד בחברו שהוא בחינת פתח נגד פתח, וכנ"ל.

על-ידי שאין פתחיהן מכוננים ואין פוגמים באמת יכולים להתפלל

איתא שם, שעל-ידי שממשיכין הקדושה של שבת לתוך ששת ימי החל, על-ידיה נתגלה בחינת אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, כי בחל הם בחינת פעולות משתנות וכו', ובשבת נתגלה בחינת אחדות הפשוט יתברך, ועל-ידי שממשיכין הקדושה והשמחה של שבת לתוך ששת ימי החל, על-ידיה נתגלה בחינת אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכו'. וזאת הבחינה, דהיינו התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות היא יקר מאד, ואפלו בעיני השם-יתברך יקר מאד בחינה זו, כי כשמתגלה אחדות הפשוט למטה, מתגלה גם למעלה אחדותו הפשוט יתברך, כמו שאומרים (מנחה לשבת): אמתה אחד ושמיך אחד ומי פעמך ישראל וכו', ע"פ שם. ובשביל זה הלכה ברבים, כי כשרבים מסקימים לדעה אחת זה בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, וגם כדי שלא יתרבה מחלוקת וכו', ע"פ שם כל זה היטב.

במשכת קדושת שבת לימי החל נתגלה אחדות הפשוט מפעולות משתנות

וכ"ז זה נעשה על-ידי בחינת תודה הלכה שהם בחינת ששעו עולם הבא, שעל-ידיה מאיר שלשה קניי האמת ברבוע הדבור ונשלם הדבור וכו', ועל-ידיה ממשיכין השמחה והקדושה של שבת לתוך ששת ימי החל, ועל-ידיה נתגלה בחינת אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכו' כנ"ל, ע"פ שם:

בחינת תודה הלכה ששעו עולם הבא

ועל-כן שני הפרושים אחד ותלויים זה בזה, שעל-ידי שאין פתחיהן מכוננים ואין פוגמין בהאמת שהוא תקון התפלה, שזהו בחינת מה טבו אהליך ועקב, שהם היריות והבתים של ישראל, על-ידיהם בעצמו מה טבו אהליך ומשפנותיהם, שהם בחינת בתי כנסיות ובתי מדרשות של ישראל, ועקרם הבית-המקדש, שהם בתי התפלה של ישראל שתקונם על-ידי האמת, וכנ"ל:

שני הפרושים אחד ותלויים זה בזה

ב. וזה בחינת שתפנות, כי כששנים או שלשה וכיוצא מבני ישראל משתתפים יחד - זה בחינת שנקללים יחד פעולות משתנות, ועל-ידיה מתגלה גם למעלה בחינת אחדות הפשוט וכו' כנ"ל, כי הכל תלוי בישראל למטה כנ"ל. ועל-כן הם יכולים לכפות זה את זה על כל תקוני החצר, כגון לעשות נגד ומנעל, או לעשות לחי וקורה להתיר לטלטל בשבת, כי החצר הוא רשות היחיד, וצריך לשומרו ולעשות לו נגד ומנעול לשמרו מהזקות הבאים מבחוץ מבני רשות הרבים, כי רשות היחיד הוא בחינת רשות יחידו של עולם, ועל-כן גבהו עשרה ורחבו ארבע כנגד ארבע אותיות השם ה"ן"ה. ורשות הרבים הוא בחינת רשות דסטרא אחרא וכו', כמבאר בתקונים (תקון כד, טו.) ובהנהגה כמה פעמים (פנחס רמד.), כי עקר יניקת הסטרא-אחרא היא מבחינת פעולות משתנות, ועל-כן הרשות-הרבים שהוא בחינת פעולות משתנות, משם יניקת הסטרא-אחרא, אבל רשות היחיד היא בחינת רשות יחידו של עולם ושם אין להם שום יניקה.

רשות תחידו רשות יחידו של עולם, ורשות הרבים רשות דסטרא אחרא

הלכות שתפנים בקרקע

הלכה א'

נקלל בהלכות ש"תפ"ם הלכה א' (אות ד').

הלכה ב

בזמן השתפין זה את זה לעשות נגד ומנעל
 דהצד (חשך משפט סימן קסא), בזמן השתפין זה את זה לעשות לחי וקורה למבוי (סימן קסב):

א. על-פי מה דאיתא בדברי רבנו ז"ל במאמר המתחיל: 'ימי חנוכה הם בחינת ששעו עולם הבא' (בלקוטי תנ"א סימן ב'), ע"פ שם קרוב לסוף המאמר.

לקוטי הלכות חשוני הקדושה ב הלכות שהפנים בקרקע הלכה ב חשן משפט

ועל-כן הבית והחצר וכיוצא שהם רשות היחיד, הם מקומות משמרים מהזק, כי אין אחיזת החיצונים והסטרוא-אחרא כי אם מבחינת פעולות משתנות שהיא בחינת רשות הרבים, ומשם באים כל ההזקות, כי כל ההזקות שבעולם מפל הגנבות והגזלות - כלם באים מן החיצונים והסטרוא-אחרא, כי כל הגנבים והגזלנים וכל המזיקים שבעולם, כלם הם מסטרוא דילהון, שאחיזתם מבחינת פעולות משתנות, מבחינת רשות הרבים.

חיות והחצר
מקומות
משמרים
מהזק

ועל-כן הבית והחצר וכיוצא שהם רשות היחיד ואין שם אחיזתם פנ"ל - צריכים לחקן להם נגר ומנועול לשמרם מהזק, כי צריכים לשמר את בחינת הרשות היחיד ולעשות לו משמרת שלא יתאחזו בו החיצונים, חס ושלום, ולא יקלקלו חס ושלום את בחינת רשות היחיד. כי בני רשות הרבים, דהיני הסטרוא-אחרא והחיצונים הנאחזים ברשות הרבים, שהוא בחינת פעולות משתנות שמשם אחיזתם, הם חפצים ומצפים תמיד להתאחזו ברשות היחיד, חס ושלום, על-כן צריך לעשות גדר ומחצה לרשות היחיד ולתקנו על-ידי נגר ומנועול כדי שלא יהיה להם שום אחיזה בו.

לשמר את
הרשות
היחיד שלא
יתאחזו בו
החיצונים

וזה בחינת מחצות של שבת, שהם שלש מחצות דאורייתא, וחכמים תקנו לחי וקורה לרוח רביעית הפתוחה (עריכו ב, ב), כי בשבת-קדש אסור לטלטל מרשות הרבים לרשות היחיד או להפך, כי שבת היא בחינת התגלות אחדות הפשוט ואסור לעורר אז שום פעלה משנה, חס ושלום, כי שם אחיזת החיצונים, בבחינת פעולות משתנות שהם ל"ט מלאכות, שהם פעולות משנות ששם נאחו וזמת הנחש, פדיוע. ועל-כן אסור בשבת להכניס ולהוציא מרשות הרבים לרשות היחיד או להפך, כדי שלא לעורר פעולות משתנות, חס ושלום, בשבת, כי רשות הרבים הוא בחינת פעולות משתנות פנ"ל, כי בכל ששת ימי החל אז מבררין כל הדברים מאחיזת הסטרוא-אחרא, וזה בחינת הל"ט מלאכות של ימי החל, שצריכין להמשיך עליהם גם בימי החל הקדשה של שבת כדי לבררם מזהמת הנחש, כי כל ששת ימי המעשה הם בחינת ברורים, שמבררין כל הדברים על-ידי הל"ט מלאכות ששעושיין אותם פראוי, ועל-ידי שזוכין לקדש ימי החל פראוי, דהיני

כלם וכללים
באחיזת
הפשוט
יתברר
שמשמריין
עליהם
קדשת שבת

שמשמריין הקדשה של שבת לתוף ששת ימי החל, על-ידי-זה נתגלה אחדות הפשוט מתוף פעולות משתנות וכנ"ל, כי שזוכין בימי החל להמשיך הקדשה של שבת, על-ידי-זה יש פה לברר כל העובדין דחול מאחיזת הסטרוא-אחרא. ואזי נשמבררין אותם הם נכללים כלם באחד הפשוט יתברר, וזה בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוף פעולות משתנות, כי כלם נכללים באחד הפשוט יתברר על-ידי שמשמריין עליהם הקדשה של שבת, שעל-ידי-זה מבררין אותם מן החיצונים, ועל-ידי-זה נתגלה שכלם נמשכים מאתו יתברר ונכללים כלם בשרשם באחד הפשוט יתברר, ונתגלה אחדות הפשוט מפעולות משתנות.

ברור פעולת
משתנות
בימית החול

וכ"ל זה נעשה בימי החל שאז יש ברורים, ועל-כן אז מטלטלין מרשות הרבים לרשות היחיד ולהפך, כי זהו עבדין דחל, להכניס ולהוציא מרשות לרשות, לברר כל הדברים מבחינת פעולות משתנות להכניסם ברשות היחיד וכנ"ל, או שצריכין להוציא מרשות היחיד לרשות הרבים כדי לברר עוד ברורים ברשות הרבים ואחר-כך להכניס הכל אל הקדשה לבחינת רשות היחיד. וכל זה נעשה בחל על-ידי שמשמריין הקדשה של שבת לתוף ימי החל, שעל-ידי-זה נכללין הפעולות משתנות באחד הפשוט יתברר על-ידי שמבררין אותן מזהמת הנחש וכנ"ל.

פעולת
משתנות
שנתברר
בימי החל
ונכללין
בקדשה

אב"ל בשבת-קדש היא שבייתה לגמרי מכל המלאכות, כי אז אין שום ברור כלל, ואז נתגלה בחינת אחדות הפשוט יתברר על-ידי השבייתה והניחא מכל המלאכות, כי על-ידי-זה על-ידי השבייתה והניחא של שבת מכל המלאכות שהם פעולות משתנות, על-ידי-זה עולין כל הפעולות משתנות שנתבררו בימי החל ונכללין בקדשה, בבחינת אחדות הפשוט המתגלה בשבת. כי מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת, כמו שאמרו רבותינו ו"ל (עבודת-ה' א, ג), כי בששת ימי החל צריכין לברר כל הדברים על-ידי שמשמריין הקדשה של שבת לימי החל פנ"ל, ואזי בשבת על-ידי קדשת היום על-ידי השבייתה והניחא מכל המלאכות שהוא בחינת בטול, בחינת אחדות הפשוט יתברר, שהוא החיות של כל הדברים, כי חיות כל הדברים הוא מבחינת שבת, שהוא בעצמו בחינת אחדות הפשוט יתברר שממחיה את כלם, כי ישבת שמא דקדשא בריף הוא.

לקוטי הלכות הלכות שהפנים בקרקע הלכה ב חשן משפט קסא

ועל-כן בשבת-קדש, על-ידי השביתה והניחא מכל הפעולות משתנות שנהו חיותם פנ"ל, על-ידי-זה דיקא נכללים כלם באחד הפשוט יתברך, אבל אסור לעורר אז שום פעלה משנה ועבדין דחל שהוא ככופר בעקר, חס ושלום, כמו שאמרו רבותינו ו"ל (סנהדרין ע"ד): 'כל המחלל שבת עובר עבודה-זרה', פי עקר התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות הוא על-ידי השביתה של שבת דיקא, שעל-ידי-זה נתגלה שכלם נמשכין מאחד הפשוט יתברך, כמבאר שם במאמר הנ"ל.

התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות בשביתות שבת

ועל-כן פתח התנא מסכת שבת 'ציאות השבת', והתחיל בהוצאה, אידי דחביבא ליה אקדמה ברישא (עין תוספות שם, דבור המתחיל: 'ציאות השבת'), כי כל הל"ט מלאכות נכללים בהוצאה מרשות לרשות, מרשות הרבים לרשות היחיד או להפך, כי זה עקר עבדין דחל פנ"ל, ובשבת אסור, כי אז נכללין פעולות משתנות באחד הפשוט על-ידי השביתה דיקא פנ"ל, כי כל הברורים של ימי החל על-ידי הל"ט מלאכות הם כלם בחינת ברור הפעולות משתנות, כדי שיוכלו להפלה, כפיכאל, באחד הפשוט יתברך בשבת קדש על-ידי הקדשה של שבת.

נכלליו פעולות משתנות באחד הפשוט על-ידי השביתה דיקא

צדק, פדוע, ושם המחצה פתוחה כדי שיוכלו כלם לכנס אל הקדשה, כל מי שרוצה לכנס לרשות יחודו של עולם ולהפלה בקדשה - יכול לכנס על-ידי אמונה, שהוא הפתח לכנס ולהתקרב אליו יתברך.

ועל-כן מחצה רביעית פתוחה, אבל חכמים תקנו לחי וקורה משום הכר, לבל יתקרב זר שלא לחלל שבת-קדש על-ידי הפעולות משתנות, שלא להוציא מרשות הרבים לרשות היחיד, כי החכמים, הינו תורה שבעל-פה, הם בחינת אמונה, בחינת שבת, והם צריכים לשמר את האמונה לבל יתקרב זר, כי אי אפשר לכנס מרשות הרבים לרשות היחיד כי אם בערב שבת בששת ימי החל על-ידי הקדשה של שבת שממשיכין בימי החל פנ"ל, אבל בשבת אסור להכניס שום פעלה משנה מרשות הרבים לרשות היחיד, כי (שמות לא, י"ד): "מחלליה מות יומת" - מאן דעיל זר בחלל דילה (מי שפכניס זר במקום שלה) וכנ"ל. ועל-כן החכמים דיקא, שהם בחינת תורה שבעל-פה, בחינת אמונה, הם דיקא אתקנו הכרא (תקנו הכר) לרוח רביעית לבל יתקרב זר כי אם מי ששחר בערב שבת וכו', וכנ"ל.

חכמים תקנו לחי וקורה משום הכר

וזה שאמרו רבותינו ו"ל (שבת קמט): 'רב נחמן בר יצחק מכתף ועיל מכתף ונפיק בערב-שבת' (הוא) היה נושא משא ונכנס ונושא משא ויוצא), פי בערב-שבת דיקא אז צריכים להכניס ולהוציא מרשות הרבים לרשות היחיד, כי אז דיקא יכולים לברר כל הפעולות משתנות על-ידי הקדשה של שבת שממשיכין בימי החל ולהכניס הכל לרשות היחיד פנ"ל, אבל בשבת היא שבייתה וניחא וכו', וכנ"ל, ועל-כן צריכים הכר לבל יתקרב זר:

בשבת אסור לברר על-ידי עבדין דחל

ד. וזה בחינת ערוכי הצרות ושתופי מבואות, שאסרו חכמים אפלו בחצר ומבוי עצמו לטלטל פי אם על-ידי ערוב ושתוף (אורח-חיים, סימן שפו), כי בשבת אסור לעורר שום פעלה משנה וכנ"ל, ועל-כן אפלו בני החצר והמבוי מאחר שהם רבים והם בחינת פעולות משתנות, על-כן אסרו עליהם לטלטל פי אם על-ידי ערוב ושתוף בפת וכו' - כי עקר הערוב והשתוף הוא על-ידי הלחם, שעל-ידי-זה נכללין פעולות משתנות באחד הפשוט יתברך, כי על הלחם יחיה האדם, וחיות האדם הוא חבור הגוף והנפש, כי הנפש מחיה הגוף, והנפש הוא בחינת חלק אלקי ממעל, בחינת אחדות

עקר השירוב והשתוף הוא על-ידי הלחם

וזה בחינת הוצאה מרשות הרבים שהיא פעולות משתנות לרשות היחיד פנ"ל, ובשבת אסורים כל המלאכות, וכלם נכללים בבחינת הוצאה מרשות לרשות, מרשות הרבים לרשות היחיד, מרשות דסטרא אחרא לרשות הקדשה, שזה אסור בשבת, כי בשבת אסור לברר על-ידי עבדין דחל, כי אז הוא שבייתה וניחא, ואז נכללים פעולות משתנות באחד הפשוט על-ידי הברור של ימי החל על-ידי השביתה ממלאכה של שבת, כי מי ששחר בערב שבת יאכל בשבת, כמו שכתוב (שמות כ, ח): "ששת ימים תעשה מלאכתך ויום השביעי שבת וכו'":

הרוצה לכנס לרשות יחודו של עולם ולהפלה בקדשה - יכול לכנס על-ידי אמונה

ג. וזה בחינת (אורח-חיים, סימן סג): ארבע מחצות של רשות היחיד, שהם שלש מחצות דאורייתא, וחכמים תקנו לחי וקורה לרוח רביעית הפתוחה - כי ארבע מחצות של רשות היחיד הם כנגד ארבע אותיות השם, ועקר השם הוא בחינת שלש אותיות, כי אות רביעית היא כפולה והוא בחינת אמונה, פדוע, והוא בחינת פתח, בבחינת (תהלים קיח, ט): "פתחו לי שערי

לקוטי הלכות הלכות שהפנים בקרקע הלכה ב חשן משפט

הפשוט יתברך, והגוף הוא בחינת פעולות משתנות, ועל-ידי המאכל מתקשרים יחד הגוף והנפש, בחינת פעולות משתנות שנקבלים באחד הפשוט.

ועל-כן צריכים לאכל בכונה זו, בבחינת (משלי יג, כה): "צדיק אכל לשבע נפשו" - שעקר האכילה צריכה להיות בשביל הנפש דיקא, דהינו כדי שיתגלה אחדות הפשוט יתברך. והגוף הוא בחינת פעולות חיות האדם, כי באמת חיות האדם הוא דבר נפלא שמקשר רוחני בגשמי, כמו שפרשו חכמינו ז"ל על 'ומפליא לעשות' - שקושר דבר רוחני בגשמי, הינו בחינת התגלות אחדות הפשוט שהוא עקר החיות, בחינת הנפש כנ"ל, מתוך פעולות משתנות, שהיא הגוף שכלול מכמה פעולות משונות, מארבעה יסודות וכיוצא. ובשביל זה צריכה להיות עקר אכילת האדם, כדי שיתגלה בחינת אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכנ"ל.

עקר האכילה צריכה להיות בשביל הנפש דיקא

כי נשאוכל, חס ושלום, בשביל הנאת הגוף, אז חס ושלום מתגבר הגוף על הנפש, ואזי מתגברים, חס ושלום, פעולות משתנות שבהם נאחזים הסטרא-אחרא, ונתעלם, חס ושלום, בחינת התגלות אחדות הפשוט, בבחינת (דברים ח, יב): "פן תאכל ושבעת וכו' ושכחת את ה'" וכו'. ואכילה כזו היא בחינת אכילת עץ הדעת טוב ורע שנאמר בו (בראשית ב, יז): "כי ביום אכלך ממנו מות תמות", כי עקר אחיות טוב ורע היא מבחינת פעולות משתנות כנ"ל, וזה בחינת מיתה, כי עקר החיות על-ידי התגלות אחדות הפשוט שהוא חי החיים, אבל כשמתגברים פעולות משתנות ואין מתגלה בחינת אחדות הפשוט, חס ושלום, הוא בחינת מיתה, חס ושלום. ועל-כן צריכים לברך על כל דבר, כדי שיכלל המאכל באחד הפשוט יתברך על-ידי הברכה, כדי שיתגלה על-ידי המאכל הזה שהוא חיות האדם, בחינת אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכנ"ל.

נחת אכילה בשביל הנאת הגוף וסוד ענין ברדת הספאכל

פעולות משתנות כנ"ל. ועל-כן צריכים לאכל תמיד אפלו בימי החל לכבוד שבת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ביצה טז, ב), כי עקר התגלות אחדות הפשוט וכו' הוא על-ידי שממשיכין הקדשה של שבת לתוך ימי החל כנ"ל, ועל-כן צריכים לאכל בימי החל לכבוד שבת, כי על-ידי האכילה דיקא מתגלה בחינת אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, כי האכילה היא חיות האדם, קשור הנפש והגוף וכו', כנ"ל:

טעם שפניאים עם תודה לחם חסד ומצוה, שא התגלות אחדות הפשוט

ה. וזה בחינת לחמי תודה (ויקרא ז, יב), כי על-ידי תודה הלכה מתגלה בחינת אחדות הפשוט וכו', ועל-כן מביאין עם התודה לחם, כי הלחם מרמז על בחינה זו, בחינת התגלות אחדות הפשוט וכו' כנ"ל. ועל-כן מביאין עם התודה לחם חמץ ומצה, כי מצה הוא בחינת מחין דגדלות, בחינת שם יקו"ק ברוך הוא, כמובא (פריעץ-חיים, פסח, פרק ז, טז), שזהו בחינת התגלות אחדות הפשוט יתברך, וקמץ הוא מחין דקטנות, בחינת דינים, בחינת מחלקת, בחינת פעולות משתנות. ועל-כן בפסח שאז היה תחלת התקרבות ישראל לאביהם שבשמים, תחלת התגלות אלקותו יתברך, על-כן צריכין לאכל רק מצה שהוא בחינת התגלות אחדות הפשוט יתברך, ואסור לאכל חמץ כלל, כדי לשדד המערכות שהם בחינת פעולות משתנות, ועל-כן אסור לאכל חמץ אז, כדי שלא יתגבר, חס ושלום, פעולות משתנות, כי צריכים להכניע אז בחינת פעולות משתנות, שזהו בחינת שדוד המערכות, רק לגלות אחדותו הפשוט יתברך, שזהו על-ידי בחינת מצה כנ"ל. אבל אחר-כך, אחר שכבר נתגלה אחדות הפשוט יתברך בפסח ביציאת מצרים, אזי יכולים לאכל חמץ, כי אז כבר היה שדוד המערכות ונקבעו אחיות הסטרא-אחרא שנאחזים בפעולות משתנות, ואז יכולים לגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, ועל-כן בשביעות מביאים שתי הלחם מחמץ.

על-ידי תודה נתגלה אחדות הפשוט

וזהו בחינת לחמי תודה שהיה בהם חמץ ומצה, כי על-ידי תודה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות כנ"ל, וזהו בחינת לחמי תודה חמץ ומצה כנ"ל, כי על-ידי הלחם, בחינת אכילה שהוא חיות האדם, מתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, כנ"ל.

וזהו בחינת אכילת שבת, כי על-ידי הקדשה של שבת מתגלה אחדות הפשוט יתברך מתוך פעולות משתנות כנ"ל, על-כן אז מצוה גדולה לאכל, ועקר כבוד שבת היא האכילה, כי על-ידי אכילת שבת קדש, שהיא אכילה דקדשה, בחינת (ישעיה נח, יד): "אז תתענג על ה'", על-ידי-זה מתגלה בחינת אחדות הפשוט מתוך

צריכים לאכל בימי החל לכבוד שבת

לקוטי הלכות הלכות שחפים בקרקע הלכה ד ח'שן משפט קסב

על ידי פת
שבת מהגלה
אחדות
הפשוט

וְזָהוּ בְחֵינַת עֲרוּבֵי חֲצוֹת בַּפֶּת, כִּי עַל-יְדֵי פֶת שֶׁל שַׁבָּת, שֶׁהוּא בְחֵינַת אֲכִילָה דְקַדְשָׁה כַּנֶּ"ל, עַל-יְדֵי־זֶה מִתְגַּלֶּה בְחֵינַת אֲחֻדוֹת הַפְּשׁוּט מִתּוֹךְ פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת, וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי־זֶה נִתְעַרְבִים וְנִשְׁתַּמְּפִים יַחַד כָּל בְּנֵי הַחֲצַר שֶׁהֵם בְּחֵינַת פְּעֻלוֹת מִשְׁנֹת וְנִקְלָלִים יַחַד עַל-יְדֵי הַפֶּת שֶׁל שַׁבָּת, שֶׁעַל-יְדֵי־זֶה נִקְלָלִים פְּעֻלוֹת מִשְׁנֹת בְּאֶחָד הַפְּשׁוּט כַּנֶּ"ל, בְּבְחֵינַת: "אָז תִּתְעַנֵּג עַל ה'".

לְעֻשׂוֹת לְחַי וְקוֹרָה - כְּדֵי לְתַקֵּן הַרְשׁוֹת הַיְחִיד לְשַׁבָּת, כְּדֵי שֶׁיִּכְלְלוּ יַחַד בְּרִשְׁוֹת הַיְחִיד, בְּבְחֵינַת שַׁבָּת, בְּחֵינַת פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת שֶׁנִּקְלָלִין בְּאֶחָד הַפְּשׁוּט יַחְבְּרוּ, וְהִבְנִין כָּל זֶה. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

הַלְקָה ג'

בְּהִלְכוֹת נִזְקֵי שְׁכָנִים הַלְקָה ג' אוֹת ח':

הַלְקָה ד'

הלכות
שחפים

א. הַחֲצַר הַשְּׂתֵפִין שֵׁישׁ בַּהּ דִּין חֲלָקָה וְכוּ', יֵשׁ לְכָל אֶחָד מֵהֶם לִכְף אֶת חֲבֵרוֹ לְבָנוֹת הַכֶּתֶל בְּאֲמֻצָּע כְּדֵי שֶׁלֹּא יִרְאֶהוּ חֲבֵרוֹ בְּשַׁעַה שֶׁמִּשְׁתַּמֵּשׁ בְּחֶלְקוֹ וְאִפְלוּ וְכוּ' (ח'שן משפט סימן קנ"ו), וְדִינָם אִלוּ נֹבְעִים מִהַמְשַׁנָּה רִישׁ בְּבֵא בְּתָרָא, וְזֶה לְשׁוֹן הַמְשַׁנָּה: 'הַשְּׂתֵפִין שֶׁרָצוּ לְעֻשׂוֹת מַחְצָה בְּחֲצֵר, בּוֹנִין אֶת הַכֶּתֶל בְּאֲמֻצָּע. גוּל - זֶה נוֹתֵן שְׁלֶשֶׁה טַפְחִים זֶה וְכוּ'', עַד 'בְּלִבְנֵי - זֶה נוֹתֵן טַפַּח וּמַחְצָה זֶה וְכוּ'.

ככל דבור
ודבור של כל
בעלי
התלמוד יש
בהם רזין
עלאין

וְדוֹעַ שֶׁבְּכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁל כָּל בְּעָלֵי הַתְּלִמּוּד יֵשׁ בְּהֶם רְזִין עֲלָאִין, וְכִמוּ שֶׁכְּתוּב בְּדִתָּה הַקְּדוּשׁ (פנחס רמ"ד): 'דְּהָא מְאִרֵי מִתְנַתִּין כָּל תְּלִמְדָא דִּילְהוֹן עַל רְזִין עֲלָאִין סְדְרוּ לְהוֹן' (שְׁהֵרֵי בְּעָלֵי הַמְשַׁנָּה אֶת כָּל הַתְּלִמּוּד שֶׁלֹּחַם סְדְרוּ עַל פִּי סוּדוֹת עֵלוּיִים), וּבִפְרָט בְּלְשׁוֹן הַמְשַׁנָּיוֹת בְּעֻצְמָן שֶׁחֲבֵר רַבְנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּחַ-הַקְּדוּשׁ גָּבַהּ וְנוֹרָא מְאֹד, כִּי הֵם עֲצָם הַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל-פִּיהָ אֲשֶׁר "אֶרְכָּב מְאֹרֶץ מְדָה" וְכוּ' (אֵיוב י"א ט). וְכָל מַעֲזָן יִרְאֶה בְּעֵינָיו בְּרַב הַמְשַׁנָּיוֹת שֶׁהִלְשׁוֹן אִינוֹ מֵיִשָּׁב כָּלֵל בְּשִׁלְמוֹת עַל-פִּי פְּשׁוּטוֹ, אִפְלוּ לְאַחַר כָּל הַתּוֹרָצִים שֶׁמִּישָׁבִין בְּעָלֵי הַש"ס, כִּי הֵם הֵם מִהַנְּמַנְעֵי לְרַבְנֵי הַקְּדוּשׁ לְחֲבֵר הַמְשַׁנָּיוֹת בְּלְשׁוֹן בְּרוּר וְקַל, שֶׁלֹּא נִצְטַרְף לְתַרְן וְלִשְׁבֵר וְלַחֲסֵר וְלְהוֹסִיף וְלְהַפְּךָ בְּדַבְּרֵי הַקְּדוּשִׁים? אָךְ בְּנֹדָא דְּבָרִים בְּגוּ, כִּי כְּפֻלִים לְתוֹשִׁיָהּ, וְלֹא הָיָה אִפְשָׁר לְבָאֵר וְלְהַמְשִׁיךְ בְּזֶה הַעוֹלָם כָּל דִּינֵי וּמִשְׁפָּטֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשִׁים כִּי אִם בְּעֵנָן זֶה דִּיקָא, שְׁבוּ מְרַמְזוּ כָּל חִלּוּקֵי הַדִּינִים לְמַעֲשֶׂה, וְבוּ נַעֲלָם וְנִסְתָּר כָּל שְׂרָשֵׁי הַדִּינִים וְטַעֲמָם עַל-פִּי סוּד הַנִּסְתָּר וְהַנְּעֻלָּם. מִכָּל שֶׁפֶן בְּכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁל הַמִּקְרָא שֶׁבְּכָל סִפְרֵי תנ"ך', שֶׁבְּנֹדָא כָּלֵם מְלֵאִים סוּדוֹת נוֹרָאוֹת וְנִשְׁבָּבוֹת שְׂאֵי אִפְשָׁר לְתַפְּסָם מִמֶּנּוּ, אֲבָל עַל-פִּי פְּשׁוּטוֹ אֵין לָהֶם קֶשֶׁר וְחֲבִירוֹ וְסִדְר

וְזֶה בְּחֵינַת הַמֶּן שֶׁהָיָה מִשְׁתַּנָּה לְכַמָּה טַעֲמִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (מְחֻוּקָא, חֲקַת, יט), זֶה בְּחֵינַת אֲכִילָה שֶׁל שַׁבָּת שֶׁהִיא בְּחֵינַת לְחֵם מִשְׁנָה, בְּחֵינַת מֶן, בְּחֵינַת הַתְּגֻלּוֹת אֲחֻדוֹת הַפְּשׁוּט מִתּוֹךְ פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת, כִּי בְּהֶמֶן נִתְגַּלֶּה בְּחֵינָה זֶה, כִּי דְּבָר אֶחָד הָיָה מִשְׁתַּנָּה לְכַמָּה טַעֲמִים, שֶׁזֶּהוּ בְּחֵינַת פְּעֻלוֹת מִשְׁנֹת שֶׁנִּמְשָׁכִין מֵאֶחָד הַפְּשׁוּט וְכוּ' כַּנֶּ"ל, נִמְצָא שֶׁעַל-יְדֵי הַמֶּן נִתְגַּלֶּה בְּחֵינַת אֲחֻדוֹת הַפְּשׁוּט מִתּוֹךְ פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת. וְזֶהוּ בְּחֵינַת אֲכִילַת שַׁבָּת, אֲכִילָה דְקַדְשָׁה שֶׁהִיא בְּחֵינַת מֶן וְכוּ'ל. וְזֶהוּ עֲרוּבֵי חֲצוֹת בַּפֶּת כְּדֵי לְהַתִּיר הַשְּׁטִלְטוּל, כִּי נִקְלָלִים יַחַד עַל-יְדֵי הַפֶּת וְכוּ' וְכוּ'ל. וְזֶהוּ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (מְכִילֵתָא וַשַׁע ב'): 'לֹא נִתְּנָה תּוֹרָה אֶלָּא לְאוֹכְלֵי הַמֶּן', כִּי כָּלֵל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה הוּא בְּשִׁבִיל לְגַלוֹת אֲחֻדוֹת הַפְּשׁוּט יַחְבְּרוּ, וְזֶה אֵי אִפְשָׁר כִּי אִם כְּשׁוֹזְכִין לְאֹכֵל בְּבְחֵינַת אֲכִילַת מֶן, דֵּהֵינּוּ שֶׁתִּהְיֶה הָאֲכִילָה בְּשִׁבִיל הַתְּגַבְּרוֹת הַנְּפֹשׁ, כְּדֵי שֶׁיִּתְגַּלֶּה אֲחֻדוֹת הַפְּשׁוּט מִתּוֹךְ פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת, שֶׁזֶּהוּ בְּחֵינַת מֶן שֶׁהָיָה מִן אֶחָד מִשְׁתַּנָּה לְכַמָּה טַעֲמִים וְכוּ', כַּנֶּ"ל:

על ידי הפו
תגלה בחינת
אחדות
הפשוט מתוך
פעלות
משתנות

ו. וְעַל-כֵּן הַשְּׂתֵפִין בְּחֲצֵר כּוּפִין זֶה אֶת זֶה עַל כָּל תְּקוּנֵי הַחֲצַר, כִּי הַשְּׂתֵפִין בְּחֲצֵר זֶה בְּחֵינַת פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת שֶׁנִּקְלָלִין בְּיַחַד, וְעַל-כֵּן מְכַרְחִים לְהַסְכִּים יַחַד עַל כָּל תְּקוּנֵי הַחֲצַר, כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה נִשְׁמַר הַחֲצַר שֶׁהוּא רְשׁוֹת הַיְחִיד, בְּחֵינַת רְשׁוֹת יְחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם, שֶׁלֹּא יִגִּיעַ לוֹ הַזִּקַּק חֵס וְשְׁלוֹם מְרֻשׁוֹת הַרְבִּים, מֵהַסְּטָרָא-אֲחֻרָא שֶׁנֶּאֱחָזֵת מִבְּחֵינַת פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת כְּשֶׁאֵין נִקְלָלִים, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּאֲחֻדוֹת הַפְּשׁוּט כַּנֶּ"ל, עַל-כֵּן הֵם צָרִיכִים לְהַסְכִּים יַחַד עַל כָּל תְּקוּנֵי הַחֲצַר, כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ נִקְלָלִים יַחַד, כְּדֵי שֶׁיִּתְגַּלֶּה בְּחֵינַת אֲחֻדוֹת הַפְּשׁוּט מִתּוֹךְ פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת - שֶׁזֶה יִקָּר מְאֹד בְּעֵינֵי הַשָּׁם יַחְבְּרוּ. וְעַל-כֵּן הַזְכִּירוּ בְּפִירוּשׁ שְׁבוּפִין זֶה אֶת זֶה

צריכים
להסכים יחד
על כל תקוני
החצר, כדי
שהיה
נכללים יחד

סא

חֲשׂוֹן מִשְׁפָּט

הַלְכוֹת פְּרִיקָה וּטְעִינָה הַלְכָה ד

לְקוּטֵי הַלְכוֹת

וְכִי? כִּי עָקַר הַמִּצְוָה כְּדֵי לְפָרֵק הַמִּשְׁאֵי שֶׁל עוֹן, שְׂדֵהוּ נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הָאֱהָבָה וְהַרְחֻמְנוּת, כִּנ"ל;

בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן;

הַלְכָה ג' - בְּהַלְכוֹת אֲבָדָה וּמִצִּיאָה הַלְכָה ג' (אֵת טו):

הַלְכָה ד

א. עַל-פִּי מָה מָה שֶׁמִּבְּאֵר בְּלִקוּטֵי תַנְיָנָא סִימֵן ב' בְּהַתּוֹרָה 'יְמֵי הַנֶּפֶשׁ הֵם יְמֵי הוֹדָאָה' (בֵּאוֹת ח:); שְׂצָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ קִדְשֵׁי שֶׁבֶת לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל, כִּי שֶׁבֶת בְּחֵינֵת בֵּן, בְּחֵינֵת נִיחָא לְעֵלְאִין וְתַתְּאִין וְכוּ', וַיְמֵי הַחֹל הֵם בְּחֵינֵת עֶבֶד וְעֲצֻבוֹת וְכוּ'. וְצָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ הַמְּנוּחָה וְהַשְׂמֻחָה שֶׁל שֶׁבֶת לְיְמֵי הַחֹל וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְגַּלָּה אֲחֵדוֹת הַפְּשׁוּט יִתְבַּרְךָ, שֶׁכָּל הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת נִמְשָׁכִין מֵאֲחָד הַפְּשׁוּט יִתְבַּרְךָ, שְׂדֵה אִי אֶפְשָׁר לְהַבִּין בְּשֶׁכַל אֲנוּשִׁי, כִּי אִם עַל-יְדֵי אֲמוּנָה שְׂנִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי שֶׁבֶת, עַל-יְדֵי שֶׁמִּמְשִׁיכִין הַקִּדְשָׁה וְהַשְׂמֻחָה שֶׁל שֶׁבֶת לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל וְכוּ', וְזֶה בְּחֵינֵת 'יְחִיד וְרַבִּים הַלְכָה כְּרַבִּים', כִּי כְּשֶׁרַבִּים מְסַפְּקִים לְדַעַת אֶחָד - זֶה בְּחֵינֵת שְׂפָעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת נִכְלָלִין בְּאֶחָד הַפְּשׁוּט, שְׂדֵה יָקָר מְאֹד לְפָנֵי הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ וְכוּ' עַיִן שָׁם:

ב. וְזֶה בְּחֵינֵת מָה שֶׁהִזְהִיר בְּיוֹתֵר אֲצֵל מִצְוֹת (שְׁמוֹת כג, ח:): "עֹזֵב תְּעֹזֵב" - שֶׁיַּעֲזֹב הַשְּׂנֵאָה שֶׁבִּלְבֹּו עַל חֲבֵרוֹ וְיִפְרָק עִמּוֹ, כְּמוֹ שֶׁתּוֹב: כִּי תִרְאֶה חֲמוֹר שׂוֹנֵאךָ רַבִּץ תַּחַת מִשְׂאוֹ וְחִדַּלְתָּ מִעֹזֵב לוֹ עֹזֵב תְּעֹזֵב עִמּוֹ וְתִרְגְּמוֹ: 'מִשְׁבֵּק תִּשְׁבֹּק מִה דְּבַלְכָּךְ עֲלוּהִי וְתִפְרָק עִמִּיהָ', וְכֵן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל בְּגִמְרָא, כִּי זֶה עָקַר מִצְוֹת פְּרִיקָה וּטְעִינָה. כִּי עָקַר כָּל הַיִּסּוּרִים שֶׁיֵּשׁ לְאָדָם מִכְּבֻדַּת הַמִּשְׂאוֹ, הַכֹּל נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי פָּגַם בְּחֵינָה הַנ"ל, דִּהְיִינוּ שְׂלָא זָכָה לְקָשֶׁר כְּרָאוֹי כָּל הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת לְאֲחֵדוֹת הַפְּשׁוּט, עַל-יְדֵי שְׂלָא הַמְשִׁיךְ קִדְשֵׁי שֶׁבֶת לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל כִּנ"ל. כִּי כָּל הַיִּסּוּרִים שֶׁיֵּשׁ לְאָדָם, חַס וְשָׁלוֹם, בְּגוֹף וּנְפֶשׁ וּמְמוֹן,

וְכִי אֲרֻרָה הַדְּבָר תְּמוּהָ: כִּי בְּשֶׁלְמָא אִם הִיָּה הַפְּרוּשׁ שׂוֹנֵא כְּפִשּׁוּטוֹ, שֶׁשׂוֹנֵא אוֹתוֹ מִחֲמַת עֲצֻמוֹ מִחֲמַת רִיב וּמְחַלְקַת וְכִיּוֹצֵא, הִיָּה שֶׁיְךָ לֹאמֵר 'מִשְׁבֵּק תִּשְׁבֹּק' וְכוּ' - שְׂצָרִיךְ לְמַחֵל לוֹ. אֲכַל מֵאַחַר שֶׁפָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, שֶׁשׂוֹנֵא הָאִמּוֹר בַּתּוֹרָה הוּא מִחֲמַת שְׂרָאוּהוּ עוֹבֵר עֲבָרָה, אִיךָ שֶׁיְךָ לֹאמֵר 'מִשְׁבֵּק תִּשְׁבֹּק מִה דְּבַלְכָּךְ עֲלוּהִי' וְכוּ'? אִיךָ בְּאֵמַת עַל-פִּי מָה שֶׁמִּבְּאֵר בְּדִבְרֵי רַבּוּנוּ ז"ל כְּכַמְּהָ מְקוּמוֹת, שְׂצָרִיךְ לְדוֹן אֵת כָּל אָדָם לְכַף זְכוּת וְצָרִיךְ לְמַצֵּא זְכוּת אֶפְלוּ בְּרִשְׁעָה גְּמוּרָה, כִּי אִיךָ אֶפְשָׁר שְׂלָא עֲשֶׂה אִינְהָ מִעַט טוֹב מִיָּמָיו? וְעַל-יְדֵי-זֶה שְׂמוֹצֵא בּוֹ אִינְהָ נִקְדָּה טוֹבָה, עַל-יְדֵי-זֶה מְכַנִּיסוֹ בְּאֵמַת לְכַף זְכוּת, וְיִכּוֹל לְהַחֲזִירוֹ בְּתִשְׁבּוּחַ עַל-יְדֵי-זֶה, כְּמוֹבָא עַל פְּסוּק וְעוֹד מִעַט וְאִין רִשְׁעָה וְכוּ' עַיִן שָׁם (סִימֵן רפב).

וְזֶהוּ עֲנִין הַנ"ל, שֶׁאֶף-עַל-פִּי שֶׁהוּא שׂוֹנֵאךָ שְׂרָאִית אוֹתוֹ עוֹבֵר עֲבָרָה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵל תִּמְנַע מִלְעַזֵּר לוֹ, רַק אֲדַרְבָּה! מִשְׁבֵּק תִּשְׁבֹּק מִה דְּבַלְכָּךְ עֲלוּהִי - כִּי אִתָּה צָרִיךְ לְמַצֵּא לוֹ זְכוּת וְלַרְחֵם עָלָיו וְלְמַחֵל לוֹ. כִּי עַל-יְדֵי שְׂמוֹצֵא בּוֹ זְכוּת מְכַנִּיסוֹ בְּאֵמַת לְכַף זְכוּת, וּמְחִזְרוֹ בְּתִשְׁבּוּחָה, נִמְצָא, שֶׁיֵּשׁ כַּח בְּיַד כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְמַחֵל עֲוֹנוֹת חֲבֵרוֹ, כִּי יִכּוֹל לְהַכְנִיסוֹ לְכַף זְכוּת עַל-יְדֵי שְׂמוֹצֵא בּוֹ אִינְהָ זְכוּת וְכִנ"ל. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאֲחָד רֹאֶה שֶׁחֲבֵרוֹ יֵשׁ לוֹ יִסּוּרִים בְּדָרְךָ, שֶׁחֲמוֹרוֹ רֹבֵץ תַּחַת מִשְׂאוֹ, וְכִבְדַּת הַמִּשְׂאוֹי הַזֶּה הוּא מִחֲמַת כְּבֻדַּת הַמִּשְׂאוֹי שֶׁל עוֹן, כִּנ"ל. הוּא מְחַבֵּב לְרַחֵם עָלָיו וְלְמַחֵל לוֹ, דִּהְיִינוּ לְמַצֵּא לוֹ זְכוּת וְלְהַכְנִיסוֹ לְכַף זְכוּת כִּנ"ל, שְׂדֵהוּ עָקַר הַרְחֻמְנוּת, וְלְעֹזֵר לוֹ לְפָרֵק הַמִּשְׂאוֹי, וְעַל-יְדֵי-זֶה שְׂעוֹזֵב הַשְּׂנֵאָה וּמְרַחֵם עָלָיו, וּמְכַנִּיס בּוֹ רְחֻמְנוּת מִחֲמַת שֶׁמִּבְּקָשׁ וּמוֹצֵא בּוֹ אִינְהָ זְכוּת, עַל-יְדֵי-זֶה מְכַנִּיסוֹ בְּאֵמַת לְכַף זְכוּת, וּמְפָרֵק מִעָלָיו הַמִּשְׂאוֹי הַכְּבֹד שֶׁל עֲוֹנוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּעֲצֻמוֹ מְפָרֵק מִעָלָיו הַמִּשְׂאוֹי מִמֶּשׁ, כִּי עָקַר כְּבֻדוֹת הַמִּשְׂאוֹי הוּא מִחֲמַת הַמִּשְׂאוֹי שֶׁל עוֹן, כִּנ"ל. כִּי בְּאֵמַת עָקַר מִצְוָה זוֹ שֶׁל פְּרִיקָה וּטְעִינָה הוּא בְּשֶׁבִיל אֱהָבָה וְרַחֲמָנוּת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל עַל פְּסוּק (תהלים טז:): "אִתָּה כּוֹנֵנֵת מִיִּשְׁרָיִם", וְכִי יֵשׁ לָךְ שׂוֹנֵא שְׂרוּאָה

מִשְׁבֵּק תִּשְׁבֹּק עֲלוּהִי - לְמַצֵּא לוֹ זְכוּת וְלַרְחֵם עָלָיו וְלְמַחֵל לוֹ

עָקַר מִצְוָה זוֹ שֶׁל פְּרִיקַת תַּחַת מִשְׂאוֹי הַחֲרוּמִיּוֹת לְעוֹרֵי הַבְּרִיּוֹת הַטְּוֵה

כִּל מִיִּסּוּרִים חַס מְחִינֵת פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת

לקוטי הלכות הלכות פריקה ומענה הלכה ד חשן משפט

מתגברים רבוי השנויים של הפעלות משתנות ואינם מתנהגים פסדר, ומשם כל היסורים, חס ושלום, שהם בחינת משאות שהם בחינת מחלקת, כנ"ל.

בטול כבודות המשא הוא על ידי בטול חלוקי הדעות והגברת האהבה בין פעלות משנות

וזה בחינת פי תראה חמור שנאף רבין תחת משאו - שהמשאוי כבדה עליו והאדם יש לו יסורים מזה, שכל זה נמשך מפגם הנ"ל שהוא פגם המחלקת, שהוא בחינת פגם שבת וכו'. כי בשבת קתיב (שמות כג, יב): "למען ינוח שורך וחמורך כמוך", ואמרו רבותינו ו"ל (מכילתא משפטים ב): 'תן לו ניוח', ומשם נמשך נוחא על השור והחמור וכיוצא גם בימי החל, שאפלו קשעושים בהם מלאכה שלא תהא המלאכה כבדה עליהם יותר מדאי, וכמבאר לעיל, שצריכין להמשיך קדשת שבת לימי החל כנ"ל, ועל-כן קשהבהמה רוכצת תחת משאה - זה נמשך מבחינת פגם שבת, שהוא בחינת פגם המחלקת וכו' כנ"ל. על-כן הזהיר הכתוב שייעזב השנאה שבלבו על חברו, כמו שכתוב "עזב תעזב" - 'משבק תשבוק ליה ותפריק עמיה'. כי עקר העויבה והעזרה שעזרו בענין המשאוי - הוא על-ידי עויבת השנאה ובקשת האהבה, הינו על-ידי בטול המחלקת והשנוי דעות, שעל-ידי-זה נכללין כאחד, בבחינת אחדות הפשוט, כמבאר לעיל, שכל מה שישאאל נכללין יחד ביותר אהבה ורעות, נתגלה יותר בחינת אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות, שזהו בחינת קדשת שבת, שעל-ידי-זה מתבטלין כל כבדת המשאות וכל היסורים, כי נמשך נוחא על הכל, כנ"ל:

הלכות הפקר ונכסי הגר

ג. וזה בחינת כל הקודם בנכסי הגר זכה (חשן משפט, תנ"ך חו"מ בחינת שפעלות משתנות בחינת העמים נכללות באחדות הפשוט - בחינת ישראל סימן ערה, סעיף א). כי הגר שמתגבר - זה בחינת שנקלל בחינת פעלות משתנות הרחוקים מאד בתוך אחדות הפשוט, כי הגר שהיה מתחלה עכו"ם מהשבעים צממין, הוא עקר בחינת פעלות משתנות, כי עם קדוש ישאאל נקראים 'גוי אחד בארץ' (שמוא"ב ז, כג), ועל-כן הם בבחינת אחדות הפשוט כנגד השבעים עכו"ם, כי 'אורייתא וקדשא בריך הוא וישראל כלא חד' (זהר אחרי עג).

רחמנא לצלן, כלם הם בחינת משאות, כי היסורים הם כנגד רצונו, והם כמשאוי כבדה עליו וכלם הם מבחינת פעלות משתנות כשאינו משתדל לגלות ולהאיר בהם בחינת אחדות הפשוט, שאז מתגברים רבוי השנויים ואינם מתנהגים פסדר הראוי להם משרשם, שמשם כל כבדת המשאות וכל היסורים, חס ושלום.

כי כל היסורים, חס ושלום, הם בחינת מחלקת, כי נמשכין ממחלקת היסודות זה עם זה, והם כנגד דעת האדם, שהאדם רוצה שיהיה כן כרצונו שיתנהג לו פסדר, והם עומדים כנגדו וחולקין עליו ומתנהגים שלא כרצונו. וכל מה שהשנוי גדול ביותר כנגד רצונו - היסורים גדולים ביותר, חס ושלום. וכל זה נמשך מחמת שפגם בבחינה הנ"ל, שלא השתדל להמשיך השמחה והניחא של שבת לימי החל, ולא המשיך התגלות אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות.

כל היסורים חס בחינת מחלקת

כי כפי הסדר שנמשך החיות מאחד הפשוט לכל הפעלות משתנות - ראוי שיתנהג הכל פסדר, כי מאתו יתברך לא יבצר כל טוב, והוא ברחמי יתברך ברא עולמו לטובה, שיהיה נמשך החיות מאחדותו הפשוט לכל הפעלות משתנות לכל פעלה ופעלה בראוי פסדר לטובה. רק מחמת שהכל נברא בשביל הבחירה של האדם, שכפי אמונתו השלמה וכפי מעשיו כן ממשך החיות מאחדות הפשוט לכל הפעלות משתנות, לטוב או להפך חס ושלום, ועל-כן עקר התקון על-ידי שבת שאז שביטה וניחא שעל-ידי שבת על-ידי שממשיכין קדשת שבת לימי החל על-ידי-זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך הפעלות משתנות, ואז מתנהג הכל פסדר. כי משבת נמשך בחינת שביטה וניחא גם לכל הפעלות משתנות שעושין בימי החל להמתיק ולבטל בחינת העצבות והעבדות הקשה מעבדין דחל שיהיו נעשין לו כל העסקים וכל העשיות פסדר בלי יגיעה ועבודה קשה.

משבת נמשכת שביטה וניחא לכל הפעלות משתנות

אבל כל אחד כפי הפגם שפוגם בזה - שאינו משתדל להמשיך קדשת שבת לימי החל, ואינו מגלה אחדות הפשוט מתוך הפעלות משתנות - כן

כשאינו מנלה אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות - באים היסורים

לקוטי הלכות הלכות פריקה ומענה הלכה ד חשן משפט סב

כל נפשות ישראל - נכלליו ביותר באחדות הפשוט

ויעלבו שבעים נפשות בית יעקב נקראים נפש אחת, ושש נפשות עשו נקראים נפשות רבים, כמו שפרש רש"י שם, כי הם רחוקים מהאחדות הפשוט על ידי שלא קבלו את התורה, ועל כן הם עקר בחינת הפעלות משתנות. וכשבא אחד מהם ומתגבר - זה בחינת שנקללין בחינת פעלות משתנות הרחוקים מאד, ונקללין באחדות הפשוט, כי בתחלה היה בבחינת פעלה משנה מאד פנ"ל, ועתה רוצה להתקרב להשם יתברך להאחד הפשוט, ולכלל בישראל גוי אחד בארץ, שעל ידם עקר פלילות כל הפעלות משתנות באחד הפשוט. כי כל נפשות ישראל, כל מה שמתרבין יותר - נקללין ביותר באחדות הפשוט, פנ"ל.

וזהו גדל מעלת הגר שמתגבר, שהזהירה התורה עליו לקרבו ולאהבו כמו שכתוב (דברים י, ט): "ואהבתם את הגר", כי זה יקר מאד אצל השם יתברך - כשנקללין פעלות משתנות באחדות הפשוט. וכל מה שהפעלה משנה ורחוקה ביותר, כשזוכה להתגבר ולכלל באחדות הפשוט - הוא יקר ביותר, כי זהו רצונו יתברך, שדיקא על ידי הפעלות משנות הרחוקות מאד - יתגלה אחדות הפשוט, שזהו בחינת גדל מעלת הבעל-תשובה, שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות לה): "במקום שבעלי תשובה עומדים - אין צדיקים גמורים יכולין לעמד", כי מחמת שהיו בתחלה רחוקים מאד על ידי עונותיהם, שזהו עקר בחינת פעלות משתנות. כי על ידי כל מצוה ומצוה נקללין באחדות הפשוט, ולהפך, על ידי כל פגם ועברה, חס ושלום, נתרחקין משם, לבחינת עלמא דפרודא, חס ושלום, שהם עקר בחינת פעלות משנות הרחוקים מאד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (והר בהר קי). ועל כן כשחוזר בתשובה, אזי נתגלה אחדות הפשוט מתוך הפעלות משנות הרחוקות מאד, שזה יקר מאד אצל השם יתברך, פנ"ל. ובפרט הגר שהיה רחוק ביותר מחמת שאינו מרע ישראל קלל, על כן קשבא להתגבר ונכלל בקדשת ישראל גוי אחד - הוא יקר בעיני השם יתברך, מחמת שנתגלה אחדות הפשוט מפעלות משנות הרחוקות, שזה יקר מאד בעיני השם יתברך פנ"ל. וכל מה שהפעלות משנות ביותר

מעלת הנרים ובעלי התשובה - שהתקרבו מפורסם רחוק

יותר - כן יקר יותר אצלו יתברך שנתגלה משם אחדות הפשוט, וכנ"ל. וזה בחינת מה שאיתא בזהר הקדוש (תרו סט), ומוכא בדבריו ז"ל (סימנים י, ד): "כד אתי יתרו ואמר, כי עתה ירעתי פי גדול ה', כדן אסתלק ואתיקר שקמא דקדשא בריך הוא עלא ותתא (פאשר בא יתרו ואמר, כי עתה ירעתי פי גדול ה', אזי התעלה והתכבד שמו יתברך למעלה ולמטה); וכנ"ל:

ד. נמצא, שהתקרבות הגר לקדשת ישראל - זה בחינת פלילות פעלות משתנות באחדות הפשוט, שזהו בחינת קדשת שבת שנמשך לימי החל, שזה נמשך על ידי כל התקונים המבארים שם, שעקרם על ידי בחינת תודה הלכה וכו'. ומבאר שם שזהו בחינת הולכה, בחינת תומכי אורייתא שמחסרים דמיהם וממנם להחזיק התלמידי חכמים שעל ידי זה נולדים הלכות וכו', שעל ידי זה מאיר האמת וכו', עד שזוכין שיתגלה אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות וכו'.

התקרבות הגר לקדשת ישראל - פלילות פעלות משתנות באחדות הפשוט

וזה בחינת מה שהבנים יורשים ממון אביהם, כי כל הולדת הבנים נמשך על ידי בחינה הנ"ל, על ידי הלכה, שהוא בחינת תומכי אורייתא שממשם כל ההולדות שבעולם, הן בנים שמולידים הן כל הרוח והעשירות והפרנסה שכל אחד מרויח, שנקרא בשם לדה (סימן כט), כי הכל נמשך בעולם על ידי ההלכות שמולידים התלמידי חכמים האמתיים על ידי התומכי אורייתא שמחזיקים אותם. כי זה ידוע, שכל ההשפעות וההולדות נמשכין מהתורה, ואף על פי שעל פירוב העשירות אצל הרחוקים מתלמידי חכמים וכו' - זהו מחמת התגברות הגלות, שממשיכין שפע של ישראל להם וכו' וכו', והכל לטובה, וכמבאר במקום אחר (שחות ה"ן סימן ד). אבל על כל פנים כל שרש השפע הוא רק מהתלמידי חכמים כו' פנ"ל. ועל כן כשהאדם נפטר - שיק ממנו לבניו שהוליד, כי כל הולדתם נמשך משם, מהממון של התומכי אורייתא, שממשם כל הממון שבעולם וכל ההולדות שבעולם, וכנ"ל.

בחינת מה שהבנים יורשים ממון אביהם

ויעלבו שבעים נפשות העקר שיקבלו הבנים הממון שירשו, ויחזיקו בהם התלמידי חכמים האמתיים, שעל ידי זה יחזרו ויולידו בנים בקדשה

העקר שירשו בנים ממון יחזיקו בהם תלמידי חכמים

לקוטי הלכות הלכות פריקה וטענה הלכה ר חזן משפט

הפשוט, שזה עקר גדלותו וכבודו ותפארתו וכנ"ל, במהרה בימינו אמן:

אסור שיהיה שום חפצה ושני דעה על התבואה בשנת השביעית

ו. וזהו בחינת הפקר, כי עקר דין הפקר נלמד משמטה, כמבאר בגמרא (ורושמי פאה, פ"ק ו, פ"ק ב) שלמדו מפסוק (שמות כג, יא): "והשביעת תשמטנה ונטשתה" וכו' וכמוכא בשלחן ערוך (חשן משפט, סימן רעג, סעיף ה): שצריך להפקיר כשמטה וכו'. וכל ענין שמטה הוא בחינה הנ"ל, כי שמטה בחינת שבת, כמו שכתוב (ויקרא כה, ח): "שנת שבתון יהיה לארץ" וכמו שפרש רש"י: כמו שבת בראשית וכו', הינו שבשנה השביעית נמשך קדשת שבת על הארץ, ועל-כן כל הפרות ותבואת הארץ הם הפקר לכל, כי מתבטלין כל הפעולות משתנות וכל הדעות משנות, ונכללין באחדות הפשוט, ועל-כן כל התבואה הפקר לכל. כי אסור שיהיה שום הקפדה ושנוי דעה על התבואה בשנה השביעית, לומר, שזאת התבואה שיהיה לבעל שדה זה וזאת התבואה שיהיה לבעל שדה אחר, שזהו בחינת פעולות משתנות ושנוי דעות, כי עכשיו הכל שוין, כי נכללת הארץ אז בבחינת שבת - ששם נכללין כל הפעולות משתנות יחד באחדות הפשוט, ששם הכל כלולין יחד, ואסור שיהיה שום שנוי דעה והקפדה ביניהם.

אסור עבודה בשמטה - לבטל עבודת על-ידי בחינת שבת

ועל-כן אז אסורים כל עבודת הארץ, כמו שכתוב (ויקרא יט, ט): "שדך לא תורע וכו' שנת שבתון יהיה לארץ", כי אז בחינת שבת שאז מתבטל בחינת עבד מט"ט, ונכלל בבחינת בן בחינת ניקא. ומחמת שעקר העבודות נאחו ביותר בבחינת הארץ, ששם כל העבודות הקשות שנמשכו על-ידי חטא אדם הראשון, שנגזרה (בראשית ג, יז): "ארוהה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה" וכו', על-כן שם צריכין עקר התקון. על-כן עקר אסור עבודה בשמטה הוא בעבודת הארץ - לבטל משם בחינת עבודות על-ידי בחינת שבת, כנ"ל. וכן כל בטול הפעולות משתנות הוא בתבואת הארץ, שאסור לכל אחד להחזיק בתבואתו, כאלו היא שלו לבדו, ולהקפיד, חס ושלום, על חברו שלא לאכל ממנה, שזהו בחינת שנוי דעה,

על-ידי ההלכות שיוולדו התלמידי חכמים על-ידי ממונם כנ"ל, שעל-ידי-זה יתגלה אלקותו ותפארתו מדור לדור לעולם, בבחינת (תהלים קה, א): "ועד דר ודר אמותו", שמסים בזה מזמור לתודה שמדבר מפל זה מהוללה ותודה הלכה, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. ועל-כן הגר שמתגיר, שזהו בחינת פעולות משתנות שנקללין באחדות הפשוט, שזהו נמשך מבחינת הלכות הנמשכין מתומכין אורייתא וכו', שמשם כל המזון שבעולם, ועל-כן בשמת הגר - חוזר כל ממונו לישראל, וכל הקודם בנכסי הגר - זכה. כי כל ישראל הם נגד הגר בבחינת תלמידי חכמים, מאחר שכלם בכלל קבלת התורה, וכל התקרבותו הוא על-ידי שעולה ונכלל ממונו בקדשת ישראל, בחינת תלמידי חכמים, שמשם הולדת נפשו לכלל בקדשת ישראל, בבחינת גר שנתגיר בקטן שגולד דמי, ועל-כן בשמת ולא הניח בנים שגולדו בקדשת ישראל - חוזר ממונו לישראל, וכל הקודם - זכה, כי משם עקר התקרבותו לקדשת ישראל, שהוא בחינת הולדה, בחינת גר שנתגיר וכו'. כי הכל נמשך מבחינת ההלכות הנולדין על-ידי המזון וכו' כנ"ל, שעל-ידי-זה זוכין לכל הנ"ל, עד שנקללין הפעולות משתנות בתוך אחדות הפשוט, שזהו עקר בחינת התקרבות הגר לקדשת ישראל, וכנ"ל:

עקר התקרבות הגרים על ידי הרכוש והעשירות שקבל אברהם

ה. וזה בחינת (בראשית יב, ה): ויקח אברהם וכו' ואת כל רכושם אשר רכשו ואת הנפש אשר עשו וכו' שהם הגרים. כי עקר התקרבות הגרים על-ידי הרכוש והעשירות שקבל אברהם אבינו, בחינת הצדיק האמת על-ידי התומכי אורייתא וכנ"ל. וזה בחינת גדל העשירות שהוציאו ממצרים, שעל-ידי-זה נתקרבו גרים רבים שהם יתרו וכו' הינו כנ"ל. ועל-כן לעתיד שייחזרו כלם את העשירות לישראל כמו שכתוב (ישעיה ס, יז): "תחת הפרזל אביא כסף" וכו', אז יתגירו כלם כמו שכתוב (צפניה ג, ט): "אז אהפך אל כל העמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' ולעבדו שכם אחד", כי נכללו כל הפעולות משתנות שבעולם, הרחוקים ומשנים מאד מאד, באחדות

לקוטי הלכות

הלכות פריקה ומענה הלכה ד

חשן משפט

סג

בחינת פעולות משתנות. ועכשו בשמטה אסור כל זה, כי עכשו צריכין להמשיך קדשת שבת על הארץ, כי אז מתבטלין כל הפעולות משתנות, שהם בחינת כל השנוי דעות ונכללין כאחד בבחינת אחדות הפשוט, ואז מתבטל כל העבודות, וכנ"ל:

ז. ועתה מוכן היטב מה שאמרו רבותינו ז"ל (תנחומא בהר א), שכל גלות בכל שבועים שנה היה על שבועים שנות השמטה שבטלו, כמו שדרשו מפרסוק (ויקרא כו. ד): "אז תרצה הארץ את שבתותיה" וכו', כי עקר כל הגלויות נמשכין על-ידי שמתגברין הפעולות משתנות ברבוי שנוי דעות ומחלקת, עד שאינם נכללים באחדות הפשוט, שאז שולטין השבועים עכ"ם, שהם עקר הפעולות משתנות כנ"ל, ומתגברין על ישראל עם קדוש, שכלולים בשבועים נפש של בית יעקב, שכל עבודתם בתורה ומצות הוא לכלל באחדות הפשוט, שנה עקר תכלית העבודה, כי זה עקר מאד אצל השם יתברך, וכנ"ל. ועל-כך על-ידי שפגמו במצות שמטה, שעל-ידיה מתבטלין השנוי דעות וכו' וכנ"ל, על-כך על-ידי פגם עברה זאת דיקא היתה הגלות שנמשך משנוי דעות ומחלקת, כנ"ל:

ח. וזה בחינת מה שאמר משה (שמות ב. יד): "אכן נודע הדבר" - כשראה מחלקת בישראל שאז אמר: "עתה נודע הדבר" - מה נשתנו ישראל להיות בגלות כל-כף, כי רואה אני שהם ראויים לכך מחמת המחלקת, וכמו שפרש רש"י שם בפירוש, הינו כנ"ל, כי עקר גלות ישראל שהעכו"ם מושלים עליהם הוא על-ידי המחלקת, שהוא בחינת התגברות הפעולות משתנות בשנויים רבים, עד שאין נכללין בדעה אחד, ואין מתגלה אחדות הפשוט, ואז מתגברין העכו"ם שנמשכין מעלמא דפרודא מפעולות משתנות וכנ"ל, וישראל גוי אחד בגלות ביניהם, והשכינה עמהם בגלות, כביכול, כי שולטין התגברות הפעולות משתנות, עד שמעלימין ומסתירין בחינת התגלות אחדות הפשוט, שנה עקר קדשת ישראל גוי אחד, וכנ"ל.

תגלות על ידי שמתגברין הפעולות משתנות ברבוי שנוי דעות ומחלקת

עקר גלות ישראל שהעכו"ם מושלים עליהם הוא על-ידי המחלקת

וכן גלות בכל היתה על-ידי שהיו מלעיבין במלאכי אלהים וכו' (דברי הימים א לו. טז), ועל-ידי שבטלו שנות השמטה, שעל-ידי כל זה התגברו בחינת השבועים עכו"ם שנאחזין בפעולות משתנות על ישראל גוי אחד וכנ"ל, ובפרט הגלות הארוך האחרון הנה שהתחיל מתוך בית שני, שהיה עקר החרבן על-ידי שנאת חנם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ומחמת שאז התגבר השנאת חנם ביותר, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (יומא ט. ט), על-כך מתארך הגלות ביותר בעונותינו הרבים, כי עדין השטן מרדך בינו (יומא ט. ט), ומרבה מחלקת בישראל בכמה אפנים, ובפרט בין התלמידים חכמים, שכל עקר אריכת הגלות הוא על-ידי זה, בחינת (דברים לא. יח): "ואנכי הסתר אסתיר", שאין מתגלה בחינת אחדות הפשוט מתוך הפעולות משתנות על-ידי רבוי המחלקת ושנוי הדעות, וכנ"ל:

הנה עשר החרבו על ידי שנאת חנם

ט. ובשבב"ל זה מאן משה הרבה בשליחותו במראה הסנה, והשם יתברך טען עמו שבעה ימים שילך לגאל את ישראל, והוא לא רצה, כמובא בפרוש רש"י שם (שמות ד. ט), הכל מחמת זה, מחמת שראה והבין גדל התגברות השנוי דעות שבין ישראל על-ידי החולקים והדלטורים שהם דתן ואבירם וכו', על-כך ראה רבוי התלונות והנסיונות שיינסו את השם יתברך, עד שיבואו לחטא העגל על-ידיה, שעל-ידיה יחרב הבית המקדש ויחרזו לגלות וכו', על-כך לא רצה להתחיל לילך ולעסק בזה כלל, ואמר (שמות ד. ט): לא איש דברים אנכי גם מתמול וכו' - שרמו, שעדין קשה להמשיך שלמות רבוע הדבור [כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל], שעל-ידיה ממשיכין קדשת שבת לימי החול, שעל-ידיה זה מתגלה אחדות הפשוט מתוך הפעולות משתנות, שעל-ידיה מתבטל כח המצרים וכל העכו"ם המושלים על ישראל, שהם בחינת פעולות משתנות וכנ"ל. אבל עתה עדין לא נשלם הדבור, כי לא איש דברים אנכי וכו', והמחלקת בחינת התגברות פעולות משתנות מתרבה, על-כך לא רצה לילך בשליחותו.

רמז, שצדו קשה להמשיך שלמות רבוע הדבור

לקוטי הלכות הלכות פריקה וטענה הלכה ד חזן משפט

ואפלו בסוף פשאמר לו השם יתברך: מי שם פה לאדם וכו', השיב: שלח נא ביד תשלח, כי יודע אני שאיני גואלם לעתיד וכו', כמו שאמרו רבותינו ז"ל (פרקי דרבי אליעזר ט). כי עקר הסתכל ברוח קדשו על סוף הגלות האחרון הזה, שיתארך על-ידי רבוי המחלקת פנ"ל, ועל-כן מאן לילך.

שמקשר לשבת - נמשך קדשת שבת לששת ימי החל וכו', ועל-ידי-זה מתגלה אחרות הפשוט מתוך הפעלות משתנות, שזה יקר מאד אצל השם יתברך, שזהו בחינת הלכה ברבים, כי כשרבים מסכימים לדעת אחד - זה בחינת פעלות משתנות נכללין באחרות הפשוט, כי כל אחד יש לו דעה מיוחדת ונכללין יחד וכו' וכו', ע"פ שם כל זה היטב, כי זה הוא כלל התורה הנ"ל מרישא לסיפא.

ואמר לו: הלא אהרן אחיך הלוי וכו' הנה הוא יוצא לקראתך וראך ושמח בלבבו וכו'. הינו שגלה לו, שאף-על-פי שאי אפשר עדין להמשיך השלום בשלמות להשוות כל השנוי דעות יחד, שבנה תלוי הגאולה פנ"ל, אף-על-פי-כן על-ידי אהרן ותלמידיו שיהיו נכללין עמו באהבה ושמחה, על-ידי-זה תהיה הגאולה, וכן רמז לו עד הסוף האחרון שבכל דור ודור, על-ידי מעט הצדיקים והפשרים שנקללים יחד בהצדיק הרבי האמתי, שהוא בחינת משה, על-ידי-זה בעצמו מתגלה אחרות הפשוט מתוך הפעלות משתנות, עד שסוף כל סוף תהיה הגאולה שלמה על-ידי-זה.

כלליית הפעלות משתנות באחדות הפשוט על-ידי תורה הלכה

נמצא, שעקר כלליית הפעלות משתנות באחרות הפשוט הוא על-ידי תורה הלכה, שהוא על-ידי תהלוכות הדמים שהולכים כסדר פשיוצאים מהצרה, שאז מביאין תורה, שהוא בחינת הלכה, שעל-ידי-זה מאיר האמת וכו'. כי בתחלה פשהי הדמים שוטפין על הלב היה בבחינת (משלי כט, ט): "אנשי דמים ישנאו חם" וכו' ועכשו כשהדמים הולכין כסדרן וכו' - מאיר האמת, שעל-ידי-זה זוכין לכל הנ"ל, עד שכל הפעלות משתנות וכו' פנ"ל. ומפילא מוכן ההפך, כשהדמים שוטפין על הלב, דהינו בשעת צרה, חס ושלום, שאז אין מאיר האמת, פנ"ל. ואז אין הדבור בשלמות, ואז אין נמשך קדשת שבת על ימי החל, ואזי אין נכללין הפעלות משתנות יחד וכו'. כי מפלל הן אתה שומע לאו. ובאמת הא בקהא תליא, כי כל מה שהפעלות משתנות מתגברין יותר ברבוי שנויים ואין נכללין יחד כראוי - כמו כן מתגברים הצרות והגליות ביותר, חס ושלום, כי כל היסורים והצרות והגליות הם על-ידי התגברות הפעלות משתנות ברבוי שנויים שאין נכללים יחד, ואין מאיר בהם התגלות אחרות הפשוט, שזה עקר תקון כל העולמות וכל אשר בהם בפרטיות.

על-ידי אהרן ותלמידיו שכוללים עמו באהבה ושמחה תהיה הגאולה

הגאולה על ידי אליהו שיעשה שלום בעולם

ועל-כן הנהירו רבותינו ז"ל (אבות א, יב): הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום וכו'. כי עקר הגאולה הראשונה שהיה על-ידי משה היה על-ידי אהרן, על-ידי שצא לקראתו בשלום גדול ופנ"ל, וכן הגאולה האחרונה תהיה על-ידי אליהו שיעשה שלום בעולם (ערוי ח, ט), ועל-ידי-זה יבוא משיח במהרה ביימינו, כי אליהו מוצע אהרן, וכנ"ל:

כל הצרות והיסורים הוא ממת רבוי שנויים

וזהו בעצמו בחינת התגברות הדמים על הלב בשעת הצרה, ורמנא לאלן, כי כל הצרות והיסורים הוא מחמת רבוי השנויים, שאין מתנהגים היסודות במנוג השוה. כי השם יתברך ברא כל העולם בשנויים רבים ונפלאים, וכלם כלולים בארבעה יסודות אש ויח מים עפר, שמקם כל הדומם צומח חי מדבר, שהם בחינת כלל הארבעה עולמות אצילות בריאה יצירה עשיה, פמובא (עין חיים, שער מב, פרק א). וכלם נמשכים מאחדותו הפשוט יתברך כי בשרשם כלם

י. כי התורה הנ"ל נעוצה סופה בתחלתה [וכן כל התורות וכו'] כמבאר במקום אחר] ותחלתה בסופה. כי מבאר בהתורה הנ"ל, שתודה, דהינו להודות ולהלל לה' יתברך תמיד - זהו בחינת שעשוע עולם הקב וכו' והוא בחינת למוד הלכות וכו', ובשביל זה נקראת התורה הלכה, על שם תהלוכות הדמים שהולכים כסדר פשיוצאים מהצרה. כי בתחלה בשעת צרה היו הדמים שוטפין על הלב וכו', ואחר-כך פשיוצאים מהצרה - הדמים הולכים כסדר וכו', וזהו בחינת הולדה וכו'. ועל-ידי-זה מאיר האמת ברבוע הדבור וכו', ועל-ידי שלמות הדבור

לחיות ולהלל לחסד יתברך תמיד שעשוע עולם הקב

לקוטי הלכות

הלכות פריקה ומענה הלכה ד

חזון משפּט

סד

כלולים באחד, אף בהשתלשלים למטה בראם בשנויים נפלאים, כי היסודות משנים מאד זה מזה, זה אש וזה מים, זה רוח וזה עפר, זה חם ויבש וזה קר ולח, וזה קר ויבש וכו', מכל שכן כל הברואים שנתהוו מהם שהשנויים בהם לאין מספר, וכלם צריכים להתנהג במזג השווה שיתמזגו היסודות בשנה, כפי מה שנקמטו מאחדות הפשוט - לעשות פעולתם כראוי, ואז מתנהג הכל כראוי. אכל כשמתרבין השנויים והיסודות מתגברים זה על זה שלא פסדר וקראוי - מזה באים כל היסורים וכל הצרות חס ושלו, וכן כל הגליות של העכו"ם.

ע' עכ"מ חס בחינת פעולת משנות

כי השבועים עכו"ם הם עקר בחינת פעולת משנות כנ"ל, וכמו שכתוב (דברים לב, ח): בהנחל עליון גוים בהפרידו בני אדם יצב גבלת עמים למספר בני ישראל וכו', הינו שהגוים הם בבחינת פריד, בחינת בהפרידו בני אדם וכו"ל, כי הם עקר בחינת פעולת משנות שהם שבועים עכו"ם כנגד שבועים נפש בית יעקב, בחינת יצב גבולות עמים למספר בני ישראל, וכמו שפרש רש"י שם. וכפי תקון הבריאה, וכמו שיהיה לעתיד - צריכים כל השבועים עכו"ם להתבטל ולכלל בשבועים נפש בית יעקב שהם חשובים כאחד ונקללים באחדות הפשוט, בבחינת כי חלק ה' עמו וכו' וזה כל תקון הבריאה.

עליו רבוי המחלוקת ע' עכ"מ

אבל כשהשטן מתגבר ואין הפעולות משנות נכללין יחד על-ידי רבוי המחלוקת, אזי מתגברים, חס ושלו השבועים עכו"ם, שהם עקר הפעולות משנות על ישראל כנ"ל, וכן על-ידי זה באים, חס ושלו, כמה וכמה צרות ויסורים, שכלם באים על-ידי שאין השנויים של כל הארבעה יסודות מתמזגים כראוי, ואין נכללים יחד כראוי וכו"ל.

גלות מצרים נשפול כל הוא בחינת הדמים ששופטים על חלב בשעת הצרה

וזהו בעצמו בחינת הדמים ששופטים על חלב בשעת הצרה, חס ושלו, כי כל החיות בהדמים והחיות מתפשט לכל האיברים והחושים שיש בהם שנויים רבים, ושרש החיות שהוא הנשמה - הוא כח אחד, וממנה נמשכים כל השנויים שיש באיברי האדם שמתרבים מארבעה יסודות. והכל בבחינת הנ"ל, שצריך שיתנהג הכל במזג השווה, וכשנעשה מחלוקת ביניהם ומתרבים השנויים, מזה באים כל הצרות

והיסורים, חס ושלו, ומתבלבלים הדמים שבהם נמשך החיות ואזי הם שוטפין על חלב. וזהו בעצמו בחינת גלות מצרים שפולל כל הגליות, שעקר הגלות היה בחינת התגברות הדמים, כמו שכתוב (חזקאל טז, א): "ואעבר עליך ואראך מתבוססת בדמך" וכו', וכמבאר בכונת האר"י ז"ל באריכות (פריץ חיים, חג המצות, פרק א).

שטיפת הדמים על חלב - האמת האמת

נמצא, שכל מה שמתגברים, חס ושלו, ביותר השנויים של הפעולות משנות שאין נכללין ביחד - על-ידי זה מתגברים ביותר הדמים השוטפין על חלב. וכן להפך, שכל מה שהדמים שוטפין על חלב, חס ושלו, שעל-ידי זה אין מאיר האמת וכו', כמו כן מתגבר השנויים של הפעולות משנות שאין נכללין יחד וכו"ל, וכן חוזר חלילה, חס ושלו, ועל-כן באמת התחלת הגאולה קשה מאד, ועל-כן מאן משה לילה, וכו"ל:

כל הפעולות משנות בידו משיכים ממנו לבד מאחדותו הפשוט

יא. אבל השם יתברך הכריחו לילה, כי השם יתברך עשה נפלאות גדולות, אף על-פי שלא היו ישראל כדאי, ועשה אותות ומופתים גדולים ונוראים במצרים, ובכל זה הראה, שכל הפעולות משנות ממנו יתברך בעצמו, והם בידו כחמר ביד היוצר, ויכול לשנות אותם בכל עת כרצונו, כי יכול לעשות משה נחש, ומנחש משה, וממים דם, ואחר כך מדם מים וכן כלם, כי כל הפעולות משנות בידו, כי כלם נמשכים ממנו לבד מאחדותו הפשוט, ועל-ידי זה הוציאים מצרים ומכל הצרות משטיפת הדמים, כמו שכתוב (חזקאל טז, א): "ואמר לך בדמך חיי" וכו'. והכל היה כדי שידודו ויהללו שמו יתברך תמיד, כמו שכתוב (שמות ט, טז): "ולמען ספר שמי בכל הארץ, ולמען תספר באזני בנד ובנד" וכו'.

כשהמשכוכו בחינת תודת התחיל לקאיר האמת

וכן עשו ישראל, כמו שכתוב (שם ד, לא): ונאמן העם וישמעו כי פקד ה' את בני ישראל וכי ראה את עינים ויקדו וישתחוו - קרה והשתחוויה זה בחינת הודאה בלב שלם, בחינת פריעת מודים, ותכף שהתחילו להמשיך בחינת תודה התחיל להאיר האמת וכו', שעל-ידי זה התחיל להאיר בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך הפעולות משנות, וכמו כן

לקוטי הלכות הלכות פריקה ומענה הלכה ד חשן משפט

נתבטל כח המצרים שיונקים מהשנויים של הפעלות משתנות כשאין נקלים יחד. וכל מה שנתבטל כחם והאיר יותר בחינת התגלות אחדות הפשוט, חזרו תהלוכות דמים לילך פסדר יותר, וכן חזרו חלילה לטובה עד שזכו לצאת ממצרים.

הוא רק לקרב ולא לרחק, כי פונת השם יתברך הוא בודאי לטובה ולא לרעה, חס ושלום, וכמו שאמר רבותינו ז"ל (ברכות ט): 'שחיב אדם לומר בכל עת כל מה דעבד רחמנא לטב עבד'.

עקר השעה לתרויל עצמו בתורה והודאה להשם יתברך על כל החסדים והנפלאות שעשה עמנו עד הנה, והוציא ומלט נפשו מפמה צרות ותלאות בגוף ונפש וממון, כמו שאומרים בשבת יום טוב ב'נשמח': אלו פינו מלא שירה וכו' אין אנו מספקים להודות לה וכו', על אחת מאלה אלה אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים, הטובות וכו', שעשית עם אבותינו ועמנו. וכן אומרים בכל יום שלש פעמים: נודה לה וכו' על נסיה שבכל יום עמנו ועל נפלאותיה וטובותיה שבכל עת ערב ובקר וצהריים וכו'.

אין בעל הנס מכיר בנסו, וצריך להודות על הכל, גם מה שלא יודע שצולל

על-כן עקר העצה הוא דרך הנ"ל להרגיל עצמו בתודה והודאה להשם יתברך, שהיא בחינת שעשוע עולם הבא, להודות ולהלל להשם יתברך על כל החסדים והנפלאות שעשה עמנו עד הנה, והוציא ומלט נפשו מפמה צרות ותלאות בגוף ונפש וממון, כמו שאומרים בשבת יום טוב ב'נשמח': אלו פינו מלא שירה וכו' אין אנו מספקים להודות לה וכו', על אחת מאלה אלה אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים, הטובות וכו', שעשית עם אבותינו ועמנו. וכן אומרים בכל יום שלש פעמים: נודה לה וכו' על נסיה שבכל יום עמנו ועל נפלאותיה וטובותיה שבכל עת ערב ובקר וצהריים וכו'.

כי על כל אדם שבעולם בודאי כבר עברו כמה צרות ונצל מהם, או שנצל מפמה צרות שראה שבאו על אחרים והוא נצל מהם מעקרא - שלא באו עליו, וכמו שאמר רבותינו ז"ל (נדה לא): על פסוק (תהלים עב, יח"ט): "עשה נפלאות לבדו, וברוך שם כבודו לעולם" - אין בעל הנס מכיר בנסו וכו', שעל זה תקנו לנו רבותינו ז"ל לומר בכל יום: על נסיה שבכל יום עמנו וכו' הנ"ל, ועל-כן צריכין להודות ולהלל להשם יתברך בלב שלם על כל זה.

להודות וקמל אותו יתברך אשר הפליא חסדו הגדול עמנו, והבדילנו מן התועים ובחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו. ואפלו כשיודע פחיתותו וגריעותו, אף-על-פי-כן הוא חסד נפלא שלא עשני גוי, וגם בכל אחד מישראל יש נקודות טובות הרבה, וכמו שכתוב (סימן רפב) על פסוק (תהלים קד, א): "אזמרה לאלהי בעודי" וכו'. ובכל זה צריך להחיות את עצמו ולתן שבת והודיה בכל יום להשם יתברך בשמחה על זה, ובפרט בעת שעובר עליו, חס ושלום, איזה צרה ויסורים וכו', רחמנא לצלן, שאז דיקא יזכר כל החסדים והטובות שעשה השם יתברך עמנו עד הנה כנ"ל, וגם בתוף הצרה בעצמה בודאי יש כמה הרחבות אם יסתכל עליהם בעין האמת, וכנ"ל.

והעקר הוא להודות ולהלל אותו יתברך על עקר החסד והטובה הנצחית אשר הפליא חסדו הגדול עמנו, והבדילנו מן התועים ובחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו. ואפלו כשיודע פחיתותו וגריעותו, אף-על-פי-כן הוא חסד נפלא שלא עשני גוי, וגם בכל אחד מישראל יש נקודות טובות הרבה, וכמו שכתוב (סימן רפב) על פסוק (תהלים קד, א): "אזמרה לאלהי בעודי" וכו'. ובכל זה צריך להחיות את עצמו ולתן שבת והודיה בכל יום להשם יתברך בשמחה על זה, ובפרט בעת שעובר עליו, חס ושלום, איזה צרה ויסורים וכו', רחמנא לצלן, שאז דיקא יזכר כל החסדים והטובות שעשה השם יתברך עמנו עד הנה כנ"ל, וגם בתוף הצרה בעצמה בודאי יש כמה הרחבות אם יסתכל עליהם בעין האמת, וכנ"ל.

ואז באותו הלילה אמרו שיר והלל, כמו שכתוב (ישעיה ל, ט): "השיר יהיה לכם כליל התקדש חג", ואז המשיכו ביותר בחינת תודה, שזה עקר הגאולה עד שזכו לקריעת ים סוף, שאז היה גמר גאולתם שאז אמרו שירת הים בשמחה רבה, כי אז נשלם ההודאה בשלמות נפלא על-ידי שירת הים, כי הא בקה תליא כנ"ל. והעקר וכו' לזה על-ידי אהרן שלא חלק על משה, אדרבא! יצא לקראתו בשמחה, ואהרן היה נביא וגדול הדור והרב ישראל סמכו עליו ונכללו במשה על ידו, ועל-ידי-זה עקר התגלות אחדות הפשוט מתוף פעלות משתנות, על-ידי שרבים מספיקים לדעה אחת אמתיית וכנ"ל, שזה נעשה על-ידי אהרן, וכנ"ל:

ישלם ההודאה בשלמות נפלא על-ידי שירת הים

יב. ועקר פונת דברינו הוא שיבין כל אחד מזה המזים לעצמו להחיות ולהשיב נפשו בכל עת בכל מה שעובר עליו כל ימי חייו. כי על כל אדם בהכרח שיעבר עליו כמה מיני הרפתקאות ותלאות וכו', כי אדם לעמל יולד (איוב ה, ז), וכמו שאמר רבותינו ז"ל (סנהדרין טז, א): בלהי גופא דרופתקרי ניהו וכו' (כל הגופים עמלים וטורחים, אשרי מי שעמלו בתורה), בפרט בגלות הנה אשר תקפו עלינו צרות, ואין לנו חיות כי אם על-ידי ההרחבות שהשם יתברך מרחיב לנו בין צרה לצרה, וגם בתוף הצרה בעצמה יש הרחבות גדולות, בבחינת (תהלים ד, ב): "בצר הרחבת לי", כמו שמבאר בסימן קצ"ה.

אין לנו חיות רק בהרחבות שחי מרחיב בין צרה לצרה

וזה ידוע, שכל מה שעובר על האדם - בודאי פונת השם יתברך לטובה, כדי להזכירו לשוב ולהתקרב על-ידי-זה ולמקם הפשע ולהתחטאות, כמו שכתוב (איוב לו, ט): "ויאמר כי ושובן מאנו". אף רבים אומרים דחיות של שקר, ומטעים את עצמן שמרובי הצרות והיסורים אינם יכולים ללמד ולהתפלל ולהתקרב להשם יתברך, ובאמת הוא להפך, שכל הצרות והתלאות והיסורים שהשם יתברך שולח על כל אדם לכל אחד כפי צונו - הכל

כל מה שעובר על האדם - בודאי פונת השם יתברך לטובה

לקוטי הלכות פרקא ומענה הלכה ד חזן משפמט סה

יזכר כל זה יתן תודה והודאה והלל להשם יתברך, ועל-ידי-זה יזכה להנצל מהצרה, כי תכף שיוך והילל להשם יתברך וימשיך בחינת תודה הלכה פנ"ל - ואיר האמת וישלים הדבור ויוכל לעסק בתורה ותפלה, שהם קוי האמת, ולדבר דבורי צדקה ותשובה וכו', ועל-ידי-זה יהיה נשלם הדבור, שעל-ידי-זה יהיה נמשך קדשת שבת, ויתגלה שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך, שעל-ידי-זה מתבטלין הצרות הבאים מהשנויים הרבים פנ"ל, וכל מה שמתבטלים השנויים שמהם הצרות - יגדיל ההודאה יותר, ויחדש הלכות יותר, בחינת (חבוקק ג. ט): "הליכות עולם" - שיזכה למצא על-ידי ההלכות דרך והלוף להתקרב להשם יתברך מכל מה שעובר עליו. וכל מה שנגדל התודה הלכה יותר - מתבטלים השנויים של הפעולות משתנות ונקללין באחדות הפשוט יותר, שהוא בחינת בטול הצרה פנ"ל, וכן חוזר חלילה עד שיצא מהצרה לגמרי, וכו"ל.

יתר תודה יזכה להנצל מהצרה

וכו', וכל משפריד וגליף שהם רבוי התלאות וכו' עלי עברו, עד שכמעט היה אפס תקנה, חס ושלום, אף בזה אני מחיה עצמי ומצפה עדן לישועה, כי יומם יצוה ה' חסדו - כי אף-על-פי שרבו הצרות, בפרט צרות הנפש, שאנו כנוזפים לפני אבינו שבשמים מרבו קלקולנו וכו', אף-על-פי-כן יומם יצוה ה' חסדו. ו'יומם' פרושו בכל יום יום, כמו שפרש רש"י במקום אחר (הזקאל יב. א), הינו שבכל יום יום השם יתברך מצוה עלינו חסדו, כי הוא עושה עמנו נסים ונפלאות בכל יום יום, והן הן גבורותיו הן הן נוראותיו - שאנו מתקיימים בגלות מר בזה בגוף ונפש וממון ופרנסה וכו'. ועל-ידי-זה ובלילה שירה עמי - שעל-ידי חסדו והנפלאות שהשם יתברך עושה עמנו בכל יום יום, על-ידי-זה גם בלילה שירה עמי - הינו גם בעת הצרה והחשך בעצמו שהוא בחינת לילה, גם אז אני אומר שירה והודאה והלל להשם יתברך על כל חסדו ששכר עשה עמנו, ואשר גם עתה מרחיב לנו וכו"ל, ועל-ידי-זה דיקא תפלה לאל חיי - שאני יכול להתפלל להשם יתברך וכו"ל, בבחינת מודה על העבר ומבקש להבא, שדיקא על-ידי שמודים על העבר ויכולים לבקש על להבא [וכמבאר בהלכות פלאי בהמה הנ"ל באריכות כל זה ע"ז שם]:

וגם כי על-ידי שמוצא הרחבה בתוך הצרה עצמה, ועוסק להודות ולהלל להשם יתברך על כל חסדו ששכר עשה השם יתברך עמו מעודו, ועל כל ההרחבות שמרחיב לו גם עתה, על-ידי-זה דיקא יוכל להתפלל ולהתחנן להשם יתברך ולשפך שיחו לפניו לפרש כל שיהתו לפניו יתברך. ולהתחנן מלפניו: הלא כבר חסדך גדול עלי שהצלת נפשי משאול תחתיות - להיות בכלל זרע ישראל עבדיך, חוס וקמל עלי גם עתה והוציאני מהצרה והיסורים והדחקות וכו'. וכמו שאמר דוד (תהלים כו. ט): "עזרתי היית אל תשני ואל תעזבני אלקי ישעי", שזה עקר טענתו להשם יתברך, כי אם, חס ושלום, אין לי שום זכות, הלא כבר הגדלת חסדך עמי ועזרתי היית, גם עתה אל תשני ואל תעזבני אלקי ישעי [וע"ז בהלכות פלאי בהמה הלכה ד, על-פי התורה הזאת שם מבאר ענין זה באריכות ע"ז שם].

על-ידי שמוצא הרחבה בתוך הצרה עצמה

יג. וזה בחינת מה שאמרנו רבותינו ז"ל (עבודה זרה ד.) לשון הגמרא במשכת עבודה זרה שעליה סובב הדיוט מאי דכתיב (איוב ל. כד): "אף לא בעי ישלח יד אם בפידו להן שוע", אמר הקדוש-ברוך-הוא: כשאני דן את ישראל אל - איני דן אותם בעבונם, שכתוב בהם (הזקאל כא. לב): "עוה עוה אשימנה", אבל ישראל אני פורע מהם מעט מעט כפיד של תרנגולין שמנקרין באשפה, דבר אחר, אפלו אין ישראל עושין מצוה לפני אלא מעט כפיד של תרנגולין שמנקרין באשפה, אני מצרפו לחשבון גדול שנאמר: "אם בפידו להן שוע", דבר אחר: בשכר שמושועין לפני אני אושיע אותם, והינו דאמר רבא מאי דכתיב (הושע יו. א): "ואנכי אפדם והמה דברו עלי כזבים", אני אמרתי אפדם בממונם בעולם הזה, כדי שיזכו לעולם הבא,

וזהו תהום אל תהום קורא לקול צנוקת כל משפריד וגליף עלי עברו - שדוד המלך צועק שהצרות שהם רחבות ועמקות מאד פתהומות ממש מתגברים מאד, וכמו שפרש רש"י שם: 'צרה קוראה לחברתה'

דיקא על-ידי שמודים על העבר יכולים לבקש על להבא

לשון הגמרא במשכת עבודה זרה שעליה סובב הדיוט

לקוטי הלכות ר הלכות פריקה ומיעוה הלכה ד חשן משפט

”והמה דברו עלי כזבים”, והינו דאמר רב פפי משמה דרבא, מאי דכתיב (שם ו, ט): ”ואני יסרתי חזקתי זרועתם ואלי יחשבו רע”, אמר הקדוש-ברוך-הוא: אני אמרתי איסרם ביסורים בעולם הזה כדי שיתחזקו זרועותם לעולם הבא, ואלי יחשבו רע; עד כאן לשון הגמרא.

אין הי שולח על ישראל יסורים ומניעות שלא יוכלו לסבלם

והנה העתקתי לפניך כל מאמר הזה, ובו תראה ותבין באר היטב כל דברינו הנ”ל שרבותינו ז”ל מעוררים ומזרזים אותנו לילך בדרכי הנה”ל שבארנו, לבל יהיה האדם נדחה, חס ושלום, מפני הצרות והתלאות והיסורים העוברים עליו ועל בני ביתו, הן יסורי הגוף הן יסורי הפרנסה, חס ושלום, רק יביט בכל עת על ההרחבות שהשם יתברך מרחיב עמו בכל עת, אפלו בתוך הצרה בעצמה, וכל היסורים, חס ושלום - באים בחסד גדול מעט מעט כדי שיוכל לסבלם, ועל ידי זה יזכה לעולם הבא אם לא יהיה שוטה וכו’ - להטעות את עצמו לומר, שאינו יכול לעבד את השם יתברך מחמת הצרות והיסורין. כי אדרבא! כל הצרות והיסורין בגוף וממון - כלם באו לטובה גדולה, כדי שדיקא על ידי זה יזכה לעולם הבא, כמבאר היטב בדברי רבותינו ז”ל הקדושים האלו, שבארו וגלו לנו שאין הקדוש-ברוך-הוא שולח על ישראל יסורים ומניעות שלא יוכלו לסבלם, לרחקם לגמרי, חס ושלום. כי כל היסורים הם רק בתרגולין המנקרין באשפה, כי הוא פורע מהם מעט מעט ואינו דן אותם כעכו”ם, חס ושלום, שנאמר בהם: ”עוה עוה עוה אשימנה” וכו’, וכנ”ל.

אין חסד יתברך נפרע מישראל באפו שחריבים למרי

ועתה תראה איך דברי רבותינו ז”ל מלקשים ומחזקים היטב בחבור נפלא, והם דרף ועצה טובה והתחזקות נפלא שיתקרב האדם תמיד להשם יתברך מכל מה שיעבר עליו בגוף וממון ונפש. כי יש מי שטמעה את עצמו שאינו יכול להתקרב להשם יתברך מרובי היסורים והתלאות ונדחקות הפרנסה שעובר עליו ועל בני ביתו, על זה מבאר בדבריהם הנ”ל, שהיסורים הם בחסד גדול לקרב על ידם דיקא להשם יתברך ולא לרחק על ידי זה. כי השם יתברך אינו נפרע מישראל באפן שחריבים

לגמרי, רק הוא נפרע מהם מעט מעט כפי שש של תרגולין, באפן שדיקא על ידי זה יזכרו וישובו ויתקברו להשם יתברך ויזכו לעולם הבא, וכמו שמבאר בעצמו בסוף דבריהם: והינו דאמר רבא מאי דכתיב ”ואני אפדם והמה דברו עלי כזבים”, אני אמרתי אפדם בממנום בעולם הזה כדי שזכרו לעולם הבא, והמה דברו עלי כזבים, הינו כנ”ל, שהשם יתברך מסבב עם האדם שיש לו דחקות בממנו ופרנסתו, והוא רק לטובה כדי לפדותו על ידי זה מהגיהנם ומהשאול תחתיות שהיה מגיע לו לפי מצשיו, כמו שידע בנפשו, ולא די בזה גם יזכה על ידי זה לעולם הבא. כי עקר פונת השם יתברך רק לטובה כדי שדיקא על ידי זה יתקרב להשם יתברך, והמה דברו עלי כזבים - שאומרים כזבים על השם יתברך, כאלו השם יתברך מרחק אותם, ואומרים: הלא אי אפשר לנו להתקרב להשם יתברך מחמת דחקות הפרנסה, אשר באמת הוא להפך וכו’. וכן מבאר שם אחר כך: והינו דאמר רב פפי משמה דרבא מאי דכתיב: ”ואני יסרתי חזקתי זרועותיהם” - שהיסורים בעולם הזה כדי שיתחזקו זרועותיהם לעולם הבא, ואלי יחשבו רע - שאומרים להפך, כאלו השם יתברך שולח להם היסורים לרעתם, חס ושלום, לרחקם, חס ושלום.

גם מי שהתורסק יכול להתקרב ולזכות לעולם הבא

ואם יאמר האדם האמת הוא כן, שהיסורים ונדחקות הפרנסה בא בחסד, וכונתו יתברך לטובה כדי להתקרב על ידי זה דיקא להשם יתברך כנ”ל, אבל אף על פי כן קשה לי להתקרב, כי כבר נתעיתי מאד ואני רחוק מהתורה והמצוות מאד, ובמה אזכה את ארתי לשוב להשם יתברך? על זה משיב ואמר שם אחר כך: דבר אחר, אפלו אין ישראל עושין מצוה לפני אלא מעט כפי שש של תרגולין שמנקרין באשפה אני מצרפו לחשבון גדול - הרי מבאר לנו תשובה הגונה על כל הנ”ל, לומר, כי אף על פי כן אם אתה הוא כמו שהוא, גם אתה, תוכל לשוב ממקומך שגלפדת בו ולחטף טוב בכל יום ולזכות לחיי עולם הבא, כי הלא אפלו אם אין ישראל עושין מצות אלא מעט כפי שש של תרגולין שמנקרין באשפה הוא גם כן מצרפן לחשבון גדול, כנ”ל.

כו

חֲשׂוֹן מִשְׁפָּט

לְקוּמֵי הַלְבוּת הַלְבוּת פְּרִיקָה וְטַעֲנָה הַלְכָה ר

הַרְחֵבּוֹת הַרְבֵּה, כִּי בְּאֵמַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵינּוּ נִפְרָע וְכֵן מֵעַט מֵעַט, וְעַל-יְדֵי-זֶה יוּכַל לְחַטֵּף עַל כָּל פְּנִים מֵעַט מֵעַט תּוֹרָה וּמִצְוֹת, כְּתַרְנַגּוּל הַמְּנַקֵּר בְּאִשְׁפָּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יוּכַל לְצַעֵק וּלְזַעֵק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹשִׁיעַ אוֹתוֹ גַּם מִזֶּה, וַיִּזְכֶּה לְצִאת מֵהַצָּרוֹת לְגַמְרֵי וּלְהַתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשִׁלְמוֹת. כִּי בּוֹדָאֵי כְּנֻגוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עַל הָאֲדָם הַכֹּל לְטוֹבָה גְּדוֹלָה, כְּמוֹ שֶׁסֵּפֶר שֵׁם אַחֲרֵי-כֵן: וְהֵינּוּ דְאָמַר רַבָּא מֵאֵי דְכְּתִיב "וַיִּגְּדֵי אֶפְרַיִם וְכוּ', וְכַנֵּ"ל:

באמת אם היו הכל שומעים לקול הצדיקי אמת - היו מתבטלים כל הצרות

יד. וְזֵהוּ (שְׁמוֹת ו, ב): וַיְדַבֵּר אֱלֹקִים אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי ה' - שֶׁהוֹכִיחוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל שְׂאֵמְרֵי (שֵׁם ה, כב): לְמָה הִרְעַתָּה, עַל-יְדֵי שִׁינְאוֹ דְתַן וְאֲבִירִים נִצְבִּים לְקִרְאָתוֹ, וְאָמְרוּ לוֹ (שֵׁם ה, כא): יֵרָא ה' עֲלֵיכֶם וַיִּשְׁפֹּט וְכוּ', כִּי בְּאֵמַת אִם הָיָה הַכֹּל שׁוֹמְעִים לְקוֹל הַצְּדִיקִי אֵמַת לִילָךְ בְּדַרְךְ זֶה - לְהֵאֱמִין תְּמִיד בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהַכֹּל לְטוֹבָה, וְלִתְּן שִׂבְחָ וְהוֹדִיָּה תְּמִיד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בֵּין בְּטוֹבוֹ בֵּין בְּעִקּוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים יג, א): "בַּה' אֶהְלֵל דָּבָר בְּאֱלֹקִים אֶהְלֵל דְּבָר", בּוֹדָאֵי הָיָה מִתְּבַטְּלִים כָּל הַצָּרוֹת וְכָל הַגְּלוּיֹת לְגַמְרֵי, וַיִּכְבֵּר הִיתָה גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה. אִךְ עַקֵּר עֵבֹב הַגְּאֻלָּה בְּכָל וּבְכַפְרֵט, הוּא עַל-יְדֵי רַבּוּי הַחוֹלְקִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת דְתַן וְאֲבִירִים שִׁינְאוֹ נִצְבִּים לְקִרְאָת מֹשֶׁה וְכוּ'. כִּי בְּאֵמַת, אִף-עַל-פִּי כְּשִׁמוּדִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מִתְּבַטְּלִים כָּל הַצָּרוֹת הַנִּמְשָׁכִין מִהַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת וְכוּ', עַד שֶׁמִּתְבַּטֵּל הַצָּרָה לְגַמְרֵי וְכוּ', אִף-עַל-פִּי-כֵן "אֵת זֶה לְעַמֵּת זֶה עֲשֵׂה הָאֱלֹקִים" (שְׁמֹת ו, יג), וְתַכְּף שֶׁמִּתְחִיל אֵיזָה צְמִיחַת קֶרֶן יִשׁוּעָה, אֲזִי תַכְּף הַסְּטָרָא אַחֲרָא וְהַמְּסֻטֵּינִים מִתְגַּרְרִים בְּיֹתֵר וְיֹתֵר לְקַטְרֵג וּלְהַגְבִּיר הַצָּרָה, חֵס וְשְׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁבְּנֵי גֵנִי אָדָם הַנִּלְחָמִים זֶה עִם זֶה, כְּשֶׁאֲחָד רּוֹאֶה שֶׁחִבְרוּ מִתְגַּבֵּר - הוּא מִתְגַּבֵּר יוֹתֵר וְכוּ', וְכַמְבָּאֵר בְּהַתּוֹרָה: "וַיֹּאמֶר בְּעוֹ" וְכוּ' סִימָן ס"ה וּבְמִקּוֹם אַחֵר. וּמִזֶּה בָּאִים כָּל הַנִּפְלִאוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְהַתְּרַחֲקוֹת שֶׁל כָּל בְּנֵי אָדָם, וּבְכַפְרֵט שֶׁל הַכְּשָׁרִים שֶׁהַתְּחִילוּ לְהַתְקַרֵּב וּנְתַרְחֲקוּ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן.

בנדאי דבר חי על ידי משה נאמן ביותו - יקום לעולם

וַיִּשִׂים לְכַף הַיָּטִב לְדַבְרֵי רַבּוּתֵינוּ וְ"ל הַקְּדוּשִׁים הָאֵלוּ, עַד הֵיכָן הֵם מִחֲזַקִּין אֵת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אֶפְלוֹ אִם הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא, עֲדִין הוּא יוּכַל לְחַטֵּף תּוֹרָה וּמִצְוֹת וּלְזַכּוֹת לְחַלֵּק טוֹב לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֶפְלוֹ כְּשֶׁאִין עוֹשִׂין מִצְוֹת כִּי אִם כְּתַרְנַגּוּל וּמִנְקֵר בְּאִשְׁפָּה וְכוּ', וְהֵבִין מִשְׁשֵׁל הַיָּטִב לְהֵבִין מִמֶּנּוּ הַנִּמְשָׁל [כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי א, ו): "לְהֵבִין מִשְׁשֵׁל וּמִלִּיצָה" וְכוּ'], שֶׁהַמְשִׁילוֹ הֵעֲנִין לְתַרְנַגּוּל הַעוֹמֵד בְּאִשְׁפָּה וְזָכַל וְכוּ', וּמִנְקֵר מִשֵּׁם מֵעַט דְּמַעַט מֵאֲכָלוּ, שֶׁהוּא חֵלֶק מֵאֲלֵף מִגְרָעִין חֹטֵה אִו קְטַנִּית אַחַת. וְאֶפְלוֹ אִם יִשְׂרָאֵל אִין עוֹשִׂין מִצְוֹת לְפָנָיו רַק כְּמוֹ זֶה הַתְּרַנַּגּוּל הַמְּנַקֵּר בְּאִשְׁפָּה כְּנֵ"ל - גַּם זֶה הוּא יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמֵי מְצַרֵּף לְהַשְׁבוֹן גְּדוֹל.

רבותינו ז"ל מחזקין כל אחד - שצדו יכול לחטף תורה ומצוות

וְהָרִי הוֹדִיעַ לָךְ הַתְּנָא עַד הֵיכָן רַחֲמֵי יִתְבָּרַךְ מִגִּיעִים, וְעַל-כֵּן גַּם אֲתָה יוּכַל לְהַתְקַרֵּב, אִף-עַל-פִּי שְׁנֻמָּה לָךְ שֶׁאֲתָה עוֹמֵד בְּאִשְׁפָּה וְזָכַל וְכוּ', אִף-עַל-פִּי-כֵן גַּם מִשֵּׁם אֲתָה יוּכַל לְנַקֵּר בְּאִשְׁפָּה וּלְחַטֵּף מֵעַט מֵעַט טוֹב, כִּי גַם זֶה יִקָּר בְּעִינֵי יִתְבָּרַךְ כְּנֵ"ל, וְזָכַל זֶה מִבְּאֵר הַיָּטִב עַל-פִּי הַתּוֹרָה "אֲזַמְרָה לְאֱלֹקֵי בְּעוֹדִי" וְכוּ', שֶׁמְבָאֵר שֵׁם, שֶׁאֶפְלוֹ אִם גַּם מֵעַט הַטוֹב מְעַרֵב בְּפִסְלֵת, אִף-עַל-פִּי-כֵן עַל כָּל פְּנִים יֵשׁ בּוֹ נִקְדָּה טוֹבָה וְכוּ', הֵינּוּ כְּנֵ"ל].

הודיע לך התנא עד היכן רחמי יתברך יתערב מעינים

וְאִם תִּטְעֵן עוֹד וְתֹאמַר הָאֵמַת הוּא כֵּן, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹלַח הַיִּסּוּרִים בְּרַחֲמִים מֵעַט מֵעַט, וְגַם מִבְּקַשׁ מֵאֲתָנוּ שֶׁעַל כָּל פְּנִים נַחֲטָף מִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים מֵעַט מֵעַט כְּתַרְנַגּוּל הַמְּנַקֵּר בְּאִשְׁפָּה, אֲבָל מָה אֲעֲשֶׂה כִּי נִתְרַחֲקַתִּי כְּ-כָף, עַד שֶׁאִינִי יוּכַל לְקַבֵּל גַּם אֵלוּ הַיִּסּוּרִים וְדַחְקוֹת הַפְּרִנְסָה, וְהוּא מוֹנֵעַ אוֹתִי הַרְבֵּה, עַל זֶה הַשִּׁיבוֹ שֵׁם בְּדַבְרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים, שֶׁאָמְרוּ שֵׁם סְמוּךְ לְזֶה: דְּבַר אַחַר בְּשִׁכְרָ שֶׁמְשׁוּעִין לְפָנָי אֲנִי אוֹשִׁיעַ אוֹתָם - הֵינּוּ כְּאֹמְרֵי הַרִּינִי נוֹתֵן לָךְ עֲצָה טוֹבָה גַּם עַל זֶה שֶׁתִּצְעַק וְתִשׁוּעַ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל זֶה, וּבּוֹדָאֵי יוֹשִׁיעַ אוֹתָךְ וַיּוֹצִיאֲךָ גַּם מֵאֵלוּ הַיִּסּוּרִים וְדַחְקוֹת הַפְּרִנְסָה.

הריני עתה לך צעה טובה שתצעק ותשוע לחשמי יתברך

הַנְּךָ רּוֹאֶה, שֶׁבְּמֵאֲמַר זֶה כְּלוּלִים כָּל דְּבָרֵינוּ הַנִּזְכָּרִים, שֶׁהָאֲדָם צָרִיף לְהֵאֱמִין בְּרַחֲמֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁבּוֹדָאֵי הַיִּסּוּרִים לְטוֹבָה, וְלְהַשְׁתַּדֵּל לְמַצָּא בְּהֵם

צריך להאמין ברחמי חי שבודאי היסורים לטובה

לקוטי הלכות הלכות פריקה וטענה הלכה ר חשן משפט

עד שאמר: מי ה' וכו', ואמר: תכבד העבדה - בכבודות עצום שלא לתן להם תבן. וזה היה נסיון לישראל להתחזק אז דקא באמונה, להאמין, כי בודאי דבר ה' על-ידי משה נאמן ביתו - בודאי יקום לעולם, פאשר באמת רב הכשרים הלכו בזה. אבל נמצאו חולקים דתן ואבירם שהטעו רבים אחריהם, עד שיצאו נצבים לקראת משה ואמר: ירא ה' וכו', כאלו הם מקנאים קנאת ה' צבאות, וטוענים בעד ישראל ומוסרים דין לשמים על משה רבנו - שמוסר כל נפשו בעדם עד שאומרים: ירא ה' עליכם וישפט - ומרבו מחלוקתם התגברו הפעלות משתנות להעלים, חס ושלום, התגלות אהדות הפשוט שממש כל הגאולה, פנ"ל, והמחלקת הרע שלהם התגבר, פנ"ל, עד אשר "העושק יהולל חכם ויאבד את לב מתנה" (קהלת י, ט) - שהוא לב משה, כמו שאמר רבותינו ז"ל, עד שמשה מעצם צרתו אמר: למה הרעתה לעם וכו'. כי משה טען: למה זה שלחתי - כי הלא זה דברי גם מקדם שלא רציתי לילך בשליחות זה מחמת רבוי החולקים וכו' וכנ"ל.

חס ושלום, בין שם ה' לשם אלקים, שזה עקר הפרוד, חס ושלום. הינו כי רצה לכפר ולהפריד הפעלות משתנות מאחדות הפשוט, מחמת שאי אפשר להבין זאת בשכל, כמו שמבאר שם. אבל השם יתברך הכהו מכות גדולות והציל ישראל מכלם, והראה מופתים גדולים ונוראים, שעל-ידי כל זה ראה בעיניו שכל הפעלות משתנות הם מאחדות הפשוט עד שהכרח להודות בעצמו, ואמר ה' הצדיק:

טו. וכן מתנהג עתה שכל מה שמתעורר אינה צמיחת קרן וישועה בכלליות או בפרטיות, אזי תכף מתגבר שפגמו יותר ויותר, כמו שני בני אדם הנלחמים וכו' פנ"ל, ואם ירצה להתגבר עוד יותר מתגברים הם עוד יותר ויותר וכו' עד שנתעקם לב הרבה, כאלו אי אפשר עכשו, חס ושלום, לשוב ולהתקרב להשם יתברך. אבל סוף כל סוף יגמר השם יתברך את שלו ויגאלנו גאולה שלמה על-ידי זכות אבות, ועל-ידי כח הצדיקי אמת והכשרים הנלוים אליהם המאמינים בהאמת והולכים בדרך הנ"ל - להאמין שהכל לטובה ולתת שבח והודיה להשם יתברך תמיד בשמחה ולהתחזק על-ידי זה - להתפלל ולהתחנן להשם יתברך וכנ"ל, ועל-ידי זה וישיענו השם יתברך ויצילנו ויוציאנו מכל הצרות והדחקות, וימהר לגאלנו גאולה שלמה שאין אחריה גלות במהרה בימינו, אמן פן יהי רצון:

טז. ועל-כן חובה עלינו לזכר וציאת מצרים בכל יום. כמו שפיתוב: למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך, וכן בהתחלת נתינת התורה התחיל אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים (שמות כ, ב), וכן ברב המצות הזכיר וציאת מצרים. כי עתה כל ההתחלה שלנו לכנס בעבודת ה' בכל יום ויום הוא על-ידי וציאת מצרים, כי עתה תהלה לאל יש לנו התחלה טובה מהיכן להתחיל, מאחר שכבר גמר ה' יתברך ושיעו על-ידי משה והוציאנו מצרים באותות ונוראות, שעל זה אנו נותנים שבח והודיה אליו יתברך בכל יום ערב ובקר, שזהו בחינת תורה הלכה, שעל-ידי זה מאיר

והישיב לו השם יתברך, שבודאי הוא יגמר את שלו ברחמי הגדולים ובזכות אבות, ובזכות אהרן והכשרים הנלוים אליו המאמינים במשה באמת, ומבטלים שנוי דעתם, שהם בחינת פעלות משתנות לדעה אחת של משה, שעל-ידי זה נכללים באחדות הפשוט פנ"ל, ועל-ידי כל זה תהיה הגאולה בשלמות. וזה וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה' - הינו בחינת (תהלים ק, א): "דעו כי ה' הוא האלקים" המבאר בסוף התורה הנ"ל, שפרש שם, שכל הפעלות משתנות הנמשכים משם אלקים - כלם כלולים בה' שהוא אחדות הפשוט, עין שם.

וזהו וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה' - כי הכל אחד, כי ה' הוא האלקים, כי כל הפעלות משתנות - כלולים באחדות הפשוט, ובודאי יגמר את שלו לגאולם, כי פרעה אמר מי ה', כי לא האמין בשם ה' כי יניקתו היה רק משם אלקים, כמובא (פירוש חיים, חג הפסח, פרק ח), כי רצה להפריד,

מתנהג עתה שכל מה שמתעורר אינה צמיחת קרן וישועה בכלליות או בפרטיות, אזי תכף מתגבר שפגמו יותר ויותר, כמו שני בני אדם הנלחמים וכו' פנ"ל, ואם ירצה להתגבר עוד יותר מתגברים הם עוד יותר ויותר וכו' עד שנתעקם לב הרבה, כאלו אי אפשר עכשו, חס ושלום, לשוב ולהתקרב להשם יתברך. אבל סוף כל סוף יגמר השם יתברך את שלו ויגאלנו גאולה שלמה על-ידי זכות אבות, ועל-ידי כח הצדיקי אמת והכשרים הנלוים אליהם המאמינים בהאמת והולכים בדרך הנ"ל - להאמין שהכל לטובה ולתת שבח והודיה להשם יתברך תמיד בשמחה ולהתחזק על-ידי זה - להתפלל ולהתחנן להשם יתברך וכנ"ל, ועל-ידי זה וישיענו השם יתברך ויצילנו ויוציאנו מכל הצרות והדחקות, וימהר לגאלנו גאולה שלמה שאין אחריה גלות במהרה בימינו, אמן פן יהי רצון:

חובה עלינו לזכר וציאת מצרים בכל יום

בודאי הוא יגמר את שלו ברחמי הגדולים

כל הפעלות משתנות - כלולים באחדות הפשוט

לקוטי הלכות

הלכות פריקה וטעניה הלכה ד

חשן משפט

סו

האמת וכו', עד שנתגלה אחדות הפשוט מתוך הפעלות משתנות, שעל-ידיה מתבטל כח הגלות של העפוסים וכו' וכנ"ל, עד שנופדה על-ידיה לגאולה שלמה, וכנ"ל.

ועל-כן מחיבים לזכר יציאת מצרים בכל יום ערב ובקר, וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משבח. כי כל התחלתנו עתה לצפות לישועה עדין, ולהתקרב להשם-יתברך הוא על-ידי יציאת מצרים וכנ"ל. ומזה נלמד להבין גם בפרטיות הנסים והנפלאות שהשם-יתברך עושה עמנו בכל דור, עד שגם בפרטי פרטיות עושה השם-יתברך נסים רבים עם כל אחד ואחד בכל יום ויום, שעל זה אנו מודים לו יתברך בכל יום, שזהו בחינת תודה וכו' וכו', שעל-ידיה יכול כל אחד להתקרב להשם-יתברך, כנ"ל.

כל התחלתנו עתה לצפות לישועה על ידי יציאת מצרים

ועל-כן אומרים בכל יום קדם התפלה של שמונה עשרה אמת ויציבו שחריה, אמת ואמונה ערבית - ששם מספרים ומודים לו יתברך על הנסים של יציאת מצרים ועל הנסים ונפלאות שבכל דור ודור, כמו שאומרים: עזרת אבותינו אתה וכו', מגן ומושיע להם ולבניהם אחריהם בכל דור ודור - פי על-ידיה דיקא שמודים לו יתברך על כל הנסים וכו' כנ"ל, על-ידיה דיקא יכולים לכנס בתפלה להתפלל ולהתחנן לפניו יתברך, וכנ"ל.

על ידי ספור הנסים אשר להתפלל

ועל-כן בשבת מוסיפים נשמת - שהוא שבח והודאה נפלאה, כי עקר כלליות הפעלות משתנות באחדות הפשוט הוא על-ידי קדשת שבת קדש, שזה זוכים על-ידי הודאה כנ"ל, על-כן אומרים אז השבח והודאה נפלאה, שהוא נשמת כל חי תברך וכו':

מוסיפים נשמת - שהוא הודאה נפלאה

יו. וזהו בחינת כל ספר תהלים שיסד דוד המלך, עליו השלום, שהוא בחינת משית, שעל ידו תהיה הגאולה שלמה, שהוא חמשה ספרים כנגד חמשה חמשי תורה. כי עקר קיום התורה הוא על-ידי בחינת תהלים - שהוא בחינת תודה הודאה שעל-ידיה מתקרבים להשם-יתברך ומקיימין התורה וכנ"ל. ועל-

עקר קיום התורה הוא על-ידי בחינת תהלים

כן סים משה אשריך ישראל, וכוה פתח דוד אשרי האיש כמו שאיתא במדרש רבה פרשת ויחי' ופרשת וזאת הברכה - כי משה יגע מאד עד שמצא ההתחלה, כי הוא היה הגואל הראשון, שהיה קשה מאד למצא הדרך הזה של תודה והודאה מחמת שעדין לא היתה שום גאולה, ומעת שהתחילו בני ישראל להיות לעם - תכף ירדו בגלות מצרים, על-כן באמת היה קשה בעיניו השליחות מאד. אבל עכשו שכבר הוציאנו ממצרים ונתן לנו את התורה והפליא חסדו עמנו כל-כף, תהלה לאל יש לנו על מה להודות, שעל-ידיה יכולין להתקרב להשם-יתברך, כנ"ל.

ועל-כן סים: אשריך ישראל מי כמוך עם נושע בה' וכו', להודות להם שצריכין תמיד לשבח ולהודות להשם-יתברך על נצימת גורלם ולומר בכל יום בשמחה: אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו וכו'. ובמה שסים משה פתח דוד ספר תהלים אשרי האיש וכו', ויסד כל מזמורי תהלים על זה - להכניס בגו דרך זה, להתחיל תמיד מבחינת תהלים, להודות ולהלל להשם-יתברך על כל החסדים וכו' כנ"ל, שעל-ידיה עקר ההתקרבות להשם-יתברך, שעל-ידיה תבוא הגאולה, וכנ"ל.

להתחיל תמיד מבחינת תהלים להודות ולחלל

וזהו שפכת אדמו"ר ו"ל שתהלים מסגל לתשובה וסימן עג תנינא, דהיינו להתקרב להשם-יתברך ולתורתו הקדושה, הינו כנ"ל, שעקר ההתקרבות על-ידי תודה, שזהו בחינת תהלים וכנ"ל.

עקר התקרבות על-ידי תודה

ועל-כן משה סים באשרי שהוא בחינת תודה - שמודים על חלקנו ואומרים אשרינו וכו', פי משה לא היה יכל להתחיל בזה, מחמת שהוא היה הגואל הראשון ולפניו לא קדמה גאולה וכנ"ל, אף אחר שכבר גאל את ישראל ויגע כל ימיו, עד שהכניס את התורה בישראל, אז סים באשרי, להודות להם שילכו בדרך זה להודות על חלקם וכו' וכנ"ל. ועל-כן דוד שהיה אחר משה אמר: אני אתחיל בזה כמה שסים משה, כי עתה שכבר זכינו ליציאת מצרים ולמתן-תורה על-ידי משה, עתה כל התחלתנו על-ידי בחינת אשרי - שהוא בחינת תודה, וכנ"ל:

אחר תפילה - וכל משה לסיים באשרי

לקוטי הלכות ה' הלכות פריקה וטעויה הלכה ד' חשן משפט

עקר
ההתקרות
לחשם
יתברך על
די הודאה
ושירות
ותשבחות

היגונו על-פי התורה הנ"ל, שעקר ההתקרות להשם-
יתברך הוא על-ידי הודאה ושירות ותשבחות,
שעל-ידי-זה מאיר האמת ברובע הדבור, עד שזוכין
לגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שהוא
מה שרבים שהם שנוי דעות, שזה עקר בחינת פעולות
משתנות, מספימים לדעה אחת אמתית וכו', שעל-
דירי-זה מתבטלין כל הצרות וכל הגליות וכו' כנ"ל,
ועל-כן עקר ידיעת אלקותו בעולם בשלמות שהוא
בחינת התישבחות כסאו כביכול כנ"ל, הוא על-ידי
שירה דיקא, כי שירה הוא עקר שלמות ההודאה,
שאומרים ההודאות בלב שלם בשיר ושמחה, שזה
זכו ישראל בקריעת ים סוף, אחרי שכבר התחילה
ישועתם שיצאו ממצרים, וכבר אמרו הלל והודאה
בפסח, עד שזכו להפיל את מצרים לגמרי, כי נתבטלו
רבו השנויים של הפעולות משתנות ונתגלה אחדות
הפשוט, והאמינו בה' ובמשה עבדו. וכל מה
שנתבטלו הגלות והצרות של המצרים עד שכל
העכו"ם נתבטלו, כי נפל עליהם אימתה ופחד, כמו
שכתוב (שמות טו, יח): "שמעו עמים ירגזון" וכו'
על-ידי-זה נתגלה ביותר אחדות הפשוט מתוך פעולות
משתנות, ועל-ידי-זה נתגדל התורה והודאה יותר
יותר, עד שאמרו שירה בלב שלם, בחינת אז ישיר
משה, ואז דיקא נתישבה מלכותו יתברך, בבחינת
'יושב על פסא', מחמת שאז נתגלה ביותר התגלות
אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שזה עקר
כבוד מלכותו כמו שכתוב שם.

הספימו
לדעה אחת
ונכללו בה'
ובמשה
באמונה
שלמה

כי עקר בגין כסאו, כביכול, הוא מהפעלות משתנות
כשנבקצין יחד בדעה אחד ונכללין באחדות
הפשוט, מזה נבנה כסאו, כביכול, שפלוה מגנין
סגיאין, כי העקר הוא מה שרבים שיש בהם שנוי
דעות כלם נכללין בדעה אחת אמתית וכו' כנ"ל, כמו
שהיה אז בשעת קריעת ים סוף, כמו שכתוב: ויאמינו
בה' ובמשה עבדו - שכלם הספימו לדעה אחת ונכללו
בה' ובמשה באמונה שלמה.

וכך נפשות ישראל חצובים מפסא הכבוד,
וכשנכללים יחד בדעה אחת בהאמונה הקדושה,

וזה שאמרו רבותינו ז"ל (מדרש תהלים א), שדוד אמר
עשרים ושנים פעמים 'אשרי' בתהלים כנגד
מקמי התורה שהוא בעשרים ושנים אותיות. הינו
כנ"ל, כי עקר קיום התורה על-ידי 'אשרי' כנ"ל,
שצריך כל אחד לומר כמה פעמים 'אשרי' בכל יום
- לתת שמחה בלבו על חלקו שזכה להיות בכלל
ישראל וכו' וכנ"ל. כי העקר הוא שמחת התורה
והמצות, פמיוב מזה הרבה בכתבי האר"י ז"ל (שער
המצות בהקדמה, פרי-עין חיים, שער עולם הששיה, פרק א), ובפרט
בדברי אדמו"ר ז"ל, וכן יסודו לנו קדמונינו לומר
שלוש פעמים 'אשרי' בכל יום, וכן אומרים בכל יום
בבקר: אשרינו מה טוב חלקנו וכו' אשרינו וכו', וכן
אומרים אחר התפלה: ברוך אלקינו שבראנו לכבודו
והבדילנו מן התועים וכו' וכן הרבה. וצריך כל
אחד לשום לב לזה לשמח עצמו בזה בכל נקדה
ונקדה טובה שיש בו מקדשת ישראל וכו', כי זה
חינו, כי על-ידי-זה ההתקרות להשם-יתברך,
וכנ"ל:

העקר הוא
שמחת
התורה
והמצות

יח. וזה בחינת מה שאיתא במדרש רבה, שמות פרשה
כ"ג: "אז ישיר משה" (שמות טו, א) - הדא הוא
דקתיב (תהלים עג, ב): "נכון כסאך מאז", אמר רבי
ברכיה בשם רבי אבהו, אף-על-פי שמעולם אמה לא
נתישב כסאך ולא נודעת בעולמך עד שאמרו בניך
שירה וכו', משל למלך שעשה מלחמה ונצח וכו',
אלא כביכול עומד, שנאמר (חבקוק ג, א): "עמד וימדד
ארץ", אבל משעמדת בים ואמרנו שירה לפניך, מאז
נתישבה מלכותך וכסאך, הוי "נכון כסאך מאז" באז
ישיר; עד כאן לשונו. וכלל פגנות המדרש, שקדם
שישראל אמרו שירה היה השם יתברך בבחינת עומד,
ולא היה נכון כסאו עדין שישב עליו, הינו שעדין לא
נתישבה מלכותו, ולא נודע בעולמו, עד אחר שאמרו
שירה, אז הכינו כסאו, כביכול, ואז השיבו אותו
יתברך, כביכול, על כסאו. כי אז נתישבה מלכותו
ונודע בעולמו, ואז מלכותו, כביכול, גדול ביותר
בבחינת אגוסטוס. אבל בתחלה היה רק בבחינת מלך,
כמו שכתוב שם: 'משל למלך שנצח מלחמה ועשו
אותו אגוסטוס' וכו' עין שם.

קדם
שישראל
אמר שירה
היה די
בבחינת עומד

לקוטי הלכות

הלכות פריקה ומענה הלכה ד

חשן משפט

סח

שנפשות ישראל מתאחדות באמונה באשלים פסא ה

על-ידי-זה נבנה ונגדל פסא כבודו ותברך, פי כל בנינה מנפשות ישראל החצובים משם, ואז נתישב מלכותו כמלך היושב על פסאו, בבחינת ישיבה ולא בבחינת עמידה, כי נודע בעולמו היטב, ונתישב בדעת ובלב כל אחד ואחד, בבחינת ישיבה על פסא, כנ"ל. וכל זה זכו על-ידי שירה, שהוא שלמות ההודאה בלב שלם כנ"ל, כי כל השירות כלולים מעשרה מיני נגינה, שנאמר בהם ספר תהלים, שהם בחינת שיר פשוט כפול משלש מרבע, כמו שכתוב במקום אחר (בסימן ט).

הגאולה האחרונה על-ידי-זה, בבחינת (מכה ז, טו): "כימי צאתך ממצרים אראנו נפלאות", וכמבאר לעיל (באות ט).

משה המשיך השירה מלעתי ועל ידי זה נתגלה אחרות הפשוט מפעלות משתנות

ואז כשגמר משה הגאולה הראשונה ונפלו ומתו מצרים על שפת הים ויאמינו בה' וכו', אז ראה משה שדבר אלקינו יקום לעולם, ועל-כן אז ישיר משה שהמשיך השירה משיר שלעתידי, כי י"ד על שם העתיד, וכמו שאמרו רבותינו ו"ל (סנהדרין צא:): 'מכאן שעתיד משה לשיר'; הינו שהמשיך שירה משיר של עתיד, שהוא בחינת שיר פשוט כפול משלש מרבע, שהוא בחינת רבוע הדבור, שלעתידי יהיה כל זה בתכלית השלמות. ועתה המשיך השירה משם, ועל-ידי-זה נתגלה ביותר התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שזה נתגלה על-ידי רבוע הדבור, כי השירה שהוא שיר פשוט כפול משלש מרבע נמשך משם, כנ"ל. ועל-כן אז הוכן פסאו ונתישב מלכותו בבחינת נכון פסאף מאז, כנ"ל.

לא איש דברים אנכי גם מתמול גם מפלגים גם מאז - רבוע הדבור

וזה בחינת שלמות רבוע הדבור, שהוא מרמז בפסוק (שמות ד, ט): 'לא איש דברים אנכי גם מתמול גם משלשם גם מאז וכו' [עין שם היטב בהתורה הנ"ל]. איש דברים - זה בחינת שיר פשוט, גם מתמול - הינו היום ואתמול זה בחינת כפול. גם משלשום - זה בחינת משלש. גם מאז דברך - זה בחינת מרבע. כי השם יתברך טען עם משה שבעה ימים, כמו שאמרו רבותינו ו"ל (ויקרא וכה יא, ט), וכמו שפרש רש"י, כי שלשה גמין רבויים. ואלו השבעה ימים הם כנגד שלשת קני האמת שמאריך ברבוע הדבור, כדי שעל-ידי אלו השבעה ימים יאירו שלשת קני האמת ברבוע הדבור, שעל-ידי-זה יתגלה אחדות הפשוט וכו', שזה עקר גמר תקון הגאולה.

כיס נתגלה שכל הפעלות משתנות נמשכין מאחז הפשוט

ועל-כן סים השירה: שמעו עמים ירגזון חיל אהז ישיבי פלשת וכו' וכו', תפל עליהם אימתה ופחד בגדל זרועך ידמו כאבן וכו', תבאמו ותטעמו בהר נחלתך מכוון לשבתך פעלת ה' מקדש וכו'. כי עקר התקון הוא בבחינת הבית המקדש, שהוא בחינת פסא הכבוד, כמו שכתוב (ירמיה יז, יב): 'פסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשנו', פי שם כל הברכות וההודאות וכל השירות ותשבחות שמנצחים הלויים בשיר על הדיוכן, ושם כל ההלכות, כמו שכתוב (דברים יז, ח): 'כי יפלא ממך דבר וכו', וקמת ועליה' וכו', ושם מתקבצים כל נפשות ישראל בחד ונקללין באחדות הפשוט, כמו שכתוב (תהלים קכב, ד): 'ששם עלו שבטים וכו' להודות לשם ה' וכו', וכל זה זוכין על-ידי תקף הנסים של יציאת מצרים וקריעת ים סוף, שעל-ידי-זה נתבטלו כל המצריים וכל השבועים עמוס, כי כלם נבהלו ונפחדו אילי מואב ואלופי אדום וכל ישרי כנען - שהם עקר פגם השנויים של הפעלות משתנות, שמתקף הנסים הכרחו כלם להודות על האמת שכל הפעלות משתנות נמשכין מאחד הפשוט.

המיר של חסון רבוע הדבור יתה רק על-ידי פשיח

אבל משה אמר ביום השביעי לא איש דברים אנכי גם מתמול וכו' ואף-על-פי שהשם יתברך אמר לו מי שם פה לאדם וכו', השיב: שלח נא ביד תשלח, פי יודע אני שאיני גואלם לעתיד וכו' כמו שאמרו רבותינו ו"ל (פרקי דרבי אליעזר ט), הינו שאמר, שעדין לא זכה לגמר תקון שלמות הדבור שהוא בחינת מלכות פה, שמרמז בפסוק גם מאז, שהוא בחינת נכון פסאף מאז, כמובא שם זה הפסוק לענין זה, כי זה הגמר של תקון רבוע הדבור יהיה רק על-ידי משיח - שיזכה להמלוכה דקדשה.

הפאלה הראשונה כדי שיזכה לתודה חודתה

אבל השם יתברך גזר על משה, שאף-על-פי-כן הוא מכרח לילך, כי ההכרח שיתחיל הגאולה הראשונה כדי שיזכה לתודה הודאה, כדי לגלות אחדות הפשוט וכו', עד שסוף כל סוף יהיה גמר

לקוטי הלכות הלכות פריקה ומענה הלכה ר חזן משפט

וזהו בחינת בגדל זרועה ידמו באבן - שגדמו ונתבטלו בבחינת בטול הפעלות משתנות באחדות הפשוט. וזהו ידמו באבן - 'אבן' זה בחינת אב וכן פחדא (סימן כב), הינו בחינת כלליית נפשות ישראל שהם בחינת בניים למקום, שנקללו באביהם שבשמים באחדותו הפשוט, ואז מגדל תקף הנסים והנפלאות הנוראות אז גם כל העמים נפל עליהם אימתה ופחד עד שגדמו ונתבטלו כמו אבן, כמו ישראל שנקללו באחדותו אז בבחינת אב וכן פחדא, כמו כן נתבטלו רבוי השנויים שלהם והכרחו להודות על האמת, וזהו בחינת ידמו באבן וכנ"ל.

ידמו באבן - בחינת אב וכן פחדא

ועל-כן נסמך לזה תבאמו ותטעמו בהר נחלתך וכו' - הינו בנין בית-המקדש, ששם עקר התגלות אחדות הפשוט וכו', שהיא בחינת יושב על פסא כבודו, כי הבית-המקדש בחינת פסא הכבוד וכו' כנ"ל, והוא מכון לשבתך - 'לשבתך' דיקא, בחינת יושב על פסא וכו' וכנ"ל, וכן אמר שלמה: "מכון לשבתך עולמים", וכנ"ל.

בית המקדש - התגלות אחדות הפשוט

וזהו ה' ימלך לעולם ועד, כי על-ידי-זה עקר התגלות מלכותו לעולם ועד, שנתישב מלכותו על פסא, כפיכול, ונודע בעולמו וכנ"ל, ועל-כן כופלין הפסוק ה' ימלך לעולם ועד בשאומרים שירת הים בכל יום, הינו בחינת מלך ואגוסטוס הנ"ל, שזה עקר בחינת שיתחו על פסא, כשנגדל מלכותו יותר ויותר בבחינת אגוסטוס, כמבאר שם במדרש הנ"ל, עין שם היטב:

עקר בחינת ישיבתו על פסא, כפיכול מלכותו

יט. וזה בחינת מה שמתחילין בראש-השנה: המלך יושב על פסא רם ונשא! כי אז עקר התישבות מלכותו על פסא, כפיכול, כי בראש-השנה נברא העולם - שבראו השם-יתברך בפעלות משנות הרבה מאד. וזה כל עבודתנו בראש-השנה לגלות לכל באי עולם שהשם-יתברך ברא העולם, שכל הפעלות משנות - נמשכין מאחדותו הפשוט יתברך, ועל-כן עוסקין אז בראש-השנה ברבוי ההודאות ושירות ותשבחות, כמו שסדרו לנו קדמונינו בהפיוטים הרבים, שכלם הודאות ושירות נפלאות, כמו: אתה

כל עבודתנו בראש-השנה לגלות ששם יתברך ברא העולם

הוא אלקינו בשמים ובארץ וכו' מלך עליון וכו' וכו'. כי על-ידי הודאות - נתגלה אחדות הפשוט מתוך הפעלות משתנות כנ"ל, שעל-ידי-זה עקר תקון בחינת פסא הכבוד לישב עליו כפיכול, כנ"ל. ועל-כן מתחילין אז המלך יושב על פסא ואומרים בלא ה' דיקא, להורות כי אז עקר התחלת שיתחו על פסא וכו', כי בכל השנה אומרים המלך היושב - שישב מכפר, הינו מראש-השנה, שאז כפיכול הושיתו אותו ישראל על פסא. ועל-כן בראש-השנה אומרים המלך יושב וכו', כי עתה בראש-השנה, שאז מגלין ישראל שברא היום את העולם והמשיך כל הפעלות משנות מאחדותו הפשוט וכנ"ל, ועל-כן עתה הוא יושב על פסא וכו', וכנ"ל.

עקר ראש השנה - להודות להלל

ועל-כן ברפת מלכיות זכרונות ושפורות שמוסיפין בראש-השנה מתחילין בשבח 'עלינו', כי זה עקר ראש-השנה - להודות להלל לשבח לאדון הכל וכו' שלא עשנו בגויי הארצות וכו' - שזהו בחינת אשרינו הנ"ל שעל-ידי-זה עקר התגלות אחדות הפשוט וכו' כנ"ל, שזהו עקר קדשת ראש-השנה וכנ"ל, ועל-כן בשבח זה של 'עלינו' - כפשו יריחו ונכנסו לארץ-ישראל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ירושלמי מועד קטן ב. ד), כי עקר בנייתם לארץ-ישראל הוא לבנות הבית-המקדש, ששם עקר התגלות אחדות הפשוט וכו', שזה זוכין על-ידי תודה הודאה - שאנו מודים ומשבחים לו יתברך על נעימת גורלנו וכו', שזה בחינת השבח הנפלא של 'עלינו לשבח' וכו', וכנ"ל:

כל מה שמתגלה יותר - נתגדל ההודאה יותר

כ. ועל-כן אומרים 'עלינו' בכל יום אחר התפלה, כי בחינת תודה הודאה הנ"ל שהוא בחינת 'אשרינו' ו'עלינו' וכו' שאומרים שלש פעמים בכל יום, מזה ההתחלה וזה הסוף והתכלית, וכמבאר לעיל - שנעוץ סופו בתחלתו ותחלתו בסופו, שכל מה שמשבחחים ומודים אותו יתברך יותר על אשר בחר בנו מכל העמים וכו', כמו כן נשלם הדבור יותר ומתגלה אחדותו הפשוט יותר וכו', וכל מה שמתגלה יותר - נתגדל ההודאה יותר, כי על-ידי התגלות

לקוטי הלכות

הלכות פריקה ומעונה הלכה ד

חשן משפט

סמ

אחדות הפשוט מתוך הפעלות משתנות מתבטלין הגליות והצרות יותר וכו', וכן חוזר חלילה לטובה וכנ"ל.

ועל-כן אנו אומרים 'אשרינו' וכו', וכמה שירות ותשבחות והודאות קדם התפלה, וכן אחר-כך אומרים ברוך אלקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים וכו', עד שמסימין ב'עלינו לשבח' - שהוא שבח נפלא ונורא, על שזכינו לקדשת ישראל, כי נעוץ סופו בתחלתו וכו' כנ"ל. כי תודה והודאה הוא כל עבודתנו בעולם הזה, והוא תכליתנו לעולם הבא, כי זה עקר שעשוע עולם הבא, כמו שמבאר בתחלת הספר הנ"ל (בלקוטי תניינא).

תודה והודאה כל עבודתו ועולמו ותכליתו לעולם הבא

ועל-כן סמוך ל'עלינו' אומרים: כל השונה הלכות בכל יום מוטח לו שהוא בן עולם הבא, ואחר-כך אומרים: 'עלינו לשבח' - שהוא בחינת תודה הנ"ל, כי תודה והלכות הם בחינה אחת בחינת שעשוע עולם הבא כנ"ל. וזה (תהלים כב. ד): ואתה קדוש יושב תהלות ישראל - שעל-ידי תהלות ישראל בחינת תודה הודאה, על-ידי-זה הוא יתברך בחינת 'ושב', וכנ"ל:

ואתה קדוש יושב תהלות ישראל

כא. וזה שאומרים קדם השופר מזמור כל העמים תקעו כף וכו' כי ה' עליון נורא מלך גדול וכו' 'מלך גדול' דיקא, בחינת אגוסטוס הנ"ל. וזה ידבר עמים תחתנו ולאמים תחת רגלינו - שכל העמים ולאמים שהם עקר הפעלות משתנות כלם יהיו נכנעים ומתבטלים אלינו, שאנו נכללים בו יתברך, שזהו בחינת פליות כל הפעלות משתנות הרחוקים מאד מאד באחדות הפשוט, שזה עקר נוראות גדלות מלכותו וכבודו יתברך, בחינת מלך גדול וכו' כנ"ל. וזהו ויבחר לנו את נחלתנו הינו בית-המקדש ששם עקר ההתגלות הנה, כנ"ל. וזהו עלה אלקים בתרועה וכו' זמרו אלקים זמרו וכו' הינו בחינת כל העשרה מיני נגינה שנמשכין על-ידי השופר, בבחינת 'היטיבו נגן בתרועה', כמו שמבאר במקום אחר וכו' (הלכות פריה ורביה, הלכה ג, אות ט). וזהו מלך אלקים על גוים אלקים ישב על פסא קדשו - 'ושב' דיקא וכנ"ל. וכן

השם שאומרים קדם השופר מזמור כל העמים תקעו

מסים אחר-כך: נדיבי עמים נאספו וכו' - שהם הגרים, כמו שאמרנו רבותינו ז"ל (ספא מט), שכל זה בחינת פליות פעלות משתנות באחדות הפשוט כנ"ל, שעל-ידי-זה אלקים ישב על פסא קדשו - בחינת 'ושב על פסא', וכנ"ל:

כב. וזה שאומרים בשבת: ביום השביעי נתעלה וישב על פסא כבודו - כי עקר התגלות אחדות הפשוט וכו' הוא בשבת וכנ"ל, שזה בחינת 'וישב' על פסא כבודו וכנ"ל. וזה בחינת (וזה תרימה קלה): קדשא בריך הוא אחד, לעלא לא יתיב על פורסיא דיקרה עד דאתעבידת ברנא דאחד וכו', וכל המאמר הקדוש הנה שאומרים אותו בכניסת שבת, עין שם היטב ותבין רמזים נפלאים על-פי כל המבאר לעיל, כי כשנתגלה אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות למטה - על-ידי-זה נתגלה אחדותו יתברך למעלה וכו' כנ"ל, והתגלות אחדותו הפשוט למטה זה בחינת דאתעבידת ברנא דאחד - שבחינת הישכינה, דהינו שכינת אלקותו בדרין מטה - מתיחדת בתכלית היחוד על-ידי התקונים הנ"ל, שעל-ידי זה מתגלה אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות שבה העולם דיקא, ועל-ידי-זה מתתקנת בחינת פסא כבודו לישוב עליו כנ"ל, כי על-ידי-זה נתגלה אחדותו הפשוט למעלה, שאז דיקא מתישב מלכותו ונודע בעולמו, שזה בחינת תקון פסא, כנ"ל. ועל-כן קדשא בריך הוא לא יתיב על פורסיא דיקריה לעלא עד דאתעבידת ברנא דאחד - דהינו שכל הפעלות משתנות נכללין באחדות הפשוט וכו' וכנ"ל, וכן כל המאמר מדבר מזה, כי זהו רזא דשבתא וכו' דהא אתאחדת פורסיא יקירא או נתייחד הכבוד הקדוש בסוד אחד, ונתקן שיצורה עליו הפלוק הקדוש

עקר התגלות אחדות הפשוט הוא בשבת

עין שם היטב והבין:

הלכות נחלות

כג. וזה בחינת סדר נחלות - שעקר הירשה שיף לבן ואם אין לו בן ויהעברתם את נחלתו לבתו ואם אין לו בת וכו' (חשן-משפט סימן רעו).

לקוטי הלכות הלכות פריקה ומענה הלכה ד חשן משפט

כל מה שהביאה רחוקה ממש יתברך - יותר הוא בבחינת פעלה משנה יותר

וּכְבֹד מְבָאָר מִזֶּה לְעֵיל (באור ד): שְׁמֻצוֹת יְרֵשָׁה לְבָנִים הוא מְחַמֵּת שֶׁהוֹלְדֵת הַבָּנִים הוא בְּחִינָה אַחַת עִם הוֹלְדֵת הַלְכוֹת שֶׁנִּמְשָׁךְ עַל-יְדֵי תוֹמְכֵי אוֹרֵיטָא, שְׁמֻחֲזִיקִים בְּמִמּוֹנָם אֶת הַצְּדִיקִי אִמַּת שְׁמוֹלִידִים הַלְכוֹת עַל-יְדֵיזֶה; עֵינֵי שֶׁם הֵיטֵב. וְעַל-כֵּן בֵּן קוֹדֵם לְבַת, כִּי הַבַּת נִגְדָה הֵבֵן הוּא בְּבַחֲבִינַת פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת, כִּי כָל מַה שֶׁהַבְּרִיאָה רְחוּקָה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ - יוֹתֵר הוּא בְּבַחֲבִינַת פְּעֻלָּה מְשֻׁנָּה יוֹתֵר, וְכַמְבָּאָר לְעֵיל מִזֶּה לְעֵנִין גֵּרִים עֵינֵי שֶׁם. כִּי נִפְשוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כָּלֵם הֵם בְּבַחֲבִינַת אַחֲדוֹת הַפְּשׁוּט כְּנִל, כִּי הֵם חֶלֶק אֱלוֹהִים מִמְּעַל וְכַלּוּלִין בּוֹ יִתְבַּרֵךְ. וְעַל-כֵּן כָּל הַשְּׂבָעִים נִפְשוֹת בֵּית יַעֲקֹב כָּלֵם נִקְרָאִים נֶפֶשׁ אַחַת וְכַנִּל. אֲכַל הָאִשָּׁה נִגְדָה הָאִישׁ הִיא בְּבַחֲבִינַת פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת, כִּי הִיא נִלְקָחָה מִמֶּנּוּ וּבְרִיאָתָהּ בְּשֵׁנֵי גְדוּל מְהֵאִישׁ, כִּי אִישׁ וְאִשָּׁה הֵם שְׁנֵי יָמִים מִפְּלִגִּים מְאֹד, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּשֵׁרֶשֶׁם הֵם בְּתַכְלִית הָאֲחֻדוֹת, כְּמוֹכָא בְּתַבְּבֵי הָאֲרָ"י ו"ל (מִשְׁנָה חֲסִידִים, מִסַּכַּת זוּגֵי הַנְּשֻׁמוֹת, פֶּרֶק א), וּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי אֲדָמוֹר ו"ל (סִימָן רסח), שֶׁבְּשֵׁרֵשׁ הַנְּשֻׁמוֹת יוֹצֵא נִשְׁמַת הָאִישׁ וּבַת זוּגוֹ בֵּיחֵד, כִּי בְּשֵׁרֶשֶׁם הֵם נִשְׁמָה אַחַת רַק לְמִטָּה נִתְחַלְקִים. וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי חֲבוּר אִישׁ וְאִשָּׁה בְּקִדְשָׁה עַל-פִּי הַתּוֹרָה - עַל-יְדֵיזֶה עֵקֶר כְּלָלִיּוֹת פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת בְּאֲחֻדוֹת הַפְּשׁוּט.

יִשְׂרָאֵל וְכֵלֶם מִסְפִּימִים לְדַעַת אַחַת וּמֵאֲמִינִים בְּאֲחֻדוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ - עַל-יְדֵיזֶה מִתְגַּדֵּל בְּיוֹתֵר כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרֵךְ. כִּי עֵקֶר כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרֵךְ כְּשֶׁמִּתְגַּלֶּה אַחֲדוֹתוֹ הַפְּשׁוּט מִתּוֹךְ הַרְבֵּה פְּעֻלוֹת מְשֻׁנוֹת, וְכֵל מַה שְׁמִתְרַבֵּין בְּיוֹתֵר הַפְּעֻלוֹת מְשֻׁנוֹת, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הֵם נִכְלָלִים יַחַד בְּאֲחֻדוֹתוֹ - עַל-יְדֵיזֶה מִתְגַּלֶּה כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרֵךְ יוֹתֵר יוֹתֵר, כִּי זֶה יִקָּר מְאֹד אֲצִלוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְכַנִּל.

גדל הפעולה לחוליד בניים כדי שיתרבו וישאל מדור לדור

וְזוֹהוּ גְדֵל הַמְּצוּהָ הַלְּהוּלִיד בְּנִים, כְּדֵי שִׁיתְרַבּוּ יִשְׂרָאֵל מְדוּר לְדוּר, וְכֵלֶם יִסְפִּימוּ לְדַעַת אַחַת - לְהֵאֲמִין בְּאֲחֻדוֹתוֹ הַפְּשׁוּט יִתְבַּרֵךְ. כִּי עֵקֶר שְׁנֵי הַפְּעֻלוֹת הוּא שְׁנֵי הַדְּעוֹת, כִּי אֶף-עַל-פִּי שֶׁהַעוֹלָם מְלֵא שְׁנֵי יָמִים רַבִּים לְאִין מִסָּפֵר וְכַנִּל, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הָעֵקֶר הוּא עֲצֵם נִפְלְאוֹת הַשְּׁנֵי יָמִים שֶׁבֵּין בְּנֵי אָדָם, שְׂאִין אֶחָד דּוּמָה לְחֶבְרוֹ בְּפִרְצוֹפוֹ וּבְתַנּוּעוֹתָיו. וְהָעֵקֶר הוּא הַשְּׁנֵי דְעוֹת שֶׁבֵּין בְּנֵי אָדָם, שֶׁבְּזֶה רּוֹאִין בְּיוֹתֵר פְּלֵאוֹת הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵךְ. כִּי זֶה כָּלֵל, שְׂאִין הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה שְׁנֵי פְעָמִים דְּבָר אֶחָד, וְעַל-כֵּן אִין שׁוּם בְּרִיָּה דּוּמָה לְחֶבְרָתָהּ, וְאִין שׁוּם אָדָם דּוּמָה לְחֶבְרוֹ בְּדַמּוּתוֹ, וּבִפְרָט בְּדַעוֹתָיו, וְכֵן אִין שׁוּם דּוּר דּוּמָה לְחֶבְרוֹ, וְאִפְלוּ אֵב וּבֵן אִין דְּעוֹתָם שׁוֹת, וְיֵשׁ בִּינֵיהֶם שְׁנֵי יָמִים רַבִּים, כְּנִרְאָה בְּחוּשׁ, כִּי אֶף-עַל-פִּי שֶׁבְּכַמָּה דְּבָרִים הֵם שׁוֹיִם, אֶף-עַל-פִּי-כֵן יֵשׁ בִּינֵיהֶם שְׁנֵי יָמִים בְּדַעוֹתֵיהֶם. וּמִיּוֹם בְּרִיאַת הָעוֹלָם עַד הַסּוּף - לֹא הָיוּ שְׁנֵי בְנֵי אָדָם דּוּמִים לְגַמְרֵי, לֹא בְּדוּר אֶחָד וְלֹא בְּשֵׁנֵי דוֹרוֹת, נִמְצָא, כֵּל מַה שְׁנוֹלֵד אִינָה הוֹלְדָה - הוּא בְּחִינַת פְּעֻלָּה מְשֻׁנָּה. וְכַשְּׁכֵל אֵלוֹ הוֹלְדוֹת שֶׁבְּכֵל הַדּוֹרוֹת מִסְפִּימִים לְדַעַת אֶחָד, וְאוֹמְרִים שְׂמַע יִשְׂרָאֵל ה' וְכוּ', וּמֵאֲמִינִים בְּאֲחֻדוֹת הַפְּשׁוּט - זֶה עֵקֶר הַתְּגַלּוֹת אַחֲדוֹת הַפְּשׁוּט מִתּוֹךְ הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת הַרְבֵּה מְאֹד, שְׂזָה יִקָּר בְּעֵינֵי יִתְבַּרֵךְ מְאֹד. וְעַל-כֵּן מְצוּהָ גְדוּלָּה לְהוֹלִיד בְּנִים שִׁיתְרַבּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּיוֹתֵר, וְכֵלֶם נִכְלָלִים בְּאֲחֻדוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׂעַל-יְדֵיזֶה מִתְגַּדֵּל כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּיוֹתֵר, עַל-יְדֵי שֶׁהַרְבֵּה פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת הַמְּשֻׁנָּים בְּשְׁנֵי יָמִים רַבִּים מְשֻׁנִּים מְדוּר לְדוּר כְּנִל, וְכֵלֶם נִכְלָלִים בְּאֲחֻדוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ שְׂזָה יִקָּר בְּעֵינֵי יִתְבַּרֵךְ מְאֹד, כְּנִל.

אֵךְ מְחַמֵּת שְׂכָל הַתְּגַבְּרוֹת הַסְּטָרָא אַחְרָא הוּא בְּהַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת, שְׂשֶׁם אַחֲזִיקָם, וְהֵם מִתְגַּרִּים לְהַפְּרִיד, חֵס וְשְׁלוֹם, הַתְּגַלּוֹת אַחֲדוֹת הַפְּשׁוּט מִהַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת. כִּי עֵקֶר כַּח הַסְּטָרָא אַחְרָא הוּא בְּבַחֲבִינַת כְּפִירוֹת, כִּי הַס' מ' (הַסְּטָרָא מ' מ'') נִקְרָא אֵל אַחַר - כְּפִירוֹת וְכוּ', וְכַמּוֹכָא בְּמִקּוֹם אַחַר (סִימָן ט), עַל-כֵּן הֵם אוֹרְבִים שֶׁם מְאֹד בְּעֵנִין הַחֲבוּר הַנִּל, וְעַל-כֵּן שֶׁם כָּל עֵקֶר הַמְּלַחְמָה שֶׁל הָאָדָם, כִּידוּעַ (שִׁחוֹת הַר"ן סִימָן קטו, וְעוּד).

התגברות הסטרא אחרא בענין חבור איש וכי

וְעֵקֶר הַתְּקוּן עַל-יְדֵי הוֹלְדֵת הַבָּנִים עַל-פִּי הַתּוֹרָה, כִּי עַל-יְדֵי כָל הַבָּנִים שְׁמוֹלִידִים - נִתְגַּלֶּה בְּיוֹתֵר בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת אַחֲדוֹת הַפְּשׁוּט מִתּוֹךְ הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת, כִּי הַבָּנִים שְׁמוֹלִידִים הֵם בְּעֶצְמָן בְּבַחֲבִינַת תּוֹרָה הַלְכוּ כְּנִל, שְׂעַל-יְדֵיזֶה כָּל הַתְּגַלּוֹת שֶׁל אַחֲדוֹת הַפְּשׁוּט וְכוּ' כְּנִל, כִּי כָל מַה שְׁמִתְרַבֵּין בְּנֵי

כבודו יתברך כשמתגלה אחדותו הפשוט מתוך הרבה פעולות משונות

לקוטי הלכות

חשון משפטה

ע

הלכות פריקה וטעינה הלכה ד

ועתה מבאר היטב מה שכתב בתחלת התורה, שחבר בחינת תודה הלכה עם הולדה, כי הכל בחינה אחת פנ"ל, כי על-ידי תודה הלכה מתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שזהו בעצמו בחינת הולדת הבנים, פנ"ל.

חבר בחינת תודה הלכה עם הולדה

ועל-כן בן קדם לבתי, כי עקר כלליות הפעולות משתנות באחדות הפשוט הוא על-ידי הבן-זכר, שהוא סמוך ביותר לאחדות הפשוט פנ"ל, ועל-ידי עולה האשה עמו ונכללת שם, בבחינת 'אשה עולה עמו' (תבות מת.), שזה עקר תכלית החבור בקדושה שבביל הולדת ישראל, שהעקר כדי שיתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכנ"ל, אבל הכל על-ידי האיש פנ"ל, ועל-כן הוא קודם לירשה, וכנ"ל:

כלליות הפעולות משתנות באחדות הפשוט הוא על-ידי חבר זכר

כד. ואם אין לו בת - חוזרת הנחלה למעלה לבית אביו (בבא בתרא קטו.), זה בחינת חזרת הדמים שעולין למעלה בשעת הצרה, חס ושלום, וכשזוכין לצאת מהצרה, שזהו בחינת תודה הלכה בחינת הולדה, אז חוזרים הדמים שהם בחינת קמון, והולכים בסדר בתוך הרגלין וכו' כמו שמבאר שם, אבל כשאנו זוכה להולדה, חס ושלום - זה בחינת שעדין נפשו בבחינת צרה, רחמנא לעלן, שאז הדמים עולין למעלה. ועל-כן באמת אמרו רבותינו ז"ל (בבא בתרא קטו.): כל שאינו מניח בן ליורשו הקדוש-ברוך הוא מתמלא עליו 'עברה', בחינת כאשה 'עברה', כי כשאנו מוליד בן ליורשו - נשארו הדמים למעלה, שזה בחינת עבור בלא הולדה, חס ושלום, שממש כל הצרות, רחמנא לעלן. ועל-כן מקבלין בית אביו הנחלה וממון הירשה, כי הם צריכין לתקן אותו על-ידי שמקבלין הממון שתקונו על-ידי בחינת תמיכי אורייתא וכו' פנ"ל. ועל-כן האב קודם לכל יוצאי וכו', כי בתחלה צריכין לחזר אל האב שממש שרש הנחלה והדמים וכו'.

כשאנו מוליד בן ליורשו - נשארו הדמים למעלה

פגם ער ואונן שהשחיתו דרכם וכו' (עין שער הפסוקים וישב). כי עקר התקון על-ידי הולדת הבנים להכניס הנשמות בתוך גופים דיקא, כי אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף (ובמות סב.), כמו שכתוב (ישעיה נט, כ"א): וזא לציון גואל וילשבי פ'שע ב'יעקב ז'אם יז' ו'אני זאת ב'ריתי אותם וכו', שהוא ראשי תבות 'גוף בניו' כמו שאיתא בפסוקים (פריעין חיים, שער קריאת התורה, פרק ה), עין שם. כי דיקא כשהנשמות שהם חלק אלוק ממעל, בחינת אחדות הפשוט כשהם נמשכים לתוך גופים גשמיים שהם בחינת פעולות משנות מאד, שבגוף אחד יש כמה איברים וכחות וחושים וארבעה יסודות ושנויים רבים לאין מספר, וכל שכן בין גוף לגוף, כשכל אלו הגופים מבטלים עצמם לגבי הנשמה, ואומרים כלם בלב אחד (דברים ו, ד): "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד", ונכללים באחדותו הפשוט יתברך - זה עקר התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שזה יקר מאד אצלו יתברך.

ועל-כן כשהנפש והרוח וכו' בא לזה העולם ואינו מתלבש בגוף, חס ושלום - הוא פגם גדול ועצום מאד, רחמנא לעלן. כי חכה כשהנפש בא לזה העולם שהוא מרבה בקלות, פ'דוע (עין חיים, שער לו, פרק ד), אזי הם נאחזין בה מאד וממשיכין אותה לתוך רבוי השנויים דסטרא אחרא הנאחזין בהפעלות משתנות של זה העולם, ואינה יכולה לעלות להכלל באחדות הפשוט. כי מזה העולם אי אפשר להנפש שתעלה ותכלל באחדות הפשוט, כי אם דיקא כשהיא באה בתוך גוף גשמי שאז נמשכה לתכלית הפעולות משתנות, ואז דיקא תוכל להתרומם להכלל משם דיקא באחדות הפשוט. כי בשביל זה ברא השם יתברך את האדם עם כל העולם התלוי בו בגופים גשמיים, כדי שדיקא מתכלית הגשמיים הרחוקים מאד מאד ממנו יתברך, משם דיקא יכללו באחדותו יתברך שזה עקר כבודו, וכנ"ל:

כה. ועל-כן המלאכים קטרגו על בריאת האדם ואמרו, מה אנוש כי תזכרנו. וכן קטרגו על נתינת התורה לישראל בזה העולם הגשמי,

ועל-כן טענו בנות צלפחד: אם אין אנו חשובות זרע - תתיבם אמנו! (בבא בתרא קטו.), כי זה בחינת יבום ותליצה. וזה בחינת היבום של יהודה על

התקון בחולצה - להכניס נשמות בתוך גופים דיקא

כשאנו מתלבש בגוף הוא פגם עצום

התגלות אחדות הפשוט מפעולות משתנות הפותכלשות בגוף

לקוטי הלכות הלכות פריקה וטעינה הלכה ד חשן משפט

כי אמרו (תהלים ה. ב): "אשר תנה הודך על השמים". כי בודאי גם כל המלאכים הם בבחינת פעולות משתנות נגדו יתברך, כי הוא יתברך למעלה מכל הרוחניות ומרום ומגשא מכל המלאכים. על-כן סברו שגם על ידם יתגלה אהדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שזה עקר תכלית בריאת האדם ונתינת התורה. אבל השם יתברך גער בהם ולא רצה לשמע להם, וברא את האדם בגוף גשמי דיקא, ונתן לנו את התורה בזה העולם הגשמי דיקא. כי עקר התגלות אהדות הפשוט הוא מתוך פעולות משתנות מאד הרחוקים ביותר, שהם בני אדם המלבשים בגוף גשמי דיקא, וכנ"ל.

וזהו גדל חמר העון של השתתת זרע לבטלה, חס ושלום, כי אז נבראין רוחין וכו' בלא גוף, מחמת שלא נמשכה הטפה להאשה יראת ה', שיתנהג ממנה בחינת הולדה, שעל-ידי-זה דיקא נמשך בחינת התגלות אהדות הפשוט מתוך פעולות משתנות כנ"ל, אבל כשאין הטפה באה בתוך גוף, חס ושלום, נעשין ממנה רוחין וכו' חס ושלום, שמשם קשה מאד שיתגלה אהדות הפשוט וכנ"ל.

ועל-כן עקר התקון לזה הוא על-ידי קריאת שמע שעל המטה, שהוא בחינת התגלות אהדות הפשוט, על-ידי שאומרים שמע ישראל, ועקר התקון כשזוכין לומר בכונה כל-יפה, עד שעושין גופין להטפות וכו' כמבאר בפונות (פרי-עץ חיים, קריאת שמע שעל המטה, פרק ה). ועל-כן באמת עקר התקון על-ידי הצדיקי אמת, כשזוכין להתקרב להם וכו'. אבל על כל פנים מוכן בפונות, שאי אפשר לתקנם כי אם על-ידי שמכניסים אותם לתוך בחינת גופים, עין שם, הינו כנ"ל.

וזה בחינת עשרה קפיטל תהלים שתקן אדמו"ר ז"ל לאמרם בשביל תקון זה, כי הם בחינת יוד מיני נגינה, בחינת שיר פשוט וכו' הנ"ל, שעל-ידי-זה עקר התגלות אהדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שעל-ידי-זה עקר התקון וכנ"ל:

כו. וזה בחינת (איכה י. ט): "אתה ה' לעולם תשב כסאך לדור ודור - לדור ודור דיקא, כי כבר מבאר למעלה, שעקר תקון כסאו לישיב עליו - הוא על-ידי תודה הלכה, שעל-ידי-זה מתגלה אהדות הפשוט וכו' כנ"ל, ועל-כן דיקא על-ידי רבוי הדורות מתקנין ומכינין לו כסאו לישיב בחינת כסאך לדור ודור דיקא. כי דיקא על-ידי הולדת הדורות מתגלה אהדות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכו', וכנ"ל:

כו. וזה בחינת (שמות יז. טו): "כי יד על פס יה מלחמה לה' בעמלק מדר דר - שנסבע הקדוש-ברוך" הוא שאין שמו וכסאו שלם עד שימחה זכר עמלק (תנחומא כי תצא יא). כי עמלק הוא בחינת כופר, כמובא במקום אחר (סיון יט תנא), שמתגבר תמיד בכפירות ובלבולי אמונה ולוחם נגד הצדיקים אמתיים והפשרים העוסקים לגלות אהדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שזה נעשה על-ידי רבוי הדורות כנ"ל, בבחינת (תהלים ק. ה): "ועד דר ודר אמונתו" - שמסים בזה מזמור לתודה, שמדבר מכל זה, כמבאר בהתורה הנ"ל, שעל-ידי-זה עקר הכנת כסאו וכו', כנ"ל. ועל-כן עמלק שפוגם בכל זה - אין שמו יתברך וכסאו שלם עד שימחה זכר עמלק, כי עקר תקון הכסא בשלמות הוא על-ידי התגלות אהדות הפשוט וכו', שנמשך על-ידי רבוי הדורות, בבחינת "כסאך לדור ודור". ועמלק שפוגם בכל זה, על-כן מלחמה לה' בעמלק מדר דר דיקא, וזהו כי יד על פס יה מלחמה לה' בעמלק מדר דר - שאין כסאו כפוי כל שלם עד שינצח מלחמתו בעמלק בכל דור ודור, שאז יתקיים (תהלים ט. ח): "וזה לעולם ישב כונן למשפט כסאו" - שיהיה השם שלם וכסאו שלם, כמו שפרש רש"י, כי ישלם כסאו על-ידי הפשרים שבכל הדורות, בבחינת (איכה ה. יט): "כסאך לדור ודור", וכנ"ל:

כח. והמשפיע החפץ באמת יכול להבין בלבו על-פי דברינו עצם המלחמה שבכל דור ודור ובפרטיות מה שנעשה עמו באותו הדור שהוא בתוכו. כי עקר המלחמה עם כל אחר ואחד בפרטיות שמתגברין שטיפת הדמים שמהם כל הצרות בגוף נפש וממון. כי עקר הצרות הם ההתגברות התאות

בחולות הדורות מתגלה אהדות הפשוט משתנות

תקון הכסא בשלמות על ידי התגלות אהדות הפשוט

גדל חמר העון של השתתת זרע לבטלה

עקר התקון לזה הוא על ידי קריאת שמע שעל המטה

קפיטל תהלים שתקן אדמו"ר

לקוטי הלכות ה' הלכות פריקה ומענה הלכה ד חשן משפט עא

ומדות רעות - שממרין חיי האדם, ומביאין אותו למה שמביאין, חס ושלום, ומשם כל היסורים בגוף וממון ובנים וכו', חס ושלום. ובשעת התגברות הצרות - אין יודעין כלל מה לעשות, והדמים שוטפין על הלב, כמו מי שמבקש עצה ותחבולה איך לצאת מהצרה, וכמו שמבאר בתחלת התורה הנ"ל. ואחר כך השם יתברך ברחמיו מוציא מהצרה, פי השם יתברך עושה נסים ונפלאות נגלים ונסתרים עם כל אדם בכל יום ויום וכנ"ל, וכמו שכתוב (תהלים לו, לב): "צופה רשע לצדיק" וכו', וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (ספ"ג בב): "כל יום ויום וכו' ולולא הקדוש-ברוך-הוא עוזרו וכו', כי ה' לא יעזבנו בידו" (תהלים לו, לג), וכמו שכתוב (שם לה, ט): "מציל עני מחזק ממנו" וכו'. וכל הישועות והנסים - פלם בכח הצדיקי אמת שמכניסים בנו לצעק ולהרים עיניו בכל פעם להשם יתברך שנהו עקר כבודו יתברך, כמו שכתוב (תהלים ג, טו): "והקראני ביום צרה אחלצך ותכבדני".

ועל ידי בחינת תודה הלכה וכו' - על ידי זה יזכה וישאיר האמת וכו' עד שימשיך בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך הפעלות משתנות שעל ידי זה מתבטל הצרה, ועל ידי זה יתגדל בחינת התודה וכו' כנ"ל וכן חוזר חלילה לטובה וכו' כנ"ל. ואם שפגדו בחינת עמלק יחזור ויתגבר - הבחינה בידו לחזור ולהתגבר על ידי כל הנ"ל, ותקף שישם לב לזה - יעזרו השם יתברך בזה מאד כי חסדי ה' לא תמנו וכו'. וכן בכל פעם, עד שיזכה ברחמיו יתברך ויבכח הצדיקי אמת לנצח המלחמה, ואז יזכה לתודה בשלמות, שנהו עקר שעשוע עולם הבא, אשרי לו! ויקים בו (תהלים פד, ו): "אשרי אדם עוז לו בך" וכו', כי צריכין עזות והתחזקות עצום ועקשנות גדול בלי שעור כל מי שחפץ להתקרב להשם יתברך, ועקר ההתחזקות על ידי כל הנ"ל, והבן היטב היטב:

צריכין עזות והתחזקות עצום ועקשנות גדול בלי שעור

אב"ה אף-על-פי שהשם יתברך עושה עמנו חסדים רבים ונסים ונפלאות בכל יום ובכל עת בכל דור ודור, ועם כל אחד בפרטיות, אף-על-פי-כן הסטרא אחרא בחינת עמלק - חותר תמיד להלשין ולקטרג ולהסית ולהתגרות עם כל אחד ואחד, כי הוא השטן הוא המסית הוא המקטרג, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בבא בתרא טז, טז): "יורד ומסית" וכו', וכמו שאיתא בזה הקדוש (בשלח טו, טו): בענין מלחמת עמלק 'קרבא לעלא ולתתא' (מלחמה למעלה ולמטה), הינו כנ"ל, והבן.

עמלק חותר תמיד להסית כל אחד

כט. ובענין ביום וחליצה שהזכרנו למעלה - לא בארנו היטב, כי אין כאן מקומו. וזהו "וחליצה נעלו מעל רגלו" (דברים כה, ט) - כי שם מקשר נפש המת כמובא (תקוני-יהוה תקון כו, עב), כי עקר הפגם ברגליו, ששם צריכין הדמים לילף פסדו כשזוכין להולדה. וזה שלא זכה להשאיר זרע - פגם בזה, ועל-כן וחליצה נעלו מעל רגלו ד"קא. ועל-כן נקראים ההלכות - "הליכות עולם", כי עקר שלמות ההלכה שיזכה על דה לילף בה להתקרב על דה להשם יתברך לעבודתו בחינת (תבקי"ט ו): "הליכות עולם" - שיזכה לשאר על עמנו בקדשה לעולם ועד. כי העולם בכללו נקרא בחינת רגליו נגדו יתברך, כמו שכתוב (ישעיה טו, א): "והארץ הרים רגליו". והאשה והממון ששם עקר התגברות הפעלות משתנות נקראים רגליו, כמו שמבאר במקום אחר (סימן טו).

העולם בכללו נקרא בחינת רגליו נגדו יתברך

ועל-ידי צריכין לילף מאד מאד עם העצות הנ"ל להסתכל בכל פעם על עצם ההתרחבות והישועות והנפלאות שפכר עשה עמנו וכו' כנ"ל, ולמצא הרחבות גם בתוך הצרות בעצמם כנ"ל, ועל-ידי-זה יהיה רגיל תמיד לתן שבח והודיה אליו יתברך על כל אשר עד כה עזרנו בנפלאותיו העצומים, וכמו שכתוב (תהלים קל"ט, יח): "הקיצתי ועודי עמך", וכמו שפרש רש"י: "פאתי עד קץ כל הדורות ועודי עמך, הינו שגם עתה באחרית הימים האלה, שהוא בחינת קץ כל הדורות גם עתה "ועודי עמך" - שעדין יש בנו בכל אחד ואחד בחינת "עוד מעט

יהיה רגיל תמיד לתן שבח והודיה אליו יתברך

לקוטי הלכות הלכות פריקה ומענה הלכה ד חשן משפט

מה שחבנים
אומרים
קדיש אחר
מיתת
אביהם
ואפס

וזה בחינת מה שחבנים אומרים קדיש אחר מיתת אביהם ואפס, כי זה האדם שנפטר - כל תכליתו שיזכה לחלק עולם הבא. ועקר שעשוע עולם הבא הוא תודה הודאה פנ"ל, שעל-ידי זה נמשך קדשת שבת-קדש שהוא בחינת עולם הבא, שעל-ידי זה מתגלה אחדות הפשוט וכו', שבשביל כל זה בא האדם לזה העולם, ועל-פני אחר מותו שצריך לבוא לזה - לבחינת שעשוע עולם הבא, שהוא להודות ולהלל לשמו ותברך פנ"ל, על-פני אומרים הבנים אחריו קדיש - שאינו תפלה על המת, רק שבח והודאה נפלאה ונוראה להשם יתברך, פמובא. כי קדיש כולל כל מיני שבחים וברכות הודאות וכו', כי הוא שבח נפלא ונורא מאד, דתבר כל גזיון דפרךאל פמובא בזה הקדוש (תרויח קסט), וכמו שאומרים: ותברך וישתבח ויתפאר ויתרומם וכו', ברין הוא לעלא מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא וכו'. ועל-פני אומרים קדיש אחר כל הברכות והודאות, וכן אחר כל הלכות שלומדין, כי הוא עמוד שבין עולם לעולם, פמובא (פרי-עץ-חיים, קדישים פק א). כי קדיש כולל כל ההודאות והשירות והתשבחות, ומעלה כלם לשרשם העליון לעלא ולעלא עד אין-סוף.

שבח והודאה
זה כל
שעשוע עולם
הבא

ועל-פני זה הנפטר, שכל תקונו שיתקבץ חלקי הטוב שבו, כפי מה שזכה לעשות טוב בעולם, שכל התכלית הוא הודאה שהוא שעשוע עולם הבא, שצריך עתה לבוא לזה - שיהיה לו איזה חלק בשעשוע עולם הבא שהוא הודאה פנ"ל, על-פני בני אומרים אחריו קדיש, שהוא כלליות כל ההודאות ושירות והתשבחות וכו', ומעלה כלם פנ"ל, ועל-פני על-ידי זה דיקא הבנים מזכים את אביהם לעולם הבא, כי שבח והודאה - זה כל שעשוע עולם הבא, פנ"ל.

עקר תקונו
על-ידי בני
שעוסקים
בהודאות
וברכות

ועל-פני העקר שהבנים דיקא יאמרו קדיש, כי עקר תקונו על-ידי בני דיקא שזכה להוליד בעולם ולהרבות זרע ישראל, שכלם עוסקים כל ימיהם בהודאות וברכות. כי כל אחד מישראל אומר בכל יום ברכות והודאות הרבה, כאשר תקנו לנו

וזה (ישעיה טו, א): השמים כסאי והארץ הדם רגלי אי זה בית אשר תבנו לי וכו', כי עקר תקונו כסאו בשמים הוא דיקא על-ידי הארץ הדם רגלי, על-ידי שהרגלין, שהם המדרגות התחתונות מאד, ששם עקר רבוי הפעולות משתנות, כשהם נכללים באחדותו יתברך, בבחינת (תהלים קג, טו): "ה בשמים הכין כסאו ומלכותו בכל משלה", שדיקא קשיודעין שמלכותו בכל משלה, וכל הפעולות משתנות ממנו יתברך אז דיקא בשמים הכין כסאו, פנ"ל. וזהו בחינת המשכן ובית המקדש, בחינת (שם צט, ה): "רוממו ה' אלקיני והשתחוו להם רגליי" וכו'. וזהו בחינת מה שאיתא בכתבים, שעקר גמר התקון יהיה לשיחקים: "ועמדו רגליי ביום ההוא" וכו', בחינת 'עד דמטי רגליי ברגליי' הינו פנ"ל, ועל-פני עקר התקון על-ידי כל הנ"ל שהוא בחינת תודה הלכה, בחינת הליכות עולם, בחינת תקון הרגלין וכנ"ל:

עקר תקונו
כסאו הוא
בבחינת
השמים הדם
רגלי,
שחפשו
הקדושה לתוך
הרגליי

הלכות אפטרופוס

ל זה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל במשנה (גשין נב): אפטרופוס שמנהו אבי ותומים - לא ישבע, מנהו בית-דין - ישבע. כי כבר מבאר ענין הירשה ששיף לבנים, כי הולדת הבנים נמשך על-ידי ממון דקדשה של התומכי אורייתא, שמשם כל הממון שבעולם וכנ"ל. כי עקר החיוב להשאיר בנים הוא רק בשביל זה - כדי שהבנים שנוולדו על-ידי ההלכות שנוולדו על-ידי תומכי אורייתא, שמשם כל ההולדות שבעולם פנ"ל - ימשיכו כל התקונים הנמשכין על-ידי ההלכות שהם בחינת תודה הודאה, שהוא להאיר האמת בעולם, ולהשלים הדבור עד שיזכו לגלות אחדות הפשוט מתוך רבוי פעולות משתנות שהם הבנים של זרע ישראל שנתרבו בעולם, שכל מה שמתרבין ביותר זרע ישראל שמתרבין בהם שנוי הדעות מאד פנ"ל. וכשכלם נכללים בדעה אחת ומחזקים שמו יתברך - על-ידי זה מתגלה ביותר אחדות הפשוט מתוך פעולות משנות הרבה מאד, שזה עקר יקרת קדשת הגדלת כבודו יתברך וכנ"ל.

חולדת
הבנים נמשך
על-ידי ממונו
דקדושה של
התומכי
אורייתא

לקוטי הלכות

חזון משפטה

עב

הלכות פריקה ומענה הלכה ד

חכמינו ז"ל לומר ברכות והודאות על כל דבר שבעולם ובפרט בבקר ובערב בעת התפלה.

פי הודאה הוא כל שעשוע עולם הפא פנ"ל, ועל-ידי-זה נתחנן כל התקונים הנ"ל, עד שזוכין לגלות אחדות הפשוט מרבויו פעלות משתנות, שנה נעשה על-ידי רבויו הבנים שזכה להוליד על-ידי תורה הלכה וכנ"ל. על-כן הבנים דיקא אומרים קדיש, שהוא פלליות כל ההודאות, כדי להעלות כל הברכות והודאות שזכה זה הנפטר לעסק בהם בחייו. פי עקר התקון על-ידי הבנים שולדו על-ידי-זה, שעל ידם דיקא מתגלה ביותר אחדות הפשוט מתוך רבויו פעלות משתנות שנה עקר גמר שלמות התקון, וכנ"ל.

הבנים אומרים קדיש להעלות הברכות שזכה הנפטר בחייו

ועל-כן צריך כל אחד בחייו קדם שמסתלק מן העולם לצוות לבניו ולסדר סדר חלקת נכסיו וממונו לבניו. פי עקר שרש הממון ותקונו הוא - כפי מה שזכה לתמוך תלמידי חכמים אמתיים, שעל ידם נולדו הלכות, שמשם כל הולדות הבנים פנ"ל, וכל אחד מישאל יש לו חלק בזה כפי בחינתו. ועל-כן צריך לסדר לפי בחינתו סדר חלקת ממונו לבניו אחריו - שיקבל כל אחד חלקו פראוי כפי שרש חלקו למעלה בהתומכי אורייתא שמולידים הלכות, שמשם כל הולדתו, שעל-ידי-זה כל תקון הנפטר. פי תורה הלכה ותומכי אורייתא ותולדות הבנים - הפל בחינה אחת, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל, והפל תלוי זה בזה. וזה כל תכלית ותקון הנפטר לעולם הפא פנ"ל, שעל-ידי כל זה מתגלה אחדות הפשוט וכנ"ל, פנ"ל.

שרש הממון ותקונו - כפי מה שזכה לתמוך תלמידי חכמים אמתיים

ועל-כן צריך למנות אפוטרופוס בעצמו בחייו, פי האפוטרופוס הממנה על היתומים שהוא בחינת אבי יתומים - צריך שימנה מפי אבי הבנים בעצמו, כדי שיסדר נחלתו כפי דעת האב בעצמו, כפי מה שהמשיך על עצמו בחינת תורה הודאה הלכה, כפי מה שזכה בממונו להיות בכלל תומכי אורייתא, שזה כל תקון הממון שמשם הולדות הבנים וכנ"ל, פנ"ל.

צריך למנות אפוטרופוס בעצמו בחייו

לא. ועל-כן אפוטרופוס שמנה אבי יתומים לא ישבע, פי אינו חשוד על השקר פי מאיר בו האמת בודאי, פמבאר שם בהתורה הנ"ל, שעל-ידי תורה הלכה מאיר האמת וכנ"ל. ועל-כן מאחר שהבעל-נחלה בעצמו מנהו לאפוטרופוס - מאיר בו בודאי האמת בענין זה, פי מאחר שהנפטר בעל-הנחלה בעצמו מנהו לאפוטרופוס כפי דעתו כפי בחינתו, כפי מה שזכה לברר ממונו להיות לו חלק בהתומכי אורייתא, שנה עקר תקון הנחלה והממון שמשם כל הבנים וכנ"ל, על-כן בודאי כפי בחינתו מאיר האמת וכנ"ל. פי על-ידי בחינת תורה הלכה בחינת תומכי אורייתא בחינת תולדות הבנים, על-ידי כל זה מאיר האמת, בבחינת (מ"כ ד, טו): "מתן אמת ליצחק חסד לאברהם" וכנ"ל. ועל-כן אין זה האפוטרופוס חשוד על שקר ונאמן בלא שבועה כלל, מאחר שהאבי הבנים בעצמו מנהו כפי בחינתו כפי חלקו בשעשוע עולם הפא, שהוא בחינת תומכי אורייתא וכנ"ל.

אינו חשוד על השקר פי מאיר בו האמת בודאי

אבל אם לא זכה למנות אפוטרופוס בעצמו, למסר בעצמו להאפוטרופוס סדר נחלתו כפי בחינתו וכנ"ל, ונאי הבית-דין צריכים להיות אבי יתומים ולמנות האפוטרופוס, פי רק הבית-דין יש להם פח לזה, פי הבית-דין מאירין האמת, פי אצלם כל ההלכות של כל דיני ומשפטי התורה, שעל-ידי-זה מאיר האמת, פנ"ל, פי זה עקר הבית-דין שידעו כל ההלכות ומשפטו משפטי אמת וצדק, ועל-כן צריכין הבית-דין שיהיו שלשה בחינת שלשה קני האמת הנ"ל.

בבית-דין מאירין האמת

אבל הבית-דין אין יכולין לברר האמת של כל אחד פי אם על-ידי השבועה, כמו שכתוב (שמות כב, ט): "ונקרב בעל הבית אל האלהים" - לשבועה. פי תקף כשבאים לדון - זהו מחמת שיש הכחשה ביניהם, וכל ההכחשות נמשך משטיפת הדמים הנ"ל מבחינת (משלי כט, ט): "אנשי דמים ישנאו תם", פמבאר שם בהתורה הנ"ל עין שם, שכל זה הוא בחינת פגם תורה הלכה - פגם הממון דקדושה שהוא בבחינת תומכי אורייתא - להוליד הלכות, פי הוא מכחיש

אין הבית-דין יכולין לברר האמת פי אם על ידי שבועה

לקוטי הלכות הלכות פריקה ומענה הלכה ד חשן משפט

בעמיתו, שהוא ההפך מכל זה, על-כן אין הבית-דין יכולין לברר כי אם על-ידי השבועה.

לג. וְזֶה (זכריה ה, טו): "אֵמֶת וּמִשְׁפָּט שְׁלוֹם שִׁפְטוֹ שְׁתַּחֲדֵד דַּמּוֹן בְּרָא הַכֹּל, וְכָל הַפְּעֻלֹת מִשְׁתַּנּוֹת נִמְשְׁכִין מִיחֲדוֹ יִתְבַרֵד

לג. וְזֶה (זכריה ה, טו): "אֵמֶת וּמִשְׁפָּט שְׁלוֹם שִׁפְטוֹ שְׁתַּחֲדֵד דַּמּוֹן בְּרָא הַכֹּל, וְכָל הַפְּעֻלֹת מִשְׁתַּנּוֹת נִמְשְׁכִין מִיחֲדוֹ יִתְבַרֵד
 בְּשַׁעֲרֵיכֶם" וכו', כי הדינים צריכים לשפט אמת כדי לזכות על-ידי-זה לשלום - שיכללו הכל בדעה אחת, שעל-ידי-זה מתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכו' פנ"ל. ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל (שבת י:) 'כל הדין דין אמת לאמתו נעשה שתף להקדוש-ברוך-הוא במעשה בראשית', כמו שכתוב (בראשית א, ה): ויהי ערב ויהי בקר יום אחד וכו', כי כתיב יום אחד ולא יום ראשון, להורות שהקדוש-ברוך-הוא יחיד בעולמו, הינו להורות שכל השנויים שבבריאה, שהם בחינת ויהי ערב ויהי בקר - שכולל כל השנויים שבעולם, כי השנוי שבין יום ללילה בין האור לחשך הוא השנוי הגדול שכלל השנויים, וכמו שאומרים בבכרת קריאת-שמע: 'ובחבונה משנה עתים', ובזה כלול כל השנויים הרבים שפכל יום ויום עד אין חקר, והכל נברא ומתקים בשביל שיתגלה אחדות הפשוט מתוך רבוי פעולות משתנות דיקא, פנ"ל. וזהו ויהי ערב ויהי בקר - שהם כלל כל השנויים, יום אחד - בחינת שהיה יחיד בעולמו, הינו לגלות אחדותו יתברך שהיחיד קדמון ברא הכל, וכל הפעולות משתנות נמשכין מיחודו יתברך. ועל-כן הדין דין אמת לאמתו זוהי לזה שנעשה שתף להקדוש-ברוך-הוא במעשה בראשית, כמו שכתוב ויהי ערב וכו' יום אחד, כי על-ידי האמת מתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שזהו בחינת ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, וכנ"ל:

לד. כָּלֵף הַדְּבָרִים, שֶׁהָאֵדָם צָרִיף לְהַגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרָךְ תָּמִיד בְּכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תהלים נו, יא): "בַּה' אֶהְלֵל דָּבָר בְּאַלְקִים אֶהְלֵל דָּבָר", בֵּין בְּטוֹבוֹ בֵּין בְּעָקוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (ברכות ט:). וְזֶה עֲצָה טוֹבָה וְנִפְלְאָה, שֶׁאִפְלוּ כִּשְׁהָאֵדָם נִתְרַחַק מֵהַשֵּׁם-יִתְבָּרָךְ כְּמוֹ שֶׁנִּתְרַחַק, וְגַם בְּעַסְקֵי עוֹלָם הָיָה צָר לוֹ מֵאֵד בְּפָרוֹנְסָה וּבְנֵים וְכוּ', כִּאֲשֶׁר מְצִיָּה בְּרַב הַעוֹלָם [כַּמְבָּאָר בְּמָקוֹם אַחֵר]. צָרִיף אִזְ דִּיקָא לְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא הַרְחֵבָה בְּתוֹךְ מַצּוּקוֹת הַצָּרָה.

כי שבועה בחינת התקשרות, כמוכא (שערי אורה, שער השני, ספירה התשיעית), בחינת הארת שלשת קווי האמת ברבוע הדבור, שהוא בחינת שבעת ימי בראשית, כמוכא במקום אחר (בהלכות פלאי בהמה, הלכה ד, אות יא), שזהו בחינת שבועה, לשון שבעה (ומבין בפורק ל, א), בחינת התקשרות ימי החל ליום השביעי שהוא שבת, שהוא ברית עולם 'ביני ובין בני ישראל' וכו' (שמות לא, יז). כי שבת שמא דקדשא בריף הוא (זהר יתרו פח:), בחינת 'אורייתא שמא דקדשא בריף הוא' (שם משפטים קכד:), שזהו בחינת השבועה שהוא בשם ובנקיטת חפץ שהוא התורה (חשן משפט, סימן פו, סעיף יג-טו).

שבועה בחינת התקשרות

כי פשיט הכחשה שהוא פגם האמת אי אפשר להבית-דין להאיר האמת כי אם על-ידי השבועה, שכולל כל תקוני האמת - שהוא הארת שלשת קווי האמת ברבוע הדבור וכו'. ועל-כן מאחר שלא זכה הנפטר למנות אפטרופוס בעצמו ולא האיר בעצמו בחינת האמת שזכה לברר כפי חלקו, בתורה הלכה, בבחינת תומכי אורייתא פנ"ל, עד שהצרכו הבית-דין להכניס עצמן למנות אפטרופוס, על-כן הוא צריך שבועה. כי כשאין האמת מברר בשלמות והבית-דין צריכים לבררו - אין יכולים לבררו כי אם על-ידי השבועה וכו' וכנ"ל:

פשיט הכחשה צריך שבועה שכולל כל תקוני האמת

לב. וְזֶה בְּחִינַת (בראשית יח, ט): 'כִּי יִדְעַתִּי לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוָה אֶת בְּנֵי וְאֶת בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשִׁמְרוּ דְרָף ה' לְעִשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט. כִּי עָקַר הַצְּנוּאָה שֶׁצָּרִיף הָאֵדָם לְצוּוֹת אֶת בְּנֵי וְאֶת אַחֲרָיו הוּא - שִׁשְׁמְרוּ דְרָף ה' לְעִשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט - צְדָקָה וּמִשְׁפָּט דִּיקָא, דְּהֵינּוּ שִׁתְּנּוּ צְדָקָה לְתַלְמִידֵי חֻכְמִים אֲמַתִּיִּים שְׁמוּלִידִים הַלְכוֹת, שְׁהֵם מִשְׁפָּטֵי הַתּוֹרָה. וְזֶה בְּחִינַת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט - הֵינּוּ צְדָקָה לְתַלְמִידֵי חֻכְמִים אֲמַתִּיִּים שֶׁעַל יָדָם נוֹלָדִים וְנִתְגַּלִּים מִשְׁפָּטֵי הַלְכוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁזֶה עָקַר תַּקּוּן הַמְּמוֹן שֶׁל זֶה הַנִּפְטָר שֶׁהִתְיַגֵּעַ בּוֹ בְּיָמֵי חַיָּו, שֶׁכָּל תַּקּוּנוֹ שֶׁפְּסִיבָא הַמְּמוֹן לְתַלְמִידֵי חֻכְמִים אֲמַתִּיִּים, שֶׁהֵיוּ נוֹלָדִים מֵהֶם הַלְכוֹת שְׁהֵם בְּחִינַת תּוֹרָה הוֹדָאָה שֶׁעוֹשֶׂה עוֹלָם הַבָּא, שְׁלֹזָה צָרִיף

הצנאה - צדקה לתלמידי חכמים אמתיים שפולידים הלכות

לקוטי הלכות

הלכות פריקה ומענה הלכה ר

חזן משפט

ענ

וגם לזכור את עצמו את כל הטובות ונפלאות שנקבר עשה השם יתברך עמו, והעקר מה שלא עשני וגו' והבדילנו מן התועים וכו'. ולזכור את עצמו שלא ישאר ממנו ומשום אדם כלום, רק מה שחטף בזה העולם איזה טוב מקדשת ישראל, ורק זה חלקו מכל עמלו. ועל-כן צריך כל אחד אפלו הגרוע שבגרועים לשמח בזה מאד, וימלא פיו תהלתו וכו' - כל היום להודות ולהלל ולשבח וכו' את יוצר בראשית שלא עשנו וכו' שלא שם חלקנו בהם וכו'.

לזכור הטובות שכבר עשה השם יתברך עמו

וימאחר שיהיה רגיל בזה - בודאי יחטף בכל יום ללמד איזה הלכות התורה שהם דעתו יתברך, שעל-ידי-זה יודעין אותו יתברך ונכללין בו יתברך, ועל-ידי-זה בעצמו יצא מכל הצרות וכו', ועל-ידי-זה יתגלה אהדות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכו', ועל-ידי-זה עקר בטול הצרה וכו' וכן חוזר חלילה לטובה. עד שסוף כל סוף בודאי יזכה לתכליתו הטוב שהוא שעשוע עולם הבא, שהוא להודות ולהלל אותו יתברך לעולמי עד ולנצח נצחים.

יחטף בכל יום ללמד איזה הלכות התורה

והעקר לזה הוא אהבת חברים ושלום - שיהיה לו אהבה ושלום גדול עם כל ישראל ובפרט עם ההולכים בדרך זה, ויהיה בכלל תומכי אורייתא בין בממונו בין בגופו, שיחזיק בכל כחו את התלמידי חכמים העוסקים בדרך זה שהם מולידי הלכות. ועל-ידי-זה יזכה להוליד בנים הגונים עוסקים בתורה וכו' וכו', כמבאר לעיל שתודה הלכה ותומכי אורייתא והולדות הבנים הכל בחינה אחת ותלויים זה בזה, וצריך להתחיל מכל נקדה ונקדה טובה שבהם, עד שיזכה למה שיזכה, אשרי לו:

שיהיה לו אהבה ושלום גדול עם כל ישראל

מה שאמרו שם: דבר זה נשאל לחכמים ולגבאים ולא פרושהו, עד שפרשו הקדוש-ברוך-הוא בעצמו; והוא פלאי, מה קול הרעש הזה? מי לא ידע כל זה שחרבן בית-המקדש היה על שעברו על התורה, והלא כל התורה מלאה מזה! כי כבר התרה אותם משה רבנו, עליו השלום, בעצמו (ויקרא כו, א): "אם בחקתי תלכו וכו' ואם לא תשמעו" וכו', וכן במקומות הרבה אין מספר, אמר להם שאם יעברו על התורה יאבדו מעל הארץ וכו'. וכן כל הנביאים התרו בהם על זה, ומה זה שעתה נשאל לכלם, על מה אבדה הארץ ולא יכלו לפרשו עד שהשם יתברך בעצמו פרושו על עונם את תורתו וכו' והעקר שלא הלכו בה - שלא ברכו בתורה תחלה, שגראה שזה העון שלא ברכו בתורה תחלה גדול מהכל, והוא פלא!

שנינו מזה עצות איך לצאת מהקלקולים שגרמו חרבן בית-המקדש

אך עקר הדבר שה' יתברך שאל לחכמים ולגבאים שיבינו היטב זאת ויגידו על מה אבדה הארץ, באפן שיגיע לנו טובה מזה - שניבין על-ידי-זה עצות טובות איך לזכות להתחיל לתקן הקלקולים שגרמו לנו חרבן בית-המקדש. וזה עקר חמרות ועמקות השאלה ששאל השם יתברך לחכמים ולגבאים ולא פרושהו, כי מה דהנה הנה, ומאי נפקא מנה אם נחרב על-ידי מה שנתחבר, הלא כבר נחרב! אף עקר מה שחתר השם יתברך לשאל לחכמים ולגבאים שיבינו את זאת ויגידו על מה אבדה הארץ הוא - שיפרשו הדבר היטב באפן שניבין מזה עצות איך לצאת מהקלקולים שגרמו חרבן בית-המקדש, ועל-כן לא יכלו לפרשו, כי זה עמק מאד מאד, עמק עמק מי ימצאנו, עד שפרשו הקדוש-ברוך-הוא בעצמו - על עונם את תורתו ולא שמעו בקולי ולא הלכו בה.

בפנימיות לבם היה לבם עזרו בושר לח

היננו שאף-על-פי ששכר עברו על עברות חמורות מאד עבודה-גרה וכו', אף-על-פי-כן בפנימיות לבם היה לבם עזרו בושר לח רבים לא יוכלו לכבות את האהבה" (שיר-השירים ח, ז), שבין ישראל לאביהם שבשמים "והנרות לא ישטפוה". ועל-כן היו צריכים להתגבר על כל פנים לחטף איזה הלכות ללמד על כל פנים מעט בכל יום,

לה. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל (בבא מציעא פה.): "מאי דכתיב (ויקרא טו, יא-ב): "מי האיש החכם ויבן את זאת ואשר דבר פי ה' אליו ויגדה על מה אבדה הארץ נצתה כמדבר מבלי עבר, ויאמר ה' על עונם את תורתו וכו' ולא שמעו בקולי ולא הלכו בה", ופרשו שם: שלא ברכו בתורה תחלה. והדברים תמוהים, כאשר התפלאו על זה כל המפרשים ובפרט

הפלא ששאר חזו שלא ברכו בתורה תחלה

לקוטי הלכות הלכות פריקה ומענה הלכה ר חשן משפט

כי העצבות ומרה שחורה מזקת ביותר מהכל, וכמו שכתוב (דברים כח, טו): "תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב" - שעקר התרפן וכל הצרות, רחמנא לצלן - כלם מחמת שלא עבדוהו יתברך בשמחה, וכמוכא בכתבי האר"י ז"ל (שער הפצווח בהקדמה, שער רוח הקדש ח, ט), הינו כנ"ל, והבן מאד.

עצות איד להתקרב לח מפל מקום שהוא

ועל-כן הכרח השם-יתברך לפרשו, כדי לרמוז לנו עתה בכל דור ודור רמזי עצות איד להתקרב עתה להשם-יתברך מפל מקום שהוא - לתמן הקלילים שעל ידם היה התרפן, עד שנופה לגאלה שלמה בקרוב. ועל-כן נקרא הליכה כל הנ"ל, כי הוא תקון הרגלין כנ"ל, בחינת הליכות עולם, שעל-ידי-זה התקרבות הגאלה, בחינת (זכריה יד, ט): "ועמדו רגלינו" וכו' וכנ"ל, כי הוא הלוך ודרך נפלא לכל אדם שבעולם וכו', וכנ"ל:

עקר חטא עבודה זרה - התקון על-ידי המפשוט

לו. וזה בחינת מלאכת המשכן שנצטוו אחר חטא העגל שהיה על-ידי רבוי הזהב, שעל-ידי-זה הסיתו והדיחו אותם הערבי-רב - להפריד הפעולות משתנות, חס ושלום, מאחד הפשוט, שזה עקר חטא עבודה-זרה. והתקון היה על-ידי המשכן, שהוא בחינת הבית-המקדש, בחינת (דברים יד, ט): "כסא כבוד מרום מראשון", בחינת "מכון לשבתך" וכו', המוכא לעיל (פאות יח).

על-ידי רבוי המפשוט הערבי-רב חלקו על משח

וזה בחינת שקלים כי תשא את ראש בני ישראל וכו' (שמות ל, יב) - שיכללו כלם יחד על-ידי המנין, ולא יגרם המנין בחינת פרוה, חס ושלום, שהוא סטרא דמותא, בחינת ולא יהיה בהם נגף, וזה על-ידי שיתנו כפר נפשם בחינת תומכי אורייתא וכו', כי הערבי-רב פגמו בהממון, שעל-ידי רבוי הממון חלקו על משה, ולא די שלא רצו להיות בכלל תומכי אורייתא, אף גם הפכו מהפך אל הפך, שנקהלו על אהרן לעשות להם עבודה-זרה מהממון.

המפשוט דקדושה לתומכי אורייתא, ופנס הממון פונם בחלכות

כי כמו שזוכין שיהיה הממון בקדושה, שעקרו על-ידי שנותן ממונו להתלמידי חכמים, להיות בכלל תומכי אורייתא, שעל-ידי-זה נולדו הלכות וכו' על-ידי-זה נמשך התגלות אחרות הפשוט מתוך פעולות משתנות כנ"ל, כמו כן להפך - כשפוגמין בהממון ורצים אחר הממון רק בשביל תאות עצמן,

והם עזבו את תורת לגמרי, ולא עוד אלא ולא שמעו בקולי, 'שמיעה בלבא תליא' (תקוני-זהר תקון נח, צב.), הינו שעל כל פנים היו מחיבים לשמע ולדבק עצמם בקול ה' הקורא בקול גדול בלב האדם בכל יום ויום ובכל עת שישוב האדם אליו. וצריך כל אדם להטות לבו לשמע בקול ה', שעל כל פנים יהיה לו רצונות חזקים וכסופים גדולים להשם-יתברך, שזה יקר מאד, כמו שמבאר במקום אחר (שיחות הר"ן סימנים יד, נא).

והעקר ולא הלכו בה שלא ברכו בתורה תחלה, כי בודאי לא נפלו בפעם אחד לנפילות כאלה - לעבר על דת לגמרי ולפרק על, כמו שהיה אז בעת התרפן, ובודאי בתחלה עסקו בתורה קצת, רק שלא ברכו בתורה תחלה - דהינו שלא נתנו לבם לשמח בהתורה, ולקרב ולהודות ולהלל להשם-יתברך בכל עת על החסד הנפלא והנורא הזה שעשה עמנו אשר בחר בנו מפל העמים ונתן לנו את תורתו חמדה גנוזה אשר היא חיינו וכו', וזה כל תקוננו לנצח.

שלא ברכו בתורה תחלה - שלא נתנו לבם לשמח בהתורה

וכמו שמבאר במפרשים (רש"י בבא-מציא פה, ר"ן נדרים פא.), שזה עקר ברבת התורה - לשמח בכל עו בענימת חלקנו וגוללנו, ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל (טור ארבע-חיים סימן מז): שברבת התורה צריכין לזהר בה מאד, הינו כל ענין הנ"ל שבארנו למעלה, שצריך כל אחד אפלו אם נפל ונתרחק כמו שהוא, אף-על-פי-כן הוא דיקא צריך להיות רגיל בתורה והודאה להודות על מעט דמעט הנקודות טובות שיש בו עדין וכו'. ועל-ידי-זה יזכה לצאת מפל הצרות ולהתקרב להשם-יתברך וכו' כנ"ל. וזהו ולא הלכו בה - כי זהו הלוך ודרך נפלא מאד להתקרב ולהרים עצמו להשם-יתברך מפל מיני נפילות וירידות שבעולם עד אין קץ ותכלית. ואם היו הולכים בדרך זה - בודאי לא היו נופלים כלי-כף, ולא היו להם צרות כאלה.

עקר ברבת התורה - לשמח בכל עו בענימת חלקנו וגוללנו

ונתה כל תקוננו לשוב לארצנו ולבית מקדשנו הוא על-ידי-זה, כי לית מלתא דא תליא אלא בתיבתא (תקוני-זהר, תקון ו, כב.). אבל קשה מאד לשוב, כי הבעל-דבר אורב מאד מאד ומתפשט לארץ ולרחב, והכל חפצים ליראה את שמך, ואף-על-פי-כן רבם רחוקים מאד מדרכי התשובה. והעקר מחמת שאינם משימים אל לב לשמח במעט הטוב שבהם,

העצבות ומרה שחורה מזקת ביותר מהכל

לקוטי הלכות פרקה וטעינה הלכה ר חשן משפט עד

דיינה נתגלה אהדות הפשוט מתוך פעלות משתנות, שנה יקר מאד אצל השם יתברך, כשנתגלה אהדות הפשוט למשה בזה העולם מתוך פעלות משתנות דיקא, וכל מה שמתברר הפעלות משתנות שהם רבוי השנוי דעות, כשנכללין יחד בדעה אחת להאמין באחד הפשוט - הוא יקר ביותר ויותר אצלו יתברך וכנ"ל.

עשה דיקא תקון דיוק על ידי המינו

על-כן על-ידי נתינת השקלים צריכין למנותם דיקא, כי המנין בחינת רבוי ושנוי. גם צריכין למנות במספר שמות להזכיר את כל אחד בשמו שהוא כפי שנוי שכלו ודעתו. ועל-ידי רבוי השנויים - יכול לשלט הנגף, חס ושלום, שהוא סטרא דמותא, שאחיותה מעלמא דפרודא מרבושי השנויים, אבל על-ידי השקלים וכו', שעל-ידי נתינת אהדות הפשוט מתוך רבוי פעלות משתנות דיקא וכו', על-ידי נתינת נעשה דיקא תקון גדול על-ידי המנין, שהוא בחינת התגלות רבוי השנויים, כי דיקא על-ידי נתינת ונתעלה כבודו יתברך, על-ידי שנתגלה אהדות הפשוט יתברך על-ידי רבוי השנויים דיקא וכנ"ל, על-ידי שפלים מודים לדעה אחת ונותנים שקלים לנדבת המשפן ששם התגלות אלקותו וכו', וכנ"ל.

מחצית השקל - לכל אחד שלמות על ידי חברו

לו. **ועל-כן** נצטוו לתת מחצית השקל דיקא, להורות, שכל אחד מישראל אין לו שלמות כי אם על-ידי חברו, כי עקר התקון שיכללו כלם זה בזה באהבה ואהדות, וכל אחד הוא בחינת מחצית עד שנכלל בחברו וחברו בחברו, עד שנכללין כלם ברבוי שנוי דעתם באהדות הפשוט, שנה יקר מאד אצל השם יתברך, כנ"ל.

תקון העדקה לזכות לאחבה וסא יתגאה העשיר על העני

וזהו (שמות ל, טו): **העשיר לא ירבה והדל לא ימעט** - שנה בחינת מה שפתיב (משלי יג, ח): **כפר נפש איש עשור ורש לא שמע גערה**, בחינת (איוב לד, ט): **"ולא נבר שוע לפני דל"**, כמו שפרש רש"י שם, שנה נאמר לענין השקלים, שנתנו כל אחד בשוה מחצית השקל "העשיר והדל" וכו'. הינו כנ"ל, כי עקר השקלים הוא לזכות לכלליות ואהדות, על-כן צריכין לתן כלם בשוה - שלא יהיה חלוק ופרוד בין העשיר והדל, ולא יתגאה ולא יגער העשיר בהדל, להורות,

אף גם חולקים על התלמידי חכמים אמתיים העוסקים להוליד הלכות, אז מפרידין הפעלות משתנות וגורמין כפירות בעולם, שנה בחינת פגם הערב-רב שהיה על-ידי רבוי המון, כמו שכתוב (דברים א, א): **"ודי זהב"** - שעל-ידי עשו עבודה-זרה וכפרו בה, והפרידו בדעתם הפעלות משתנות מאהדות הפשוט, שנה היו כל עניני העבודה-זרה שבודות הקודמים, מחמת שאי אפשר להבין בדעת, איך כל הפעלות משתנות נמשכין מאחד הפשוט, על-ידי זה באו לכפירות עד שעשו עבודה-זרה, והיה להם הרבה חכמות של שקר בזה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל.

הכפירות של עשה נמשך מחטא העל

ובן הכפירות המצויים עתה בעונותינו הרבים על-ידי המחקרים והחולקים על צדיקי אמת העוסקים בחכמות חיצוניות - הכל נמשך מזה, מבחינת חטא העגל, שעדין לא הטהרנו ממנו, וכל הפקידות באים על-ידי זה, כמו שכתוב (שמות לב, לד): **"וביום פקדי"** וכו', השם יתברך ישמר ויציל מעתה.

אדני המשכון שפעשו מחשקלים בבחינת תומכי אוריתא

ויצליבן התקון לזה שקלים שנתנו לנדבת המשפן, שנעשו מהם האדנים שכל המשפן הוקם עליהם, ששם במשפן נולדו ונתגלו כל הלכות התורה, כמו שפרש רש"י, שמיום שהוקם המשפן לא נבר עם משה כל ההלכות של התורה כי אם באהל מועד. ועל-כן השקלים שמהם נעשים האדנים שעליהם עמד המשפן, הם בבחינת תומכי אוריתא, שעל-ידי ההלכות שנולידין משם, וכן הברכות וההודאות שהיו במשפן, על-ידי כל זה נעשו כל התקנים הנ"ל, עד שנתגלה משם אהדות הפשוט כמו שכתוב (שמות כה, כב): **"ונועדתי לך שם" וכו'**, בחינת (שם כו, ו): **"והיה המשפן אחד"**.

ויצליבן נצטוו למנות על-ידי השקלים, כי משה נתקשה על זה מאד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בפרד"ר כה, ב, ג), וכמובא בפיוט של פרשת שקלים (אמן בשמנו) כי איך ימנה את ישראל שהם למעלה מהמנין, כי כל קדשת ישראל להכלל בתכלית האהדות הפשוט, כי כלם כאיש אחד וכנ"ל, וכמו שכתוב (בראשית לב, ג): **"אשר לא יספר" וכו'**. אף השם יתברך צנה למנותם דיקא על-ידי השקלים, כי על-ידי השקלים שהם בחינת תומכי אוריתא שעל-

לקוטי הלכות הלכות פריקה ומענה הלכה ר חזן משפט

שנה עקר התקון של הצדקה שעקרה להיות מתומכי אוריתא, שהעקר לזכות לאהבה ואחדות ולא יתגאה העשיר על העני.

בי העקר להכלל באחדות הפשוט, שאי אפשר להכלל שם פי אם על-ידי ענוה ובטול, בחינת אהבה ואחדות, שכל אחד ובטל עצמו לגבי חברו. וזה רמז להם בהשקלים, שצוה שיתנו כלם בשוה - העשיר לא ירבה והדל לא ימעט, בחינת ולא נפר שוע לפני דל הנ"ל, בחינת ורש לא שמע גערה. להורות, שכלם שוים אצלו יתברך, וכלם יש להם חלק בהקמת המשכן, שעל-ידי-זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות שנקללין יחד, כנ"ל.

העקר להכלל באחדות הפשוט

כלם בשוה, כמו כן היה יכול השם-יתברך לעשות כל המשכן על-ידי כלם בשוה, אך הוא חפץ לזכות את כל אחד כפי ערכו, כפי אשר לו נתקנו עלולות (שמואל א ב, ג). אבל אתם העשירים אל תתגאו כי ממנו הכל, כמו שאמר דוד (דברי הימים א כט, יד): "כי מן הכל ומיך נתנו לך". כי עקר הצדקה להחזיק התלמידי חכמים המולידים הלכות, שנה בחינת הקמת המשכן שעוסקים הצדיקים בחינת משה בכל דור ודור, שהעקר הוא אהבה וכלליות, שעל-ידי-זה מתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכו', וכנ"ל:

לח. וזה בחינת פורים, שהוא מחינת הקן עמלק, כי עמלק פוגם בכל הנ"ל, וכמבאר לעיל מזה (באות כז). כי "ראשית גוים עמלק" (במדבר כד, כ), שהוא בחינת כופר, ורוצה לבלבל ולהטיל פגם בהראשית והתחלה, כאלו עדין לא התחיל השם-יתברך להושיע כלל. כי הוא הראשון שבא להלחם בישראל כשיצאו מצרים, והתגבר ברשעו לעמד נגד ישראל - שעשה להם השם-יתברך נסים כאלה ביציאת מצרים, עד שהכרח פרעה להודות כי ה' הצדיק וגרשם מצרים, ועמלק הוא עו פנים כזה ויצא כנגדם, וכמו שפרש רש"י שם על פסוק (שמות יז, ט): "כתב זאת זכרון בספר" וכו' משל לאמבטי רותחת וכו'. כי הוא כופר מתחלה ועד סוף - שכופר בהנסים והנפלאות שהשם-יתברך עושה עמנו בכל עת, ופוגם בכל התקונים המבארים לעיל, והעקר, שמתגבר ומתגבר שלא יתגלה, חס ושלוש אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכנ"ל. והוא אורב על כל ישראל תמיד, והעקר מתגבר, חס ושלוש, בעת הגלות והצרה, שאז ורצה להטיל כפירות בלב, כאלו עדין לא התחיל השם-יתברך להושיע את ישראל כלל.

עמלק כופר בנסיים והנפלאות שחו עושה עמנו בכל עת

ועל-כן באמת בשאר נדבות המשכן נתנו כל אחד כפי ברכת ה', וכפי נדבת לבו, כמו שפרש רש"י שם: "שלוש תרומות נאמרו כאן. אך בהשקלים הזהירם שיתנו כלם בשוה, כדי שמהם למדו ויבינו העשירים רמזים לעצמם - שלא יתגאו לעולם במהנת דם אפלו כשנותנים הרבה, כי ראוי להם להבין שהשם-יתברך יכול להקים המשכן על-ידי העניים כמו על-ידי העשירים, כי "העשיר והכבוד מלפניו", ויכול להוריש לזה ולהעשיר לזה. ובודאי מי שיש לו מעט דעת אמת - ראוי לו להבין שלא יתגאה, אפלו העשיר הנותן צדקה הרבה לתלמידי חכמים אמתיים, אדרבה! ראוי לו להתבייש ולהתבטל מאד, מי הוא כי זכה לזה שנתן לו השם-יתברך עשירות כזה, שזוכה להחזיק התלמידי חכמים, וגם עדין נשאר לו הרבה הון ועשר בביתו, כי בודאי אינו נותן אפלו המקצה מעשורו, והעני והדל שהוא איש פשוט כמותו, ועל-פי הרב יותר ממנו - אין בכיתו לחם ושמלה, וגם אינו זוכה להחזיק התלמידי חכמים בממונו. ואיך יתגאה בהעשיר שנתן לו השם-יתברך שנשאר אצלו הרבה וגם מחזיק התלמידי חכמים שזוכה שיהיה לו קרון קימת לעד.

העשירים - שלא יתגאו לעולם במהנת דם אפלו כשנותנים הרבה

וזה בחינת התגברות הקן עמלק בסוף הגלות של בבל, שאמר, מאחר שפבר התגבר נבוכדנצר והחריב את הבית-המקדש שעמד כמה מאות שנים, והגלה את ישראל מארצם וכו' - שוב אין להם תקנה לשוב, חס ושלוש.

התגברות הקן בסוף הגלות

וכך זה רמז להם השם-יתברך בהשקלים שצוה שיתנו כלם בשוה, להורות, כמו שהאזנים שמקמיין המשכן נעשו על-ידי נדבת השקלים, שנתנו

רמז להם השם-יתברך בהשקלים שצוה שיתנו כלם בשוה

לקוטי הלכות

חזון משפּט

עה

הלכות פּריקה ומענה הלכה ר

השם יתברך עם אבותינו, ועם כל אחד ואחד בפרטיות:

ועל־כן התגבר הוא וזרעו הטמא לבטל בנין בית־המקדש, כי אמר שאפס תקנה לישראל, חס ושלום. וזה שכתוב (אסתר ג, ח): "ישנו עם אחד", ודרשו רבותינו ז"ל (אסתר רבה ז, יב): 'אלקיהם ישן הוא', דהינו שלא יושיע עוד, חס ושלום, לישראל כאלו הוא ישן. וזהו מפּזר ומפּרד בין העמים ודתיים שונות מכל עם - שאמר שהם מפּזרים ומפּרדים בין העמים, בחינת רבוי שנוי דעות ומחלוקת, בחינת פזור ופרוד 'בין העמים' - שגפלו לדעות השבעים עמים שכל זה הפך כלליות הפעלות משתנות באחד הפשוט, וכנ"ל.

התגבר הוא וזרעו הטמא לבטל בנין בית המקדש

התקון בחינת מרדכי הצדיק האמת

והתקון לכל זה הוא בחינת מרדכי, שהוא בחינת הצדיק האמת, בחינת "מר דרור" (שמות ל, כג) - מרי דכיא שהוא "בשמים ראש" של שמן המשחה - שבו נמשח כל המשכן וכליו ואהרן הכהן ובניו, שכל עבודתם במשכן ובבית המקדש - הכל היה לכלל כל הפעלות משתנות באחד הפשוט וכנ"ל, כי שם עקר התגלות אלהות כמו שכתוב (שמות כט, מג): "ונעדתי שמה לבני ישראל" וכו' וכנ"ל. ועקר קדשת המשכן וכליו - נמשך משמן המשחה שהוא ריח טוב דקדושה, הנמשך מקדושה גבה מאד מאד, שיש לו כח לקדש את כל המשכן וכליו וכו' - להעלותם ולהכניסם מחל לקדש, שעקר הקדושה הוא שנגללין באחדות הפשוט, ששם כל רשע של כל הקדושות. נמצא, ששמן המשחה שעשה משה היה לו כח נפלא כזה להעלות כל המשכן וכליו שנעשה מזֶהב וכסף ונחשת ותכלת וארזמן וכו' וכו', שהיה בו רבוי שנויים וגונון הרבה שיש בכסף וזהב וכו', שהם כלל כל חמדת העולם, בפרט חמדת הממון, שהוא בחינת התגברות הדמים וכו' הנ"ל. והמשכן שנעשה מכל זה - היה תקון על כל זה כנ"ל, וכל קדושתו נמשך על־ידי שמן המשחה, שבו נתקדשו המשכן וכליו והעלה הכל, כל הגונון והשנויים הרבים שיהיו נכללין באחד הפשוט ששם כל הקדושות, שעל־ידי־זה היה כח במשכן לכפר על בני ישראל לטהרם מכל הטמאות, שכלם הם בחינת כפירות הנמשכין מבחינת פרוד הנ"ל, שמפּרדין חס ושלום הפעלות משתנות וכו' כנ"ל.

וזהו ודתיים שונות וכו', שאמר, שדת ישראל בבחינת התגברות השנויים והפזור והפרוד, חס ושלום, כי כפר בדת ישראל הקדוש, שכל דת תורתנו הקדושה הוא, שעל־ידי דת תורתנו הקדושה נכללין באחד הפשוט על־ידי כל מצוה ומצוה, ועל־ידי כל אות ודבור של התורה הקדושה, כי 'אורייתא ישראל וקדשא בריך הוא כלא חד', והקן רצה להפך הקערה, חס ושלום, ואמר שהכל בהפך. ועל־כן רצה להתגבר על ישראל להשמיר להרג ולאבד וכו', כי הוא בחינת התגברות הדמים בשעת הצרה, כי הוא מזרע עשו אדמוני על שם תגברת הדמים הרעים שמשם סטרא דמותא שנמשך מחטא עץ הדעת טוב ורע, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (חלוץ קלט): 'המן מן התורה מנין, שנאמר (בראשית ג, יא): "המן העץ" וכו', שאז נגזר מיתה, ועל־כן רצה לכלות את ישראל, חס ושלום.

על ידי דת תורתנו הקדושה נכללים באחד הפשוט על ידי כל מצוה

חסו בחינת התגברות הדמים בשעת הצרה

וכן הוא בכל דור ובכל אדם, כמו שכתוב (שמות יז, טו): "מלחמה לה בעמלק מדר דר" - שמתגבר על כל אדם בכל עת בכל מיני תחבולות להפילו, חס ושלום, כי הוא המסית הוא המסטיין וכו' (פבא בתרא טו). כי בתחלה מסית האדם למה שמסיתו, ואחר־כך מקטרג עליו עד שבא עליו איזה צרה ויסורים, חס ושלום. והוא בעצמו שמחליש ומבלבל לב האדם שלא יצעק ויתחנן להשם יתברך, כי מכניס בלבו כאלו אפס תקנה חס ושלום, ורוצה להשפית מדעתו כל הטובות והחסדים והנפלאות שעשה

עמלק שבכל דור שפסית ומסטיג

עקר התקון על ידי בחינת ריח טוב

כי עקר התקון על־ידי בחינת ריח טוב, שהוא חיות הנשמה, שהוא בחינת שמן המשחה שנעשה בתקונים נשגבים כאלה, שיש לו כח לתמשיך ריח טוב לכל הרחוקים מהקדושה, שאי אפשר להחיותם כי אם בבחינת ריח טוב, בבחינת הנאמר על נפשות ישראל המשלים בגלות תאותיהן ומדוחיהן, חס ושלום (שיר השירים ב): "סמכוני באשישות רפדוני בתפוחים כי חולת אהבה אני" כמו שפרש רש"י שם, שהם מיני ריחות:

לקוטי הלכות הלכות פריקה ומענה הלכה ד חשן משפט

לא נשאר לי אלא הריח שמריחים מרחוק הריח הטוב של הצידיק

כי בעונותינו הרבים, בעצם חלישותנו עתה בתקף מרירות גלות - כבר נחלש כחנו כל-כף עד שאין אנו מרגישין נעם מתיקות צוף דבש אמרי נעם של הצידיקי אמת המחייב אותנו באמרות טהורות כאלה, בבחינת (תהלים קז): "כל אכל תחעב נפשם" וכו'. ואין חיותינו אלא מה שאנו מריחין מרחוק מעט הריח הטוב הקדוש והנורא של חדושי תורתם הקדושה, וזה בחינת הריח של שמן המשחה, שבו נתקדש הכל, ונכנס מחוץ לפנים, שמשם קדשת מרדכי כנ"ל, שהוא מכניע קלפת הקן צמלק - שרוצה להטיל פגם בראשית הישועה, כאלו לא התחיל השם-יתברך צדין להושיע כלל.

- להאמין כי השם-יתברך עמנו גם עתה בתקף הגלות הזו, ולתן תודה והודאה בכל יום על העבר ולבקש להפא וכו', כנ"ל:

שלשה קווי האמת הפאירין בחבור

לט. וזה בחינת (אסתר ט, ל): דברי שלום ואמת - זה בחינת שלשה קווי האמת המאירין בהדבור, שעל-ידי-זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שזהו בחינת שלום כנ"ל, וזהו (שם י. א): דרש טוב לעמו - בחינת הלכות, שהיה דרש טוב לישראל ומברר כל הלכות התורה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מנחות סה.), שהיה פותח בדברים ודורשן. ודבר שלום לכל זרעו - בחינת שלום הנ"ל, שהוא בחינת התגלות אחדות הפשוט וכו', שזהו עקר גמר התקון כנ"ל. וזהו לכל זרעו דיקא, כי העקר שיהיה נמשך שלום בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות לכל זרע ישראל הנולדים בכל דור ודור, בבחינת (תהלים כב, לא): "זרע יעבדנו ספר לאדני לדור". כי עקר מלקמת צמלק הוא בכל דור מחדש, מקמת שבכל דור ודור נמשכין הנשמות בחדושים נפלאים מחדש, כי אין שני בני אדם שבכל הדורות שוים וכמבאר לעיל מזה (באות טז) ומקמת רבוי השנויים והשכליות המתחדשים בכל דור ורצה להתגבר צמלק להפריד במחשבה, חס ושלום, הפעולות משתנות מאחדות הפשוט כנ"ל ועל-כן "מלקמת לה" בעמלק מדר דר".

ומרדכי יודע כל זה, ומכניס בחכמתו האמונה הקדושה בישראל, ומאיר בלב האדם ומזכירו בכל עת כל הטובות והנסים והנפלאות שפבר עשה השם-יתברך עמנו בכלליות ובפרטיות וכו', וכמו שכתוב (תהלים קג, ב): "ברכי נפשי את ה' ואל תשכחי כל גמוליו" וכו', ועל-ידי-זה יש כח לצעק ולהתחנן לפני השם-יתברך שיושיענו גם עתה וכנ"ל, שעל-ידי-זה היה תקף הנס של פורים - שצננע ונפל הקן צמלק, וברחמיו יתברך הפיר את עצתו וקלקל את מחשבתו, ונתהפף הכל לטובה מהפף אל הפף, כמו שכתוב: ונתהפף הוא אשר ישלטו היהודים וכו'. וקבעו ימי הפורים האלה שמחה ומשתה ויום טוב לדורות, להודיע שגם בעבודתנו לא עזבנו אלקינו, שזהו תקף הנס והישועה הנפלאה של פורים שגדול מכל המועדים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מדרש משלי ט), כי עקר הנס הוא מה שראינו שגם בעבודתנו בתקף הגלות, השם-יתברך משגיח כל-כף בהשגחה נפלאה וסבב סבות לטובה מתחלה ועד סוף, שדייקא על-ידי הקן תהרג ושתי המרשעת, ואחר-כך על-ידי זה בעצמו יהיה תקף הנס, שתלו את הקן על-ידי אסתר בהשגחות נפלאות כאלה, כמבאר במגלה הקדושה. וצריך לשום לב לזה היטב להבין מזה, שפמו כן גם עתה צדין לא עזב חסדו מאתנו, וצריכין להתגבר בשמחה תמיד להמשיך קדשת שמחת פורים

ליום לב שהמגלה שגם עתה לא עזבו אלקינו

החכמות של הכל המתעוררים מחדש בכל דור

וזהו בחינת כל החכמות של הכל המתעוררים מחדש בכל דור, הן חכמות החיצוניות שהם חכמת הפלוסופיא המתגברין ביותר בכל דור, והן שאר חכמות של העולם של שטות והבל, שנדמה לכל אחד כאלו עתה העולם נתחכם יותר, כאלו בדורות הקודמים לא היה להם שכל כלל להתאוות לכלים ותכשיטין אלו וכו', כאשר מצוי דברי שטות כאלה בין בני הנעורים. והכל נמשך מבחינת הנ"ל, מקמת שבאמת בשרש קדשת הנשמות נמשכים בכל דור ודור בבחינת התחדשות לטובה, כי עקר כבודו יתברך הוא דיקא שברבוי השנוי דעות העצומים, יהיו נכללין באחדותו הפשוט, כנ"ל. ואת זה לעמת זה עשה

לקוטי הלכות

הלכות פריקה ומעונה הלכה ד

חשן משפט

עו

אלקים (קהלת ז, יד), על-כן רוצה בחינת זקמת עמלק להפך הכל כאלו היום הם חכמים להרע יותר. אבל השם-יתברך לוחם עמו בכל דור כנ"ל על-ידי צדיקיו האמתיים, ומגלה הלכות וחדושי תורה נפלאים כאלה בכל דור ודור, עד שעל-ידי זה מתגלה בכל דור ודור יותר התגלות אחדות הפשוט מתוך רבוי ושנוי דעות הרבה שהם בחינת פעולות משתנות וכנ"ל, שזהו בחינת דרש טוב לעמו ודבר שלום לכל זרעו דיקא, בחינת (ההלים ק, ט): ועד "דר ודר אמנותו" בחינת (שם קמה, ט): "דור לדור ישפח מעשיך" וכו' וכנ"ל. והבן היטב לקשר הכל מרישא לסיפא, ותבין עצות והתחזקות להתקרב תמיד להשם-יתברך ולהודות לשמו יתברך תמיד, שזה עקר התכלית בחינת שעשוע עולם הבא, וכנ"ל:

היו ראויים לגאולה, כי עדין לא המשכו התקונים הנ"ל הנמשכים על-ידי תודה והודאה והלכות וכו', כי היתה הגאולה הראשונה ועדין לא קבלו את התורה, ששם כל ההלכות וכמבאר לעיל מזה. אף השם-יתברך חמל עליהם על-ידי זכות אבות ועל-ידי מעט הטוב שמצא בהם, עד שבנפלאותיו הנוראות הכריח את משה לילך לגאלם והמשיך עליהם בעצמו בחינת קדשת שבת לימי החל, עד שנתגלה אחדות הפשוט מתוך הפעלות משתנות על-ידי כל האותות והמופתים וכו', כנ"ל.

וזוה בחינת שבת הגדול קדם פסח, כי עקר הנסים של פסח היו על-ידי קדשת שבת וכנ"ל, ועל-כן נקרא שבת הגדול, כי זה עקר גדלותו יתברך כשנתגלה אחדותו יתברך מתוך פעולות משתנות כנ"ל, שזה נעשה על-ידי שבת וכנ"ל. וזה שמתחילין עבדים היינו וכו' כי קדם הגאולה בעת הגלות, דהיינו קדם שזכו להמשיך קדשת שבת לימי החל אז היינו עבדים - מחמת ששלטו בחינת ימי החל שהם בחינת עבד, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. ויוציאנו ה' אלקינו משם וכו' - היינו שהשם-יתברך בעצמו הוציאנו משם ביד חזקה ובזרוע גבוהה, אף-על-פי שלא היינו כדאי, כי עדין לא המשכנו בעצמנו כל התקונים הנ"ל, אף-על-פי-כן חמל עלינו השם-יתברך והוציאנו בעצמו בכח רחמיו הנפלאים וכנ"ל.

וזוהו ואלו לא הוציא הקדוש-ברוך-הוא את אבותינו ממצרים הרי אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים היינו לפרעה במצרים - היינו כי עקר יציאת מצרים הינה לגלות אלקותו יתברך מדור לדור לעולם, כמו שכתוב (דברים ד, ט): "והודעתם לבניך ולבני בניך" בחינת "ועד דר ודר אמנותו", שזה זוכין על-ידי תודה הלכה, שממש כל ההולדות הקדושות של יזע ישראל עם קדוש. אבל אז עדין לא היו ראויים לזה, רק השם-יתברך בעצמו המשיך ברחמיו כל התקונים הנ"ל, עד שגאלם בעצמו. אבל אלו לא הוציא הקדוש-ברוך-הוא וכו' הרי אנו ובנינו וכו' משעבדים

מ. וזוה בחינת פסח וגדל המצוה של ספור יציאת מצרים, וכמבאר לעיל (באות טו) שעשה שכתב זכינו לצאת ממצרים וכו', תהלה לאל יש לנו התהלה טובה וכו' כנ"ל, ועל-כן צריכין להרבות לספור ביציאת מצרים וכו'. וזה עבדים היינו לפרעה במצרים - כי עקר הגאולה היתה על-ידי שבת, על-ידי שהשם-יתברך ברחמיו המשיך עליהם בעצמו בחינת קדשת שבת על ששת ימי החל, שעל-ידי זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שכל הפעולות משתנות כלם נמשכין מאחד הפשוט בעצמו יתברך, שזה נתגלה אז מאד מאד על-ידי כל האותות והמופתים הגדולים והנוראים והעצומים מאד אשר עשה משה לעיני כל ישראל, שהפך ממים לדם ומדם למים ושלח צפרדעים, וכשרצה סלק אותם בתפלתו. וכן בכל המכות שלקה את פרעה וכו', והראה שכל הטבע וכל הנהגת הפעולות המשנות שבכל העולם הכל ביד האחד הפשוט והם בידו כחמר ביד היוצר, ומגלה סודו אל עבדיו הצדיקים שיוכלו לשלט בעולם להנהיג הכל כרצונם.

וכ"ל זה נמשך אז על-ידי השם-יתברך בעצמו, בבחינת אתערוהא דלעלא, כמובא, כי עדין לא

השם יתברך חמל על ישראל על ידי זכות אבות ועל ידי המעט טוב שפצא בהם

נסי פסח היי מקדשות שבת, וזוה שבת הגדול, שזו גדלת ח' שהפעלות משתנות בכללות באחדות הפשוט

עקר הגאולה של פסח היתה על ידי שבת

כשכתב יציאת מצרים לבחינת תורה הלכה ומשך תולדות הפנים בקדשת ישראל

לקוטי הלכות חלקות פריקה וטעניה הלכה ד חשן משפט

אף-על-פי-כן מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים, שהוא ההתחלה שעל-ידי-זה זכינו לידע את התורה, שזאת ההתחלה היתה קשה ביותר כנ"ל. וצריכים אנו עתה לספר בזה ביותר, כי גם עתה כל קיום התורה תלוי בזה כי כל מה שמודים ומשבחים אותו יתברך על גדל חסדו של ההתחלה שהוא בחינת יציאת מצרים שהיתה קשה מאד, כל מה שמספרים ביותר ומודים ומשבחים אותו יתברך ביותר, כן נמשכים כל התקונים הנ"ל ביותר, שעל-ידי-זה חוזר ונגדל ההודאה ביותר וכו' וכן חוזר חלילה לטובה כנ"ל, שעל-ידי כל זה זוכין לשמחה שהוא העקר - להתחזק עצמו מכל מקום שהוא לשמח בישועת ה' וכו' שעל-ידי-זה הכל יכולים לכנס לקיום התורה, וכן כנ"ל.

היינו וכו', פי עתה שפבר זכינו ליציאת מצרים ויש לנו התחלה טובה כנ"ל, על-ידי-זה אנו זוכים בכל פעם לבחינת תורה הלכה כנ"ל, שעל-ידי-זה נמשך תולדות הבנים בקדשת ישראל, שאנו יכולים ללמדם ולהודיע להם מדור לדור לבן את מעשה ה' פי נורא הוא, בחינת (תהלים קמה, ט): "דור לדור ישבח מעשיך" וכו' עד שכלם ילכו בדרך זה - בדרך התורה הקדושה להודות ולהלל להשם יתברך תמיד וכו' ולעסק בהלכות וכו', עד שיגלו בכל דור ודור התגלות אחדות הפשוט מתוך הפעלות משתנות, שזה נעשה מתדבש בכל דור ודור וכו"ל, שכל זה הוא בחינת קדשת שבת שהוא בחינת בן לבטל בחינת עבדות של מי החל. אבל אלו לא הוציא הקדוש-ברוך-הוא את אבותינו ממצרים ברחמיו בעצמו כנ"ל הרי אנו ובנינו ובני משפדים היינו וכו' כי לא היינו זוכים להולדת הבנים בקדשה בבחינת בן, בחינת חרות, רק כל הבנים ובני בנים היו בבחינת עבדות כנ"ל, שמשם היה כל הגלות של מצרים, וכנ"ל:

צריך כל אחד להרבות לספר ביציאת מצרים בכלליות ובפרטיות

ועל-כן אפלו בלנו חכמים ונבונים וזקנים ויודעים את התורה, וכבר עבר עלינו מה שעבר וזכינו לישועת ה' ונפלאות עצומות, מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים - שאז ההתחלה כנ"ל, שעל-ידי-זה זוכין להתחזק בשמחה גם עתה, שעל-ידי-זה עקר קיום התורה, כנ"ל. וזהו וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משבח כי צריך כל אחד ואחד להרבות לספר ביציאת מצרים בכלליות ובפרטיות כמה נסים ונפלאות שעשה השם יתברך עמנו, כדי שתתגדל ההודאה בכל פעם ביותר שעל-ידי-זה עקר התקון כנ"ל. וזהו וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משבח, ואיתא בפזונות (משנת חסידים, סדר ליל פסח ט): "הרי זה משבח בחסידים, הינו בחינת (תהלים קו, מג): "מי חכם וישמר אלה ויתבוננו חסדי ה'", בחינת "חסדי דוד הנאמנים" שנמשך על-ידי תודה הודאה, כמו שמבאר שם:

וזהו ואפלו בלנו חכמים בלנו נבונים בלנו זקנים בלנו יודעים את התורה מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים - הינו שלכאורה קשה, מדוע הזהיר כמה פעמים על ספור יציאת מצרים, הלא עקר תכלית יציאת מצרים היה בשביל מתן-תורה, כמו שכתוב (שמות ג, יב): "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה" שהוא מתן-תורה. והיה ראוי לספר רק בהגס של מתן-תורה ומדוע הזהיר ביותר על ספור יציאת מצרים, וגם מתן-תורה בעצמו התחיל (שם כ, ב): "אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים" וכו' וכן ברב המצות? אבל על-פי הנ"ל מבאר היטב, פי עקר תקף הנס הוא ההתחלה שהוא יציאת מצרים שהיתה הגאולה הראשונה שהיתה קשה מאד מחמת שהא בהא תליא וכו' כנ"ל.

עקר תקף הנס הוא ההתחלה, שזו חסבה שתמיד מוכירים יציאת מצרים, אף בספור תורה

על-ידי רבוי הספור ביציאת מצרים נתגלה ביותר אחדות הפשוט

מא. וזהו מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע וכו', שהיו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם רבותינו הגיע זמן קריאת-שמע של שחרית - זמן קריאת-שמע ודקא, פי על-ידי רבוי הספור ביציאת מצרים נתגלה ביותר אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות כנ"ל,

וזה ואפלו בלנו חכמים וכו' בלנו יודעים את התורה מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים דקא ביותר, אף-על-פי שעתה כבר אנו יודעים את התורה, שזה עקר התכלית שבשביל זה יצאנו ממצרים כנ"ל,

כל קיום התורה תלוי בזה בשבת יציאת מצרים

לקוטי הלכות ה' אלקינו ה' אחד - הלכות פריקה וטעניה הלכה ד ח'שן משפט עו

יתברך, כמו שמבאר שם בתורה הנ"ל - שפשתגלה אחדות הפשוט למטה נתגלה אחדות הפשוט גם למעלה, בחינת אתה אחד ושםך אחד ומי בעמך ישראל גוי אחד בארץ וכו'.

אני ולא מלאך - כי תבטלו ההסתרות והעלמות

וזה ועברתי בארץ מצרים אני ולא מלאך אני ולא שרף וכו' כי נתבטלו כל ההסתרות והעלמות. כי לפעמים השם יתברך מליבש הנהגתו על-ידי המלאכים, בבחינת (שמות כג, ט): "הנה אנכי שלח מלאך לפניך" שנאמר אחר החטא, שמשה לא הפך בזה, כי אז יכולים לטעות, חס ושלום, כמו שטעה אחר על-ידי זה (רבנו בחיי שמות כד, א), וכמו שהזהיר שם הכתוב בעצמו (שמות כג, כא): "השמר מפניו ... אל תמר בו"; ודרשו רבותינו ז"ל (פנדרין לח): 'אל תמירני בו' - שמשם נמשך הטעות של כל העובדי עכו"ם, וכן הטעותים של חכמי הטבע של עכשו, כי המלאך נקרא 'אלהים' (בראשית לב, כט) שהוא בגימטריא 'הטבע' (פרס יו, ד). אבל אז ביציאת מצרים חמל עלינו השם יתברך וגלה אחדותו הפשוט למטה ולמעלה שאין שום הנהגה בעולם כי אם על ידו בעצמו, בבחינת אני ולא מלאך, אני ולא שרף, וכו' אני ה' אני הוא ולא אחר, כי כל הפעולות משנות שבעולם הכל ממנו יתברך בעצמו, וכנ"ל:

שרף טעיה

ועל-כן אומרים ברכת כהנים אחר ברכת התורה, כי ברכת התורה זה בחינת הודאה הנ"ל, שאנו מקריכים ומודים בכל יום תכף בבקר על נעימות חלקנו שזכינו לקבל את התורה, שזה עקר ההלוקף להתקרב להשם יתברך מכל מקום שהוא, כמו שמבאר לעיל (באות ה), שעל-ידי זה נעשין כל התקונים הנ"ל, עד שזוכין שיכללו כל הפעולות משתנות באחד הפשוט, שזה בחינת שלום ואחדות בין כל ישראל, שכל השנוי דעות יכללו יחד וכו' כנ"ל, שזה זכה אהרן הכהן יותר על-ידי שלא התקנא במשה אחיו, אף-על-פי שהיה גדול ממנו ויצא לקראתו בשמחה, כמו שכתוב (שמות ד, יד): "ויראך ושמח בלבבו". ועל-ידי זה זכה לפניה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שבת קלט): 'בשכר וראך וכו' זכה לחשן המשפט על לבו'. על-כן אומרים ברכת כהנים שהוא

אומרים ברכת כהנים אחר ברכת התורה כי חן בחינה אמת

שזהו בחינת קריאת-שמע לגלות אחדות הפשוט בעולם, בחינת ה' אלקינו ה' אחד - ה' אלקינו הינו אלקותו השוכן ומלבש בנו בכל הפעולות משתנות, ה' אחד - הכל כלול ומיוחד באחדותו הפשוט יתברך, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות יא): 'שריף להאריך בך דאחד, כדי להמליכו למעלה ולמטה ובארבע רוחות, שהם כלל הפעולות משתנות, שבכל השושה קצוות שכלם כלולים באחדותו יתברך, כי ה' אחד, והכל נמשך ממנו יתברך לבד. וכל זה נתגלה על-ידי רבוי הספור ביציאת מצרים. ועל-כן סבב השם יתברך שהצדיקים הללו ספורי ביציאת מצרים וכו' עד שאנו תלמידיהם - שקבלו מהם ההלכות שהם גם כן בחינת תורה כנ"ל ואמרו להם רבותינו הגיע זמן קריאת-שמע וכו' - כי על-ידי זה מתגלה אחדות הפשוט שהוא בחינת קריאת-שמע, כנ"ל.

הקריאה ב"ל כן עדי שריבה ספור וציאת מצרים על חסונע

וזה המתיק יותר לבאר מאמר הנ"ל כל המרבה לספור ביציאת מצרים וכו' הוא, כי כל מיני עצות שהאירו לנו רבותינו ז"ל שיכולין לחזק את עצמו על ידם, אורב תמיד הבעל-דבר לדחות מהם, חס ושלום, על-כן צריכין עקשנות גדול מאד, וכן הוא בענין הנ"ל, שצריכין להתחזק הודות תמיד להשם יתברך על כל החסדים והנפלאות וכו', אף אם הוא כמו שהוא, כי אף-על-פי-כן כבר גמל עלינו נפלאות עצומות. אף הבעל-דבר מתגבר בכל פעם להשכיח ולהסתיר חס ושלום וכו', על-כן צריף האדם להתגבר להרבות לספור ביציאת מצרים וכו' בבחינה הנ"ל. וזהו כל המרבה - 'המרבה' דיקא, שצריף להרבות כל-כף עד שהוא ירבה הספור של יציאת מצרים על המונע, עד שירבה עליו ויבטלו, כעין שאמרו רבותינו ז"ל (חלוץ ג): לענין בטול אסור, מרבה עליו ומבטלו. וזהו וכל המרבה לספור בחסדי ה' וכו' שהוא בחינת יציאת מצרים וכו' כנ"ל שמרבה הספור על המונע עד שמבטלו וכנ"ל הרי זה משבח, וכנ"ל:

מב. וזה ויעברתי בארץ מצרים" (שמות יב, יב) - אני ולא מלאך אני ולא שרף אני ולא השליח אני ה' אני הוא ולא אחר - הינו שביציאת מצרים היה התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות כל-כף, עד שגם למעלה נתגלה אחדותו הפשוט

כשנתגלה אחדות הפשוט למטה נתגלה אחדות הפשוט אף למעלה

לקוטי הלכות הלכות הפקר ונכסי הגר הלכה א חשן משפט

קדשת אהרן הפנה אחר ברפת התורה, כי הם בבחינה אחת ותלויים זה בזה, כנ"ל.

ועל-כן מסימין ברפת פהנים בשלום, כמו שפתיב (במדבר ו, כו): "וישם לך שלום", כי על-ידי ההודאה הנ"ל שהוא בחינת ברפת התורה - זוכין לשלום ואחדות כנ"ל, וכל זה זכינו על-ידי אהרן הכהן כנ"ל. ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל (אבות א, יב): הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום, הינו כנ"ל. וזהו אוהב את הבריות ומקרבן לתורה - כי עקר ההתקרבות אל התורה הוא על-ידי בחינה הנ"ל - על-ידי תורה הודאה, שהוא ברפת התורה, שעל-ידי זה זוכין לשלום, שהוא בחינת קדשת אהרן הכהן, כנ"ל:

על-ידי החודאה בחינת ברפת התורה - זוכין לשלום

- הוא הוא העבודה-נרה בעצמו, והם מקבלים ויונקים מן המזבח דקדשה כנ"ל, שהוא בחינת השלחן שדומה למזבח, כמו שמבאר שם, הינו שיונקים משלחן דקדשה - שהיא אכילת ופרנסת ישראל. והם יונקים משם ומקבלים פרנסה וממון, ונעשה אצלם עבודה-נרה ממש, כי הממון דסטרא-אחרת הוא כל העבודה-נרה, כנ"ל.

מעלת הגרים הוא מה שחוזר הממון שלהם אל הקדשה

ועל-כן עקר מעלת הגרים הוא מה שחוזר הממון שלהם אל הקדשה, שזה בחינת החזרת כל העבודה-נרה אל המזבח והשלחן דקדשה כנ"ל, ועל-כן כל הקודם בנכסי הגר זכה - כי ישראל זוכים בממונו, כי זה בחינת החזרת העבודה-נרה אל הקדשה, אל המזבח והשלחן דקדשה, כי הממון שלהם הוא העבודה-נרה, וחוזר אל הקדשה לפרנסת ואכילת ישראל שישאל זוכין בנכסיו. ועל-כן הפסוק מרמו הגרים רק על שם הנכסים שלו, שיוירשין ישראל, כמו שפתיב: "ודם חללים" וכו' - ונכסי עממיא יירת, כמו שפתיב רבנו, נרו יאיר, כנ"ל, כי זה זה שלמות המזבח, בחינת "יאכל טרף" - שזה נעשה על-ידי שחוזר הממון שלהם לישראל, כנ"ל.

הטוב שבכבוש ביניהם - הממון שפסקילו מישראל

וזה בעצמו בחינת הטוב שבכבוש ביניהם - הינו הממון שפסקילו מישראל, כי כל טוב גנוז בממון דקדשה, דהינו ממון של ישראל, וכמו שפתיב רבנו, נרו יאיר (סימן טו), שכל הנפשות שרשם בעשירות ונפשות ישראל הם כלו קדש כלו טוב, וכמרמו בדברי רבנו, נרו יאיר, כמה פעמים (סימן יז). וזה בחינת (בראשית כד, ט): "וכל טוב אדניו בידו" - שקאי על העשירות שהוא בחינת 'כל טוב', ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל שעל שקלים שהם מטבעות של ישראל היה חקוק שם קדש, כי שם הקדשה כנ"ל. ועל-כן עקר הגלות והתגברות האמות על ישראל הוא רק לקח ממזנס במסים ונתינות, וזה עקר בחינת הטוב שבכבוש ביניהם, בבחינת "וכל טוב אדניו בידו" - ביד העבד, חס ושלום, כמובא בזהר (וישב קכא). ועל-כן הגר שמתגיר, שזה בחינת שחוזר הטוב אל הקדשה ומושף עמו גם מהרע, עין שם, על-כן נכסיו לישראל לאחר מותו, כי זה בחינת החזרת הטוב, כנ"ל:

הלכות הפקר ונכסי הגר

הלכה א

א. כל הקודם בנכסי הגר - זכה (חשן משפט, סימן ערה, סעיף א). עין במאמר "ויהי הם מריקים שקיהם" (סימן יז), מה שמבאר שם על פסוק (במדבר כג, כד): "לא ישכב עד יאכל טרף ודם חללים ישתה", כי על-ידי גרים נשלם פגמי המזבח, שהוא בחינת אכילה בקדשה, כי על-ידי שמשליכין העבודה-נרה שלהם וחוזרין לעבודת ישראל - נשלם המזבח. וזה בחינת 'לא ישכב עד יאכל טרף' - בחינת שלמות המזבח, שהוא בחלקו של טורף, שהוא נעשה על-ידי בחינת ודם חללים ישתה' - בחינת גרים, כמו שתרגם אוונקלוס: 'ונכסי עממיא יירת', וזה בחינת גרים, כי כל הקודם בנכסי הגר זכה, כל זה כתב רבנו, נרו יאיר, שם, עין שם:

על-ידי גרים נשלם פגמי המזבח

ומחמת זה בעצמו כל הקודם בנכסי הגר זכה, כי זה בחינת שלמות המזבח שהוא השלחן, על-ידי שחוזרין כל העבודה-נרה לעבודת ישראל שהוא המזבח כנ"ל, כי כל העבודות-זרות תחובים בממון, כמו שפתיב רבנו, נרו יאיר, במאמר 'צוית צדק' (סימן כג). ועל-כן כל עבודה-נרה של כל אמה חקוקה על המטבע. נמצא, שהממון של אמות העולם

הממון של אמות העולם - הוא חוה העבודה-נרה

לקוטי הלכות

הלכות פקדון הלכה ב

חשן משפט

ק"ח

הלכה ב

ענין ארבעה שומרים - שכלם צריכים שבוועה דאורייתא אפילו על טענת ספק, מה שאין בן דב"ל הדינים שבתורה שלא נמצא שום שבוועה דאורייתא על טענות ספק. כי כל אחד מהארבעה שומרים צריך לזכור בברור גמור ששומר באמת כראוי, והברור הוא על-ידי השבוועה, כי בלא זה אינו שומר כד"ל:

א. כי איתא בדברי רבנו ז"ל (בלקוטי תנינא סימן ב') במאמר המתחיל: 'ימי חנכה הם ימי הודאה' - והודאה זה בחינת שעשוע עולם-הבא וכו', עין שם. כי עקר שעשוע עולם-הבא הוא להודות ולהלל וכו', ולדעת ולהפיר אותו יתברר וכו', וזה בחינת תודה הלכה, ובשביל זה מונה התורה בשם 'הלכה', על שם תהלוכות הדמים שהולכין פסדר כשיוצאין מהצרה וכו'. ועל-ידי תודה הלכה שהם בחינת חסדי דוד - על-ידי-זה מאיר האמת ברבוע הדבור, בבחינת: 'תמן אמת ליעקב חסד לאברהם', 'חסד לאברהם' - הינו בחינת תודה הלכה, על-ידי-זה מאיר בחינת 'אמת ליעקב' ומאיר ברבוע הדבור, בארבעה חלקי הדבור, כי יש דבור של צדקה וכו' ויש דבור של מלכות בחינת מלכות פה וכו', עין שם כל זה היטב. ועל-ידי שמאיר האמת ברבוע הדבור - נשלם הדבור. ושלמות הדבור הוא בחינת לשון הקדש, ולשון הקדש מקשר לשבת, ועל-ידי-זה ממשיכין הקדושה של שבת לששת ימי החל וכו', עין שם:

ב. והנה כל השומרים, כל מי שחוגר מתניו לשמר איזה דבר, אי אפשר לשמר הדבר בשלמות מפמה מיני הזקות שיכולים לבוא, חס ושלום כי אם על-ידי קדשת שבת קדש. כי עקר השמירה היא בשבת, כי זה ידוע, שבימי החל יש להם שליטה, וכל הזקות והגנבות והאבודות והאנסים הכל פאשר לכל בא מהם, דהינו מהפזיקים. ובשבת אין להם שום שליטה כלל.

שזהו בחינת הפגם כנ"ל, אבל כשאין הכחשה ואין פגם אין צריך בשבוועה בודאי.

וזה שאמרו רבותינו ז"ל שהמוצא מציאה לא ישבע, וכן כשאין תובעין אותו והוא מודה מעצמו, הוא משיב אבדה ואינו צריך לשבע, כי כשמשיב אבדה, שזהו בחינת תקון המלכות - שמחזיר הנפשות למקומן כנ"ל בהלכות אבדה, ועל-כן בודאי אינו צריך שבוועה כנ"ל. אבל השומרין צריכין שבוועה בלא טענה, כי אבדת הפקדון הוא הפגם, כנ"ל. וכל השומרין פטורין שבבעלי עמו, כי עקר השמירה שצריך השומר לזהר ביותר כנ"ל, הוא רק מחמת שהחפץ רחוק מבעליו ואזי שכח הזקא, כי כשהחפץ רחוק מן הבעלים הוא בחינת התרחקות הנפש מן הכבוד, כנ"ל בהלכות אבדה, ואזי אין הנפש בשלמות בבחינת "נפש ציפה", וכשאין שלמות אזי יש להם אחיזה, חס ושלום, פנוע, ועל-כן אזי צריך שמירה יתרה כשהדבר נרחק מן הבעלים ונמסר לשומר. וזה בחינת (שמות כב, ו): 'כי יתן איש אל רעהו קסף או כלים לשמר וגבב מבית האיש, כי תבא כשנותן לשומר - שכיחי הזקא וגנבות ואבודות כנ"ל.

צריך שמירה יתרה כשהדבר נרחק מן הבעלים

וזה שהחמירו רבותינו ז"ל בשמירת השומרין, וכמו שכתוב ביעקב (בראשית לא, ט): 'הייתי ביום אכלני חרב' וכו', אף שאנו רואין שהבעל-הבית בעצמו אין נזהר כל-כך בשמירת חפציו, כי כשהדבר אינו אצל הבעלים ונמסר לאחר לשמר, אזי צריך שמירה יתרה מהם, כנ"ל. ועל-כן לא רצה משה רבנו, עליו השלום, שיתנהגו ישראל על-ידי שומר כי אם על-ידו יתברר בעצמו, כמו שכתוב (שמות כג): 'הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרך' וכו', ולא רצה משה ואמר (שם לו): 'אם אין פניך הלכים' וכו' כנ"ל.

החמירו רבותינו ז"ל בשמירת השומרין

ועל-כן שמירה בבעלים פטור, כי מאחר שבבעליו עמו במלאכתו שגם הם שאולים לו וכו', על-כן פטור, כי לא נאבד הדבר על-ידי שנמסר לידו מאחר שגם בעליו עמו, ולא נרחקה הנפש בבחינת התרחקות הנפש מן הכבוד, כנ"ל:

שמירה בבעלים פטור

השן משפמ

הלכות פקדון הלכה ב

לקוטי הלכות

כי יעקב אבינו הוא בחינת אמת, בחינת "תתן אמת ליעקב" - על-ידי-זה עקר השמירה, כי על-ידי בחינת אמת ליעקב מאיר האמת בארבעה חלקי הדבור ונשלם הדבור וכו' ועל-ידי-זה ממשיכין הקדשה של שבת לימי החל ועל-ידי-זה עקר השמירה פנ"ל. כי יעקב אבינו שמר את השבת, כמו שאמרו רבותינו ו"ל: "ויחן את פני העיר" - שקבע תחומין וכו'. ועל-כן נאמר בשבת: "והאכלתיך נחלת יעקב אביך" וכו' - 'יעקב' דיקא, יכול לשמר, פנ"ל.

על-ידי השבועה מאיר האמת

ועל-כן כל השומרים נלמדין ממנו פנ"ל, כי כל מי שרוצה לשמר צריך שיהיה לו בחינת יעקב, דהינו בחינת אמת כדי שאיר האמת ברבוע הדבור כדי להמשיך הקדשה של שבת וכו' שעל-ידי-זה עקר השמירה פנ"ל. ועל-כן כל השומרים צריכים שבועה, אפלו אם אין טוענין עליהם טענת ודאי, אף-על-פי כן הם צריכים לברר האמת על-ידי השבועה, כי על-ידי השבועה מאיר האמת, ועל-כן בכל מקום שיש הכחשה מטילין שבועה כדי לברר האמת, כי על-ידי השבועה מאיר האמת, כי השבועה הוא בחינת התקשרות ודבקות בו יתברך, כמוכא, ששבועה הוא בחינת התקשרות. וזה בחינת: "ובו תדבק ובשמו תשבע". וכמו שאמרו רבותינו ו"ל: 'כל הנשבע פאלו נשבע במלך עצמו' וכו'. וזה בחינת שעשוע עולם-הבא, כי עקר שעשוע עולם-הבא הוא לדעת ולהפיר אותו יתברך ולהדבק בו יתברך, כי על-ידי הדעת נדבקין בו וסמוכין אליו יתברך, פמבאר במאמר הנ"ל.

על-ידי התורה יודעין אותו יתברך - שעשוע עולם-הבא

וזה בחינת שבועה בנקיטת חפץ, כי התורה הוא הדעת ומשם יוצאין כל ההלכות, כי היא עקר שעשוע עולם-הבא, כי על-ידי התורה יודעין אותו יתברך, שזהו עקר שעשוע עולם-הבא ועל-כן אוחזין ספר תורה בשעת השבועה - כדי להמשיך בחינת שעשוע עולם-הבא בחינת הלכות, כדי שעל-ידי-זה יאיר האמת בבחינת תתן אמת ליעקב חסד לאברהם, פנ"ל. וזהו: תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבותינו - אשר נשבעת' דיקא, כי על-ידי השבועה שהיא בחינת התקשרות ודבקות בו יתברך בחינת שעשוע עולם-הבא.

ועל-כן אין אנו אומרים ברכת 'שומר עמו ישראל' בשבת, כי בשבת אין צריכים שמירה, כמוכא. ועקר השמירה שלנו בחל ממזיקי עלמא הוא רק על-ידי קדשת שבת, על-ידי שאנו ממשיכין הקדשה של שבת לימי החל ועל-ידי-זה נכנעים המזיקים גם בימי החל, ועל-ידי-זה נמשך עלינו שמירה גם בימי החל. וזה בחינת 'זיהי נעם' שאומרים תכף במוציא שבת בתחלת ימי החל, כדי שיהיה נמשך עלינו שמירה על-ידי בחינת נעם העליון שהוא בחינת קדשת שבת, כדיוע.

השמירה בחול נמשכת מקדשת שבת

וזה בחינת 'זכור ושומר בדבור אחד', כי על-ידי "זכור את יום השבת לקדשו", שהוא בחינת להמשיך הקדשה של שבת לששת ימי החל, כמו שדרשו רבותינו ו"ל: 'זכרהו מאחד בשבת' וכו'. על-ידי-זה נמשך שמירה בחינת 'שומר'. וזה שאנו מבקשין בברכת 'השכיבנו' שהוא בקשה על שמירה, כמו שמשמין: 'ושמר וכו' שומר עמו ישראל וכו'. ושמ אנו מבקשין גם בימי החל: ופרס עלינו ספת שלומך, הינו שיפרס עלינו הספת שלום הנמשך ביום השבת על ישראל, כמו שאומרים הפורס ספת שלום עלינו וכו' - שיפרס עלינו גם בימי החל כדי להשמר על-ידי-זה מכל מיני הזקות:

ופרס עלינו ספת שלומך - הנמשך ביום השבת על ישראל

נמצא שעקר השמירה הוא על-ידי הקדשה של שבת שממשיכין לימי החל. ועל-כן כל מי שחוגר מתניו להיות שומר לחברו - צריך שיהיה לו כח להמשיך הקדשה של שבת לימי החל כדי שיוכל לשמר כראוי, כי עקר השמירה על-ידי שבת פנ"ל. ולהמשיך הקדשה של שבת לימי החל - הוא על-ידי שלמות רבוע הדבור, ארבעה חלקי הדבור, שנשלם על-ידי בחינת אמת ליעקב' שמאיר על-ידי 'חסד לאברהם', שהוא בחינת תודה הלכה בחינת שעשוע עולם-הבא פנ"ל, פמבאר כל זה במאמר הנ"ל היטב, עין שם.

הרוצה לשמר צריך ללכת כח מקדשות שבת

ועל-כן כל השומרים נלמדים מיעקב, כמוכא בשלחן ערוך, שצריך לזהר לשמר מאד כמו יעקב אבינו ששמר צאן לכן, שנאמר בו: "ותדד שנתו מעיני" וכו'. כי יעקב אבינו היה שומר כראוי,

כל השומרים נלמדים מיעקב

ליקוטי הלכות ♦ ימי חנוכה

לקוטי הלכות

הלכות פקדון הלכה ג

חזון משפט

קיש

וזהו אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם - 'ימי קדם'
 זה בחינת שעשוע עולם-הבא שהוא בחינת ימי
קדם - שנים קדמוניות, כי עולם-הבא קדם לעולם,
 ועל-ידי-זה מאיר האמת, כנ"ל. וזהו תמן אמת ליעקב
חסד לאברהם אשר נשבעת וכו'. נמצא, שעל-ידי
 השבועה שהוא בחינת דבקות שעשוע עולם-הבא -
 מאיר האמת כנ"ל, כי עולם-הבא הוא עלמא דקשוט.

השבועה
 בחינת
 דבקות
 שעשוע
 עולם-הבא

וזהו שכתב רבנו ז"ל - שעל-ידי שעשוע עולם-הבא
מאיר האמת, ואזי כשמאיר האמת הוא מאיר
בארבעה חלקי הדבור, ונשלם הדבור שהוא בחינת
לשון הקדש, ואז ממשיכים הקדשה של שבת לימי
החל - שעל-ידי-זה עקר השמירה. ועל-פן כל
השומרים צריכין שבועה אפלו כשאין הכחשה, כי
תמיד אין צריכין לשבע רק כשיש הכחשה כדי לברר
האמת על-ידי השבועה שהיא בחינת שעשוע עולם-
הבא כנ"ל. אבל ארבעה שומרים צריכים לשבע תמיד
אפלו כשאין הכחשה, כי הם צריכים תמיד לברר
האמת על-ידי השבועה שהיא בחינת שעשוע עולם-
הבא, כדי שיאיר האמת בארבעה חלקי הדבור וכו'
כדי להמשיך הקדשה של שבת שעל-ידי-זה עקר
השמירה. ועל-פן תכף כשנעשה שומר חל עליו
שבועה מיד כדי שיאיר האמת וכו', כי על-ידי-זה
דיקא הוא נעשה שומר, על-ידי שחל עליו שבועה,
שעל-ידי-זה מאיר האמת וכו', שעל-ידי-זה נמשך
הקדשה של שבת וכו' שעל-ידי-זה דיקא יכולים
לשמר, כנ"ל:

השומרים
 נעבים אף
 באור הכחשה
 להמשיך
 השמירה
 משבת

ג. וזה ארבעה שומרים שכוללם התנא יחד, כנגד
ארבעה חלקי הדבור שהם שלמות הדבור,
שעל-ידי-זה נמשך הקדשה של שבת לימי החל,
שעל-ידי-זה עקר השמירה כנ"ל, כי ארבעה שומרים
הם בבחינת דבור, כי שומר הוא מדת לילה שהוא
בחינת דבור, כידוע.

ד' שומרים,
 כנגד ד' חלקי
 הדבור

ואפשר לרמוז בפרטיות כי שומר חנם - זה בחינת
הדבור של צדקה שהוא מתנת חנם, שואל
- זה בחינת הדבור של תשובה כי שואל כל הנאה
שלו - זה בחינת הדבור של תשובה שצריך לשוב על

שומר חנם -
 צדקה, שואל
 תשובה,
 שומר שוכר -
 עשירות,
 שוכר -
 מלכות

שמלא תאנתו בהנאין וכסופין דהאי עלמא, שומר
 שוכר - זה בחינת הדבור של עשירים שכל טוב נמשך
 להם ומקבלים שוכר בזה העולם. וזה בחינת שומר
 שוכר שמקבל שוכר. ויש דבור של בחינת מלכות,
 בחינת מלכות פה, וזה בחינת השוכר - כי בחינת
 המלכות הוא שוכר כל באי עולם לעבודתו, כי כל
 השוכר הוא שם בבחינת מלכות והכל הם פשכירים
 אצל בחינת המלכות, כי נותנת שוכר לכל העובדים
 אותו ותברך כמו שכתוב: "הנה שוכרי אתי" וכו'.
 ברורה ה' לעולם, אמן ואמן:

הלכה ג

ענין שומר חנם שפטור על הכל ואינו חיב
 רק לשבע, ששומר כראוי ולא פשע
 בשמירתו ולא שעה בה נד וכו'. אבל אחר
 ששומר כראוי ואף-על-פי-כן ארבע הפסד,
 כגון נגזר ואבדה, ומכ"ל שכן אונסין - הוא
 פטור עליהם:

א. על-פי התורה "בא אל פרעה כי אני הכבדתי את
לבו" וכו' בלקוטי הראשון (סימן סד), עין
שם כל התורה; והכלל לעניננו, שעקר הכל הוא
האמונה השלמה, כי ישראל עם קדוש נקראים על
שם זה 'עבריים', על שם שעל-ידי אמונתם השלמה
הם עובדים על כל מיני חכמות. ועל כל החכמות
שאינם חכמות באמת, שאי אפשר לישוב הקשיות
הנמשכין משם כי אם על-ידי אמונה לבד - עובדים
גם עליהם. כי יש שני מיני אפיקורסות וקשיות, כי
יש אפיקורסות שנמשך ממבחינת רבוי אור שגורם
שבירת כלים, שמשם אחיות הקלפות שהם בחינת
כפירות ואפיקורסות, ועל האפיקורסות הזאת נאמר:
ידע מה שתשיב לאפיקורוס, כי על זה האפיקורסות
אפשר למצא תשובה ותרין, כי נמשך מבחינת רבוי
אור וכו' כנ"ל, שיש שם כמה ניצוצות הקדושים
שהם בחינת חכמה ושכל, כי כל הניצוצות נמשכין
מן החכמה, שהוא עקר האור והחיות של כל הבריאה
כלה, כי "כלם בחכמה עשית" וכו', עין שם.

עקר הכל
 הוא האמונה
 השלמה

ליקוטים מליקוטי הלכות

נח בחינת שבת (כלאי בהמה ג אות ז)

נח מברר ומתקן וממתיק כל הל"ט מלאכות מזדהמת הנחש. כמו שכתוב זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון ידינו מן האדמה וכו' כי נח הוא בחינת קדשת שבת כמובא (בסימן ב בלקוטי תניינא) בחינת נחא לעלאין נחא לתתאין וכו' ועל כן על ידו נמתקו כל הצמצומים שהם בחינת ל"ט מלאכות בחינת כל מיני בהמות למיניהם. כי כלם נמתקו ונתבררו על ידי תבת נח שהוא בחינת יום הפורים.

מזמור לתודה מסוגל למקשה לילד
(תפילין ה אות לא)

כל נפש מישראל הוא התגלות חדש ודעת חדש להפיר את מי שאמר והיה העולם, כי זה כלל שאין הקדוש ברוך הוא עושה שתי פעמים דבר אחד, כמו שאמר רבנו ז"ל שאפלו נשמות המגלגלים אין אותה הנשמה בעצמה באה בפעם שניה כמו בראשונה, כי אין הקדוש ברוך הוא עושה שתי פעמים דבר אחד ואין מתגלגל אותה הנשמה

בעצמה כמו בראשונה, רק נשמה זאת עם רוח זה או נפש זה עם רוח זה וכו' וכיוצא בזה. נמצא, שהוא ענין אחר ודבר חדש לגמרי וכו', כמבאר בדברי רבנו ז"ל. נמצא, שבכל פעם שנולד נפש מישראל נולד שכל חדש, כי עקר החיות והנפש הוא השכל, שהוא הנשמה והחיות, בחינת נשמת שדי תבינם וכו', כמו שכתב רבנו ז"ל (בסימן לה). הינו שנולד ונמשך נפש חדש בעולם, שהוא בחינת שכל חדש כדי לזכות להפיר אותו יתברך בידיעה והפירה חדשה, כי בכל דור ודור נתגלה אלקותו יתברך בידיעה חדשה והפירה חדשה כפי הברורים של הנשמות שנתבררים בכל דור, כי בשביל זה ה' יתברך מטריח את עצמו, כביכול, בכל דור ודור לקיים ולהנהיג את עולמו מדור לדור כדי לברר הנשמות ביותר מזדהמת הנחש, כדי שיפירו אותו בכל דור ודור בתוספת הפירה וידיעה חדשה כפי תוספת הברור שנתברר בכל דור ודור כנ"ל, שזהו בחינת (שמות ג) זה שמי לעלם וזה זכרי לדור דור, בחינת לדור ודור נגיד גדלך וכו'.

ושלום הולדת נפש חדשה.

נר חנוכה הוא להאיר אור האמת (ברכת

השחר ג אות טז)

נר חנכה הוא להדליק ולהאיר אור האמת בעולם שיזכו הכל לידע היכן האמת. בבחינת (תהלים מג) שלח אורך ואמתך, כמו שכתב רבנו ז"ל בהתורה "ימי חנכה הם ימי הודאה" (בלקוטי תניינא סימן ב) וכו', הינו שעל ידי מצות נר חנכה ממשיכין הארת האמת בעולם שנוזפה לידע ולהכיר ולהבחין בין בחינת בן המלך ובין בחינת בן השפחה ולברר נשמותינו מבחינת השקר של היכלי התמורות שמשם כל הבלבולים של האדם מה שמספק על-פי רב ואינו יודע האמת בכלליות ובפרטיות. ועל-ידי מצות נר חנכה אנו זוכין להמשיך הארת האמת שיזכה כל אחד להבחין בין האמת להפך בכלל ובפרט.

וכן מבאר בכונות האר"י ז"ל שעל-ידי נר חנכה ממשיכין הארת האמת, שזהו בחינת שמונה ימי חנכה, שהם כנגד שמונה פעמים אמת שבאמת ויציב, הינו כנ"ל, כי עקר התגלות האמת הוא לברר האמת בברור גמור עד שנוזפה לברר נשמותינו מבחינת עבד מבחינת

ועל-כן בכל עת שבא נפש חדש, שהוא בחינת שכל חדש וידיעה חדשה להכיר אותו יתברך, לגלות אמונתו יתברך יותר בעולם בבחינת (תהלים קמה) דור לדור ישבח מעשיך וכו', אזי מתגרה בזה זהמת עמלק, שהוא זהמת הנפש. ורוצה לעכב חס ושלום ההולדה שמונה בא חס ושלום בחינת קשוי הולדה, כי עקר קשוי הולדה הוא על-ידי זהמת הנפש, שהוא חטא אדם הראשון, שאז נגזר "בעצב תלדי בנים וכו'".

וזה שכתב רבנו ז"ל שמזמור לתודה מסגל למקשה לילד לומר אותו בשבילה, כי מזמור לתודה מדבר מאמונה, כמו שכתוב שם (שם ק): "דעו כי ה' הוא אלקים וכו'". ומסיים: "ועד דור ודור אמונתו". כי עקר האמונה נתחדשה ונתחזקה מדור לדור על-ידי התחדשות הנשמות, שהם בחינת שכללים חדשים בהפרת אלקותו יתברך, על-כן על-ידי זה מבטלין קשוי הולדה, כי עקר בטול קשוי הולדה הוא על-ידי אמונה. ועל-כן העקר הוא תפלה כמו שנוהגין כל ישראל להרבות בתפלה בשביל מקשה לילד, כי התפלה היא בחינת אמונה, שעל-ידי זה נתבטל קשוי הולדה שבא מעמלק, שהוא בחינת כפירות שרוצה למנע חס

כנגד שמונה פעמים אמת הנ"ל, כי זה עקר הנס של חנכה שנכנע מלכות הרשעה, שהוא בחינת שקר, בחינת עבד שהוא זהמת הנחש כנ"ל, ונתגבר ונתעלה מלכות דקדושה של ישראל שהם בחינת בן המלך, בחינת אמת, כמבאר לעיל שאמת הוא בחינת מלך, ושקר הוא בחינת עבד וכו' כנ"ל:

להמשיך השמחה משבת לששת ימי החול (שבת האות טו)

בכל השנה בלה מצוה על כל אחד מישראל להיות בשמחה תמיד, כמבאר בכל הספרים, ובפרט בספרי רבנו ז"ל (בלקוטי תנינא סימן כד ועוד). ועקר השמחה הוא בשם ה', מה שזכינו להיות מזרע ישראל ושם ישראל נקרא עלינו, שהוא שם ה', שזאת השמחה הוא שמחה שאין לה קץ, בחינת: בשמך יגילון כל היום וכו' כנ"ל. כי גם בכל השנה צריכין להמשיך על עצמו שמחת שבת ויום טוב, כמבאר בהתורה ימי חנכה בסימן ב' (בלקוטי תנינא) שצריכין להמשיך השמחה משבת לששת ימי החול וכו', עין שם.

בן השפחה, על ידי שגזפה להתקרב לצדיקי אמת, שהם בחינת בן המלך.

וזהו בחינת שמונה פעמים אמת שבאמת ויצויב שמגלין אמתת אלקותו ותורתו בכמה לשונות וחוזרין ושונין ומשלישין וכו' לגלות האמת פעם אחר פעם עד שמונה פעמים כמו שאנו אומרין: אמת ויצויב ונכון וקיים וכו' אמת אלקי עולם וכו' אמת ואמונה וכו'. ואחר כך בפעם השמינית אומרין: אמת ממצרים גאלתנו ה' אלקינו ומבית עבדים פדיתנו וכו'. הינו שזכינו לצאת מעבדות לחרות, שזכינו לברר נשמותינו מבחינת עבד, מבחינת עבדות של מצרים וזכינו לקבל את התורה, שהיא בחינת מלכות, כמו שכתוב (משלי ח): "בי מלכים ימלכו". הינו שתחזור נשמותינו למעלתה לבחינת בן המלך כנ"ל, כי זה עקר הברור שזוכין על ידי התגלות האמת שהם בחינת שמונה פעמים אמת שבאמת ויצויב וכו', כי עקר התגלות האמת בשלמות הוא כשזוכין על ידי התגלות האמת לצאת מבחינת בן השפחה לבחינת בן המלך, שזהו בחינת אמת ממצרים גאלתנו ומבית עבדים פדיתנו, שיצאנו מבחינת עבד וכו' כנ"ל.

וזהו בחינת שמונה ימי חנכה, שהם

להודות ולהלל ולהכיר אותו יתברך (ראש חודש אדר אה)
 אָנוּ צְרִיכִין לְהוֹדוֹת לוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד
 עַל גְּדֹל הַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ
 לְחַיּוּתָנוּ כִּיּוֹם הַזֶּה לְטַע וּלְקַבֵּעַ בְּלִבֵּנוּ
 הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה אֲשֶׁר הִיא חַיֵּינוּ וְאֵרָךְ
 יְמֵינוּ וְזֶה עֲקָר הַתְּכֵלִית וְזֶה כָּל שֶׁעָשׂוּעַ
 עוֹלָם הַבָּא לְהוֹדוֹת לוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד
 וּלְבָרְכוֹ וּלְהַלְלוֹ וּלְשַׁבְּחוֹ וְכוּ' עַל זֶה,
 עַל כָּל הַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ
 מִמְצָרִים וְעַד הַנָּה לְמַעַן נִשְׂאָר קְיָמִים
 וְחַזְקִים בְּאֱמוּנָתָנוּ הַקְּדוּשָׁה שֶׁהִיא
 עֲקָר חַיּוּתָנוּ וְקִיּוּמָנוּ לְעַד וּלְנִצְחָה
 בְּחַיֵּינֵנוּ כָּל הַקְּרִבְנוֹת בְּטָלִים חוּץ מִקְרִבָּן
 תּוֹדָה כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ ז"ל בְּהַתּוֹרָה
 יְמֵי חֲנֻכָּה (בְּלִקוּטֵי תַנְיָנָא סִימָן ב) עֵינֵי שָׁמַיִם.
 הֵינּוּ שְׁלֻעָתִיד יַעֲסִקוּ רַק בְּזֶה לְהוֹדוֹת
 לוֹ עַל כָּל הַחֶסֶד הַנִּפְלָא שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ
 בְּזֶה הָעוֹלָם לְהַכְנִיס בָּנוּ הָאֱמוּנָה
 הַקְּדוּשָׁה. וְאָנוּ צְרִיכִין גַּם עֵתָה בְּעוֹלָם
 הַזֶּה לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ בְּחִינָה זֹאת בְּחַיֵּינֵנוּ
 שֶׁעָשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא דְּהֵינּוּ לְהוֹדוֹת לוֹ
 יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם עַל כָּל הַחֶסֶד הַנִּפְלָא
 הַזֶּה שֶׁסָּבַב בְּנִפְלְאוֹתָיו לְהַכְנִיס בָּנוּ
 הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

להכירו יתברך ולהודות לו (נזיקין ד אדר אה)
 (ג)

עקר כל הפרכות וההודאות הם על-

להודות ולהלל ולהכיר אותו יתברך
 (ראש חודש אדר אה)
 שְׁבֵת הִיא בְּחַיֵּינֵנוּ עֲלֵמָא דְאֵתִי שְׂאֵז
 יְהִי נְגֻמָר הַתְּקוּן בְּתְכֵלִית הַשְּׁלֵמוֹת.
 וְאֵז יִתְבַטֵּל הַכֹּל וְלֹא יִשְׂאָר כִּי אִם תּוֹרָה
 וּתְפִלָּה שִׁיזְכוּ הַצְּדִיקִים לְעֵתִיד, כִּי אֵז
 יִתְגַּלֶּה אֲוִרֵיתָא דְעֵתִיקָא סְתִימָאָה,
 שֶׁהִיא בְּחַיֵּינֵנוּ סְתִי תּוֹרָה, שֶׁהֵם בְּחַיֵּינֵנוּ
 תְּפִלָּה, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי אֵז
 יִזְכוּ לְהַתְּכֵלִית, שֶׁהוּא לְדַעַת וּלְהַפִּיר
 אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְהַהוֹדוֹת וְהַלְלָה אוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּהַתּוֹרָה "יְמֵי חֲנֻכָּה
 וְכוּ'" (בְּלִקוּטֵי תַנְיָנָא סִימָן ב), שֶׁהֵיוּ בְּחַיֵּינֵנוּ
 תּוֹרָה וּתְפִלָּה, כִּי לְדַעַת וּלְהַפִּיר אוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ זֶה בְּחַיֵּינֵנוּ תּוֹרָה, שֶׁהוּא עֲקָר
 הַדַּעַת אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְהַהוֹדוֹת וְהַלְלָה זֶה
 בְּחַיֵּינֵנוּ תְּפִלָּה. וְעַל-כֵּן מַחֲמַת שֶׁבִשְׁבֵּת
 נִמְשַׁכֵּת הַקְּדוּשָׁה שֶׁל לְעֵתִיד, עַל-כֵּן אֵז
 הוּא תְּכֵלִית הָעֲלִיָּה שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה.
 וְעַל-כֵּן אֵז מִתְבַטֵּלִין כָּל הַל"ט מְלָאכּוֹת
 לְגַמְרֵי, כִּי אֵז מִתְקִיִם הָעוֹלָם רַק עַל-
 יְדֵי תּוֹרָה וּתְפִלָּה שֶׁנִּשְׁלָמִין וְעוֹלִין
 אֵז בְּתְכֵלִית הָעֲלִיָּה וְהַשְּׁלֵמוֹת, כִּי כָּל
 הַל"ט מְלָאכּוֹת נִתְהוּוּ רַק מִפְּגָם חֲטָא
 אָדָם הָרָאשׁוֹן, שֶׁהוּא בְּחַיֵּינֵנוּ פְּגָם תּוֹרָה
 וּתְפִלָּה, אֲבָל בְּשֵׁבֶת שְׂאֵז הוּא עֲלִית
 הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה בְּתְכֵלִית הַשְּׁלֵמוֹת עַל-
 כֵּן כָּל הַמְּלָאכּוֹת בְּטָלִין בּוֹ לְגַמְרֵי.

גם המצות שעושים אז יש בהם אחיזת העצבות.

יקר אצל ה' שפעולות משתנות נכללין באחד הפשוט (ריבית ה אות א, יז)

אף על פי שדעת כל אדם משנה מחברו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אף על פי כן צריך כל אחד לאהב את חברו כנפשו ולידע שהכל אחד, כי כל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט. וה' יתברך ברא כל אחד בדעה משנה מחברו דיקא, כדי שכל אחד בשנוי דעתו יכלל באחדות עם חברו, ולא יבואו לידי קנאה ושנאה וקטטה חס ושלוש על ידי שנוי דעתם, רק יאהבו זה את זה ויקימו את התורה והמצוות יחד ויכללו כלם כאחד, שזה יקר מאד אצל ה' יתברך כשפעולות משתנות נכללין באחד הפשוט, כמו שכתוב בהתורה ימי חנוכה בליקוטי תנינא סימן ב', עין שם, אבל מרובי השנויים משם אחיזת היצר הרע כנ"ל, עד שמסיתו למה שמסיתו...

כי עקר התגברות השקר על ידי הרבוי, אבל באמת גם עקר מעלת האמת ושלמותו הוא דיקא כשמבררין ומגלילין האמת לאמתו

ידי השגות אלקות. וכמבאר בפסוקים רבים בכל מקום שמברך ומהלל אותו יתברך שמדבר שם מהשגתו וידעתו כמו שכתוב כי אני ידעתי כי גדול ה' וכי. והולך ומבאר גדלתו יתברך ומסים בית ישראל ברכו את ה' וכי. וכן הרבה. וכמבאר בתחלת התורה ימי חנוכה וכי (בליקוטי תנינא סימן ב) שעקר התכלית לדעת ולהכיר אותו יתברך ולברך ולהודות אותו יתברך כי זה תלוי בזה.

להודות ולהלל (תפילין ו אות כא)

עקר החיים נצחיים הוא שאז נזכה תמיד להודות ולהלל ולברך לשמו הגדול והקדוש, שזהו עקר תכלית חיי עולם הבא, כמו שכתוב בהתורה: "ימי חנוכה" (בסימן ב בליקוטי תנינא). ועל-כן על-ידי הברכות שאנו מברכין בבקר על חיות של כל האברים בפרטיות, על-ידי זה אנו ממשיכין על עצמנו בחינת חיים נצחיים של לעתיד.

ימי החול בחינת עבד (תחומין ו אות ג)

בחל הוא בחינת עבד ששם אחיזת העצבות (וכמבאר בליקוטי תנינא סימן ב בהתורה ימי חנוכה הם ימי הודאה) על-כן

כמו כן נגדל ונתעלה מעלת האמת, מי שזוכה לברך האמת שם, שבשביל זה בא האדם לעולם וכל העולמות נבראו בשביל זה, כי הכל נברא בשביל הבחירה שהוא בין האמת להשקר וכל מה שהנגדיות שהוא השקר גדול יותר וקשה ביותר לעמד בנסיון לכון האמת, נגדל ביותר מעלת הזוכה לכון האמת לאמתו כנ"ל:

להודות ולהלל (שותפים בקרוע האות ז)
תכלית הדעת לידיע ולהפיר את הבורא יתברך, הוא הברכה, דהינו להודות ולהלל ולברך אותו יתברך בכל עת על כל דבר כמו שתקנו לנו רבותינו ו"ל ברכות על כל הדברים שבעולם שכל אלו הברכות הם בחינת המשכת הדעת, שאנו צריכין להודיע לכל באי עולם בכל פעם כי ה' הוא האלקים והוא ברא ויצר ועשה הכל ומקיים הכל ומנהיג ומשגיח בכל עת, והוא ברחמיו מזמין ומשפיע לנו כל דבר ודבר בפרטי פרטיות. (וכן מבאר בהתורה מי חנקה הם ימי הודאה, שעקר התכלית הוא הודאות וברכות וכו', עין שם).

ועל-ידי הברכות שאנו מברכין אותו יתברך על-ידי זה נמשכין עלינו כל

במקום הרבוי. וכל מה שיש רבוי יותר, שיש שם אחיזת השקר יותר כשזוכין לברך ולגלות שם האמת, זה עקר מעלת האמת ושלמותו ובשביל זה הייתה כל הבריאה כלה מראש ועד סוף, כי הכל נברא בשביל הצדיק שכל מעלתו הוא מה שהיה לו בחירה. ועקר הבחירה הוא בענין האמת והשקר. ועל כן כל מה שיש רבוי יותר ששם אחיזת השקר יותר כשזוכין לגלות האמת, שם נתגדל ונתקדש שמו יתברך יותר ויותר. ועל כן אין אומרים דבר שבקדושה בפחות מעשרה. וזה בחינת ברב עם הדרת מלך. וזה בחינת מה שכתב אדונינו מורנו ורבנו ז"ל (בהתורה "ימי חנכה", בליקוטי תניינא, סימן ב), שזה יקר מאד כשנתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכו'. ועל כן מצוה ראשונה בתורה לעסק בישוב העולם שיתרבו בני אדם, כמו שכתוב: "פרו ורבו וכו' ומלאו את הארץ וכו'", כי צריכין דיקא שיתרבו בני אדם, שאז מתגברת הבחירה ביותר כנ"ל. ואז דיקא זוכין הצדיקים להשלים פונת הבריאה על ידי שעומדים אז בנסיון ובצרוף ומברכים האמת לאמתו מתוך הרבוי ששם נאחז השקר יותר, כי כל מה שיש אחיזה יותר להשקר,

הולכי מדבריות וכו', אבל הרבה הרבה נסים ונפלאות עוברין על כל אדם מעין אלו הארבעה הנ"ל, שבשביל זה חייבין להודות הרבה בכל יום בשמחה כי עקר הוא להתגבר בשמחה שהוא להסתפל על חסדי ה' ונפלאותיו שעושה עמו בכל יום בתוך הצרה עצמה ולבטח בחסדו יתברך ולשמח בישועתו (וכמבאר בדברינו הרבה מזה על התורה ימי חנכה הם ימי הודאה בליקוטי תניינא סימן ב בהלכות פלאי בהמה, ובהלכות פריקה וטעינה עין שם).

זה ינחמנו ממעשינו ומעצבון ידינו (שם)

(אות ט)

בדאי לא ברא ה' יתברך את האדם בחכמה נפלאה ונוראה פזאת בשביל שישביל עמל וכעס פזה בזה העולם, כי פונת ה' יתברך בודאי רק לטובה, וכמבאר בכל הספרים שברא את כל העולם ומלואו בשביל האדם כדי להראות טובו וחסדו ורחמנותו וכמו שכתוב בתחלת העץ חיים (ובהתורה בא אל פרעה בסימן סד לקוטי חלק א), הינו שעקר בריאת האדם שבשבילו נברא הכל הנה בשביל התכלית שהוא שבת שהוא תכלית מעשה שמים וארץ (כמו שכתוב בליקוטי תניינא סימן לט), וזה

הברכות וכל השפעות טובות, כי המברך מתברך, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. בבחינת טוב עין הוא 'יברך', יברך, כמו שאמרו רבותינו ז"ל.

להודות ולהלל (הודאהו אות ה)

הארבעה צריכין להודות מרמזין על כל אדם בפרט בגלות הנה שעוברין על כל אדם בכל עת בחינת כל הארבעה הנ"ל וכמבאר במקום אחר, וה' יתברך מצילו בכל עת. וחיב אדם להודות לה' יתברך בכל יום על כל הנסים והנפלאות שעושה עמו בכל יום הרבה מה שיכולים לראות ולהבין מה שה' יתברך מצילו בכל יום מי שמשים לב על דרכיו, והרבה הרבה מה שאינו יודע כלל כי אין בעל נס מכיר בנסו כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ועל זה תקנו רבותינו ז"ל כמה ברכות והודאות בכל יום ובפרט בברכת מודים שאומרים שלש פעמים בכל יום נודה לה וכו'. ועל נסיה שבכל יום עמנו ועל נפלאותיה וטובותיה שבכל עת ערב ובקר וצהרים וכו', וכן בנשמת שאומרים בשבת וכן הרבה, רק שברכת הגומל בשם ומלכות אין אומרים כי אם כשעובר על האדם בגשמיות אלו הארבעה הנ"ל שהם

לאמר זה ינחמנו וכו' (כמובא בליקוטי תנינא סימן ב).

נר חנוכה ממשיך קדושת שבת לימי החול (ראש חודש ז אות נג)

הדלקת נר חנפה הוא עד שתכלה רגל מן השוק, כי על-ידי נר חנפה ממשיכין קדשת שבת לששת ימי החל, כמובן במקום אחר בהתורה ימי חנפה (סימן ב ליקוטי תנינא).

כל נחמותינו על כל הצרות והיגונות שסובל כל אחד בבחינת זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון ידינו שנאמר על נח שהוא בחינת הצדיק שהוא בחינת שבת (כמו שכתוב בסימן ב בליקוטי תנינא). שהוא בחינת עולם הבא.

זה ינחמנו (שבת ז אות יח)

עקר הנחמה מכל הצרות, הפולין בחרבן בית המקדש, הוא שבת, שהוא בחינת הצדיק האמת פנ"ל, בחינת (בראשית ה) ויולד בן ויקרא שמו נח

עלים לתרופה

מכתב יט

ברוך השם,
יום ב' וי"ב [י"ח כסליו] תקפ"ז ברס"ל.
ישאו הרים שלום לכבוד אהובי אחי
ורעי כנפשי הרבני הו"ת"ק המה"ל. ירא
ה' מרבים מורנו הרב נפתלי גרו יאיר
לנצח.

יקבל אגרת מבני המפלא מורנו הרב
יצחק שיחיה מקהלת ק"דש טולטשין.
ומבטחני באהבתו שיקים משאלתו
להזכירו לטובה על ציון הקדוש
אותו ואת אשתו תחיה, שצריכה עתה
לרחמים רבים, שתלד במועדה ובזמנה
בנקל בלי שום קשוי הולדה כ"ל
לארץ ימים ושנים טובים אמן כן יהי
רצון. והולדה בנקל היא בחינת חנכה
שהם ימי הודאה בחינת שעשוע עולם
הבא בחינת הלכות. שעל ידי זה בא
הולדה בנקל וכו' כמבאר בתורה ימי
חנכה (לקוטי תניינא סימן ב) כידוע לכם.
והנה אנו מחיבים לילך עם התורה
הזאת תמיד להודות ולהלל להשם
יתברך תמיד על גדל החסד אשר
עשה עמנו בכלל ובפרט, על שזכינו
להיות בחלקו של אדוננו מורנו ורבנו

אור הקדש הקדוש והנורא והנשגב
וכו' וכו'. ואם נרגיל עצמנו בכל יום
בזה להעמיק מחשבתנו באמת בעצם
החסד והישועה הנפלאה והנוראה
הזאת אשר הפליא השם יתברך עמנו
ועם זרענו ועם כל ישראל לדורות
עולם, ולהודות ולהלל להשם יתברך
בכל יום על זה, על ידי זה נוכל להרחיב
לבנו לפתח פינו לפרש לפניו יתברך
כל אשר עם לבנו כבן המתחטא לפני
אביו ממש. כי אנו רואים בעינינו בכל
עת שאנו בנים לה' אלקינו ממש, כי
הוא גומל עמנו חסדים תמיד בכל יום
ובכל עת ובכל שעה, כרחם אב על
בנים וכו'. והנה יש לי בענין זה שיחות
ארכות לחזק ולזרז לילך עם התורה
הזאת להתקרב לה' יתברך בכל עת
על ידי בחינת תודה והודאה שהוא
בחינת חנכה בחינת הלכות שעל ידי
זה מאיר האמת ברבוע הדבור, הינו
שלשה קווי אמת בארבעה חלקי הדבור
וכו' וכו'. ועל ידי זה זוכין להמשיך
השמחה של שבת וכו', ועל ידי זה
נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות
משתנות שזה יקר מאד בעיני ה' יתברך
בחינת אתה אחד ושמה אחד ומי

ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו וכו' וכו'.

מכתב קיז

ברוך השם, יום א' וישב תקצ"ד לפ"ק. אהובי בני חביבי נרו יאיר... בשבת זה שעבר דברתי הרבה בענין ימי חנכה הם ימי הודאה, שצריך האדם להמשיך דרך זה להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך תמיד, אפלו בתוך מעוה צוקה וצרה רחמנא לצלן, גם אז יודה לשמו הגדול יתברך על גדל החסדים שעשה עמו עד הנה. ועל כל ההרחבות הגדולות שמוציא בתוך הצרה עצמה בבחינת בצר הרחבת לי כנ"ל, ועל ידי זה, דיקא שגם בעת הצרה יביא תודה על העבר, על ידי זה יוכל לצעק על להבא, בבחינת מודה על העבר, על ידי זה יוכל לצעוק על לעתיד לבוא. וכבר דברתי בזה ובנדאי שמעת ממני בזה הרבה, אך צריכין לחזור זאת הרבה ולילך בזה. ומאד אני מחיה עצמי בדרך זה הרבה, וגם על כל מכתבי וצערך אני מחיה עצמי רק בזה שאני מודה להשם יתברך על כל החסד אשר עשה עמי ועמך, מה שעל כל פנים אתה צועק על רחוקה מהשם יתברך, ועל החסד הנפלא שעשה השם יתברך

בעמך ישראל גוי אחד בארץ וכו' וכו'. אשרי אנחנו ושזכינו לשמע נוראות כאלה, אלו פינו מלא שירה כים וכו'. ואם היינו רוצים להביא תודה על זאת התורה של תודה בעצמה, לא יספיקו כל ימינו להודות ולהלל ולשבח ולפאר ולרומם להדר ולנצח לברך ולעלה ולקלס למי שעשה לאבותינו ולנו ולכל ישראל את כל הנסים האלו, שזכינו לשמע התגלות נסתרות כאלה אשר אין לנו פה וכלים לספר שבח נוראות גדולות כל דבור מהתורה הזאת, מכל שכן וכל שכן קשר בנין הנורא הזה ביחד. אלמלא לא אתינן לעלמא אלא למשמע דא דינו. מכל שכן וכל שכן שזכינו גם זכינו לשמע עוד ועוד כמה וכמה תורות שיחות ומעשיות נוראות כהנה וכהנה. כמה מעלות טובות למקום עלינו. אלו לא שמענו אלא דבור אחד מזאת התורה דינו. ואם נתחיל לומר אלו וכו' דינו דינו. לא יספיקו ימינו להודות להשם יתברך על אחת מני אלף אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים הטובות שעשה עם אבותינו ועמנו בימינו וכו' וכו'. מה נדבר והוא אמר ועשה כחסדו כטובו כרחמיו כנפלאותיו לא כחטאינו עשה לנו וכו'. כרחם אב על בנים רחם ה' עלינו וכו'. אשרינו מה טוב חלקנו

הרבה, מכל שכן וכל שכן בכלליות הקבוצ בודאי עולה התפארות הרבה בלי שעור בעזרת השם יתברך.

ואי אפשר לבאר כל מה שמתנוצץ בלבי בענין זה וידעתי כי בעזרת השם יתברך אתה מאמין בכל זה, על-כן תהלה לאל יש ויש לה במה להחיות את עצמה בכל עת, יהיה איך שיהיה לטובה, ולהביא תמיד תודה על העבר אפלו בעת הצרה רחמנא לצלן וכנ"ל. ועל ידי זה תוכל לחיות חיים אמתיים בכל עת. ולצעק על להבא. וגם תדע שאף על פי כן אף על פי שעבר עליך מה שעבר, אף-על-פי-כן המחשבה בידך ואי אפשר שיהיו שני מחשבות ביחד בשום אופן. ואם אף על פי כן כבר נכשלת הרבה כאלו לא היית בידך חס ושלום, הלא נגד זה אתה בעצמך יודע האמת, שאף על פי כן כבר הועיל לה ענין זה מה שאתה יודע שאי אפשר שיהיו שני מחשבות יחד בשום אופן. ושהמחשבה ביד האדם להטותה כרצונו וכו'. ושהעקר להיות שב ואל תעשה גם במחשבה, בכל מה שפכתתי לה תתחיל בכל פעם מחדש. והעקר מאכן זיה פרייליך, אף על פי שאינו באמת, על כל פנים יעשה עצמו כאלו הוא שמח, ועל ידי זה יזכה באמת לשמחה, וחדות ה' יהיה מעזר שתזכה לדלג על הכל

עמה שאינה מתנגד חס ושלום, וכמו שכתבת בעצמך במכתבך זה שהשם יתברך הקדים לה רפואה למכה. ובודאי כך הוא האמת ברור וצלול שה' יתברך הקדים לה ולכלנו רפואה גדולה לנצח למכתנו האנושה מאד של כל אחד ואחד. ועל זה אנו מחיבים להודות לו יתברך בפה מלא בכל יום על כל החסד ועל כל הנפלאות והטובות שעשה עמנו, שנזכה לידע מאור כזה, ומתורתו ושיחות קדושות ונוראות פאלה, וכל מה שהצרות והיסורין והבלבולים וכו' רחמנא לצלן מתגברין ביותר ויותר מחיבים להודות יותר ויותר, שאף על פי כן אף על פי שאני כמו שאני, אף על פי כן חסדו גבר עלי כל כך שאני יודע ממנו ז"ל, ואיני מתנגד עליו, וגם אני זוכה לנסע על ראש השנה ולהיות נכלל ונמנה בין אנשי היקרים שיחיו לארץ ימים ושנים. כי הקבוצ שלנו יקר מאד מאד בעיניו יתברך, כי זאת צריכין לידע, שאף על פי שעל כלם עובר מה שעובר, והרבה יש שעוברים עליהם כאשר עליך ויותר רחמנא לצלן, אף על פי כן לאו כל אפיו שוין. ויש הרבה שהם אנשים כשרים ויפים מאד שהשם יתברך מתפאר בהם מאד, ובאמת עם כלם השם יתברך מתפאר הרבה וגם עמה בודאי השם יתברך מתפאר

כל כף להבין הרמזים לעבודת השם יתברך, ואחר כך נפקחו עיני לבי והוא מחיה אותי מאד. וגם כבר החייתי בזה כמה נפשות בעזרת השם יתברך, והוא מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה שם על פסוק אך לא בעי ישלח יד אם בפידו להם שוע, שאפלו אין ישראל עושין מצוה לפני אלא מעט כפיד של תרנגולין שמנקרין באשפה אני מצרפו לחשבון גדול וכו'.

ראה בני והבן וכל השומעים לקולי איך מפרש ומבאר ומרמז במאמר זה כל מה שאנו עוסקין לדבר הרבה בענין ההתחזקות על פי התורה הנוראה על פסוק: אזמרה לאלקי בעודי וכו'. וכן מבאר ביותר, שאפלו אין ישראל עושין מצוות אלא כתרנגול, המנקר באשפה הוא מצרפו לחשבון גדול, ואני מחיה את עצמי בזה מאד, כי הטוב שלנו הוא ממש כתרנגול המנקר באשפה שמתוך האשפה הוא מוציא איזה חצי גרעין של שעורים או חטים וכיוצא. וכן חוזר ומחפש כל היום עד שמוצא בכל פעם איזה חלק מפרור לחם המוטל באשפה ובזה מחיה עצמו. והשם יתברך ברחמי העצומים מבקש מישראל עם קרובו שעל כל פנים יחיו עצמן בזה. כי הוא מצרפן לחשבון גדול כנ"ל. ואל ישגו על היסורים וההרפתקאות וכו'.

בשלוש ויתתהפך הכל לטובה. ואז נביא תודה שלמה על גדל חסדו ונפלאותיו. וברחמי העצומים זכנו לקבל ימי חנכה הקדושים בשמחה, ונזכה תמיד לבחינת תודה והודאה, שזה עקר שעשוע עולם הבא, וגם ללמד הרבה הלכות מארבעה שלחן ערוך בכל יום. עד שיאיר האמת ברבוע הדבור, ונזכה להמשיך השמחה של שבת לימי החל. עד שיתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכו'. אשרינו שאנו מדברים מזה, בפרט שתהלה לאל יש בדינו כל התורה הזאת. ותפלה נוראה הנובעת משם.

מכתב רעט

שיך להלכות פריקה וטעינה ד אות יג בעזרת השם יתברך יום ד' ויקרא ת"ר. קרעמינטשוג.

רב שלום לאהובי בני חביבי הרבני מורנו הרב יצחק שיחיה עם כל יוצאי חלציו הנעמים שיחיו...

הנה בעתים הללו פה קרומינטשוג האיר ה' עיני שלמדתי בעין יעקב במסכת עבודה זרה פרק א. ובדאי כבר למדתי מימרא זאת כמה פעמים. וגם באותו היום שלמדתי לא שמת לי לב

העוברים על כל אחד ואחד וחסרון הפרנסה וכו'. כי כל היסורים הם בחסד למי שמסתכל עליהם. כי בצר הרחבת לי וכו' כמבאר בדברי זכרוננו לברכה. כי כל היסורים הם רק כתרגול המנקה באשפה. והכל לטובה גדולה לנצח, כי נפרע מישראל מעט מעט. כדי שיזכו ישראל לעולם הבא כמבאר שם אחר כה. ואם תרצה לומר האמת הוא בודאי כה. אבל במה אזכה לעולם הבא מאחר שאני יודע בנפשי מאוס מעשי ומעוטי מצוותי ותורותי. על זה אמרו מיד. דבר אחר אפלו אין ישראל עושין מצוה לפני אלא כפיד של תרגולין שמנקרין באשפה. אני מצרפו לחשבון גדול, ואם תאמר אף על פי כן גם אלו היסורים וכו' אף על פי שהם בחסד גדול לפי רבוי עוונותי ולא כחטאינו עשה לנו וכו' אף על פי כן אין לי כח לסבל אותם. כי כחי חלש ודל. על זה אמרו מיד דבר אחר בשכר שמשועין לפני אני אושיע אותם, הינו כאומר הלא יש לך עצה גדולה ובית מנוס נפלא לזעק ולשוע לפניו יתברך ובודאי יושיעך כנ"ל. ויש בזה הרבה לדבר. אך אי אפשר על פני השדה. וזמן תפלת המנחה ממשימש לבוא.

ודי בזה פעת להחפצים באמת להתחדש על ידי זה להתחיל לילך

העוברים על כל אחד בגוף ונפש. כי כלם ברחמים גדולים ובחסד לטובה הנצחית כמו שאמרו שם מקדם אבל ישראל אני פורע מהם מעט מעט כפיד של תרגולין שמנקרין באשפה. דבר אחר אפלו אין עושין מצוה וכו' כנ"ל. דבר אחר בשכר שמשועין לפני אני אושיע אותם. והינו דאמר רבא מאי דכתיב ואנכי אפדם וכו' עין שם כל זה היטב ותביט ותראה ותבין נפלאות והתחזקות נפלא עד אין קץ. אך לולא חסדי ה' אשר גברו עלינו שזכינו לשמע מה ששמענו מהנחל נובע מקור חכמה זכרוננו לברכה בענין זה. בודאי לא היינו מבינים כל זה מדברי חכמינו זכרונם לברכה, אך עתה אחרי אשר האיר עינינו במחשכים כאלה. כי הוא גולה עמקות מני חשך. על ידי זה בחסדו הגדול גם אנו זוכים למצא בדברי חכמינו זכרונם לברכה שכוננו ברוח קדשם לדבריו האמתיים והעמקים מאד. כי אמת הוא אחד. מה גדלו מעשיה ה' מאד עמקו מחשבותיה. לחיותנו כיום הזה בדורות הללו וכו'. ואתם תבינו בני ואחי ורעי כי כל דברי חכמינו זכרונם לברכה הנ"ל קשורים ומחברים זה בזה היטב. כי הזהירו אותנו לבל יבהלו אותנו רעיונינו היסורים וההרפתקאות

דברי אביכם ומורכם ואוהבכם באמת
לנצח: נתן מברסלב.

מכתב תמה

ברוך השם, יום ג' ב דחנכה תר"ד
ברסלב.

בעל הנסים יעשה נסים ונפלאות
להושיעה בכל מה שאתה צריה להושיע.

אהובי בני חביבי הויתק מורנו הרב
יצחק גרו יאיר עם כל יוצאי חלציה
היקרים שיחינו ובפרט בנה החתן
המפלא מורנו הרב דוד צבי שיחיה.

אין לחדש במה שתחת השמש. אך
הואיל והזמין ה' מוסר כתב זה לבית
ג'סי רבי ברוך גרו יאיר, אמרתי
לא אמונע טוב תשוקתך לנטות ידי
במכתב, אוילי זמין ה' תחת קולמוסי
מהחדושים שהם למעלה מהשמש
שהם מתחדשים בכל יום ובכל עת
בבחינת ובטובו מחדש וכו', בבחינת
(איכה ג) "חדשים לבקרים רבה אמונתך",
ובפרט בימי חנכה הקדושים שהם ימי
הודאה בבחינת שעשוע עולם הבא.
ובאמת בכל יום עושה השם יתברך עם
כל אחד ואחד חסדים חדשים בבחינת
חדשים לבקרים וכו'. בבחינת חסדי
ה' כי לא תמנו וכו' וכמוכן למשכיל

בדברינו שדברנו בזה להתחיל בהם
מחדש ממש. וכל אחד לפי ערכו יכול
להבין מזה התחזקות נפלא עד אין סוף
ואין תכלית, כי עקר הוא התחזקות
רק חזק ואמץ. פי ה' אתנו. פי הוא
יתברך מלא רחמים. וחסדי ה' פי לא
תמנו וכו'. והשם יתברך יזכנו לשמח
בשמחת פורים הבא עלינו לטובה.
ונזכה שיהיה פורים הכנה לפסח וכו'.
וכל זה מרמז בדברינו הנ"ל שדברנו
מתחלה מיציאת מצרים. ואחר כך
מענין תרגול המנקר באשפה שגם זה
יקר בעיניו יתברך. והוא כל ענין פורים
שהוא מפלת המן ועמלק שעומד בכל
דור ודור. בכל עת ובכל יום על כל אחד
ואחד להפילו חס ושלום ולהחליש
דעתו מאד, כמו שכתוב אשר קרה
בדור, ויזנב בה כל הנחשלים אחריה
וכו'. והשם יתברך בעצמו לוחם עמו
על ידי צדיקיו האמתיים. בכל דור
ובכל זמן ומתהפך הפל לטובה, כאשר
אנו רואים בדור העני הזה שהאיר
עינינו בחדושי תורות כאלו עד שגם
אנו יכולין למצא ולהבין עצם חסדו
יתברך בלי שעור. ועדין חביבותה
גבן וכו' וכו'. ואי אפשר להאריך יותר
עתה. השם יתברך יזכנו לראות פנים
אל פנים בשמחה ונדבר יותר דברי
שלום ואמת. את אשר יאיר עינינו
וישמח לבנו, נגיל ונשמחה בישועתו:

זו להודות ולהלל לשמך הגדול שהוא
בחינת שעשוע עולם הבא, כמו שגלה
לנו אדונינו מורנו ורבנו זכר צדיק
וקדוש לברכה נוראות קדשת חנכה
כמו שכתוב בסימן ב' בלקוטי תנ"א,
ובפרט שבכל שנה בודאי נעשים כמה
נסים וישועות ונפלאות. כמה שיודעים
מהם, והרבה נסים שנעשים באתפס"א,
כי אין בעל הנס מכיר בנסו. (שם תמה)

השם יתברך יזכה אותנו לקבל ימי
החנכה הקדושים בתודה והודאה
בשמחה וחדוה ויהיה נמשך עלינו
אור האמת כזה שמאיר בארבעה חלקי
הדבור הנובעים ממקור החיים (מכתבי
רבי נתן בן רבי יהודה מכתב מיום ה' מקץ ב'
דחנכה תרמ"ג)

מפרוש רש"י שם שפרש שם שהחסדים
מתחדשים בכל בקר. ובודאי צריכין
בכל יום להודות עליהם, שזה עקר
שעשוע עולם הבא שצריכין להמשיך
על עצמו בכל יום ויום, כי לכה נוצרנו
להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך
בכל יום ובכל עת וכו', שזהו בחינת
כל הברכות וההודאות וכו' שתקנו לנו
רבתינו ז"ל לומר בכל יום ובפרט מה
שאומרים בברכת מודים וכו': נודה
לה וכו' על נסיה שבכל יום עמנו ועל
נפלאותיה וטובותיה שבכל עת ערב
ובקר וצהרים וכו'. וכפי מה שהאדם
עוסק בזה בחייו להודות ולהלל לשמו
יתברך תמיד, כן יזכה לעולם הבא
לעסק בזה בהודאה והלל שזה עקר
שעשוע עולם הבא.

ומכל שכן בימי חנכה שנקבעו רק על

פרפראות לחנמה

שהם בחינת חסד חוזר ונתמלא
החסרון של התמכי אורייתא כנ"ל:

שם אות ד', הוא יהיה לה לפה וכו'. הינו
זה יהיה לה לפה, הינו זה יאיר להדיבור
שלה מה שאתה תהיה לו לאלקים
ותרגומו לרב, כי על ידי שהרב מורה
דרך ישר לתלמידיו בתורתו על ידי זה
זוכה לבחינת (ירמיה ט"ו) אם תוציא יקר
מזולל כפי תהיה וכו':

שם, ה' זה בחינת שדוכים וכו'. הגם כי
מסתמא רוצה לומר גם כפשוטו, כי
על ידי שדוכים הגונים נשלם הדבור
וכו', מפל מקום אי לאו דמסתפינא
הוי אמינא, כי תורה ותפלה הם בעצמן
בחינת תודה הלכה הנ"ל, כי שלמות
התפלה הוא בחינת תודה הודאה,
כמו שאמרו רז"ל כל התפלות בטלות
לעתיד לבוא והודאה אינה בטלה, כל
הקרבות בטלות לעתיד לבוא וקרבת
תודה אינו בטל, שנאמר (תהלים נ"ו)
אשלים תודות לה, שני תודות כנגד
תפלה וכנגד הקרבן וכו'. וכן לענין
התורה העקר הוא למוד ההלכה
למעשה, כי (אבות א) לא המדרש עקר
אלא המעשה, וכן אמרו רז"ל בכמה

מאמר זה נאמר בשבת חנכה תקס"ט
ויבאר עוד לקמן:

שם במאמר הנ"ל אות ג', ומזה בא הולדה
בנקל וכו'. אמר המחבר: בזה יובן סוד
מאמר רז"ל בסנהדרין צא: המונע
הלכה מפי תלמיד אפלו עברים שבמעי
אמן מקללין אותו וכו', כי על ידי למוד
ההלכות שהם בחינת תודה מזה באה
הולדה בנקל, ועל כן כשמונע זאת אז
העברים מקללין אותו כי יהיה לדתם
בקשי חס ושלום על ידי זה, בפרט כפי
המבאר בסוף המאמר שהקשוי לילד
הוא על ידי שיש קלפה שאומרת גם
לי גם לה לא יהיה וכו'. והמונע הלכה
מפי תלמיד הוא גם כן חס ושלום
בבחינה זו, כי גם לו היה מגיע טוב אם
היה לומד לתלמידיו כמו שאמרו רז"ל
שם. ואם למדו זוכה לברכות פיוסף
וכו', הינו על ידי השפעת החסד שבא
על ידי למוד ההלכות כמבאר בפנים.
וכן אמרו שם שזוכה ללמד גם בעולם
הבא, הינו בחינת שעשוע עולם הבא
המובא בפנים:

שם, כי ההלכות הם תקון וקיום הרגלין
וכו'. רוצה לומר כי על ידי ההלכות

שנחשבים לשנים על ידי למוד הלכות בחינת (ישעיה נ"ח) יום יום ידרשון וכו'. נראה לעניות דעתי דרוצה לומר, כי בזה מבאר ענין מאמר רז"ל (חגיגה ה): על האי בר בי רב דחד יומא שיום אחד בשנה חשוב שנה, כי מאחר שלמוד הלכות הוא בחינת שיעשע עולם הבא, ועולם הבא הוא בחינת יום שכלו ארץ, על פן יום אחד בשנה חשוב שנה, גם לפי מה שנתבאר לעיל ששעשוע עולם הבא הוא בחינת (ישעיה ל) והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים, ופירש"י שבעה פעמים שבעה הינו מ"ט פעמים שבעה וכו', וידוע דברי המפרשים ז"ל על ענין (תהלים ז) שמחנו כימות ענינתנו, הינו על פי הנ"ל כי לעתיד יהיה יום אחד ארץ כמו שנה שלמה, ועל פן על ידי למוד הלכות שהם בחינת שעשוע עולם הבא על פן יום אחד בשנה חשוב שנה כנ"ל. ועין נפלאות רבות על פי המאמר זה בלקוטי הלכות, הלכות כלאי בהמה הלכה ד, ושם מבאר בזה כל הפונות של חנכה, ועין גם פן בהלכות פריקה וטעינה הלכה ד:

עין בספר חיי מוהר"ן (שיחות השכיכות לתורות כ) שכתב הר"ר נתן ז"ל שלפי דעתו המשיך רבנו ז"ל בזה המאמר בחינת תקון הקרבן תודה שהיה

מקומות שעקר תכלית הלמוד של פשטי תורה הוא לדע ההלכה למעשה. נמצא שתודה הלכה הם בחינת תפלה ותורה, בחינת אל אלקים, והחבור של תורה ותפלה ביחד זה בחינת יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה כידוע, וזה בחינת שדוכים בשרשם כידוע, וזה בחינת ה', ששם זה בעצמו קריאתו וכתיבתו ביחד מורה על יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה וכן"ל, והוא בחינת שלמות הדבור שהוא על ידי אמת, הינו שיהיה פיו ולבו שוים, שזה גם פן בחינת יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, יחוד שני השמות הנ"ל כמבאר בזהר הקדוש:

שם אות ו', פי ר' אליעזר הלכה כמותו בכל מקום וכו'. רוצה לומר כמו שאמרו שם שיצא בת קול מה לכם אצל ר' אליעזר שהלכה כמותו בכל מקום:

שם, וזה בחינת עבדו את ה' בשמחה וכו'. עין בפרי עץ חיים בכוננת מזמור לתודה, מבאר שם ענין מאמר רז"ל (מדרש רבה צו ט) כל הקרבנות בטלים חוץ מקרבן תודה, וענין הריעו לה' כל הארץ ראשי תבות הלכה, וענין עבדו את ה' בשמחה, עבד הוא בחינת מט"ט וכו' עין שם:

שם שנתים ימים, בחינת הימים

הנ"ל בשבת חנכה לא סיים לפרש המקרא ויהי מקץ על פי המאמר הנ"ל, עד שבא האיש הנ"ל אחר שבת, ואז התחיל לפרש המקרא הנ"ל על פי מה שאמרו רז"ל מענין בר בי רב דחד יומא, והנה מענינא כי זה האיש הנ"ל היה אז ממש בר בי רב דחד יומא, פי בשבת לא היה אצלו רק אחר כך בחול יום אחד לכד וכו'. גם מה שכתב שם על הד' דברים שהראה ר' אליעזר חרוב יוכיח וכו', לא גלה בשעת אמירת התורה רק בדרך כלל אבל לא בארם בפרט כמו שמפרש עתה, עד שבא אחיו ר' יחיאל ז"ל עם עוד אנשים שנסעו גם כן על אותו שבת ונתעכבו גם כן, ואחר כך כשבאו אז דיקא גלה ענין הנ"ל, ובאר הד' דברים הנ"ל על פי המאמר הנ"ל בפרוש הנ"ל, והכלל פי כל דבור ודבור יצא מפיו הקדוש בפלס ובמשקל גדול, והכל כפי הנפשות שנמצאו אז לפניו וכו' עין שם עוד:

צריך להביא על שחזר מלכוב לביתו קדם ראש השנה תקס"ט הנ"ל, כי זה היתה ישועה גדולה ונפלאה מאד לנו ולכל ישראל פי אם היה נשאר שם בלמברג אפשר האור היה מסתלק לגמרי חס ושלום ולא היינו שומעים כל הנוראות שגלה אחר כך בתורתיו ושיחותיו הקדושים, ובפרט המעשיות שעקר המעשיות הגדולות גלה אחר כך, בפרט המעשה של הז' בעטלערס ובודאי ראוי להביא קרבן תודה על ישועה כזאת.

גם כמה פעמים נשמע מפיו הקדוש בעצמו גם כן שנתן שבח והודיה גדולה להשם יתברך על שחזר משם, גם מבאר שם שמה שנאמר במאמר זה בסוף המאמר מענין בר בי רב דחד יומא, זה נתגלגל על ידי איש אחד מבני הנעורים שנסע אליו ז"ל על שבת חנכה מבראהילוב ונתעכב בנעמריב ולא בא על אותו שבת ואחר שבת בא לכאן ורבנו ז"ל בעת שאמר התורה

פרפראות לחכמה על הש"ס

כל הנהנה מסעודת חתן ואינו משמחו וכו', ואם משמחו מה שכתרו, אמר רבי יהושע בן לוי זוכה לתורה וכו', רבי אבהו אמר כאלו הקריב תודה וכו' (ברכות ו:).
 פי על ידי תודה הודאה מאיר האמת ומשלים הדבור על ידי ג' שמות, ואחד מהם הוא בחינת שדוכין וכו', ועל ידי שלמות הדבור נמשך שמחה וכו', כמבאר במאמר ימי חנכה לקוטי תניינא סימן ב'. ועל כן עקר שמחת חתנה הוא על ידי הדבור כמאמר רבותינו ז"ל אגרא דבי הלולא מלי (ברכות ו:), והשמחה הוא על ידי בחינת תודה כנ"ל.

אמר רבי אמי שנים ושבת מצטרפין, אמר לה רב נחמן ושבת גברא הוא, אלא אמר רבי אמי שני תלמידי חכמים המחדיין זה את זה בהלכה מצטרפין. מחוי רב חסדא כגון אנא ורב ששת, מחוי רב ששת כגון אנא ורב חסדא (שם דף מז:).

עין בלקוטי תניינא במאמר ימי חנכה סימן ב', שתודה הודאה הוא בחינת הלכה, ועל ידי זה נתגלה אור האמת, ומאיר בהדבור שהוא עקר גדר האדם,

ועל ידי זה ממשיכין קדשת שבת לתוך ששת ימי החל ונתגלה אחדות הפשוט יתברך מתוך פעלות משתנות, שזה הדבר יקר מאד בעיניו יתברך. ועל כן יחיד ורבים הלכה פרבים וכו' (ברכות ט.) עין שם. ובזה אפשר לבאר כל הענין, כי מה שמזמנין בשלשה דיקא ואחד מברך ושנים עונין אחריו אמן, זה נלמד מפסוק (תהלים לד, ד) גדלו לה' אתי ונרוממה שמו יחדיו, וכן מפסוק (דברים לב, ג) כי שם ה' אקרא הבו גדל וכו', וכל זה כי פשהם שנים הם עדין בבחינת פעלות משתנות לבד, פי משנים בדעותיהם כמו שאמרו חכמינו ז"ל ואין עדין מכריע ביניהם, ועל כן צריכין לברך כל אחד לבד. אבל פשהם שלשה שאז יש מכריע ביניהם, ואז הם בבחינת יחיד ורבים, כי אין רבים פחות משנים, אז עקר המצוה שיזמנו ואחד מברך, שזה בחינת תודה הודאה בחינת הלכות. והשנים יענו אחריו אמן, שזה בחינת שהפעלות משתנות נכללין באחד הפשוט, ונתגלה אחדותו הפשוט מתוך פעלות משתנות דיקא, שזה הדבר יקר מאד אצלו יתברך כנ"ל.

משתנות ביותר, וכשהם מכריעין לדעה אחת אזי הלכה כמותם, בבחינת יחיד ורבים הלכה כרבים. ועל ידי זה דיקא נתגלה אחדותו הפשוט גם למעלה ביותר כמבאר בפנים.

ועל כן תמה רב נחמן ואמר, ושבת גברא הוא, כי לענין ברפת זמון צריכין דיקא בני אדם שהם פעלות משתנות שיכללו באחדות פשוט, ולא על ידי שבת שהוא בחינת התגלות עצם האחדות פשוט.

אלא אמר רבי אמי, שני תלמידי חכמים המחדידין זה את זה בהלכה, שעל ידי זה משייכין השמחה והקדשה של שבת גם לימי החול, שהם בחינת פעלות משתנות על כן מצטרפין לזמון כנ"ל.

ואף על פי כן מסיק בגמרא שם, ולית הלכתא וכו', כי צריכין דיקא שלשה ממש בכדי שיהיה בבחינת יחיד ורבים כנ"ל. וענין במאמר מרכבות פרעה סימן ל"ח, מבאר גם כן שעל ידי חדוד המחין בתורה, נתגלה קרון עור הפנים בחינת יראה ובושה בחינת תפלין. ומובן שם גם כן שזה בחינת קדשת שבת. ולענין מאמר ימי חנוכה הנ"ל צריכין גם כן לבאר בו עדין, ואיך שכל ענין המאמר שיה גם כן בענין המשכת

וזה בחינת ונרוממה שמו יחדיו דיקא. ועל כן למדו רבותינו ז"ל מזה גם כן שהעונה אמן לא יגביה קולו יותר מן המברה, בכדי שלא יפריד קצת בחינת האחדות. ומחמת שכל זה נמשך על ידי בחינת תודה הודאה בחינת הלכות כנ"ל, על כן אמרו רבותינו ז"ל שאין מזמנין על עם הארץ. וענין שם מבאר שאפלו קרא ושנה ולא שמש תלמידי חכמים, הינו שלא למד גמרא כמו שפרש רש"י, כי אז לא זכה עדין לדע ההלכה באמת שזה העקר, שעל ידי זה נתגלה אור האמת ומאיר בהדבור כנ"ל. וזה שאמר רבי אמי: שנים ושבת מצטרפין, וסבר רב נחמן דרצה לומר כי בשבת גם שני אנשים מישראל, אף על פי שהם אנשים פשוטים גם כן מזמנין, כי מצרפין להם הארת שבת שהוא בעצמו בחינת התגלות יחודו ואחדותו הפשוט יתברך.

ועל כן אמר לה רב נחמן, ושבת גברא הוא, הינו על דרך שאמר רבי יהושע לא בשמים הוא וכו' (דברים ל, יב) אין משגיחין בבת קול, שהרי כבר כתבת בתורה (שמות כג, ב) אחרי רבים להטות (בכא מציעא נט:). כי עכשו עקר הכרעת ההלכה ועקר שלמות התגלות אחדותו יתברך, הוא דייקא על ידי שרבים מבני אדם דיקא, שהם בחינת פעלות

במאמר רב חסדא ורב ששת ועת לקצור:

עין במאמר ימי חנוכה סימן ב' בלקוטי תניינא שם מובא המאמר תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מבטח לו שהוא בן עולם הבא שנאמר (חבקוק ג, ו) הליכות עולם לו אל תקרי הליכות אלא הלכות (סוף גדה).

ועל פן סיים מסכת גדה בזה המאמר, כי מסכת גדה מדבר מענין הדמים וילדות, הינו פי בשעת הצרה הדמים שוטפין על הלב וכו' ואחר כך נעשה תהלוכות הדמים שהוא בחינת תודה הלכות, וכן בשעה שאשה כורעת לילד ירכותיה מצטננין ואינה יכולה לילד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל משנפתח הקבר אין פנאי להלך. ואחר כך חוזרין הדמים אל הרגליו וכל זה זוכין על ידי למוד הלכות, וזה אל תקרי הליכות הינו תקון הרגליו, אלא הלכות הינו כשלומדן הלכות, אז אחר כך יכולין לקרות הליכות פי נתתקנין הרגליו על ידי הלכות, וזה מבטח לו שהוא בן עולם הבא, כי כל ענין דם נדות וצער הלדה הוא על ידי חטא עץ הדעת כמו שכתוב (בראשית ג, טז) הרבה ארבה עצבונך וכו', ודרשו רבותינו ז"ל על דם נדות וצער הלדה, שזה בחינת

חדושי תורה והלכות אמתיות, ודייקא על ידי שמפלפלין עצמן בהלכה ובונים וסותרים ומקשים ומתרצים, שכל זה בחינת פעלות משתנות. וגם זה בחינת (סוטה יא:) בשעה שהאשה כורעת ללד ירכותיה מצטננות על ידי שעולין הדמים אל הלב בשעת צרה, שזה בחינת הקשיות והסתירות שנדמה לו לכאורה בההלכה, שהיא בחינת הליכות עולם בחינת רגליו, שזה בחינת ירכותיה מצטננות. ועל ידי זה דיקא שהוא מעמיק בההלכה כל כך ומפלפל בה, על ידי זה זוכה לגלות אור האמת שבהלכה, שזה בחינת הלדת התורה, ומישיב כל הסתירות של המתניתא שסותרין זה את זה, שזה לכאורה כמו בחינת פעלות משתנות, ומראה ומבאר לעין כל איך שכלם מרועה אחד נתנו והכל הולך אל מקום אחד, שזה בחינת אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות, שהם בחינת ששת ימי המעשה בחינת ששה סדרי משנה שהם שרש כל הפריתות וההלכות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וההלכות ברורות הנ"ל שמתבררות על ידי הפלפול שהוא בחינת שמוש תלמידי חכמים, הם בחינת חסדים, בחינת חסדי דוד שהלכה כמותו כמבאר בפנים. ואולי שלזה רמזו רבותינו ז"ל ענין זה דיקא

זְהֵמַת הַנְּחָשׁ קִלְקוּל הַדְּמִים.

וְהַנְּחָשׁ אָמַר(ה) מַעַץ הַזֶּה אָכַל וּבָרָא אֶת הָעוֹלָם, שְׁזָה בְּחִינַת מַה שְּׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל מִשְּׁקִלְקוּלוֹ הַמִּינִים וְאָמְרוּ אֵין עוֹלָם אֲלָא אַחַד, וְעַל כֵּן נִקְצְצוּ רַגְלָיו כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית ג, יד) עַל גַּחְוֹנָה תִּלְהֵ, שְׁזָה בְּחִינּוֹת כְּפִירוֹת כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים עג, ב) וְאֲנִי כְּמַעַט נְטוּי רַגְלִי, עַל שֶׁהִשְׁיֵאוּ לְבוֹ לְמִינּוֹת, וְעַל כֵּן עַל יְדֵי לְמוּד הַהֲלָכוֹת שְׁעַל יְדֵי זֶה נִתְתַקְנִין הַדְּמִים וְנִתְבָּרְרִין וְנִתְתַקְנִין הַרְגְּלִין עַל כֵּן מְבֹטָח שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא.

וּבְזָה מְקַשֵּׁר סִיּוֹם הַש"ס עִם הַהֲתַחֲלָה מֵאִמְתֵי וְכו', כִּי מְבֹאֵר בַּמֶּאֱמָר הַנ"ל שְׁעַל יְדֵי לְמוּד הַהֲלָכוֹת וְכו' עַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלְגַּל אַחַדוֹת הַפְּשׁוּט מִתּוֹךְ פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת וְעַל כֵּן יַחֲדֵי וְרַבִּים הַלְכָה כְּרַבִּים, וְעַל כֵּן מִתְחִיל מֵאִמְתֵי קוֹרִין אֶת שְׁמַע וְכו', שְׁזָה בְּחִינַת הַתְּגַלְלוֹת אַחַדוֹת הַפְּשׁוּט מִתּוֹךְ פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת כְּמוֹ שְּׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל תְּמַלִּיכְהוּ בְּשָׂמִים וּבְכֶאֱרֶץ וּבְד' רוּחוֹת שֶׁהֵם פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת כְּמוֹכֵן.

וְזֶה בְּעֵצְמוֹ בְּחִינַת הַהֲלָכוֹת פְּסוּקוֹת, כִּי בְּתַחֲלָה יֵשׁ מַחְלָקוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת שְׁזָה אוֹסֵר וְזֶה מֵתִיר כּו' וְאַחַר כֵּן מְבָרְרִין הַהֲלָכָה וּמְסַפְּיָמִים

לְדַעַת אַחַת, נִמְצָא שֶׁהַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת נִכְלָלִין בְּאַחַדוֹת הַפְּשׁוּט, וְעַל כֵּן תִּכְרַף בְּתַחֲלַת הַש"ס חוֹלֵק רַבִּי אֱלִיעֶזֶר דִּיקָא וְאָמַר עַד סוּף הָאֲשִׁמוּרָה הָרֵאשׁוֹנָה, כִּי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר זָכָה לְשִׁלְמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וְיִצְתָה בַת קוֹל שֶׁהִלְכָה כְּמוֹתוֹ בְּכָל מְקוֹם, וְאִף עַל פִּי כֵן יַחֲדֵי וְרַבִּים הַלְכָה כְּרַבִּים מִחֲמַת שֶׁהַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת נִכְלָלִין בְּאַחַדוֹת הַפְּשׁוּט, וְעַל כֵּן בְּקִרְיַת שְׁמַע שֶׁהוּא גַם כֵּן בְּחִינַת הַתְּגַלְלוֹת אַחַדוֹת הַפְּשׁוּט וְכו' עַל כֵּן שֶׁם חָלַק רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְהִלְכָה כְּחַכְמִים מִחֲמַת שֶׁהֵם רַבִּים כְּנ"ל, וְזֶה אֱלוֹ וְאֱלוֹ דְבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים רֵאשִׁי תְּבוֹת אַחַד כְּמוֹכֵא, הֵינּוּ שְׁנִכְלָלִין הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת בְּאַחַדוֹת הַפְּשׁוּט כְּנ"ל.

וְזֶה אֵל יַעֲמֵד אָדָם לְהַתְּפַלֵּל אֲלָא מִתּוֹךְ הַהֲלָכָה פְּסוּקָה, כִּי עַמִּידָה הוּא בְּחִינַת תְּקוּן הַרְגְּלִין, וְזֶה אֵי אֶפְשָׁר כִּי אִם עַל יְדֵי הַהֲלָכָה פְּסוּקָה שְׁעַל יְדֵי זֶה נִתְתַקְנִין הַרְגְּלִין כְּנ"ל, וְזֶה לְהַתְּפַלֵּל דִּיקָא, כִּי תְּפִלָּה הוּא בְּחִינַת תּוֹדָה, בְּבְחִינַת מַה שְּׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל לְעוֹלָם יִסְדֵּר אָדָם שְׁבָחוּ שֶׁל מְקוֹם וְאַחַר כֵּן יִתְפַּלֵּל, שְׁזָה שְׁלוֹשָׁה בְּרָכוֹת רֵאשׁוֹנוֹת שְׁבִתְפִּלָּה.

וְזֶה כִּי הָא דְאָמַר רַבִּי זִירָא בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הִחְמִירוּ עַל עֲצָמֵן כּו', כִּי תְּקוּן הַהֲלָכָה הוּא בְּרוּר וְזוֹכוֹן הַדְּמִים עַל יְדֵי שְׁנִזְהָרִין מִדָּם נְדוּת, וְזֶה וְכִי הָא דְרַבִּי

נעשה ש"י עולמות, ועל כן צריכין ללמד שתי הלכות בכל יום דיקא, כי יש שס"ה ימים בשנה, צא מהם נ"ב שבתות ויום כפור שהוא גם כן נקרא שבת שהם בעצמם בחינת אחדות פשוט, על כן אין החיוב בהם כל כך ללמד הלכות, נשארו שי"ב ימים וכשלומד ב' הלכות של ב' מצות בכל יום נגמרין הש"י עולמות בשנה, ואחר כך בשנה האחרת חוזר ועוסק בבגנין הש"י עולמות.

וזה שסיים אמר רבי שמעון בן חלפתא לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה אלא השלום, כי מחלקת הוא בחינת פעולות משתנות כמובן, וכשנעשה שלום ביניהם זהו בחינת שהפעולות משתנות נכללין באחדות הפשוט שזה בעצמו בחינת ההלכות וכנ"ל:

אמר רבי אלעזר, גוי אחד שאל את רבי יהושע בן קרחה, פתיב בתורתכם (שמות כג, ב) אחרי רבים להטות, אנו מרבים מכס, מפניי מה אין אתם משוין עמנו בעבודה זרה. אמר לו, יש לה בנים. אמר לו, הזפרתני צרתי. אמר לו, למה. אמר לו, הרבה בנים יש לי, בשעה שהו יושבין על שלחני זה מברך לאלהי פלוני וזה

ינאי מערים אדם על תבואתו ומכניסה במוץ שלה כדי שתהא פטורה מן המעשר, כי ברור החטה מן התבן ומוץ הוא בחינת ברור ההלכה מן הקשיות שהוא מלשון קש ותבן וצריכין לברר החטה תחלה מן הקש והמוץ, ואז דיקא נתחייבת בתרומה ומעשר שזה שנקללת בבחינת אחדות פשוט, ודיקא כשמכניסין אותה לחצר, כי רשות הרבים הוא בחינת פעולות משתנות, ורשות היחיד הוא מלשון אחדות, ועל כן אז דיקא נתחייבת במעשר הינו שיכולה להכלל באחדות פשוט, אבל כשמכניס אותה עם המוץ לחצר אינה יכולה להכלל באחדות פשוט ועל כן פטורה ממעשר.

וזה בחינת סמיכות גאלה לתפלה, כי על ידי שנגאלין מצרה נתתקנין הרגלין, שהם בחינת תודה בחינת תפלה.

ועל כן צריכין ללמד שתי הלכות בכל יום כדי לתקן שני הרגלין, שזה בחינת מה שקדשו חומת ירושלים בשתי תודות מהלכות. וזה שסימו במשנה אמר רבי יהושע בן לוי עתיד הקדוש ברוך הוא להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות, כי יש תרי"ג מצות דאורייתא וז' דרבנן ס"ה תר"כ, וכשלומד שתי הלכות נעשה עולם א' בחינת הליכות עולם לו, על כן כשלומד תר"כ הלכות

לְעֵינֵי הַשְּׂאֵלָה כְּתִיב (שְׁמוֹת כג, ב) אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטּוֹת וְהֵלֵא אַמּוֹת הָעוֹלָם עֲכו"ם מְרַבִּים וְהַשִּׁיב עֲשׂוֹ שֵׁשׁ נִפְשׁוֹת הִיָּה לוֹ וְכִתִּיב נִפְשׁוֹת (הַרְבֵּה) עַל שֶׁהָיוּ עוֹבְדֵינִי לְאֱלֹהוֹת הַרְבֵּה, יַעֲקֹב הָיוּ לוֹ שִׁבְעִים נִפְשׁוֹת וְכִתִּיב בּוֹ נִפְשׁוֹת עַל שֶׁעוֹבְדֵינִי לְאֱלֹהִים אֶחָד, מוֹכֵן עַל פִּי הַמְּבַאֵר בְּמֵאֵמֶר יְמֵי חֲנֻכָּה לְקוּטֵי תַנְיָנָא סִימֵן ב', שֶׁעֲקָר עֵינֵי הַלְכָה כְּרַבִּים מִחֲמַת שְׁרָבִים מִסְפִּימִים לְדַעַת אַחַת, שֶׁזֶה בְּחִינַת הַתְּגִלוֹת אַחַדוֹת הַפְּשׁוּט מִתּוֹךְ פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת, נִמְצָא נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁעוֹבְדֵינִי לְאֱלֹהִים אֶחָד הֵם הַרְבִּים נִגְדֵי הָעֲכו"ם שֶׁעוֹבְדֵינִי לְאֱלֹהוֹת הַרְבֵּה, וְכֵן אִמָּה פּוֹנֵה לְאֱלֹהֵי אַחֵר, וְגַם בְּכֹל אִמָּה בְּעֲצָמָה יֵשׁ בָּהּ שְׁנַיִם הַרְבֵּה בְּעוֹבְדוֹתָם בֵּין פֶּת לְפֶת פְּיָדוּעַ:

מְבַרֵךְ לְאֱלֹהֵי פְלוֹנִי וְאֵינָם עוֹמְדִים מִשָּׁם עַד שֶׁמִּפְצְעִין אֶת מַחֲן אֱלֹהֵי אֶתְּ אֱלֹהֵי. אָמֵר לוֹ, וּמִשְׁנֵה אֶתְּהָ עֲמֵהָן. אָמֵר לוֹ, לֹא. אָמֵר לוֹ, עַד שֶׁאֶתְּהָ מִשְׁנֵה אֶתְּנֵנוּ, לֵךְ הַשְׁוֵה אֶתְּ בְּנֵיךְ. נִדְחָךְ וְהֵלֵךְ לוֹ, בֵּינָן שִׁיִּצָּא אָמְרוּ לוֹ תִלְמִידֵי, רַבִּי לָזֶה דְּחִיתָ בְּקִנְיָה רְצוּץ לָנוּ מָה אֶתְּהָ מִשִּׁיב. אָמֵר לָהֶם, בְּעֲשׂוֹ כְּתִיב בְּהָ שֵׁשׁ נִפְשׁוֹת, וְכִתִּיב בּוֹ נִפְשׁוֹת הַרְבֵּה, דְּכִתִּיב (בְּרֵאשִׁית לו, ו) וַיִּקַּח עֲשׂוֹ אֶתְּ נִשְׁוֹ וְאֶתְּ בְּנֵי וְאֶתְּ בְּנֵי וְאֶתְּ כָּל נִפְשׁוֹת בֵּיתוֹ. וּבִיעֲקֹב שִׁבְעִים נִפְשׁוֹת, וְכִתִּיב בְּהָ נִפְשׁוֹת א', דְּכִתִּיב (שְׁמוֹת א, ה) וַיְהִי כָּל נִפְשׁוֹת יִצְחָק יַעֲקֹב וְגו', אֲלֵא עֲשׂוֹ שֶׁהוּא עוֹבֵד לְאֱלֹהוֹת הַרְבֵּה כְּתִיב בְּהָ נִפְשׁוֹת הַרְבֵּה, אֲבָל יַעֲקֹב שֶׁהוּא עוֹבֵד לְאֱלֹהֵי אֶחָד, כְּתִיב בּוֹ נִפְשׁוֹת אַחַת וַיְהִי כָּל נִפְשׁוֹת וְגו' (וַיִּקְרָא רַבָּה פְּרָשָׁה ד פְּסָקָה ו').

יקרא דשבתא

ועקר המרירות מרגיש הלב בבחינת לב יודע מרת נפשו, שזה בחינת פיון ששבת וי אבדה נפש, ואז הדמים עולין ושופים על הלב כמבאר בפנים. וכשמגיע קדשת שבת אז נמשך בחינת מנוחה ושמחה ושלוש ושלום והשקט ובטח, ואז נשפך כל מרירו וכל עציבו, בבחינת ביום הניח ה' לה מעצבו ומרגזו וכו' כמבאר בזהר הקדוש, ואז חוזרין הדמים לילה כסדר בתוך שבילי הגוף, וזה בחינת תקון הרגלין כמבאר בפנים, וזה בחינת אם תשיב משבת רגלך. וגם כי הוצאה שעל ענג שבת מרבה ובתחלה נראה כאלו ממונו נתחסר חס ושלוש על ידי זה, שזה בחינת ירכותיה מצטננות, אבל באמת אדרבא כל המוסיף מוסיפין לו, ועשירים שבשאר ארצות על ידי שמכבדים את השבת כמו שאמרו רז"ל, וזה בחינת תקון הרגלין כמבאר בפנים. ועל ידי זה בא הולדה בנקל שזה בחינת לתודה אותיות תולדה וכו' כמבאר בפנים, וזה בחינת מה שאמרו רז"ל (שבת קכח) מילדין את האשה בשבת.

ועל ידי בחינת תודה הלכה של שבת

שבת הוא מעין עולם הבא כמו שאמרו רז"ל, ועקר שעשוע עולם הבא הוא להודות ולהלל לשמו יתברך ולדעת ולהפיר אותו יתברך, וזה בחינת לדעת כי אני ה' אלקיכם הנאמר בשבת, וזה בחינת מזמור שיר ליום השבת טוב להודות לה'. וזה בחינת והיה אם שמע וכו' ולקדש את יום השבת וכאו בשערי העיר וכו' ומבאי תודה בית ה' (ירמיה יז) תודה דיקא כנ"ל. גם אמרו רז"ל הכל מודים כי בשבת נתנה תורה, שזה בחינת הלכות שהם בחינת שעשוע עולם הבא כמבאר בפנים, ועל כן אמרו רז"ל לא נתנו שבתות אלא לתלמוד תורה. וזה גם כן בחינת הד' צריכין להודות שאמרין בכניסת שבת, כי כשיוצאין מימי החל לקבל קצת קדשת שבת ולקבל איזה הארה מבחינת התנוצצות הדעת של שבת קודש, צריכין על זה להודות ולהלל לשמו יתברך שזה בחינת הקרבן תודה שהיו מביאין כשיוצאין מאיזה צרה.

ואז בשבת נמשך בחינת הלכה הינו תהלוכות הדמים לילה כסדר בתוך שבילי הגוף, כי בחל אז גובר העצבות והמרירות של טרדת הפרנסה וכיוצא,

שמות וכו' שהם בחינת תורה ותפלה ותורה וזווגים וכו', כי עקר שלמות התפלה הוא על ידי קדשת שבת כנ"ל כמה פעמים. ועל ידי שבת הוא גזר והקדוש ברוך הוא מקים כמו שאמרו רז"ל שזה בחינת השם אל כמבאר בפנים. וזה בחינת ויחן את פני העיר ודרשו רז"ל ששמר את השבת, ותקף אחר זה ויקרא לו אל אלקי ישראל, ודרשו רז"ל שקרא הקדוש ברוך הוא ליעקב אל. גם עקר שלמות למוד התורה הוא על ידי קדשת שבת, ואז נקהלין אל הרב והוא מורה דרוך ישר לתלמידיו, שזה בחינת ויקהל משה ודרשו רז"ל שמצוה להקהיל קהלות בכל שבת ולדרש בדברי תורה וכו', וזה בחינת השם אלקים כמבאר בפנים. ואז גם כן עקר שלמות הזווגים דקדשה בחינת כנסת ישראל יהיה כן זוגה, גם עקר זמן הזוג דקדשה הוא בשבת כמו שאמרו רז"ל, כי גם זוגא דמטרוניתא כמבאר בזהר יתרו.

ושלמות הדבור הוא בחינת לשון הקדש, ולשון הקדש מקשר לשבת, ועל כן על ידי שלמות הדבור שהוא בחינת לשון הקדש על ידי זה ממשיכין השמחה של שבת לששת ימי החל, כי ימי החל הן בחינת עצבות ואפלו המצוות שעושין בימי החל הן בבחינת

על ידי זה נתגלה אור האמת ומאיר בהדבור, כי בחול יש אחיזה להסטרוא אחרא שהוא בחינת שקר וכו', ובשבת מאיר אור האמת, שזה בחינת אם תשיב משבת ראשי תבות אמת כמובא בכתבים. ועל ידי זה נשלם הדבור, וזה בחינת ודבר דבר הנאמר בשבת. כי בשבת נשלם הדבור של צדקה שזה בחינת וזרחה לכם יראי שמי (אלו שומרי שבת) שמש צדקה, שזה בחינת שלמות הצדקה על ידי קדשת שבת וכמבאר במקום אחר, ועל כן אמרו רז"ל פוסקין על הצדקה בשבת, וקפה של צדקה מתחלקת בכל ערב שבת. גם אז נשלם הדבור של תשובה שזה בחינת קחו עמכם דברים ושובו אל ה' הינו בחינת ודוי דברים, כי שבת הוא בחינת תשובה ונאמר בו טוב להודות לה' ודרשו רז"ל על ודוי דברים של תשובה. גם שבת הוא בחינת עשירות, בחינת ברכת ה' היא תעשיר, זה שבת, ואז נשלם בחינת הדבור של עשירות. גם שבת הוא בחינת מלכות בחינת שבת מלקתא, ואז נשלם בחינת הדבור של מלכות בחינת מלכות פה, כי שבת בעצמו הוא בחינת הדבור דקדשה כנ"ל כמה פעמים בשם זהר בראשית דף לב.

ואז בשבת מאיר הדבור על ידי הג'

בפנים וזה בחינת ויקהל משה את כל עדת בני ישראל, שזה בחינת האחדות שבשׂראל, ואז נצטוו על שבת שהוא בחינת התגלות אחדותו הפשוט יתברך כנ"ל.

מבאר בלקוטי תנ"א סימן ב' במאמר ימי חנוכה, שבימי החל יש אחיזה להעצבות בהמצות אבל בשבת נמשך מנוחה ושמחה ואז עולין כל המצות שעושין גם בימי החל וכו'. וזה בחינת מה שמבאר בכתבי האריז"ל על ענין "אם תשיב משבת רגליך" שאז עולין הרגלין מבחינת "רגליה יורדות מות", הינו שעולין מבחינת אחיזת הקלפות שהם בחינת עצבות מרה שחרה בחינת סטרא דמותא. וזה בחינת "כי חלצת נפשי ממות את עיני מן דמעה" (בחינת עצבות ומרה שחרה שמשם נמשכין הדמעות כמבאר לקמן בפנים בסימן לו) "את רגלי מדחי אתה להך לפני ה' בארצות החיים", בחינת שמחה שהוא עקר החיות כמו שכתוב (בראשית מה): "ותחי רוח יעקב", וכתוב (תהלים טז): "תודיעני ארח חיים שבע שמחות" וכו'. (ח"א סימן כד)

עצבות וכו' אבל שבת הוא בחינת בן ואז ניקח לעלאין ותתאין ונתעורר שמחה. ואזי נתרוממין ונתעלין כל המצות של ששת ימי החל מן העצבות ונמשך עליהם מנוחה ושמחה. וכשזוכין לבחינת לשון הקדש שהוא מקשר לשבת אזי ממשיכין על ידו את הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל.

ועל ידי זה נתגלה אחדות הפשוט יתברך כי שבת מורה על אמונת היחוד שאנו מאמינים שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך שברא כלם בששת ימי החל ושבת בשבת. והתגלות אחדות הפשוט זאת הבחינה יקרה מאד אפלו אצלו יתברך כמו שמצינו יחיד ורבים הלכה כרבים וכו'. כי רצונו יתברך בבחינת אחדות הפשוט (הינו שיהיה שלום ואחדות בין ישראל) כי כשנתגלה בחינת אחדות הפשוט למטה גם למעלה נתגלה אחדות הפשוט יתברך בבחינת אתה אחד ושמך אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ שעל ידי אחדות שנתגלה בשׂראל למטה נתגלה אחדותו הפשוט יתברך למעלה וכו' כמבאר כל זה

זמרת הארץ

גם ירושלים וכל ארץ ישראל הם בחינת לב, וכש"ש איזה דין וצרה חס ושלום אזי עקר הצרה בלבבו וכו' וכל הדמים מתכנסים ועולים אל הלב לקבל ממנו עצה וכו', ואחר כך חוזרין הדמים לילך פסדר ועל כן התודה מכנה בשם הלכה כמבאר בפנים. וזה בחינת מה שהאריך שלמה בתפלתו (מלכים ח) את אשר יחטא איש לרעהו ונשא בו אלה להאלתו ובא אלה לפני מזבחך וגו' ואתה תשמע השמים וגו' בהנגף עמך וגו' ושבו אליך וגו' והתחננו אליך בבית הזה ואתה תשמע השמים וגו' בהעצר השמים וגו' והתפללו אל המקום הזה וגו' ואתה תשמע השמים וגו' רעב כי יהיה דבר שדפון ירקון ארבה חסיל וגו' כל נגע כל מחלה כל תפלה כל תחנה וגו' ופרש בפיו אל הבית הזה ואתה תשמע השמים, עין שם עוד שהאריך בזה והוא ממש כענינו הנ"ל שבכל הצרות והצמצומים והדינים אזי שוטפים ועולים כל הדמים ל הלב כנ"ל.

וזה שכתוב וידעת עם לבבך כי כאשר ייסר איש וגו', כי הרגשת היסורין הוא בלב, ועל כן נסמך לזה כי השם אליך

עקר מקום ההודאה והלל להשם יתברך הוא בארץ ישראל, בפרט בירושלים כמפרש במקראות רבים, וכן עקר שלמות הדעת הוא גם כן שם, ועל כן ארץ ישראל היא באמת בחינת עולם הבא כי זה עקר שעשוע עולם הבא. וגם שם עקר ברור ההלכות כמו שכתוב וקמת ועלית וגו'. וזה שאמרו ז"ל (שבועות יד.) אין מוסיפין על העיר ועל העזרות אלא וכו' ובשתי תודות ובשיר בית דין מהלכין ושתי תודות אחריו, כי קדשת ירושלים וביית המקדש היא בחינת תודה הודאה ובחינת הלכות שנתבררין על ידי הבית דין. ועל כן נקרא הר המוריה שממנו היראה יוצאת כמאמר רבותינו ז"ל. ועל כן הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוה, כי שם עקר הדעת להפיר אותו יתברך.

וגם שם עקר ברור ההלכה שזה בחינת והשם עמו שהלכה כמותו, והלכות הם בחינת חסד, ועקר התגלות החסד הוא בארץ ישראל כנ"ל כמה פעמים. וזה בחינת חסד השם מלאה הארץ וכתוב ואני ברוב חסדך אבא ביתך.

מביאה אל ארץ וגו'. וכן מצינו בעניני
הלכות ממש, כמו שכתוב כי יפלא
ממה דבר למשפט בין דם לדם בין דין
לדין בין נגע לנגע וגו' וקמת ועלית
אל המקום וגו' ועשית על פי הדבר
וגו' אשר יורה וגו' שזה בחינת ברור
ההלכה ואז חוזרין למקומם וכו'. ומזה
באה ההולדה בנקל כמבאר בפנים. וזה
בחינת כי חלה גם ילדה ציון את בניה
וכתיב בטרם יבא חבל לה והמליטה
זכר ועוד פיוצא בזה.

גם שם בחינת תקון הרגלין שהם
בחינת התמכי אורייתא על ידי השפעת
חסד שבא על ידי ההלכות, וזה בחינת
עמדות היו רגלינו בשעריה ירושלים
ויפרש רש"י בשביל שעריה ירושלים
שעוסקין בהם בתורה. גם שם עקר
התגלות אור האמת כמו שכתוב
ונקראת ירושלים עיר האמת.

וגם שם שלמות הדבור כנ"ל כמה
פעמים. ושם כל הד' חלקי הדבור, כי
שם שלמות הצדקה ושלמות התשובה
כנ"ל כמה פעמים. גם שם עקר
העשירות והיא בעצמה בחינת מלכות
כנ"ל כמה פעמים.

גם שם מאירים הג' שמות אל אלקים
השם שהם בחינת תפלה ותורה
ושדוכים. כי תורה ותפלה עקר

שלמותן שם הוא. וגם שדוכים שהם
בחינת השם כמו שכתוב מהשם יצא
הדבר הוא גם כן שם כמאמר רבותינו
ז"ל בבראשית רבה פרשה ס', מה יצא
הדבר, מהיכן יצא מהר המורה. גם
אמרו ז"ל המגרש אשתו ראשונה מזבח
מוריד עליו דמעות, מוכן מזה כי שם
שרש הזווגים. וכן אמרו ז"ל כל פהן
שאינו לו אשה אסור בעבודה. ואמרו ז"ל
שבים כפור היו בנות ישראל יוצאות
וחולות וכו' שנאמר צאינה וראינה וגו',
וביום שמחת לבו זה בנזן בית המקדש
עין ברטנורה שם. ועין זהר חדש פרשת
חקת דחשב כל השנים עשר דברים
שיוצאין מירושלים. ועליהם אמרו ז"ל
כל השרוי בלא אשה שרוי בלא טובה
בלא ברכה וכו'. גם אמרו רבותינו ז"ל
איש ואשה זכו שכינה שרויה ביניהם,
הינו שם י"ה שהוא בארץ ישראל
בחינת י"ה בארץ החיים. גם הם בחינת
הוי"ה אדני שזה בחינת והשם בהיכל
קדשו. נמצא שהג' דברים שהם בחינת
הג' שמות הנ"ל הם בארץ ישראל
וירושלים. וזה שכתוב אל אלקים השם
דבר ויקרא ארץ וגו' מצינו מכלל כי
וגו'.

ושם עקר שלמות הדבור שהוא
בחינת לשון הקדש, שזה הלשון הוא
לשון יהודית שהיו ישראל מדברים

בחינת כל הספור של מעשה בראשית שהוא בשביל כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים הינו בשביל ירשת ארץ ישראל. ועל פן צריכים לזהר שם ביותר במדת השלום כי על ידי זה שרבים מישראל הם באחדות ושלום על ידי זה נתגלה אחדותו הפשוט יתברך, בבחינת אמה אחד ושמה אחד ומי כעמה ישראל גוי אחד בארץ ומבאר בזה הקדוש בארץ דיקא.

ועל פן אמרו רבותינו ז"ל וחד מניהו כתרי מינן, כי שם מסגל ביותר לברר ההלכה כנ"ל בבחינת וכל בניו למודי השם. וחד מנן כי סלק להתם הוא כתרי מניהו, כי על ידי הלכות נתגלה אחדותו הפשוט, והעקר שיתגלה אחדותו הפשוט יתברך מתוך פעולות משתנות. שבשביל זה יחיד ורבים הלכה כרבים (הינו שהלכה כשנים לגבי אחד). כי מחמת שהם פעולות משתנות וכשהם מסכימים לדעה אחת נמצא שנעשה בחינת אחדות הפשוט שזה יקר מאד בעיניו יתברך. על פן הלכה כמותם כמבאר בפנים. על פן כשעולה אחד מחוץ לארץ ששם בחינת פעולות משתנות ביותר לגבי ארץ ישראל שהיא בחינת אחדות. נמצא שנעשה בחינת אחדות מתוך פעולות משתנות. על פן הוא זוכה לברר ההלכה ביותר

בו בעת שישבו על אדמתם בארץ ישראל. ולשון הקדש הוא מקשר לשבת, ונקלל בו ברכה וקדשה, וגם בארץ ישראל נקלל ברכה וקדשה כמו שכתוב לה לה וגו' ואברכה, ונאמר בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבא אליה וברכתיה ועוד הרבה פיוצא בזה. ואמרו ז"ל עשר קדשות קדשה ארץ ישראל. ונקראת גבול קדשו, וירושלים נקראה עיר הקדש, בפרט הבית המקדש שהוא בית קדשנו. ועל פן הפליגו רבותינו ז"ל בשבח היושב בארץ ישראל ומדבר רק בלשון הקדש כמוכא בשער החצר.

וגם ארץ ישראל היא בבחינת שבת כמוכא וכנ"ל כמה פעמים. ונקראת מנוחה כנ"ל. ועל פן היושבים בה הם בבחינת בנים כנ"ל כי שבת היא בחינת בן. ושם עקר השמחה כנ"ל כמה פעמים כי על ידי קדשת ארץ ישראל ממשכין שמחה על שבת לתוך ששת ימי החל וזוכים לעבד את השם יתברך תמיד בשמחה. וכמפרש בזה הקדוש (ויקרא ק"ח) שהפסוק עבדו את השם בשמחה מדבר בשעתא דישאל שראן בארעא קדישא וכו'.

ועל ידי כל זה נתגלה אחדותו הפשוט יתברך לדע שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך, שזה

לקיים זאת הלא אדם קרוב אצל עצמו ואיך אפשר לאהב את חברו כעצמו ממש, אך מחמת שבאמת בהשרש הכל אחד (לכד מהעכו"ם והסטרא אחרא שמפרידין ומנתקין עצמן מן האחדות. וגם בזה אי אפשר לבאר כל כף על דרך מאמר הכתוב בכל מקום מקטר מגש לשמי וגו'. על פן באמת כתיב כי אז אהפך אל כל העמים וגו' לקרא כלם בשם השם) אבל נפשות ישראל נכללין באמת כלם באחדותו הפשוט יתברך עד שזוכין על ידי זה לאהבת השם באמת וגם לאהבת חברים באמת, עד שהם בבחינת אחדות לגמרי.

כי אהבה בגימטריא אחד כמוכא, ועל ידי זה בעצמו נתגלה אחדותו הפשוט יתברך למעלה גם כן בבחינת אהבה אחד ושמה אחד ומי כעמה ישראל גוי אחד בארץ, וכמבאר בלקוטי מוהר"ן תנינא סימן ב' מאמר ימי חנוכה, ועל פן פסוק זה כולל יותר. כי זה נראה בחוש יותר וממשיכין בחינת אמונת האחדות בפעל גם כן במעשה ובמדות, ועל ידי זה נתגלה ממילא אחדותו הפשוט יתברך. וזה ואהבת לרעה כמוך אני השם, שהוא האחד הפשוט יתברך המהוה כל ההויות כלם. (שם שיחה מ)

כשעולה לארץ ישראל עד שהוא כתיב מניהו:

יש לפרש קצת דברי המדרש הביאו הכותב בהקדמה לעין יעקב וזה לשונו: בן זומא אומר מצינו פסוק כולל יותר והוא שמע ישראל וגו', בן ננס אומר מצינו פסוק כולל יותר והוא ואהבת לרעה כמוך וכו'.

הינו להאמין כי בשרש הכל כלו אחד וכו' כמבאר בפנים זה יסוד כל התורה, כי על ידי זה מאמינים שבאיזה חטא ופגם של האדם השפל פוגם כביכול בכל העולמות וגורם רעה לעצמו ולאחרים חס ושלום, וכן גם כן להפוך, כי באיזה מצוה ודבר טוב גורם תקון בכל העולמות וממשיך טובות גדולות לעצמו ולכל העולם כלו וכמו שאמרו רבותינו ז"ל. מה שאינו כן סברת חכמי הטבע שהפל קבוע במקומו ועל יסוד הנהגת הטבע חס ושלום, זה סותר כל פנות תורתנו הקדושה רחמנא לצלן.

ועל פן אמר בן זומא שפסוק שמע ישראל שמבאר בו אמונת היחוד כולל כל התורה הינו כנ"ל. וכן ננס אומר מצינו פסוק כולל יותר והוא ואהבת לרעה כמוך, כי לכאורה איך אפשר

באבי הנחל

יְהוֹשֻׁעַ בֶּן קַרְחָה, שֶׁהָשִׁיב בַּתְּחִלָּה לְהַגּוֹי שֶׁשָּׂאֵל אוֹתוֹ עַל זֶה אָמַר לוֹ יֵשׁ לָךְ בָּנִים, אָמַר לוֹ, הַזְכַּרְתָּנִי צָרְתִּי. אָמַר לוֹ, לָמָּה. אָמַר לוֹ, הֲרַבָּה בָּנִים יֵשׁ לִי וּבִשְׁעָה שֶׁהֵם יוֹשְׁבִין עַל שְׁלֹחַנִי זֶה מְכַרְךָ לְאֱלוֹךְ פְּלוֹנִי וְכוּ', וְאִין עוֹמְדִין מִשֵּׁם עַד שֶׁמִּפְצָעִין אֶת מוֹחָם אֵלּוֹ אֶת אֵלּוֹ כּוּ'. אָמַר לוֹ, עַד שֶׁאַתָּה מִשׁוּהָ אוֹתָנּוּ לָךְ לָךְ וְהַשְׁוֶה אֶת בְּנֵיךָ כּוּ'. הֵינּוּ כְּנִ"ל שֶׁעָקַר מַעֲלַת הַרְבִּים הוּא דִּיקָא כְּשֶׁמִּסְכִּימִים לְדַעַת אַחַת וְנִכְלָלִין הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת בְּאַחַדוֹת הַפְּשׁוּט מֵהַ שְׂאִין כּוּן כְּשֶׁהַרְבִּים בְּעֶצְמוֹן מְחַלְקִים בּוֹ בְּדַעוֹתֵיהֶם שׁוֹב אִין מַעֲלָה בְּרַבּוּיֵיהֶם כְּנִ"ל.

בְּעֵינֵי הַמְּבַאֵר שֵׁם בָּאוֹת ו, שִׁיחִיד וְרַבִּים הִלְכָה כְּרַבִּים מֵאַחַר שְׂרַבִּים מִסְכִּימִים לְדַעַת אַחַת, שֶׁזֶה בְּחִינַת שְׁפָעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת נַעֲשִׂין אַחַדוֹת הַפְּשׁוּט וְכוּ'. מוֹכֵן מִזֶּה מָה שֶׁמְבַאֵר בְּמִדְרַשׁ רַבָּה וַיִּקְרָא פְּרָשָׁה ד, לְעֵינֵי שְׂאֵלַת 'אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטּוֹת' וְאַמּוֹת הָעוֹלָם מְרַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל, וְהָשִׁיב שֵׁם, עָשׂוּ שֵׁשׁ נְפֻשׁוֹת הָיּוּ לוֹ וַיִּקְרוּיֵן נְפֻשׁוֹת הַרְבֵּה, עֵינֵי שֵׁם שְׁעוֹבְדִין לְאֱלֻהוֹת הַרְבֵּה, וַיַּעֲקֹב שְׁבָעִים נְפֻשׁ הָיּוּ לוֹ, וַיִּנְקְרְאוּם נְפֻשׁ עַל שְׁעוֹבְדִין לְאֱלוֹהֵי אֶחָד. הֵינּוּ כְּנִ"ל שֶׁמִּחְמַת שֶׁמִּסְכִּימִים לְדַעַת אַחַת עַל כֵּן הֵם הַרְבֵּה נִגְדֵי אַמּוֹת הָעוֹלָם שֶׁמְחַלְקִין לְדַעוֹת הַרְבֵּה. וּבִזְהָ מְבַאֵר כּוֹנֵן רַבִּי

מי תנחל

לדעה אחת, נמצא שהפעלות משתנות נכללן באחדות הפשוט.

ועין בלקוטי הלכות כלאי בהמה הלכה ד' אות י"ט מבאר זה באפן אחר היטב. מה שעל-ידי הלכות פסוקות נתגלה אחדות הפשוט יתברך מתוך פעלות משתנות ע"ש היטב. ועין שם מה שמבאר קשור התורה הנ"ל, שעל-ידי תודה והודאה שנמשכין כל הבחינות הנ"ל עד שנמשך השמחה של שבת שהוא מעין עולם הבא שאז יהיה כלו טוב - לימי החל שהם בחינת עולם הזה המלא יסורים - שגם אז יזכר להסתפל רק על הטוב וההרחבות שבתוך הצרות ולהודות לשמו יתברך על-זה, ועל-ידי-זה נתגלה אחדות הפשוט יתברך מתוך פעלות משתנות עין שם היטב, הינו כי כל היסורים הם מבחינת פעלות משתנות כי הם משגים מדעת האדם, אבל כשנתגלה שכל אלו היסורים שהם בחינת פעלות משתנות נמשכין מאחדות הפשוט מאתו יתברך שכל כונתו יתברך רק לטובה, באלו היסורים בודאי ימצא בתוך כל היסורים הרחבות גדולות, ולהודות ולהלל אותו יתברך על זה, עין שם

פי זה עקר שעשוע עולם הבא להודות ולהלל ולהפיר אותו יתברך וכו', שלא ישאר לעתיד רק בחינת תודה והודאה וכו', ולדעת אותו יתברך וכו'. נראה לעניות דעתי באור הענין, כי על-ידי תודה והודאה מאיר אור האמת ונשלם הדבור וממשיכין השמחה של שבת לימי החל, ונתגלה אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות שזה בחינת דעו כי השם הוא האלהים כמבאר בפנים. וזה שמבאר בתחלת המאמר שלא ישאר לעתיד רק תודה והודאה ולדעת אותו יתברך, הינו שעל-ידי שלעתיד יזכו להודות ולהלל אותו על-ידי-זה יזכו לדעת אותו יתברך, הינו שכל הפעלות משתנות נמשכין מאתו יתברך שהוא אחדות הפשוט, בבחינת דעו כי השם הוא האלהים המבאר בפנים. ועל-כן בחינת תודה שעל ידה נתגלה אחדות הפשוט יתברך מתוך פעלות משתנות הוא בחינת הלכות, כי הלכות פסוקות הוא בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות. כי בתחלה יש מחלקת שהם בחינת פעלות משתנות שזה אוסר וזה מתיר ואחר-כך מבררין ההלכה ומסכימים

שִׁיתְגַּלֶּה אַחְדוֹת הַפְּשׁוּט יִתְבַּרֵךְ שְׁזָה
בְּחֵינֵת בְּאֵלּוֹף בְּחֵינֵת אֶלֶף בְּחֵינֵת
אַחְדוֹת, וְגַם אֵלּוֹף הוּא בְּחֵינֵת אֵלּוֹפּוֹ
שֶׁל עוֹלָם הֵינּוּ אַחְדוֹת יִתְבַּרֵךְ, מִשְׁכַּכֵּת
חִיקָה זֶה בְּחֵינֵת הוֹלָדָה כְּמִבְּאֵר בְּפָנִים
וּבְמֵאמֶר פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן סִימָן ס',
וְלַעֲיִנְיָנוּ הוּא כִּי עַל-יְדֵי תוֹדָה הִלְכָה
בְּאֵה הוֹלָדָה בְּנִקְל (חֶסֶר), שְׁמַאִיר הָאֵמֶת
בְּהַדְבּוֹר שְׁזָה בְּחֵינֵת שְׁמֹר פֶּתַחֵי פִּיָּה
כְּמִבְּאֵר בְּפָנִים.

בְּחֵינֵת פֶּתַחֵי פִּיָּה הֵינּוּ הַדְּבּוֹר וְכוּ', וְזֶה
שְׁנִסְמָה לְזֶה מִשְׁכַּכֵּת חִיקָה זֶה בְּחֵינֵת
הוֹלָדָה כְּמִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה פֶּתַח רַבִּי
שְׁמַעוֹן שְׁבָא עַל-יְדֵי-זֶה בְּנִקְל וְזֶה אֵל
תְּבַטְחוּ בְּאֵלּוֹף זֶה בְּחֵינֵת אֶחָד הַתְּגָלוֹת
אַחְדוֹת הַפְּשׁוּט נִמְצָא כָּל הַפְּסוּק
מִקְשָׁר הֵיטֵב.

שְׁמִבְּאֵר כָּל זֶה בְּדְבָרִים נִפְלְאִים,
וְאִזּוּ נִשְׁלַמֵּת הַהוֹדָאָה בְּיוֹתֵר וְנִתְגַּלֶּה
אַחְדוֹתוֹ הַפְּשׁוּט יִתְבַּרֵךְ בְּיוֹתֵר שְׁזָה כָּל
שְׁעִשׁוּעַ עוֹלָם הֵבֵא. וְנִרְאֶה שְׁזָה מְרַמֵּז
הַכְּתוּב בִּישְׁעֵיהָ קִפִּיטֵל י"ב, וְאַמְרַתָּם
בְּיָוֵם הַהוּא (הֵינּוּ לְעֵתִיד לְבֵא) הוֹדוּ לַהֲשֵׁם
קִרְאוּ בְּשִׁמוֹ (כִּי עַל-יְדֵי שְׁמוּדִין לְשִׁמוֹ יִתְבַּרֵךְ
כּוֹלִין לְקָרָא וְלַצְעוֹק עַל לְהֵבֵא כְּמִבְּאֵר בְּהִלְכָה
הַנִּ"ל) הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עֲלִילוֹתָיו, הֵינּוּ
שֶׁתְּזַכּוּ לְדַעַת עֲלִילוֹתָיו שֶׁהֵם הַפְּעֻלוֹת
מִשְׁתַּנּוֹת שְׁנִמְשָׁכִין מֵאֵתוֹ יִתְבַּרֵךְ
וְלַהוֹדִיעַ זֹאת לְכָל הָעוֹלָם שְׁזָה יִהְיֶה
עֶקֶר שְׁעִשׁוּעַ עוֹלָם הֵבֵא.

שֵׁם וְצָרִיף לְתַנּוּ סְמוּךְ לְפֶתַח, בְּחֵינֵת
פֶּתַחֵי פִּיָּה הֵינּוּ הַדְּבּוֹר וְכוּ'. וְיֵשׁ לְבָאֵר
כָּל הַפְּסוּק אֵל תְּבַטְחוּ בְּאֵלּוֹף מִשְׁכַּכֵּת
חִיקָה שְׁמֹר פֶּתַחֵי פִּיָּה, הֵינּוּ שְׁאֵי אֶפְשָׁר

העצות המבווארות

הם מצוות ומעשים טובים. ועל ידי זה נצול מכל מיני צרות. (תלמוד תורה סה)

כאשר אדם נתון בצרה חס ושלום, הוא רחוק מאד מן האמת באותה עת. על כן צריה לשמר עצמו מאד בעת צרה, רחמנא לצלן, שלא ילכד על ידי היסורים בשקר או בטעות. רק ירבה לבקש מהשם יתברך ישועה ורחמים, שינצל הן מן היסורים, הן מן השקר והטעות. (אמת לט)

על ידי הודאה להקדוש ברוך הוא על כל דבר, מחמת שמאמינים כי כל מה שעובר על האדם הוא בהשגחתו ולטובה, אף על פי שאין מבינים זאת בשכל, ובפרט כאשר נצולים מצרה, ומאמינים באמת כי הצלה זו באה בהשגחתו הפרטית, ולא על פי הטבע, ומודים להקדוש ברוך הוא בעבור ההצלה, וגם על ידי שלומדים הלכות, הינו למודים המעוררים את האדם ליראת שמים וקיום התורה, על ידי כל זה מאירה האמת בדבור. הינו שעל ידי זה זוכים לדבר דברי אמת תמיד, כי שלמות הדבור היא רק על ידי האמת. הינו, הדבור שמדבר באמת, רק הוא

על ידי למוד הלכות, הן הלכות שלחן ערוך, אם לומד באמת בכדי שידע מה אסור ומה מותר, ובעקר כדי לקיים דברי חכמינו זכרונם לברכה (אבות א, יז) "לא המדרש עקר אלא המעשה", הן שלומד למודים אמתיים מצדיקי אמת, שמלמדים את האדם איך לנהג בחייו, שמחמת זאת מכנים הלמודים האמתיים של צדיקי אמת בשם "הלכות", כי הם מלמדים את האדם איך לנהג בדרך התורה בלי שום מכשול, ובפרט כשזוכה לחדש בלמודי אמת הנ"ל, הינו שזוכה למצא בלמודי האמת הנזכרים למעלה, באורים ופרושים אמתיים, המסגלים לחדש את האדם ולעוררו ליראת השם וקיום התורה, כל זה הוא בכחינת "שעשועי עולם הבא". הינו אם לומד את הלמודים הנ"ל באמת כראוי, מרגיש הוא בלמוד תענוג של עולם הבא. ועל ידי זה זוכה להולדה בנקל; הן הולדת בנים בגשמיות, הן הולדת מצוות ומעשים טובים, שזה עקר הולדה, כמבאר בדברי חכמינו זכרונם לברכה, (מדרש תחלת פ' נח והובא ברש"י שם) שעקר תולדות של צדיקים

אָלָא מוֹצָאִים מְנוּחַת הַנֶּפֶשׁ כְּמוֹ בְּשִׁבְתָּ, וְשִׁמְחִים בְּחֻסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל יְמֵוֹת הַשָּׁבוּעַ. הַנְּהִיגָה זֹאת מְשִׁיכָה אֶת קִדְשֵׁי הַשִּׁבְתָּ וְשִׁמְחָתָהּ לִימֵי הַחֹל. גַּם עַל יְדֵי הוֹדָאָה וְלִמּוּד הַלְכוּת כְּמִבְאָר לְמַעַלָּה בְּסַעֲרֵי ה', מִתְחַזְּקִים בְּאַמוּנָה, לְהֶאֱמִין בְּאַמֶּת, כִּי כָּל הַפְּעֻלוֹת הַמְּשֻׁנּוֹת, נִמְשָׁכוֹת מִן הָאֱחָדוֹת הַפְּשוּט, הַיְנוּ שְׂמֵאֲמִינִים כִּי הֵרֶפְתָּקָאוֹת הַשְּׁנוֹנוֹת הַעוֹבְרוֹת עַל כָּל אָדָם, הֵן כֶּלֶן מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַמְּכַנֶּה "אֶחָד הַפְּשוּט", הַיְנוּ שְׂאִינוּ מֵרַכֵּב כְּמוֹ הַנְּבִרָאִים. וְגַם מֵאֲמִינִים כִּי כָּל הַשְּׁנוּיִים הַמְּתַרְגְּשִׁים בְּעוֹלָם בְּכֻלָּל, הֵמָּה מֵהַשְּׁגָחַתוֹ הַפְּרֻטִית בְּלִי שׁוּם דְּרָךְ הַטְּבַע כֻּלָּל. וְאַמוּנָה זֹאת חֲשׂוּבָה מְאֹד אֲצֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי שְׁלֵמוֹת הָאֲמוּנָה הִיא תְּכֵלִית קִיּוּם כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה. (שם מ)

הַתְּפִלָּה חַיִּיב הִיא עַל כָּל אָדָם לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל הַטּוֹבוֹת וְהַחֻסְדִּים שֶׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ בְּכָל יוֹם, כְּמִבְאָר בְּשִׁמְנֵה עֶשְׂרֵה שְׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה לְכָל אָדָם נְסִים וְטוֹבוֹת בְּכָל יוֹם. וְעַל יְדֵי הַהוֹדָאָה וְהַלְלָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעִבּוֹר טוֹבוֹתָיו וְחֻסְדָּיו, מִכִּירִים אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּמִתְקַרְבִּים אֵלָיו, כְּמִבְאָר בְּלִקוּטֵי מוֹהֲרָן חֵלֶק שְׁנֵי (סִימָן ב'), בְּתוֹרָה יְמֵי חֲנֻכָּה. (תְּפִלָּה כז)

עֲקָר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה הִיא עַל יְדֵי אַמֶּת.

נִקְרָא דְבוּר, אֲבָל הַדְּבוּרִים שְׂאִין מְדַבְּרִים אוֹתָם בְּאַמֶּת אֵינָם דְבוּרִים כֻּלָּל. גַּם עַל יְדֵי הוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְלִמּוּד הַלְכוּת, כְּמִבְאָר לְמַעַלָּה, זוֹכִים לְהַתְּפִלֵּל בְּאַמֶּת, כִּי עֲקָר הַשְּׁלֵמוֹת הִיא הַתְּפִלָּה בְּאַמֶּת, כְּמִבְאָר בְּלִקוּטֵי מוֹהֲרָן חֵלֶק א' סִימָן קי"ב בְּתוֹרָה: "צִהַר תַּעֲשֶׂה לְתַבְּתָהּ". וְזוֹכִים לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה מֵרַבִּי אַמְתִּי שֶׁמְלַמֵּד תּוֹרַת אַמֶּת לְלֶכֶת בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר וְהָאֶמֶת. וְגַם זוֹכִים לְשִׁדּוּכִים אַמְתִּיִּים בְּכָל פְּרָט, וּלְהַמְשִׁיכַת קִדְשֵׁי הַשִּׁבְתָּ וְשִׁמְחָתָהּ לִימֵוֹת הַחֹל. הַיְנוּ שְׂמֵאֲמִינִים בְּכָל יְמֵוֹת הַשָּׁבוּעַ, כִּי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא זֵן וּמִפְּרָנְס אֶת הָאָדָם בְּהַשְּׁגָחַתוֹ הַפְּרֻטִית, וְלֹא הַסְּבוֹת וְהַהֲשִׁתְּדָלוֹת הֵמָּה הַמְּפָרְנְסִים אֶת הָאָדָם, כְּמוֹ שְׁנַדְמָה בִּימֵוֹת הַחֹל, אֲלָא כְּמוֹ שְׂמֵתִפְּרָנְסִים בְּשִׁבְתָּ, אֵף עַל פִּי שְׂאִין עוֹסְקִים בְּשׁוּם הַשְּׁתְּדָלוֹת וְסְבוֹת, רַק מֵהַשְּׁגָחַתוֹ הַפְּרֻטִית, כֵּן הוּא בִּימֵוֹת הַחֹל. וְאֵל יִחְשְׁבוּ כִּי בְּשִׁבְתָּ מִתְּפָרְנְסִים מֵהַטְּרָחוֹת וְהַסְּבוֹת, שֶׁעֲסָקוּ בָּהֶן בְּמִשְׁךְ הַשָּׁבוּעַ, כִּי בִּזְהַר הַקְּדוּשׁ (יִתְרוֹ דף פח) מִבְּאָר לְהַפְּרֹךְ שְׁדוּקָא מְקַדְּשֵׁי הַשִּׁבְתָּ מִתְּבָרְכִים כָּל שִׁשֶּׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. הַיְנוּ שְׂיֻכְלוּ לְמִצָּא פְּרָנְסָה בְּהַשְּׁגָחַתוֹ יִתְבָּרַךְ גַּם בִּימֵוֹת הַחֹל, וְאִזִּי מִחֲמַת גְּדֹל הָאֲמוּנָה בְּהַשְּׁגָחַתוֹ יִתְבָּרַךְ אֵין רְצִיָּם יוֹתֵר מִדִּי אַחַר סְבוֹת וְטְרָדוֹת

כמבאר בשלחן ערוך, והרגש בענג שבת, על ידי זה אפשר לזכות לדעת גדול, שעל דעת זה מרמז "בן", כמבאר בדברי חז"ל (ע' מנחות קי, שדעתן מיושבת כבנים. וליקוטי מוהר"ן ח"א סי' ל) ש"בן" מרמז על דעת ושכל עליון. וזוכים למנוחה כראוי, שעל זה מרמז "נח", שקדשת שבת מנחמת ומשמחת כל אדם מעצבות, אם שומר שבת הוא כראוי. ועל ידי קדשת שבת, מתעלות כל המצוות שמקיימים בימות השבוע מעצבות, ונמשך עליהם שמחה. ועל ידי ההודיה להשם יתברך על החסדים שעושה עם האדם, ועל ידי למוד הלכות, הינו למודי אמת שעל ידם מתעוררים ליראת השם ולקיום התורה, זוכים להמשיך את קדשת השבת ושמחתה לששת ימי השבוע, כמבאר באות אמת ואמונה סעיף מ', זוכים לשמח בהתקרבות להשם יתברך וזוכים לקיים את כל המצוות בשמחה גם בימי החלין. ועל ידי זה נתגלה "אחדות הפשוט בתוך פעולות משתנות". הינו, על ידי שמירת שבת כראוי, זוכים להרגיש ולהאמין כי כל השנויים והמארכות שעוברים על העולם בכלל, וכל העובר על כל אדם בפרט, הכל רק מאתו יתברך המכנה "אחד הפשוט". ומדה זו של אמונה שלמה באחדות

ולתפלה באמת, זוכה על ידי הלל והודאה להשם יתברך. הינו על ידי שהאדם מכיר ומרגיש את חסדי השם יתברך וטובותיו עמו תמיד, ומהללו ומודה לו תמיד. ועל ידי למוד הלכות, שהם עקר שעשועי עולם הבא, הינו על ידי למוד הלכות, ולמודים המעוררים את האדם ליראת השם ולהכיר את החסדים והטובות שהשם יתברך עושה עמו, שעל ידי זה מתעורר להודות ולהלל לו תמיד, שזה עקר שעשועי עולם הבא, כמבאר בליקוטי מוהר"ן, חלק שני (סימן ב) בתורה "ימי חנכה" בתחלתה, על ידי זה זוכה לתפלה באמת ובשלמות כראוי. (פא)

על ידי תפלה שישאל מתפללים להשם יתברך באמת ובשלמות כראוי, על ידי זה יש להם כח ויכלת לבטל כל מיני גזרות רעות, ולפעל אצלו יתברך כל מיני ישועות וטובות. כי גזרות רעות באות מהתגברות הקטרוגים רחמנא לצלן. ועל ידי תפלה באמת, מבטלים כל מיני קטרוגים, וממילא מתבטלים כל מיני גזרות רעות. ואז נקרא שם "אל" הקדוש על ישראל. כן מבאר בליקוטי מוהר"ן בתורה "ימי חנכה" הנ"ל. (שם פב)

שבת הוא בבחינת "בן", בחינת "נח". הינו שעל ידי שמירת שבת כהלכה,

יוֹם, וּבְעֵבוֹר זֹאת לְהוֹדוֹת לוֹ וּלְהַלֵּל. וְזֶה עֵקֶר תַּעֲנוּג עוֹלָם הַבָּא. הֵינּוּ שְׂפָמוֹ שְׂעָקָר תַּעֲנוּג עוֹלָם הַבָּא הוּא לְהַכִּיר בְּגִדְלוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כֵּן עַל יְדֵי הָאֲמוּנָה בְּהַשְׁגָּחַת פְּרִטִית, וְעַל יְדֵי הַפְּרָה בְּנִסִּים וּחֲסָדִים שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עוֹשֶׂה, וְעַל יְדֵי הַהֲלָל וְהַהוֹדָאָה לְשֵׁמוֹ הַגָּדוֹל, מִפְּרִים בְּגִדְלוֹתוֹ. וְעַל יְדֵי זֶה זוֹכָה לְתַפְלָה אֲמִתִּית וְלִלְמַד לְשִׂמְחָה, לֵאלֹא שֶׁקָרָה, שֶׁלֹּא לְשֵׁם כְּבוֹד, מִמּוֹן וְכִיּוֹצֵא בְּאֵלֶּה, רַק לְשֵׁם שְׂמִים בְּאֲמִתּוֹ, וְזוֹכָה לְהַתְקַרֵּב לְרַב אֲמִתִּי. גַּם זוֹכָה לְשִׂדּוּכִים אֲמִתִּיִּים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְזוֹכָה לְשִׁלְמוֹת הַדְּבוּר, הֵינּוּ, לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי קִדְשָׁה וְאֲמִתּוֹ, וְנִצּוֹל מִדְּבוּרֵי שֶׁקֶר וּדְבָרִים בְּטִלִּים וְכוּ'. וְאֵזִי זוֹכָה לְהַמְשִׁיךְ קִדְשַׁת הַשְּׁבִיט וְשִׂמְחָתָהּ לְשִׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה, כְּמִבְּאֵר בְּאוֹת "אֲמִתּוֹ וְאֲמוּנָה" סְעִיף מ'. וְעַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלֶּה אֶחָדוֹתוֹ הַפְּשׁוּט יִתְבָּרֵךְ. הֵינּוּ שְׂזוֹכָה לְהַרְגִּישׁ וְלְהֶאֱמִין שֶׁכָּל הַשְּׂנוּיִים הַעוֹבְרִים עַל כָּל אָדָם, הַכֹּל נַעֲשֶׂה בְּהַשְׁגָּחַתוֹ הַפְּרִטִית יִתְבָּרֵךְ, הַמְּכַנֶּה "אֶחָד הַפְּשׁוּט יִתְבָּרֵךְ". לְכָל הַתְּקוּנִים הַמְּבֹאָרִים בְּסְעִיף זֶה, זוֹכִים עַל יְדֵי קִיּוּם מִצְוֹת הַדְּלָקַת נֵר חֲנֻכָּה בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה כְּרֵאוּי, וּבְיִרְאָה וְאֵהָבָה רְאוּיִים. גַּם עַל יְדֵי הַהוֹדָאָה וְהַהֲלָל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל הַנִּסִּים וְעַל הַנִּפְלְאוֹת שֶׁעָשָׂה לְאַבּוֹתֵינוּ בִּימֵי חֲנֻכָּה, שֶׁהוֹשִׁיעַ

הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וּבְהַשְׁגָּחַתוֹ הַפְּרִטִית, שֶׁכָּל הַשְּׂנוּיִים הֵם רַק מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְבִדּוֹ וְלֹא מִדְּרָךְ הַטְּבַע, דְּבָר זֶה חָשׁוּב מְאֹד אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ. (שַׁבַּת יז)

יְמֵי חֲנֻכָּה הֵם יְמֵי הַלֵּל וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. הֵינּוּ שְׂבִימִים אֵלּוֹ רְאוּי לְהַתְּבוּנָן בְּנִסִּים וּבְנִפְלְאוֹת שֶׁעָשָׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עִם אֲבוֹתֵנוּ בְּיָמִים הָהֵם וְהַצִּילָם מִשׁוֹנְאֵיהֶם. וְעַל נִסִּים אֵלּוֹ יֵשׁ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל, וְלְהֶאֱמִין שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עוֹשֶׂה נִסִּים וְנִפְלְאוֹת לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וְדוֹר וּמְצִילֵנוּ מִשׁוֹנְאֵינוּ תָּמִיד, כְּמִבְּאֵר בְּדַבְּרֵי חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה (בַּהֲגַדָּה שֶׁל פֶּסַח): "בְּכָל דּוֹר וְדוֹר עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצִילֵנוּ מִיָּדָם". וְכֵן צָרִיךְ כָּל אָדָם לְדַעַת שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עוֹשֶׂה עִמּוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם נִסִּים וְנִפְלְאוֹת, הֵן בְּבְרִיאוֹת הֵן בְּפְרִנְסָה. כְּמִבְּאֵר בְּשִׂמְנֵה עֲשֶׂרָה: "עַל נִסִּיךְ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְכוּ'", וּבְפֶרֶט בְּרוּחָנִיּוֹת, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְסִיעַ לְהַתְּחַזֵּק בְּאֲמוּנָה וּבְיִרְאָת הַשֵּׁם וּקִיּוּם הַתּוֹרָה. אֲבָל מִחֲמַת חֲסָרוֹן בְּשִׁלְמוֹת הָאֲמוּנָה, אֵינוּ מְרַגֵּשׁ וְאֵינוּ רוֹאֶה אֶת הַנִּסִּים וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עוֹשֶׂה עִם כָּל אָדָם בְּפְרִטִיּוֹת. עַל כֵּן צָרִיךְ כָּל אָדָם לְהַתְּחַזֵּק בְּאֲמוּנָה כְּרֵאוּי, וּלְהַתְּבוּנָן בְּאֲמִתּוֹ בְּנִסִּים וּבְחֲסָדִים שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עוֹשֶׂה עִמּוֹ בְּכָל יוֹם

משונאים, ועל ידי ההפך בנסים
והחסדים שהשם יתברך עושה עם כל
אדם בפרטיות בכל יום. אשרי האיש
שזוכה לקיים מצות הדלקת נר חנוכה
ומצות הלל והודאה באמונה פשוטה
ותמימה, בדחילו ורחימו כראוי, וזוכה
לתקונים אלו, הינו למדות הטובות
המבארות בסעיף זה. (חנוכה ג)

ליקוטי תפילות

"טוב להודות ליהוה ולזמר לשמך עליזון. אברכה את יהוה בכל עת תמיד תהלתו בפני. אודה יהוה בכל לבב בסוד ישרים ועדה. ימלא פי תהלתך כל היום תפארתך. תהלת יהוה ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד. ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללויה":

רבנו של עולם, מלא טוב, זכנו להודות לך סלה. עזרנו והושיענו וזכנו לטוב האמתי לשעשוע עולם הבא שהוא הודאה לשמך הגדול והקדוש. ואזכה בכל יום יום לומר ברכות והודאות שירות ותשבחות הרבה לשמך הגדול והקדוש להודות לך ולברכך על כל החסדים והטובות והנסים והנפלאות, אשר עשית עמי מעודי עד היום הזה, על נסוך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת, ערב ובקר וצהרים "במה אקדם יהוה אכף לאלהי מרום", מי יפאר, מי יהדר, מי יהלל, מי ימלל, מי ישבח, מי יספר אחת מני אלף אלפי רבי רבבות פעמים הטובות נסים ונפלאות שעשית עם אבותינו ועמנו. לא יספיקו כל אילי נביות לבאר נקדה אחת כטפה מן הים, מכל רבוי הטובות והנסים והנפלאות גדולות ונוראות שעשית עמנו עם כל אחד ואחד מישראל בפרטיות, אשר הוצאת אותנו מכל הטומאות ומכל הזהמות, וקרבתנו ברחמיך לשמך הגדול והקדוש והכנסתנו בקדשת ישראל. ואתה עושה פעולות גדולות ונוראות בכל יום ויום, וחושב מחשבות באפן שנופה להתקרב לעבודתך, כדי לחיותנו כיום הזה, למען נזכה לחיים אמתיים, לחיים נצחיים, כי חסדך גדול עלינו והצלחת נפשנו משאול תחתיה. כי לולא יהוה עזרתה לנו כמעט שכנה דומה נפשנו, מה נאמר מה נדבר, מה נאמר מה נדבר, מה נשיב ליהוה כל תגמולוהי עלינו, אלו פינו מלא שירה כים, ולשוננו רנה בהמוז גליו, ושפתותינו שבח כמרחבי רקיע, ועינינו מאירות בשמש וכירח, וידינו פרושות בנשרי שמים, ורגלנו קלות כאילות, אין אנו

מספיקים להודות לך ולשבחך ולפארוך ולברך ולקדש את שמך מלפנו, על אהת מאלף אלף אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים הטובות נסים ונפלאות שעשית עם אבותינו ועמנו, עם כל אחד ואחד בפרטיות. לא כזדוני וכרוע מעללי גמלתני, כי אם כחסדך לבר, כחסדך החייתיני, וחסבת מרחוק להטיב אחריתי, וקרבתני מלכי לשמך הגדול והקדוש. ומה יוסיף עוד עבדך לדבר לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, ואתה את עבדך ידעת:

והנני מודה על העבר וצועק על להבא, מלא רחמים, הגומל לחיבים טובות שגמלני כל טוב, והכנסתני בקדשת ישראל ולא עשיתני גוי. ותקטן עוד זאת בעיניך והוספת עלי חסד וטוב, טובה כפולה ומכפלת, וקרבתני מלכי להצדיקים וכשרים ויראים האמתיים, מלא רחמים, מלא טוב, כ אשר החלות להראות חסדיך עלי לקרבני ולהודיעני ולהטעימני מזיו נעם ערכות ידידות נעימות מתיקות קדשת הצדיקים הקדושים האמתיים, בן יהמו נא ויכמרו נא המון מעיד ורחמיך עלי, ותרחם עלי ותושיעני מעתה, ותזכני לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתם הקדושה, אשר הודיעו וגלו לנו הצדיקים האמתיים, ותמהר ותחיש לגאולני ולהוציאני מפל הצרות והרעות אשר סבבני. "יהוה מה רבו צרי רבים קמים עלי, רבים אומרים לנפשי אין ישועתה לו באלהים סלה, ואתה יהוה מגן בעדי כבודי ומרים ראשי". צרות רבות סבבני, קראנוך יהוה אלהינו. "בצר לי אקרא יהוה ואל אלהי אשוע. ישמע מהיכלו קולי ושועתי לפניו תבא באזניו. מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה. קראתי מצרה לי אל יהוה ויענני מבטן שאול שועתי שמעת קולי. ותשליכני מצולה בלבב ימים ונהר יסובבני כל משבריי וגליד עלי עברו. ואני אמרתי נגרשתי מנגד עיניך אך אוסיף להביט אל היכל קדשך. אפפוני מים עד נפש תהום יסבבני סוף חבוש לראשי. לקצבי הרים ירדתי הארץ בריחיה בעדי לעולם ותעל משחת חיי יהוה אלהי. בהתעטף עלי נפשי את יהוה זכרתי ותבא אליך תפילתי אל היכל קדשך. משמרים הבלי שוא חסדם יעזבו. ואני בקול תודה אזבחה לך אשר נדרתי אשלמה ישועתה ליהוה":

ובכך תזכני ברחמיך הרבים ובחסדיך הגדולים שאזכה ללמוד הלכות בכל יום ויום חק ולא יעבר כל ימי חיי, ולא יעבר אצלי יום אחד בלי למוד הלכות, עד שאזכה על ידי ההלכות לשעשוע עולם הבא לדעת ולהכיר אותך תתברך לנצח, ותעזרני שאזכה לברר פסק ההלכה באמת, ותהיה עמי תמיד, ותמשיך עלי חסד חנם חסדי דוד הנאמנים. ואזכה לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, עד שאזכה מהרה לידע כל ההלכות של כל מצות התורה על בורין ואמתתן, ולחדש בהם חדושין אמתיים ותשפיע עלי דעת שלם דקדושה, עד שאזכה לדעת ולהכיר אותך באמת ולהיות סמוך וקרוב אליך ולהודות לך ולברכך תמיד, ולהתדבק אליך באמת בעולם הזה ובעולם הבא מעתה ועד עולם. ותצילני מכל צרה וצוקה, כי אתה יודע צרות לבבי הרבים והכבדים מאד, עד "אשר בשל כח הסבל". כי צר לי מאד אבי שבשמים, כי רע ומר, כי נגע עד הנפש, ואין לי שום אח ורע לפרש לפניו שיחתי הכבדה והמרה מאד מאד, ואני נושא אבנים קשים על לבי. עלי לבי דוי, כי רק לבי יודע מרת נפשי, המרה מראש ולענה, אשר לא יאמן כי יספר. וכל הדמים שבאברי כלם מתכנסים אל הלב ומכבידים על הלב מאד, וכל אברי ועורקי וגידי עם כל הדמים שבהם, כלם מבקשים ומחפשים עצה ותחבולה, איך להמלט ואיך להנצל מגי שחת, מדין הקשה של גיהנם ומדין הקשה של העתיד, ואיך להנצל מכל החטאים ועונות ופשעים ומכל הפגמים ומכל ההרפתקאות שבעולם חס ושלום. הן תוחלתי נכזבה, לא ידעתי נפשי, מה אעשה ומה אפעל, ומאין אבקש תרופה למכתי האנושה. יהוה אלהים אתה ידעת. חוס וחמל עלי, חוס ורחם על מעט דמעט פלטתי הנשארת, והופיעה עלי ממעון קדשתך ישועה ורחמים, והצילני מעתה מכל מיני צרות ורעות, כי אין לי על מי להשען כי אם עליך לבד אבי שבשמים. "אתה סתר לי, מצר תצרני רני פלט תסוכבני סלה". הושיעני ועזרני וזכני, שישובו הדמים השומפין על לבי, ויחזרו לילך כסדר תנועה מסדרת. ותעשה עמי חסדים רבים תמיד בכל עת, ותעזרני ותושיעני ותצילני תמיד מכל

צָרָה וְצוּקָה, וְתוֹכְנֵי לְהוֹדוֹת לְךָ תְּמִיד עַל כָּל הַחֲסָדִים אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמּוֹי וְאֲשֶׁר
אָתָּה עֲתִיד לַעֲשׂוֹת עִמּוֹי:

וְתַרְחַם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְתַעֲזָרְנוּ שְׁנוֹכָה לְהִיּוֹת תּוֹמְכֵי אוֹרֵייתָא. שְׁנוֹכָה
לְהַחְזִיק אֶת הַלְּוִמְדֵי תוֹרָה הָעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבַעֲבוֹדַת יְהוָה בְּאַמְתָּ, לְתוֹמְכֵם
וּלְסַעֲדֵם וּלְהַחְזִיקֵם וּלְהַסְפִּיק לָהֶם כָּל מַה שְׁיַחֲסֵר לָהֶם בְּכַבּוֹד גָּדוֹל, וְלַעֲשׂוֹת
כָּל צְרִיכֵיהֶם וְכָל צְרִכֵי בְּנֵיהֶם וּבֵיתֵם, בְּאַפְּנֵי שְׂיֻכּוֹ לַעֲסֹק בַּתּוֹרָתְךָ וּבַעֲבוֹדָתְךָ
בְּהַרְחַבַת הַלֵּב בְּלֵי בְּטוּל וּבְלַבּוֹל כָּלֵל, לְמַעַן יוֹכְלוּ לְהוֹלִיד וּלְחַדֵּשׁ הַלְּכוּת וְחַדוּשֵׁינִי
אַמְתִּיִּים בַּתּוֹרָתְךָ הַקְּדוּשָׁה. וְתִשְׁפִּיעַ חֶסֶד גָּדוֹל עַל יְדֵי זֶה, וְיִמְשָׁךְ עָלֵינוּ וְעַל כָּל
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל שֶׁפַע טוֹבָה וּבִרְכָּה וּפְרִנָּסָה טוֹבָה וְעִשְׂרֵי רוֹת גָּדוֹל דְּקַדְשָׁה וְרַחֲמִים
וְחַיִּים וְשְׁלוֹם וְכָל טוֹב. וְתִמְלֵא פְּגִימַת הַלְּבָנָה, וְיִקְיָם מִקְרָא שְׁכַתּוֹב, "וְהָיָה אוֹר
הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה":

וְתַחֲוֹם וְתַחֲמַל בְּרַחֲמֶיךָ הַרְּבִים עַל כָּל הַיּוֹשְׁבוֹת עַל הַמִּשְׁבֵּר מֵעַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
וְתַצִּילֵם מִכָּל צַעַר וְנִזְקָה, וְתַרְחַם עַל צַעֲרָם הַקָּשָׁה וְהַכְּבֵד כְּאֲשֶׁר נִגְלָה לְפָנֶיךָ אֲדוֹן
כָּל. וְתַחֲוֹם עֲלֵיהֶם וְתַעֲזָרֵם וְתוֹשִׁיעֵם בְּחַמְלָתְךָ הַנּוֹרָאָה וּבְחַסְדֶּיךָ הַרְּבִים, שְׂיֻכּוֹ
כָּלֵם לְהוֹלִיד בְּנִקְל בְּלֵי שׁוֹם קָשׁוּי הוֹלְדָה כָּלֵל. מְלֵא רַחֲמִים, חֲמַל עֲלֵיהֶם, כִּי
אָתָּה יוֹדֵעַ צַעֲרָם וּמְכַאוֹכֵם הַקָּשָׁה, חֲמַל עֲלֵיהֶם לְמַעַנְךָ וְהַצִּילֵם מִכָּל צַעַר וְנִזְקָה,
וּמִכָּל מִינֵי עֵינַי רָעָה, וּמִכָּל מִינֵי קַלְפוֹת וְסִטְרֵינִי אַחֲרֵינִי הַמְּעַכְּבִים אֶת הַהוֹלְדָה,
וְחַפְצִים חַס וְשְׁלוֹם מַה שְׁחַפְּצִים. אֲנִי יְהוָה, בְּרַחֲמֶיךָ הַרְּבִים תַּצִּילֵם וְתִשְׁמְרֵם
מִכָּל [רָע], וְיִזְכּוּ כָּלֵם לְהוֹלִיד בְּמַהֲרָה, בְּנִקְל, בְּלֵי שׁוֹם קָשׁוּי הוֹלְדָה כָּלֵל, וְתוֹצִיא
הַוָּלָד לְשְׁלוֹם בְּלֵי פְּגַע. וְיִזְכּוּ כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְגַדֵּל בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם לְאַרְךָ יָמִים
וְשָׁנִים לַעֲבוֹדָתְךָ וְלִירְאָתְךָ, וְלֹא תִפִּיל אִשָּׁה פְּרִי בְטָנָהּ, וְיִתְרַבּוּ עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל
הַיָּם אֲשֶׁר לֹא יִמָּד וְלֹא יִסָּפֵר מְרֹב:

וּבְכֵן תַּרְחַם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְּבִים וּבְחַסְדֶּיךָ הָאַמְתִּיִּים, וְתַעֲזָרְנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ שְׁנוֹכָה
לְהַמְשִׁיךְ הָאֲרֶת הָאַמְתָּ, וְיֵאִיר הָאַמְתָּ בְּהַדְּבוּר וְיִשְׁלִים אֶת הַדְּבוּר הַקְּדוּשׁ,

ותשמרנו ותצילנו שלא יצא שום דבר שקר מפינו כלל אפלו בטעות, רק כל דבורינו יהיו דבורי אמת תמיד לעולם ועד, ותזכנו להמשיך הארת שלשה קווי האמת שהם, תפלה, ותורה, ושדוכים הגונים. ותעזרנו ברחמיך הרבים שנוזה להתפלל לפניך בכל לב ונפש, ותהיה תפלתנו בתכלית השלמות כרצונך הטוב באמת. ותהיה עמנו תמיד, ותושיענו שנוזה להוציא כל דברי התפלות ותחנונות ובקשות מפינו באמת לאמתו, בלי שום פניות ובלבולים ובלי שום מחשבות זרות כלל, רק כל דברי תפלתנו יהיו באמת לאמתו, באמת זך וצח, באמת שאתה חפץ בו, עד אשר תשמע תפלתנו תמיד, כי אתה חפץ באמת לכד כמו שכתוב, קרוב יהוה לכל קוראיו לכל אשר יקראהו באמת. ונוזה על ידי תפלתנו לנהג העולם כרצוננו ולבטל כל הגזרות קשות, שנגזרו עלינו חס ושלום, בין שהוא קדם גזר דין ובין שהוא לאחר גזר דין. ותמסר כחך וגבורתך בידינו, שיהיה לנו כל הכח והגבורה שלך לשנות הטבע ולנהג כל העולם, ויקרא לו אל אלהי ישראל, שיהיו ישראל נקראים בשם אל, שיהיה להם בח אלהי לנהג כל העולמות כרצונם הקדוש:

ותזכנו לעסק בתורתך הקדושה תמיד לשמה באמת, ותתן לנו רב הגון ואמת שנוזה לקבל ממנו דרך ישרה, ונדע את הדרך אשר נלך בה ואת המעשה אשר נעשה כל ימי חיינו לעולם, ויוליכנו בדרך האמת תמיד כרצונך הטוב.

ותרחם עלינו ועל כל עמך ישראל, ותזמין לבנינו ולבנותינו וזוגם ההגון להם מן השמים, ולא יתחלפו הזווגים חלילה בעונותינו, רק כל אחד יזכה למצא זוגו ההגון לו מן השמים, (ובפרט לפלוני בן פלוני), ותנחנו בדרך האמת תמיד, ונוזה לעשות שדוכים טובים והגונים באמת כרצונך הטוב, כמו שכתוב, ומיהוה אשה משבט:

מלא רחמים, מלא משאלותינו ברחמים עד שנוזה שיאירו שלשה קווי האמת בהדבור, וישלימו את הדבור הקדוש, את כל ארבעה חלקי הדבור. ותזכנו

להרבות בצדקה תמיד, עד שזנזקה לדבור של צדקה, כמו שכתוב, אני (יהוה ה) מדבר בצדקה רב להושיע, ותמשיך עלינו רחמים ותכטל מאתנו כל האכזריות שבלבנו, וזנזקה לצאת מגדר בהמה לגדר אדם שיש לו רחמנות, וזנזקה לרחם על הבריות תמיד ברחמנות אמתי, ולהרבות בצדקה תמיד לעניים הגונים כרצונך הטוב, עד שזנזקה להשלים הדבור של צדקה כמו שכתוב, "טוב איש חונן ומלוה וכלכל דבריו במשפט":

ותזכנו לדבור של תשובה, ותעזרנו לדבר דבורים הרבה של תשובה לפניך, וזנזקה לקיים מקרא שכתוב, "קחו עמכם דברים ושובו אל יהוה". ותשלח לנו דבורים הגונים ורצוניים לתוך פינו, עד שזנזקה לעורר לבנו לפניך באמת ולשפך לבנו כמים נוכח פניך יהוה, כמו שכתוב, "שפכי כמים לבך נוכח פני יהוה":

רבנו של עולם, זכני לתשובה שלמה לפניך. רבנו של עולם, זכני לדבור בזה שיעורר לבי באמת, עד שאזנקה לשוב אליך מהרה באמת ובלבב שלם. זכני זכני, רחמי רחמי, חנני חנני, החזירני בתשובה שלמה לפניך, השיבני ואשובה כי אתה אלהי, תן לי תקנה ולא אוכד, תן רוח והצלחה אמתיית, רוח והצלחה נצחית, תן לי דבור של תשובה אמתיית, חוס וחסל עלי למען שמך, למענך עשה ולא למעני, ראה עמידתי דל ורק וחסר, פגום ומקלקל ונשחת מאד, מבכל ומטרף מאד. הצל ספינה המטרפת בים באין עוזר וסומך, הצל נרדף מפני רוצחים ואורבים ולסטים ואויבים ושנאים קשים ומרים ואכזריים שאין דוגמתם בעולם. הצילני נא ברחמיך הרבים, הושיעני נא אבי אב הרחמן, הצליחני נא הצלחה האמתיית הצלחה הנצחית, שאזנקה מעתה להצליח בזה העולם הצלחה הנצחית, שאזנקה להרויח רוח האמתי, מה שאפשר להרויח בזה העולם בלי שעור וערף ומספר, עזרני להיות כרצונך הטוב באמת מעתה ועד עולם:

וזכנו להשלים הדבור של עשירים קרובים למלכות, ותעזר ותושיע ותגן על כל הקרובים למלכים ושרים ויועצים, העומדים בשביל ישועת והצלחת ישראל באמת,

ותשפיע עליהם דברי חן בשפתותיהם, וימצאו חן בעיני הקיסרים והמלכים והשרים והיועצים, ויבטלו מחשבות שונאינו. ותתן להם חן ושכל טוב, באפן שיזכו לבטל כל הגזרות קשות ורעות, ולפעל גזרות טובות על ישראל עמך, ויהפכו לב הקיסרים והמלכים והשרים עלינו לטובה. כי אתה לבד יודע אפן מעמד ומצב עמך ישראל בעת, אשר רבים קמים עלינו, רבים מאד, "על עמך יערימו סוד ויתעצו על צפוניך", ולא אחד בלבד עומד עלינו, כי אם רבים קמים עלינו וחושבים מחשבות בכל עת, איך להרע לישראל חס ושלוה, ואין לנו על מי להשען כי אם על אבינו שבשמים, כי אתה היית עמנו מעולם בכל דור ודור. חמל עלינו גם עתה בדור העני הזה בעוקבא דמשיחא, כי אין מי יעמד בעדנו, שמך הגדול יעמד לנו בעת צרה, ותהפך לב הקיסרים והמלכים והשרים עלינו לטובה כי הכל בידך לבד, (כמו שכתוב) לב מלכים ושרים ביד יהוה. וכתיב, פלגי מים לב מלך ביד יהוה על כל אשר יחפץ יפנו:

וזכנו להשלים הדבור של מלכות דקדשה, ותביא לנו את משיח צדקנו במהרה בימינו וימלוך עלינו לעולם ועד, ונזכה לשמע דבוריו הקדושים והטהורים והנוראים מפיו הקדוש. רחם עלינו למען שמך, וזכנו שיאיר האמת ברבוע הדבור, בארבעה חלקי הדבור, עד שנזכה לדבור שלם דקדשה באמת. ונזכה לשלמות לשון הקדש המקשר לשבת, לדבור אמת שכלול בו ברכה וקדשה. ותבטל ותכניע ותשבר "לשון עלגים" שהוא לשונות העפוש, שלא יהיה להם שום שליטה ואחיזה בעמך ישראל, ולא ילמדו לשונם כלל. רק נזכה אנחנו וכל עמך ישראל לדבור השלם באמת שהוא שלמות לשון הקדש, עד שנזכה להמשיך הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החול, ונזכה לשמח תמיד גם בימי החול לשמך ולעבודתך:

ותעזרנו ותושיענו ותזכנו לקבל שבת בקדשה גדולה ובחדוה רבה ועצומה ובשמחה גדולה ובלב טוב, ולא יעלה על לבנו בשבת קדש שום דאגה ועצבות,

ולא שום צער, ותסיר ממנו יגון ואנחה. בְּרִצּוֹנְךָ הֵנַח לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שְׁלֵא תִהְיֶה צָרָה וַיְגוֹן וְאֲנָחָה בְּיוֹם מְנוּחָתֵנוּ, וְנִזְכָּה לְשִׂמְחָה מְאֹד בְּכָל שַׁבָּת וְשַׁבָּת בְּשִׂמְחָה אֲמִתִּית, בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּדִיצָה בְּחִדּוּהָ רַבָּה בְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב. וְתַעֲזָרְנוּ וְתִזְכְּנוּ לְהַמְשִׁיךְ הַקִּדְשָׁה שֶׁל שַׁבָּת לְשִׁשַּׁת יְמֵי הַחֹל, עַד שְׁנִזְכָּה גַם בְּיָמֵי הַחֹל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בְּךָ תְּמִיד, וְנִזְכָּה לַעֲשׂוֹת כָּל הַמִּצְוֹת גַּם בְּיָמֵי הַחֹל בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה וּבְחִדּוּהָ רַבָּה וְלִהְיוֹת אִךְ שִׂמְחָה תְּמִיד, נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בִּישׁוּעָתְךָ סְלָה, וְנִזְכָּה לְקַיֵּם תְּמִיד מִקְרָא שְׁכָתוֹב, "עֲבַדוּ אֶת יְהוָה בְּשִׂמְחָה בּוֹאוּ לִפְנֵי בְּרִנָּה. דַּעוּ כִּי יְהוָה הוּא אֱלֹהִים הוּא עֲשֵׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ עִמּוֹ וְצִאֵן מֵרַעִיתוֹ". וְתַעֲזָרְנוּ תְּמִיד בְּכָל עֵת לְהַמְשִׁיךְ הַשִּׂמְחָה שֶׁל שַׁבָּת לְשִׁשַּׁת יְמֵי הַחֹל, עַד שְׁנִזְכָּה שְׂיִתְגַּלֶּה אַחֲדוּת הַפְּשׁוּט בְּעוֹלָם, וְיִדְעוּ וַיֵּאֱמִינוּ הַכֹּל, שֶׁכָּל הַפְּעֻלֹת מִשְׁתַּנּוֹת נִמְשָׁכִין מֵאֶחָד הַפְּשׁוּט יִתְבָּרֵךְ וְיִתְעַלֶּה לְעַד וְלִנְצַח נְצָחִים, וְיִדַּע כָּל פְּעוּלָה כִּי אֶתָּה פְּעַלְתָּהּ וְיִבִּין כָּל יְצוּר כִּי אֶתָּה יְצַרְתָּהּ, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאֶפֶס, יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ וּמְלֹכֹתָיו בְּכָל מְשָׁלָה. וְיִתְגַּלֶּה אַחֲדוּתָהּ הַפְּשׁוּט לְכָל בְּאֵי עוֹלָם עַל יְדֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר בְּחִרְתָּ גוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, כִּי אֶתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד וְכִי בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ, עַד שְׂיִתְגַּלֶּה אַחֲדוּת הַפְּשׁוּט גַּם לְמַעַלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, עַל יְדֵי הַתְּגַלּוֹת אַחֲדוּת הַפְּשׁוּט מִתּוֹךְ הַפְּעֻלֹת מִשְׁתַּנּוֹת לְמַטָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה עַל יְדֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשׁ, וְתִבְטַל כָּל מִיָּנִי מִחֲלוֹקוֹת מִן הָעוֹלָם וְתִמְשִׁיךְ שְׁלוֹם גְּדוֹל בְּעוֹלָם:

וּזְכְּנוּ לְקַיֵּם מִצְוֹת הַדְּלָקַת נֵר חֲנֻכָּה כְּרֵאוּי, בְּכָל פְּרֻטִיָּה וְדִקְדוּקִיָּה וּכְבִּנּוּתִיָּה וְתַרְיָ"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ, וְלְקַיֵּם כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁל חֲנֻכָּה בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה, לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְבָרְכֶךָ וְלֹאמַר הַלֵּל שְׁלָם בְּשִׂמְחָה וְחִדּוּהָ רַבָּה וּבְהַתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹל בַּקִּדְשָׁה וּבְמִתְהַרְהַר גְּדוֹלָה. כִּי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים קִבַּעַתְּ לָנוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה, לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל שֶׁהֵם שְׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא. זְכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְקַיֵּם מִצְוֹתֶיךָ בְּאֵמֶת, עַד שְׁנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ בְּאֵמֶת שְׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא תְּמִיד, שֶׁהוּא הוֹדָאָה לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ, וּבְפִרְטָה בְּיָמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים שֶׁהֵם יְמֵי הוֹדָאָה, עַד שְׁנִזְכָּה

להתקרב אליך באמת, ולדעת ולהכיר אותך ולהודות לך ולברכך סלה באמת לעולם כי טוב, כמו שכתוב, הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו, ונזכר להמשיך הקדשה של שבת לשישת ימי החול, עד שזוכה להיות בשמחה תמיד כרצונך הטוב באמת. אנא יהוה, מלא משאלותינו ברחמים, וזכנו מהרה לכל מה שבקשנו מלפניך, באפן שזוכה מהרה להיות כרצונך הטוב באמת, "למען דעת כל עמי הארץ כי יהוה הוא האלהים אין עוד":

מזמור לתודה הריעו ליהוה כל הארץ: עבדו את יהוה בשמחה באו לפניו ברננה: דעו כי יהוה הוא אלהים הוא עשנו ולו אנחנו עמו וצאן מרעיתו: באו שעריו בתודה חצרותיו בתהלה: הודו לו ברכו שמו כי טוב יהוה לעולם חסדו ועד דור ודור אמונתו: "ברוך יהוה אלהי ישראל מהעולם ועד העולם אמן ואמן":

ותפלה זאת טוב לומר למקשה לילד, ויאמרו אז "מזמור לתודה" כמה וכמה פעמים, כי אמירת "מזמור לתודה" הוא סגולה גדולה למקשה לילד, שתזכה להוליד בנקל, אמן:

חלק מהעצות המובאים בתורה לעובדא ולמעשה

ליקוט קצר על "חלק" מהעצות היוצאים מתוך דברי התורה, ועל זה הוספנו לשונו המעוררת של ליקוטי תפילות, שבנוסף לחלק העיקרי שהוא התפילה הוא גם 'ביאור' על העצה, וכמו כן ליקטנו ביאורים קצרים היוצאים מתוך דברי הליקוטי הלכות ועצות המבוארות, ואי"ה עוד חזון למועד ללקט ליקוט נרחב מתוך הליקוטי הלכות שישמש כביאור על דברי התורה.

”עֲקֹר פִּוְנֹתוֹ הַקְּדוֹשׁוֹ בְּכֹל הַמְּאֻמְרִים וּבְכֹל
הַדְּרוֹשִׁים הַנִּפְלְאִים וְהַנּוֹרְאִים אֲשֶׁר גָּלָה לְעַם
סִגְלָה, לֹא הָיְתָה כִּי אִם בְּשִׁבְיֵל הַמַּעֲשׂוֹה”

(הקדמת קיצור ליקו"מ).

לתשומת לב! יש עצות שהם עצות מעשיות, ויש עצות התלויות במחשבה - אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיאֲחִזוּ בָּהֶם וְיִקְיִם אוֹתָם בְּאֶמֶת וּבְתַמִּימוֹת בְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת.

א. הודאה - להודות לה' על כל דבר ובפרט כשניצולים מצרה

הרחבת העצה

"על ידי הודאה להקדוש ברוך הוא על כל דבר, מחמת שמאמינים כי כל מה שעובר על האדם הוא בהשגחתו ולטובה, אף על פי שאין מבינים זאת בשכל, ובפרט כאשר נצולים מצרה, ומאמינים באמת כי הצלה זו באה בהשגחתו הפרטית, ולא על פי הטבע, ומודים להקדוש ברוך הוא בעבור ההצלה" (עצות המבוארות).

תפילה לקיום העצה

"רבנו של עולם מלא טוב זכנו להודות לך סלה, עזרנו והושיענו וזכנו לטוב האמתי לשעשוע עולם הבא שהוא הודאה לשמך הגדול והקדוש, ואזכה בכל יום ויום לומר ברכות והודאות שירות ותשבחות הרבה לשמך הגדול והקדוש, להודות לך ולברכה על כל החסדים והטובות הנסים והנפלאות אשר עשית עמי מעודי עד היום הזה, על נסיה שבכל יום עמנו ועל נפלאותיה וטובותיה שבכל עת ערב ובקר וצהרים".

ב. להרבות בהודאה בימי החנוכה

הרחבת העצה

"בימי חנכה הקדושים על ידי תקף הנסים והנפלאות והנוראות שעשה ה' יתברך עמנו בימים ההם בזמן הזה על ידי זה אנו ממשיכין הדרך הזה של תודה הודאה בעולם. דהינו לעסק תמיד להודות ולהלל לה' יתברך על כל הנסים והנפלאות שעשה עם אבותינו ועמנו מימות עולם עד הנה בכלליות ובפרטיות. ולזכר היטב ולבלי לשכח כל הטובות הנוראות שגומל עמנו בכל עת ועת כמו שכתוב ואל תשכחי כל גמוליו כי באמת זה הדרך של הודאה ותודה הוא דרך נפלא מאד להתקרב על ידו לה' יתברך מכל מקום שהוא" (ליקוטי הלכות)

תפילה על העצה

"ברחמיה הרבים קבעת לנו שמונת ימי חנפה, להודות ולהלל לשמך הגדול שהם שעשוע עולם הבא. זכנו ברחמיה הרבים לקיים מצותיה באמת, עד שנזכה להמשיך עלינו באמת שעשוע עולם הבא תמיד, שהיא הודאה לשמך הגדול והקדוש, ובפרט בימי החנפה הקדושים שהם ימי הודאה, עד שנזכה להתקרב אליך באמת, ולדעת ולהפיר אותך ולהודות לך ולברכה סלה באמת לעולם כי טוב".

ג. לימוד הלכה - לימוד הלכות, ולברר פסק הלכה באמת ולחדש הלכות, וכן לימודים מצדיקי אמת

הרחבת העצה

לימוד הלכות - הן הלכות שלחן ערוך, אם לומד באמת בכדי שיידע מה אסור ומה מותר, ובעקר כדי לקיים דברי חכמינו זכרונם לברכה (אבות א, יז) "לא המדרש עקר אלא המעשה", הן שלומד למודים אמתיים מצדיקי אמת, שמלמדים את האדם איך לנהג בחייו, שמחמת זאת מכנים הלמודים האמתיים של צדיקי אמת בשם "הלכות", כי הם מלמדים את האדם איך לנהג בדרך התורה בלי שום מכשול.

לחדש חידושים דאורייתא - ובפרט כשזוכה לחדש בלמודי אמת הנ"ל, הינו שזוכה למצא בלמודי האמת הנזכרים למעלה, באורים ופרושים אמתיים, המסגלים לחדש את האדם ולעוררו לראות השם וקיום התורה, כל זה הוא בבחינת "שעשועי עולם הבא". הינו אם לומד את הלמודים הנ"ל באמת כראוי, מרגיש הוא בלמוד תענוג של עולם הבא (עצות המבוארות)

תפילה על העצה

לימוד הלכה - "שאזכה ללמד הלכות בכל יום ויום חק ולא יעבר כל ימי חיי, ולא יעבר אצלי יום אחד בלי למוד הלכות, עד שאזכה על ידי ההלכות לשעשוע עולם הבא לדעת ולהפיר אותך תתברך לנצח

לברר פסק הלכה באמת ולחדש בהם חידושים "ותעזרני שאזכה לברר פסק ההלכה באמת, ותהיה עמי תמיד, ותמשיך עלי חסד חנם חסדי דוד הנאמנים. ואזכה לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, עד שאזכה מהרה לידע כל ההלכות של כל מצות התורה על בורין ואמתתן"

ד. לדעת ולהכיר אותך ולהיות סמוך וקרוב אלי

הרחבת העצה

"וזה עקר תענוג עולם הבא. הינו שכמו שעקר תענוג עולם הבא הוא להכיר בגדלות השם יתברך, כן על ידי האמונה בהשגחה פרטית, ועל ידי הכרה בנסים וחסדים שהשם יתברך עושה, ועל ידי ההלל וההודאה לשמו הגדול, מכירים בגדלותו (העצות המבוארות)

תפילה על העצה

ותשפיע עלי דעת שלם דקדשה, עד שאזכה לדעת ולהכיר אותך באמת ולהיות סמוך וקרוב אליך ולהודות לך ולברכה תמיד, ולהתדבק אליך באמת בעולם הזה ובעולם הבא מעתה ועד עולם.

ה. שהדמים ילכו כסדר בתנועה מסודרת - לגלות אחדות הפשוט

תפילה על העצה

"הושיעני ועזרני וצנני, שישובו הדמים השוטפין על לבי, ויחזרו לילך כסדר תנועה מסודרת. ותעשה עמי חסדים רבים תמיד בכל עת, ותעזרני ותושיעני ותצילני תמיד מכל צרה וצוקה, ותצנני להודות לך תמיד על כל החסדים אשר עשית עמי ואשר אתה עתיד לעשות עמי.

הרחבת העצה

"כי כל מה שהפעלות משתנות מתגברין יותר ברבוי שנויים ואין נכללין יחד כראוי, כמו כן מתגברים הצרות והגליות ביותר חס ושלום... וזהו בעצמו בחינת התגברות הדמים על הלב בשעת הצרה רחמנא לצלן, כי כל הצרות והיסורים הוא מחמת רבוי השנויים שאין מתנהגים היסודות במזג השוה."

ו. לתמוך בלומדי התורה, ולהחזיקם ולהספיק להם כל מה שיחסר להם

תפילה על העצה

"ותרחם עלינו ועל כל עמך ישראל, ותעזרנו שנופה להיות תומכי אורייתא. שנופה להחזיק את הלומדי תורה העוסקים בתורה ובעבודת יהוה באמת, לתומכם ולסעדם ולהחזיקם ולהספיק להם כל מה שיחסר להם בכבוד גדול, ולעשות כל צרכיהם וכל צרכי בנייהם ובייתם, באפן שיזכו לעסק בתורתך ובעבודתך בהרחבת הלב בלי בטול ובלבול כלל, למען יוכלו להוליד ולחדש הלכות וחדושים אמתיים בתורתך הקדושה."

ז. להאיר אמת בדיבור - לדבר רק דיבורי אמת, בפרט בעת צרה

הרחבת העצה

"כאשר אדם נתון בצרה חס ושלום, הוא רחוק מאד מן האמת באותה עת. על כן צריך לשמור עצמו מאד בעת צרה, רחמנא לצלן, שלא ילכד על ידי היסורים בשקר או בטעות. רק ירבה לבקש מהשם יתברך ישועה ורחמים, שינצל הן מן היסורים, הן מן השקר והטעות" (עצות המבוארות)

תפילה על העצה

"ותשמרנו ותצילנו שלא יצא שום דבר שקר מפינו כלל אפלו בטעות, רק כל דבורינו יהיו דבורי אמת תמיד לעולם ועד".

ח. להאיר שלושה קוי אמת - להתפלל באמת בלי שום פניות ובלבולים ומחשבות זרות

הרחבת העצה

"גם על ידי הודאה להשם יתברך ולמוד הלכות, כמבאר למעלה, זוכים להתפלל באמת, כי עקר השלמות היא התפלה באמת, כמבאר בלקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קי"ב בתורה: "ציהר תעשה לתבה" (עצות המבוארות).

"על ידי תפלה שישאל מתפללים להשם יתברך באמת ובשלמות כראוי, על ידי זה יש להם פנח ויכלת לבטל כל מיני גזרות רעות, ולפעל אצלו יתברך כל מיני ישועות וטובות. כי גזרות רעות באות מהתגברות הקטרוגים רחמנא לצלן. ועל ידי תפלה באמת, מבטלים כל מיני קטרוגים, וממילא מתבטלים כל מיני גזרות רעות" (עצות המבוארות).

תפילה על העצה

"ותהיה תפלתנו בתכלית השלמות כרצונך הטוב באמת. ותהיה עמנו תמיד, ותושיענו שנזכה להוציא כל דברי התפלות ותחנונות ובקשות מפינו באמת לאמתו, בלי שום פניות ובלבולים ובלי שום מחשבות זרות כלל, רק כל דברי תפלתנו יהיו באמת לאמתו, באמת זך וצח, באמת שאמה חפץ בו, עד אשר תשמע תפלתנו תמיד... ונזכה על ידי תפלתנו לנהג העולם כרצוננו ולבטל כל הגזרות קשות, שנגזרו עלינו חס ושלום, בין שהוא קדם גזר דין ובין שהוא לאחר גזר דין. ותמסר פחד וגבורתך בדינו, שיהיה לנו כל הפנח והגבורה שלך לשנות הטבע ולנהג כל העולם, ויקים בעמך ישראל מקרא שכתוב, ויקרא לו אל אלהי ישראל, שיהיו ישראל נקראים בשם אל, שיהיה להם פנח אלהי לנהג כל העולמות כרצונם הקדוש"

ט. תורה באמת - ללמוד תורה לשמה, ולקבל מרב האמת לימודים אמתים

הרחבת העצה

"גם על ידי הודאה להשם יתברך ולמוד הלכות, כמבאר למעלה... וזוכים לקבל את התורה מרבי אמת ש'מלמד תורת אמת ללכת בדרך הישר והאמת' עצות המבוארות)

תפילה על העצה

"ותזכנו לעסק בתורתך הקדושה תמיד לשמה באמת, ותתן לנו רב הגון ואמת שנזכה לקבל ממנו דרך ישרה, ונדע את הדרך אשר נלך בה ואת המעשה אשר נעשה כל ימי חיינו לעולם, ויוליכנו בדרך האמת תמיד כרצונך הטוב".

י. שידוכים - לעזור ולסייע בשידוכים, ולהבר תורה ותפילה

הרחבת העצה

"הגם כי מסתמא רוצה לומר גם כפשוטו, כי על ידי שידוכים הגונים נשלם הדבור וכו', מכל מקום אי לאו דמסתפינא הוי אמינא, כי תורה ותפלה הם בעצמן בחינת תודה הלקה הנ"ל, כי שלמות התפלה הוא בחינת תודה הודאה... וכן לענין התורה העקר הוא למוד ההלכה למעשה... נמצא שתודה הלקה הם בחינת תפלה ותורה, בחינת אל אלקים, והחבור של תורה ותפלה ביחד זה בחינת יחוד קדשא בריהו הוא ושכינתיה כידוע, וזה בחינת שידוכים בשרשם כידוע וכו'" (פרפראות לחכמה).

תפילה על העצה

"ותרחם עלינו ועל כל עמך ישראל, ותזמין לבנינו ולבנותינו וזוגם ההגון להם מן השמים, ולא יתחלפו הזוגים חלילה בעונותינו, רק כל אחד יזכה למצא זוגו ההגון לו מן השמים, (ובפרט לפלוני בן פלוני), ותנחנו בדרך האמת תמיד, ונזכה

לעשות שדוכים טובים והגונים באמת כרצונך הטוב, כמו שכתוב, ומיהוה אשה משקלת".

יא. להשלים ארבעה חלקי הדיבור - דיבור של צדקה, לרחם על הבריות ולהרבות בצדקה

תפילה על העצה

"ותזכנו להרבות בצדקה תמיד, עד שנזכה לדבור של צדקה.. ותמשיך עלינו רחמים ותבטל מאתנו כל האכזריות שבלבנו, ונזכה לצאת מגדר בהמה לגדר אדם שיש לו רחמנות, ונזכה לרחם על הבריות תמיד ברחמנות אמתי, ולהרבות בצדקה תמיד לעניים הגונים כרצונך הטוב, עד שנזכה להשלים הדבור של צדקה כמו שכתוב, "טוב איש חונן ומלוה יכלכל דבריו במשפט".

יב. דיבור של תשובה - להרבות בדיבורי תשובה

תפילה על העצה

"ותזכנו לדבור של תשובה, ותעזרנו לדבר דבורים הרבה של תשובה לפניה, ונזכה לקיים מקרא שכתוב, "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'". ותשלח לנו דבורים הגונים ורצויים לתוך פינו, עד שנזכה לעורר לבנו לפניה באמת ולשפך לבנו כמים נוכח פניה ה', כמו שכתוב, "שפכי כמים לבך נוכח פני ה'".

ג. דיבור של עשירים קרובים למלכות, לבטל הגזירות [וכן גזירותיו יתברך]

תפילה על העצה

"וזכנו להשלים הדבור של עשירים קרובים למלכות, ותעזר ותושיע ותגן על כל הקרובים למלכים ושרים ויועצים, העומדים בשביל ישועת והצלת ישראל באמת, ותשפיע עליהם דברי חן בשפתותיהם, וימצאו חן בעיני הקיסרים והמלכים והשרים והיועצים, ויבטלו מחשבות שונאינו"

יד. דיבור של מלכות.

תפילה על העצה

"זכנו להשלים הדבור של מלכות דקדשה, ותביא לנו את משיח צדקנו במהרה בקמינו וימלוך עלינו לעולם ועד, ונזכה לשמע דבוריו הקדושים והטהורים והנוראים מפיו הקדוש"

טו. דיבור לשון הקודש ולשבר לשונות עכו"ם - לדבר דיבורים קדושים ולא דיבורים עכו"ם

תפילה על העצה

רחם עלינו למען שמך, וזכנו שיאיר האמת ברבוע הדבור, בארבעה חלקי הדבור, עד שנזכה לדבור שלם דקדשה באמת. ונזכה לשלמות לשון הקדש המקשר לשבת, לדבור אמת שכולל בו ברכה וקדשה. ותבטל ותכניע ותשבר "לשון עלגים" שהוא לשונות העכו"ם, שלא יהיה להם שום שליטה ואחיזה בעמך ישראל, ולא ילמדו

לשונם כלל. רק נזכה אנחנו וכל עמך ישראל לדבור השלם באמת שהוא שלמות לשון הקדש.

טז. לקבל השבת בשמחה, ולשמור כהלכתה

תפילה על העצה

- ותעזרנו ותושיענו ותזכנו לקבל שבת בקדשה גדולה ובחדוה רבה ועצומה ובשמחה גדולה וכלב טוב, ולא יעלה על לבנו בשבת קדש שום דאגה ועצבות, ולא שום צער, ותסיר ממנו יגון ואנחה. ברצונך הנח לנו יהוה אלהינו שלא תהא צרה ויגון ואנחה ביום מנוחתנו, ונזכה לשמח מאד בכל שבת ושבת בשמחה אמתית, בגילה ברנה בדיצה בחדוה רבה ברצונך הטוב.

ביאור העצה

הינו שעל ידי שמירת שבת כהלכה, כמבאר בשלחן ערוך, והרגש בענג שבת, על ידי זה אפשר לזכות לדעת גדול(עצות המבוארות).

יז. להמשיך קדושת שבת לימי החול - לעשות כל המצוות גם

בימי החול בשמחה גדולה

תפילה על העצה

ותעזרנו ותזכנו להמשיך הקדשה של שבת לששת ימי החול, עד שנזכה גם בימי החול להיות בשמחה תמיד, נגילה ונשמחה בך תמיד, ונזכה לעשות כל המצוות גם בימי החול בשמחה גדולה ובחדוה רבה ולהיות אף שמח תמיד, נגילה ונשמחה בישועתך סלה, ונזכה לקיים תמיד מקרא שכתוב, "עבדו את יהוה

בשמחה בואו לפגינו ברגנה. דעו כי יהוה הוא אלהים הוא עשנו ולו אנחנו עמו וצאן מרעיתו".

יח. להמשיך קדושת שבת לימי החול - לגלות אחדות הפשוט בתוך הפעולות המשתנות

הרחבת העצה

הינו שמאמינים בכל ימות השבוע, כי הקדוש ברוך הוא זן ומפרנס את האדם בהשגחתו הפרטית, ולא הסבות וההשתדלות המה המפרנסים את האדם, כמו שנדמה בימות החל, אלא כמו שמתפרנסים בשבת, אף על פי שאין עוסקים בשום השתדלות וסבות, רק מהשגחתו הפרטית, כן הוא בימות החל. ואל יחשבו כי בשבת מתפרנסים מהטרחות והסבות, שעסקו בהן במשך השבוע, כי בזהר הקדוש (יתרו דף פח) מבאר להפך, שדוקא מקדשת השבת מתברכים כל ששת ימי המעשה. הינו שיוכלו למצא פרנסה בהשגחתו יתברך גם בימות החל, ואזי מחמת גדל האמונה בהשגחתו יתברך אין רצים יותר מדי אחר סבות וטרדות אלא מוצאים מנוחת הנפש כמו בשבת, ושמחים בחסדי השם יתברך בכל ימות השבוע. הנהגה זו ממשיכה את קדשת השבת ושמחתה לימי החל" (עצות המבוארות).

תפילה על העצה

"ותעזרנו תמיד בכל עת להמשיך השמחה של שבת לששת ימי החול, עד שנגזכה שיתגלה אחדות הפשוט בעולם, וידעו ויאמינו הכל, שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך ויתעלה לעד וילנצח נצחים, וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו, יהוה אלהי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה

יט. לגלות אחדות הפשוט בתוך כל העולם ולבטל מחלוקת בעולם
- ע"י התאחדות והתכללות ברבי אמיית

הרחבת העצה

"כי עקר גלות ישראל שהעכו"ם מושלים עליהם הוא על-ידי המחלקת שהוא בחינת התגברות הפעלות משתנות בשנויים רבים עד שאין נכללין בדעה אחד ואין מתגלה אחדות הפשוט ואזי מתגברין העכו"ם שנמשכין מעלמא דפרודא מפעלות משתנות, וישראל גוי אחד בגלות ביניהם, ... שעל-ידי כל זה התגברו בחינת השבעים עכו"ם שנאחזין בפעלות משתנות על ישראל גוי אחד וכנ"ל, ובפרט הגלות הארץ האחרון הזה שהתחיל מחרפן בית שני שהיה עקר החרפן על-ידי שנאת חנם... וכן רמז לו עד הסוף האחרון שבכל דור ודור על-ידי מעט הצדיקים והכשרים שנכללים יחד בהצדיק הרבי האמתי שהוא בחינת משה על-ידי זה בעצמו מתגלה אחדות הפשוט מתוך הפעלות משתנות עד שסוף כל סוף תהיה הגאולה שלמה על-ידי זה. (ליקוטי הלכות).

תפילה על העצה

ויתגלה אחדותה הפשוט לכל באי עולם על ידי עמך ישראל, אשר בחרת גוי אחד בארץ מכל העמים אשר על פני האדמה, כי אתה אחד ושמה אחד ומי פעמך ישראל גוי אחד בארץ, עד שיתגלה אחדות הפשוט גם למעלה בכל העולמות, על ידי התגלות אחדות הפשוט מתוך הפעלות משתנות למטה בעולם הזה על ידי עמך ישראל הקדוש, ותבטל כל מיני מחלוקות מן העולם ותמשיך שלום גדול בעולם

ב. להדליק נר חנוכה כראוי וכו'

תפילה על העצה

"וזכנו לקיים מצות הדלקת נר חנוכה כראוי, בכל פרטיה ודקדוקיה וכונותיה ותרי"ג

מִצּוֹת הַתְּלוּיִים בָּהֶן, וְלִקְיִים כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁל חֲנֻכָּה בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה, לְהוֹדוֹת לָהּ וּלְבָרְכָהּ
וְלֹאמַר הֲלֵל שְׁלֵם בְּשִׂמְחָה וְחֻדוּהָ רַבָּה וּבְהִתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹל בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה גְדוֹלָה”

כא. הולדה בנקל בגשמיות וברוחניות, וסגולת אמירת מזמור לתודה

הרחבת העצה

הֵן הוֹלֵדֶת בְּנִים בְּגִשְׁמִיּוֹת, הֵן הוֹלֵדֶת מִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, שְׁזָה עֵקֶר הוֹלֵדָה,
כַּמְבֹאֵר בְּדַבְּרֵי חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָהּ, (מדרש תחלת פ' נח והובא ברש"י שם) שְׁעֵקֶר
תוֹלְדוֹת שֶׁל צְדִיקִים הֵם מִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְעַל יְדֵי זֶה נִצּוֹל מִכָּל מִיַּי צָרוֹת.
(עצות המבוארות).

תפילה על העצה

אֲנֵי ה', בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תַּצִּילֵם וְתִשְׁמְרֵם מִכָּל [רע], וְיִזְכּוּ כֻלָּם לְהוֹלִיד בְּמַהֲרָה,
בְּנִקְל, בְּלֵי שׁוֹם קִשׁוּי הוֹלֵדָה כָּלֵל, וְתוֹצִיא הוֹלֵד לְשָׁלוֹם בְּלֵי פָנַע. וְיִזְכּוּ כָּל עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל לְגַדֵּל בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם לְאַרְךָ יָמִים וְשָׁנִים לְעִבּוֹדְתֶךָ וּלְיִרְאַתֶךָ, וְלֹא תִפִּיל
אִשָּׁה פְרִי בִטְנָהּ, וְיִתְרַבּוּ עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא יִמָּד וְלֹא יִסָּפֵר מְרוֹב:

ארבעה יסודות בהליכה עם התורה

א. לימוד התורה והלכות והמפרשים כל אחד כפי דרגתו ודרגת עיונו "כי הוא מילתא דשוויהו לכולהו" (הקדמת ליקו"מ).

"אמר שטוב לקבץ לעצמו שני שעורים ללמוד ספריו הקדושים, שעור אחד פשוט ללמוד במהירות הרבה מאד כדי שיהיה שגור בפיו בעל-פה, ושעור אחד ללמוד בעיון גדול כי יש עמקות גדול ונפלא בספרי" (חיי מוהר"ן שמו).

ב. תפילה - לעשות מהתורה תפילות הן באמירת התפילה שייסד מוהרנ"ת, והן בהתבודדות ושפיכת ליבו וענינו על פי התורה.

"רבנו זכרוננו לברכה הזהיר אותנו כמה פעמים, בכמה מיני לשונות, לעשות מהתורות תפלות. ואמר, שנעשה מזה שעשועים גדולים למעלה. ואמר, שעדין לא עלו שעשועים כאלה לפני השם יתברך כמו אלו השעשועים שנעשים מתפלות אלו שעשועים מן התורות" (הקדמת ליקוטי תפילות).

"מכלל דבריו הבננו, שעקר כוננתו היתה בפשיטות, שנשתדל לעין בתורות הקדושות והנוראות שגלה לנו להבין ולהשכיל כוננת אותה התורה למעשה. ונחשב דרכנו כמה אנו רחוקים מאלו הדברים המזכרים בכל תורה ותורה, ונתפלל ונעתיר לשם ברבוי הפצרות ובקשות ותחנונים שירחם עלינו ויזכנו, ויקרבנו ברחמי המרבים, שנזכר לקיים כל מה שנאמר שם באותה התורה, ונשפך שיחנו לפני השם יתברך על כל הדברים הנאמרים שם, שנזכר לקיים ולהגיע אליהם בשלמות" (שם).

ג. קיום - עיקר מטרת הלימוד צריך להיות מה יכול להוציא לעצמו עצות ועובדות שיוכל לקיים את מה שגילה רבינו ז"ל בתורה זו הן מה שגילה בפנים התורה והן עצות חדשות המסתרות בעמקי קשרי התורה.

"עקר כוננתו הקדושה הוא פרוש הפשוט שבכל תורה ותורה, כי לא המדרש הוא העקר אלא המעשה כמבאר כבר כמה פעמים. שכל עקר כוננתו הקדושה

בְּכֹל תּוֹרָה וְתוֹרָה שֶׁגִּלָּה. וּבְכֹל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁיֵּצֵא מִפִּי הַקְּדוֹשׁ הַכֹּל הִיא רַק
בְּשִׁבִיל לְזִכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל לְהִבְיֵאֵם לִיְדֵי מַעֲשֵׂה יְשָׁרָה. לְרַמֵּז לָהֶם מְרַחוּק
וּמְקָרֹב לְהוֹרוֹת לָהֶם עֲצוֹת וְתַחְבּוּלוֹת. עֲמָקוֹת וְנִפְלְאוֹת. לְהִתְקַרֵּב לְהִשָּׂם
יְתַבְּרֶךְ מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא" (הקדמת מוהרנ"ת לליקו"מ).

ד. הליכה - לילך ולחיות עם התורה במשך כל היום עד שכל עבודת ה' ברוחניות
ובגשמיות יאיר על פי מה שנאמר בתורה

"דְּבַר עֲמֻנּוֹ כַּמָּה פְּעָמִים שֶׁרְצוֹנוֹ חֲזַק מְאֹד שֶׁיִּלְכֶּךָ עִם הַתּוֹרוֹת שֶׁגִּלָּה. דְּהֵינּוּ
לִילְכֶּךָ תַּחֲלָה אֵיזָה זְמַן עִם תּוֹרָה פְּלוֹנִית בְּעֶרְךָ ב' או ג' חֲדָשִׁים, דְּהֵינּוּ שִׁיְהִי כָּל
עֲבוֹדָתוֹ וְהַלּוּכּוֹ בִּירְאָת ה' עַל פִּי הַנְּאֻמָּר בְּאוֹתָהּ הַתּוֹרָה, וְכָל תַּפְלָתוֹ וְשִׁיחָתוֹ
יְהִי לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ לְמָה שֶׁנְּאֻמָּר בְּאוֹתָהּ הַתּוֹרָה" (שיחות הר"ן רצז).

"כִּי כָּל יִשְׁעוֹ וְכָל חֲפָצוֹ וְכָל מַגְמָתוֹ שֶׁתִּזְפוּ לִילְכֶּךָ עִם דְּבָרָיו, הֵינּוּ לְקִיָּמָם פְּפֻשׁוֹתָם,
וְלְהִבִּין דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר, וְלְמַצֵּא לְעֲצֻמוֹ עֲצוֹת בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר
עַל הָאָדָם בְּכָל עֵת וְזַמַּן בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה, בְּשִׁכְבוֹ וּבִקְוֵמוֹ, וּבְלִכְתּוֹ בַּדֶּרֶךְ, בַּיּוֹם נְעוּרָיו,
וּבַיּוֹם בַּחֲרוּתוֹ וּבַיּוֹם זְקֻנָתוֹ מִתַּחֲלָתוֹ וְעַד סוּפוֹ. הֵן בֵּינוּ לְבִין עֲצֻמוֹ, הֵן בְּהִנְהָגָתוֹ עִם
בֵּיתוֹ וְאִשְׁתּוֹ וּבָנָיו, וּבְהִנְהָגָתוֹ עִם בְּנֵי אָדָם הַקְּרוֹבִים וְהַרְחוּקִים הָאוֹהֲבִים וְהַשׁוֹנְאִים
חַס וְשָׁלוֹם וְכוּ' וְכוּ', אֵין דְּבַר וְאֵין עֲנָן שֶׁלֹּא נוֹכַל לְהוֹצִיא וְלְמַצֵּא לְעֲצֻמּוֹ עֲצוֹת
נְכוֹנוֹת וְדַרְכִּים יְשָׁרִים בְּכָל דְּבַר אֵיךְ שֶׁהוּא, בְּבַחֲנִית יְרִידָה חַס וְשָׁלוֹם וּבַחֲנִינֵת
עֲלֶיהָ, בְּכָל מִינֵי דְרָגוֹת וְעֲנִינִים שֶׁהָאָדָם עוֹמֵד בָּהֶם". (עלים לתרופה קס"א).

הלימוד התפילה הקיום והליכה בתורתיו הקדושים הוא לקבל את אור רבינו
הקדוש השורה על אנפי תורתו

"צְרִיכִין לְחַפֵּשׂ אֶת הַצְּדִיק הָאָמֵת תָּמִיד אֶפְלוּ הַמְּקַרְבִּין אֵלָיו, מִכָּל שָׁכֵן אַחַר
הַסְּתַלְקוֹת לְעֵלָא וְלְעֵלָא, צְרִיכִין לְחַפֵּשׂוּ וּלְבַקְשׁוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר לְסַלְסֵל וּלְחַפֵּשׂ
בְּתוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה וְלִילְכֶּךָ בְּדַרְכָּיו וְאוֹרְחוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן
הַרְבֵּה לְפָנָיו ה' יְתַבְּרֶךְ עַד שִׁיּוּרֵד דְּמַעוֹת הַרְבֵּה עַד שִׁישְׁפֹּךְ לְבוֹ כַּמַּיִם לְפָנָיו
ה' עַד שִׁיִּזְכֶּה לְמַצֵּא וּלְהַשִּׁיג פְּנִימִיּוֹת כּוֹנֵנֵת תּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה שְׁזָהוּ בְּחִינַת
הַצְּדִיק בְּעֲצֻמוֹ" (שלוחין ה')

הצעת דברים בסדר הלימוד בספר ליקוטי הלכות

נכתב ע"י אחד מאנ"ש

בדרך כלל הלימוד ליקוטי הלכות הוא בסדר רגיל - ללמוד את הספרים לפי הסדר דף אחר דף, וגם כשלומדים הלכות על פי תורה מסוימת, לומדים אותם לפי הסדר של ספרי ליקוטי הלכות אורח חיים יורה דיעה וכו'.

והגם שכל לימוד בליקוטי הלכות הוא בוודאי יקר מאד, אך כשמתבוננים במבנה הספר מגלים שיש לו בעצם סדר אחר מכפי שזה סודר בדפוס, כלומר: כשמוהרנ"ת חידש את חידושיו הוא לא חידש אותם כפי הסדר שבהם הם הודפסו, הלכה א' על השכמת הבוקר ואח"כ הלכה ב' על השכמת הבוקר וכו', אלא הוא חידש את חידושיו על סדר השולחן ערוך בכמה מחזורים, בתחילה הלכה א' על כל שולחן ערוך, ואחרי שסיים הלכה א' הוא התחיל שוב מחזור חדש ולכתוב הלכה ב' על כל הלכות שולחן ערוך, וכמו שרואים שבכל ענין יש הלכה א' ואחר כך הלכה ב' וכו', ובדרך כלל הלכה א' היא ממחזור א, והלכה ב' היא ממחזור ב וכו'. ומכיוון שהספר מיוסד על השולחן ערוך, לכן סידר מוהרנ"ת שבכל ענין ילמדו קודם את חידושיו ממחזור א ואחר כך ממחזור ב (חוץ מהלכה הפותחת את הספר שהיא ממחזור ג שמוהרנ"ת הקדימה כדי לפתוח בתורה רפ"ב).

והנה מוהרנ"ת כותב בהקדמתו שחידושיו הם ביאורים על התורות של רבינו, ולפי זה יוצא שלולי שרבינו ציווה עליו שחידושיו יהיו על סדר השולחן ערוך, היו חידושיו מסודרים על התורות, דהיינו כמו שכעת יש בכל ענין, הלכה א' ואחר כך הלכה ב' וכו', כך היה יכול להיות כגון על תורה א, דרוש א ואחר כך דרוש ב וכו'.

לכן אף שמהסדר שסידר מוהרנ"ת בדפוס הוא קודם את הלכה א ואחר כך את הלכה ב וכו', אבל כשלומדים את כל הלכות על פי תורה מסוימת, רצוי מאוד ללמוד קודם את חידושיו המוקדמים ואחר כך את חידושיו המאוחרים, ויש בזה הרבה תועלת ונציין זאת בקצרה (ואי"ה יורחב במקום אחר).

בחידושים שעל התורות מכיון שהם מיוסדים על אותה תורה יש קשר בין הלכות, ואם לומדים אותם כפי הסדר שמוהרנ"ת חידשם, מרגישים יותר את נועם התרחבות חידושיו, היינו שמתחילים מההלכה הראשונה

שחידש מוהרנ"ת על אותה התורה והיא בדרך כלל קצרה, ואחר כך להלכה הבאה אחריה שהיא מתחילה להתארך ולהאיר ולחזק יותר.

גם מצוי שמוהרנ"ת מציין לדברים שחידש בהלכות הקודמים, ובעיקר כשלומדים בצורה זו יכולים יותר לעיין מהיכן מוהרנ"ת ראה את חידושו בתוך התורה, כי מה שמבאר באריכות בהלכה מוקדמת יכול להיכלל בקיצור בהלכה מאוחרת.

וגם וכשיודעים גם את זמנם כתיבתם, יכולים להתחבר ולהתקשר יותר למוהרנ"ת האיך ובאיזה מצבים כתבם וחידשם, וזאת ניתן לראות גם בעיון בשאר כתביו שבאותה העת כגון ימי מוהרנ"ת ועלים לתרופה.

וכמה עלינו להודות לה' שאנ"ש היקרים החיים עמנו היום מצאו בעמלם הרבה מסדר ההלכות שכתב מוהרנ"ת, זה התחיל בבעל הספר 'באש ובמים', שבסוף ספרו הביא סדר של הלכות משוער להלכות של שנותיו המאוחרות של מוהרנ"ת, ואחריו עלה בקודש בעל מערכת 'שיכולים', שהצליח בעמלו לסדר יותר וגם למצוא סדר בהלכות הראשונות, והוא נוהג עמנו בטובת עין לתת לנו את סדר ההלכות שעל התורה לפי סדר כתיבתם. לכן מכיון שהצענו זאת לכמה מאנשי שלומינו שלמדו בתורה הזמנית בצורה זו, ומצאו טעם חדש בלימוד הליקוטי הלכות לכן אנו מציעים את סדר זמן כתיבתם על תורה ב' תנינא, שכל הרוצה ללמוד בצורה זו יוכלו בנקל לדעת את זמן כתיבתם.

וזה סדר זמן כתיבת ההלכות שעל תורה ב תנינא

- הלכות נשיאת כפיים ב - אחר חנוכה תקסט
- בציעת הפת ב - חורף תקסט
- הודאה א - סיון תקסט
- שותפים בקרקע ב - קיץ תקעב
- פקדון ב. ניסן תקעג
- פסח ד - ניסן תקעג
- כלאי בהמה ד - כסלו תקפז
- פריקה וטעינה ד - שבת-ניסן תר

חודש כסלו

ציון בדף הספר	לימוד ליקוטי הלכות	יום בחודש	יום כסלו
כרך א' דף קפג	נשיאת כפים ב	ב	א
עמוד קפד	נשיאת כפים ב	ג	ב
כרך ב' עמוד מוה - עמוד מזו	בציעת המת ב	ד	ג
כרך ב' דף קלג	ברכת הוראה א	ה	ד
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא		ו	ה
		ז	ו
כרך ג' עמוד קלז - קלח.	פסח ד	א	ז
כרך ג' עמוד קלח - קלט.	פסח ד	ב	ח
עמוד קלט - קמ.	פסח ד	ג	ט
עמוד קמ.	פסח ד	ד	י
כרך ה' דף קצא	כלאי בהמה ד	ה	יא
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא		ו	יב
		ז	יג
דף קצב	כלאי בהמה ד	א	יד
דף קצג	כלאי בהמה ד	ב	טו
דף קצד	כלאי בהמה ד	ג	טז
דף קצה	כלאי בהמה ד	ד	יז
דף קצו	כלאי בהמה ד	ה	יח
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא		ו	יט
		ז	כ
דף קצז	כלאי בהמה ד	א	כא
דף קצח	כלאי בהמה ד	ב	כב
דף קצט	כלאי בהמה ד	ג	כג
דף קס	שותפין בקרקע ב	ד	כד
דף קסא	שותפין בקרקע ב	ה	כה
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא		ו	כו
		ז	כז
כרך ח' דף סא	פריקה ושענה ד	א	כח
כרך ח' דף סב	פריקה ושענה ד	ב	כט
כרך ח' דף סג	פריקה ושענה ד	ג	ל

חודש חשוון

ציון בדף הספר	לימוד תורה ב' חלק שני	יום בחודש	יום חשוון
דף ג.	ליק"מ פעם א'	א	ב
דף ג.	ליק"מ	ב	ג
דף ג.	ליק"מ	ג	ד
דף ד.	ליק"מ	ד	ה
דף ד.	ליק"מ	ה	ו
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא		ו	ז
		ז	ח
דף ד.	ליק"מ	א	ט
דף ג.	ליק"מ פעם ב'	ב	י
דף ג.	ליק"מ	ג	יא
דף ג.	ליק"מ	ד	יב
דף ד.	ליק"מ	ה	יג
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא		ו	יד
		ז	טו
דף ד	ליק"מ	א	טז
דף ד.	ליק"מ	ב	יז
דף ג. ג.	ליק"מ פעם ג'	ג	יח
דף ג. ד.	ליק"מ	ד	יט
דף ד.	ליק"מ	ה	כ
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא		ו	כא
		ז	כב
דף ג. ג.	ליק"מ	א	כג
דף ג. ד.	ליק"מ	ב	כד
דף ד.	ליק"מ	ג	כה
דף ד.	קיצור ליק"מ	ד	כו
	קיצור ליק"מ	ה	כז
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא		ו	כח
		ז	כט
	קיצור ליק"מ	א	ל

חודש טבת

ציון בדף הספר	לימוד ליקוטי הלכות	יום בחודש	יום טבת
כרך ח' דף סד	פריקה ושענה ד	ד	א
כרך ח' דף סה	פריקה ושענה ד	ה	ב
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא		ו	ג
		ז	ד
כרך ח' דף סו	פריקה ושענה ד	א	ה
כרך ח' דף סז	פריקה ושענה ד	ב	ו
כרך ח' דף סח	פריקה ושענה ד	ג	ז
כרך ח' דף סט	פריקה ושענה ד	ד	ח
כרך ח' דף ע	פריקה ושענה ד	ה	ט
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא		ו	י
		ז	יא
דף עא	פריקה ושענה ד	א	יב
דף עב	פריקה ושענה ד	ב	יג
דף עג	פריקה ושענה ד	ג	יד
דף עד	פריקה ושענה ד	ד	טו
דף עה	פריקה ושענה ד	ה	טז
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא		ו	יז
		ז	יח
דף עו	פריקה ושענה ד	א	יט
עמוד עז	פריקה ושענה ד	ב	כ
כרך ח' דף קיח	פקדון ב	ג	כא
עמוד קיט	פקדון ב	ד	כב
פרפראות לחכמה		ה	כג
חזרה על כל הנלמד בשבוע מומלץ ללמוד יקרא דשבתא		ו	כד
		ז	כה
פרפראות לחכמה		א	כו
באבי הנחל		ב	כז
מי הנחל		ג	כט

ציון עצמי

הליכה
לחשוב, להעמיק ולהפנים את דברי התורה ללב, וכן לקשר את כל החיי יום יום לתורה.

קיום
לקיים את העצות למעשה (לפחות אחד מהעצות)

תפילה
אמירת תפילת מוהרנ"ת או התבודדות ע"פ התורה

לימוד
לימוד התורה או הלכות

חודש כסלו

יום בחודש	יום בשבוע
א כסלו	ב
ב	ג
ג	ד
ד	ה
ה	ו
ו	ז
ז	ח
ח	ט
ט	י
י	יא
יא	יב
יב	יג
יג	יד
יד	טו
טו	טז
טז	יז
יז	יח
יח	יט
יט	כ
כ	כא
כא	כב
כב	כג
כג	כד
כד	כה
כה	כו
כו	כז
כז	כח
כח	כט
כט	ל

חודש חשוון

יום בחודש	יום בשבוע
בחשוון	א
ג	ב
ד	ג
ה	ד
ו	ה
ז	ו
ח	ז
ט	ח
י	ט
יא	י
יב	יא
יג	יב
יד	יג
טו	יד
טז	טו
יז	טז
יח	יז
יט	יח
כ	יט
כא	כ
כב	כא
כג	כב
כד	כג
כה	כד
כו	כה
כז	כו
כח	כז
כט	כח
ל	כט

חודש טבת

יום בחודש	יום בשבוע
א טבת	ד
ב	ה
ג	ו
ד	ז
ה	ח
ו	ט
ז	י
ח	יא
ט	יב
י	יג
יא	יד
יב	טו
יג	טז
יד	יז
טו	יח
טז	יט
יז	כ
יח	כא
יט	כב
כ	כג
כא	כד
כב	כה
כג	כו
כד	כז
כה	כח
כו	כט

בדי לעודד את הלימוד והליכה עם התורה

תקיים הגרלות יקרי ערך לכל הלומדים

את התורה וההלכות

מידי שבוע בשבוע, וכן מידי חודש

לפרטים ולהרשמה חייגו

073-3574600